י"ז אלול תשל"ז, 31.8.77 שנה 41 המחיר: 9.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2087

העולם הזה

טיהור כללי במישטרת מחוז תל־אביב - או

מסך־עשן לחיפוי על שחיתות בצמרת?

קצין החבלה שנחשד בגניבה

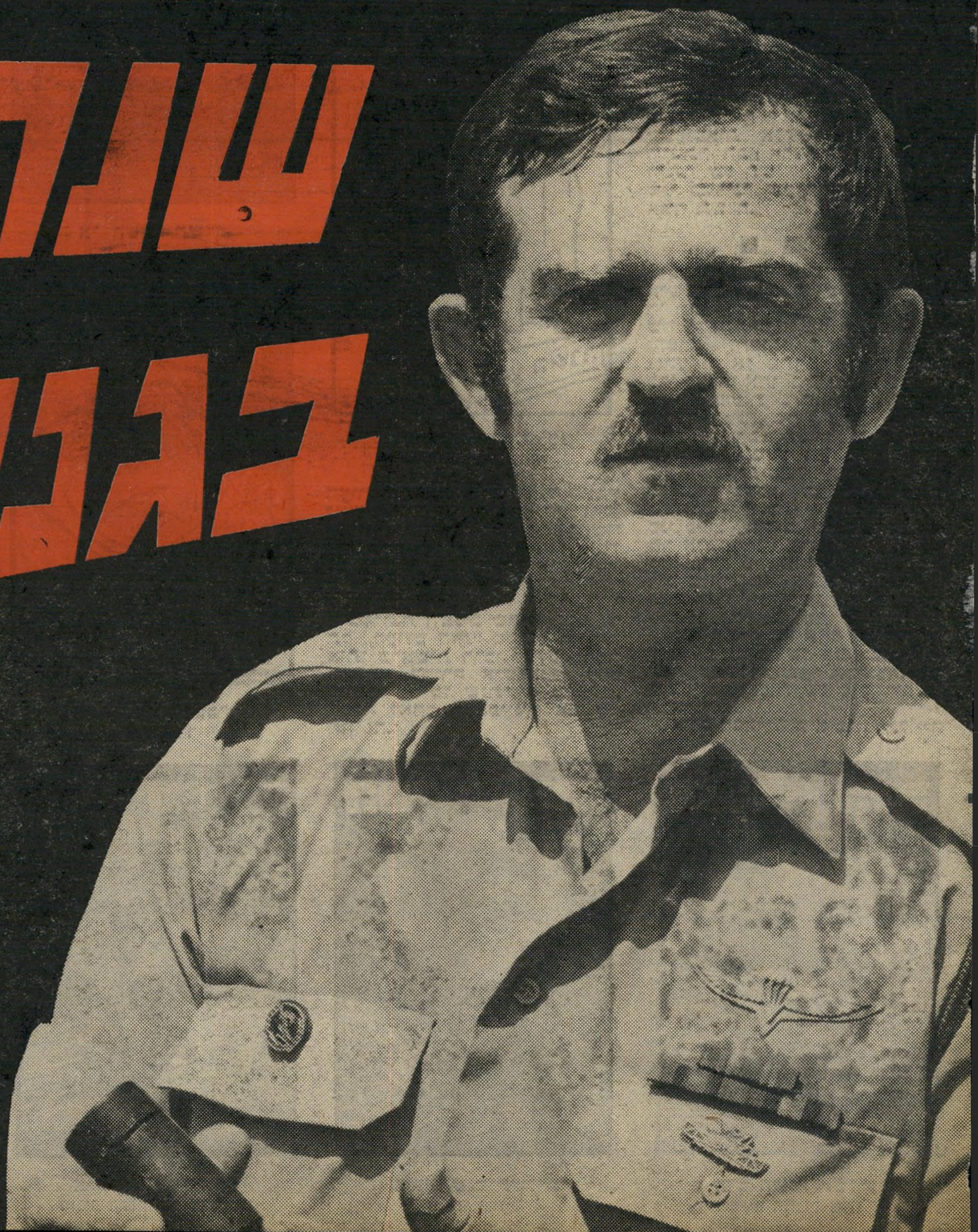

מפקח
אלברט אלקרט

איש השנה תשי"א
העולה החדש

איש השנה תשי"ב
מבקר הסוכנות שמוראק

איש השנה תשי"ג
יועץ מישפטי כהן

איש השנה תשי"ד
עסקן שואה קסטנר

איש השנה תשי"ט
סופרת דיין

אי השנה תש"ך
רכז שואה אייכמן

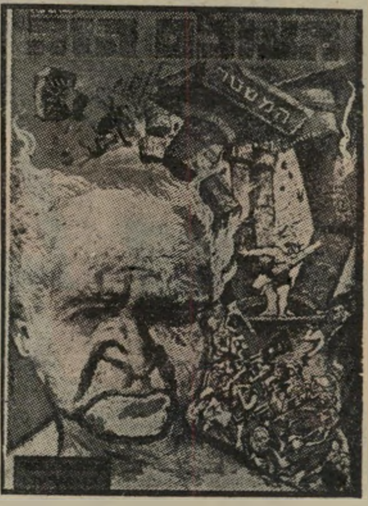

איש השנה תשכ"ה
מפלג מפא"י בן־גוריון

איש השנה תשכ"ו
כלכלן ספיר

קורא יקר!

לפני 26 שנים בחר „העולם הזה" לראשונה באיש־השנה שלו. הדוגמה שניצבה לנגד עיני עורכי „העולם הזה" היתה זו של שבועון החדשות האמריקני „טיים", שהיווה אז מודל של שבועון־חדשות דינמי, חדשני, כמעט מהפכני בתחום העיתונות. „העולם הזה" ניסה לחקות את הסיגנון

הציור של דו"ש 1951
הסוד השמור ביותר

העיתונאי של „טיים", תוך מאמץ ליישמו למציאות הישראלית שהלכה והתגבשה בשנותיה הראשונות של המדינה. בין השאר אומץ גם הרעיון של בחירת איש־שנה, שיסמל בדמותו את מאורעות השנה שחלפה.

במרוצת השנים שחלפו מאז ניתק „העולם הזה" מהדגם שליווה אותו בראשית דרכו. אולם המסורת של בחירת איש־שנה, ערב סיומה של כל שנת־לוח עיברית, הפכה לאחד המאפיינים את עיתון זה.

ב־1951 נבחר כאיש־השנה תשי"א עולה אלמוני, שאפילו שמו לא פורסם בכתבה שהסבירה את בחירתו. על המיבצע הוכרז בסך־הכל שבוע קודם־לכן, וקריקטורה של דוש (שהיה אז צייר המערכת) נועדה ליצור את המתח לקראת הבחירה.

כתבת איש־השנה השתרעה על פני שני עמודים בלבד. היא לא סקרה את מאורעות השנה שחלפה, נועדה רק להסביר את בחירת איש־השנה: „איש השנה הוא האדם המסמל את המהפכה האמיתית בחיי המדינה: העולה המיליון שהגיע לארץ־ישראל מאז כיבוש הארץ מידי התורכים; איש השנה של תשי"א הוא העולה ה־שבע־מאות אלף לישראל, מאז הקמתה, הבא ארצה השבוע; איש השנה של תשי"א הוא כל אזרח שני במדינה שעלה אחרי ה' ב־אייר תש"ח."

■ ■ ■

בחירתם של אנשי־השנה, מאז איש־השנה הראשון שנבחר בשלהי תשי"א, לוותה בכתבות־ענק שהלכו והתרחבו מדי שנה, כשהן מנסות להקיף יותר תחומים ולהעמיק אל מתחת לפני השטח, כדי לעקוב אחר תהליכים והתפתחויות. בזכות כתבות אלה הפך גיליון השנה של „העולם הזה" המופיע ערב ראש־השנה לסיכום העיתונאי המוכר והנקרא ביותר של מאורעות השנה שחלפה. פרט פיקנטי; בשנה שעברה, למשל, השתרעה כתבת איש־השנה על פני כ־20 עמודים. ב־1951, כשנבחר איש־השנה הראשון, הכיל גיליון „העולם הזה" כולו 16 עמודים בלבד.

מי יהיה איש־השנה ה־27 במיספר של „העולם הזה"?

כמו תמיד, זהו אחד הסודות השמורים ביותר של המערכת. מדי שנה, בהתקרב מועד הבחירה, אנו מוצפים בהצעות של מועמדים לתואר.

אולם הבחירה היא בלתי־תלוייה

איש השנה תש"ל
לוחם־שלום דיין

איש השנה תשל"א
מזכיר ההסתדרות בן־אהרון

איש השנה תשל"ב
גולדה המלכה

איש השנה תשל"ג
מקים הליכוד שרון

איש השנה תשט״ו
פרקליט תמיר

איש השנה תשט״ז
נשיא מצריים עבד־אל־נאצר

איש השנה תשי״ז
מצביא סיני דיין

איש השנה תשי״ח
חתן תנ״ך חכם

איש השנה תשכ״א
מודח לבון

איש השנה תשכ״ב
קורבן סובלן

איש השנה תשכ״ג
מתפטר בן־גוריון

איש השנה תשכ״ד
יורש אשכול

זגמרי. היא פרי שיקוליהם הבל־
בדיים של עורכי „העולם הזה".
היא מלווה גם, בדרך כלל, בגל של
ניחושים: האם יהיה איש־השנה
תשל״ז דמות מוכרת וידועה, ש־
בחירתה צפוייה ונתונה כמעט
מראש? או שמא הוא ייבחר מקרב
אלה שפעלו רק כדמויות־מישנה
על הבמה הציבורית, אך מסמלים
בדמותם או במעשיהם יותר מאחי־
רים את מה שאירע בשנה שחלפה?
מישחק הניחושים הזה יכול
להתפתח למישחק חברתי משע־
שע. אפשר אפילו, כפי שאירע ב־
עבר, לערוך „טוטו איש־השנה."
אבל פשוט יותר מכל הוא להמ־
תין להופעת הגיליון הבא. גיליון
ערב ראש־השנה, שהוא גם גיליון
איש־השנה של „העולם הזה".

איש השנה תשכ״ז
שר־הביטחון דיין

איש השנה תשכ״ח
לוחם־בפידאיון רגב

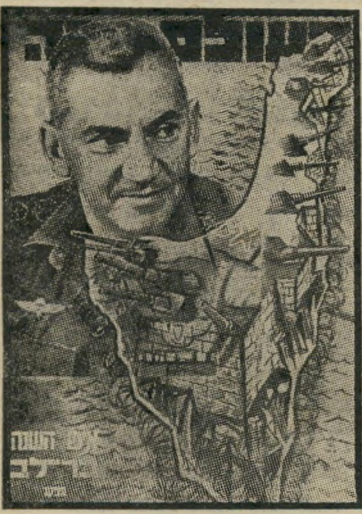

איש השנה תשכ״ט
מפקד מיבצר־ישראל בר־לב

איש השנה תשל״ד
מסדיר־ביניים קיסינג'ר

איש השנה תשל״ה
ראש־ממשלה רבין

איש השנה תשל״ו
מנהיג „גוש אמונים" לווינגר

איש השנה תשל״ז

תשקיף

הממשלה עלולה
לאבד את הרוב

אגודת־ישראל עלולה לעזוב בקרוב את הממשלה בגלל הפרת התחייבות מנחם בגין למועצת גדולי־התורה כי ישונה נוסח חוק מיהו יהודי.

בשעתו הסכימו גדולי התורה לתת לממשלה חודשיים וחצי עד לשינוי החוק. הזמן חלף, ועתה הודיעו לראש־הממשלה כי אי־מילוי ההתחייבות תביא מייד להפסקת תמיכתם בממשלה.

כסימן להכנות אגודת ישראל לפרישה מן הקואליציה, יש לראות את הודעת הרב שך, מנהיג ישיבת פוניבז׳, כי ישיבות אגודת־ישראל לא תפעלנה את ההסכם הסודי שהושג בהצטרפות אגודת־ישראל לממשלה. ההסכם קבע כי יושווה מעמד הישיבות החרדיות למעמד האוניברסיטות מבחינת קבלת תקציבים מן המדינה.

סירובו של הרב שך להפעיל את ההסכם מתפרש כרצונו לשמור על אי־תלות כספית באוצר.

בגין אינו יכול לשנות את החוק, כיוון שלא יהיה לו רוב בכנסת לשם כך, וכן משום שהדבר יגרום את פיצוץ ועידת הנשיאים האמריקנית. יושב־ראש הוועידה, הרב אלכסנדר שינדלר, הודיע לבגין כי אם ישונה החוק, הוא יתפטר מתפקידו כדי להילחם בשינוי זה.

מצוקת „פסולי החיתון״
בקונגרס האמריקאי

בעיית המישפחות המעורבות בישראל, שהנשים בהן נוצריות וילדיהן אינם מוכרים כיהודים ומופיעים ברשימות „פסולי החיתון״ של הרבנות, תועלה ככל הנראה על סדר־היום של הקונגרס האמריקאי.

שני חברי הקונגרס עומדים לבקש להקים ועדה מיוחדת שתשמע עדויות עולים לישראל, שהופלו לרעה בשל היותם נשואים לנוצריות.

חברי הקונגרס שיעלו את הבעייה טוענים, כי כיוון שהקונגרס אישר מענקים לישראל לקליטת עלייה מרוסיה, הרי זכותו היא להתערב כאשר מובאות לפניו עדויות על אפלייה מטעמי דת בחלוקת מענקים אלה.

לטענתם מתגוררות כיום בישראל כ־20 אלף מישפחות מעורבות מסוג זה, בעיקר של עולים מברית־המועצות. בין השאר יופיע בפני ועדת הקונגרס גם הסופר יפים סבלה שעלה מרוסיה, נתקל בקשיי קליטה בארץ ופירסם ספר על מצוקותיו בארץ בשם שלום, ישראל.

סבלה מתכוון לתבוע שארצות־הברית תאשר הגירה לאותן מישפחות מעורבות המופלות לרעה בישראל.

הארכיבישוף האתיופי
ביקש מיקלט וחזר בו

הארכיבישוף מתיאוס, ראש הכנסייה החבשית בירושלים, פנה לפני שלושה שבועות אל שילטונות ישראל וביקש מיקלט מדיני.

כהן־הדת נימק את בקשתו בכך שהוא נקרא לחזור לארצו אך חושש לחייו, בשל דיעותיו המנוגדות לדיעות המישטר השליט באתיופיה.

הידיעה הראשונה על בקשתו של הארכיבישוף פורסמה בעילום שם בהעולם הזה (2084). הבקשה העמידה את שילטונות ישראל במצב לא נוח, שכן הענקת המיקלט המדיני היתה גורמת משבר עם ראשי השילטון באתיופיה.

לבסוף חילץ הארכיבישוף עצמו את ישראל מהמבוכה, הודיע כי הוא חוזר בו מבקשת המיקלט המדיני.

קרע בין
ארליך להורביץ

בין שר־האוצר שימחה ארליך לשר המיסחר־והתעשייה יגאל הורביץ התגלע קרע חמור. לדיוני הצמרת הכלכלית בטבריה, שבהם שותפו נציגים בכירים של האוצר, בנק־ישראל וכן מומחים כלכליים מחוץ לממשלה כדן טולקובסקי ומשה זנבר, לא הוזמן איש ממישרד־המיסחר־והתעשייה, כולל השר עצמו.

אי־שיתוף אנשי המישרד הכלכלי השני בחשיבותו במשק בדיונים אלה התפרש כסטירת־לחי מצד ארליך להורביץ.

סימן שני הוא הודעתו של ארליך, כי בהיעדרו מן הארץ ימלא את מקומו שר־השיכון גידעון פת. עד כה היה המחליף של שר־האוצר, שר־המיסחר־והתעשייה.

מקורות המקורבים לארליך מסבירים כי הוא סולד מניגוד האינטרסים החמור שבין ישיבתו של הורביץ בתפקיד שר־המיסחר־והתעשייה לבין היותו בעל תישלובת תעשייתית גדולה בתחום מוצרי החלב.

קדמי ימונה
שופט מחוזי

ראש אגף־החקירות במישטרת ישראל

יוגשו תביעות
לדוגמה נגד שרים

בעיקבות הודעתו של היועץ־המישפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, כי לא יהיה מוכן להגן על שרי הממשלה בתביעות שיוגשו נגדם אם לא תקבל הממשלה את מסקנות ועדת־אשר בקשר למכירת רכוש השרים, תוגשנה בקרוב תביעות־לדוגמה כדי להעמיד נושא זה במיבחן מישפטי.

כמה מאנשי המערך יוזמים הגשת בג״צים נגד שר־המיסחר־והתעשייה יגאל הורביץ ונגד שר־החקלאות אריאל שרון, כדי שינמקו מדוע לא יחדלו לכהן בתפקידיהם כשרים לאור התנגשות האינטרסים שלהם כבעלי רכוש פרטי. אם לא תקבל הממשלה את מסקנות ועדת אשר כלשונן, לא יהיה ברק מוכן לייצג את השרים בתביעות אלה.

ושעבר פרקליט מחוז תל־אביב יעקב קדמי, העובר למישרד המישפטים בתחילת אוקטובר, יתמנה תוך כמה חודשים כשופט מחוזי.

עד למינוי יסייע ליועץ־המישפטי־לממשלה פרופסור אהרן ברק בעבודתו השוטפת. נראה כי קדמי ירכז נושאים הקשורים בחקירות מישטרתיות לפי הוראות היועץ־המישפטי.

צה״ל משפר ליקויים

פעולות שיפוץ נרחבות מתבצעות בבסיס צה״ל שעמד במרכזה של הביקורת בדו״ח מבקר־המדינה לפני חודשים אחדים.

למרות ההתקפה חסרת־התקדים של הרמטכ״ל על מימצאי הדו״ח, הרי מאז פירסומו הרס צה״ל כימעט את כל בנייני המחנה ומיתקניו ובמקומם הוא בונה חדשים, בהשקעה של עשרות מיליוני לירות.

שילטונות־הצבא לוחצים על קבלני־המישנה המבצעים את הפרוייקט להשלימו במהירות האפשרית.

לס נעצר בשווייץ

מישטרת קנטון באזל עצרה את קצין־המישטרה הישראלי לשעבר אבנר לס ונטלה ממנו את דרכונו.

לס עבד לאחרונה בבנק של רובינסון שהתמוטט, ולפני־כן בבנק של טיבור רוזנבוים. שמו פורסם בעיתונים ישראליים כמי שקשור במסירת מיסמכים של בנק רובינסון על הקבלן אהרון רובינשטיין למס־ההכנסה הישראלי. מישטרת שווייץ החלה בתקירתה בעיקבות הפירסומים ועתה נקטה אמצעים ממשיים.

מעצרו של לס מעמיד את שילטונות מס־ההכנסה בישראל במצב מביך, שכן אם ייערך מישפט נגד רובינשטיין תצטרך התביעה לגלות כיצד קיבלה את המיסמכים, כדי לשכנע את בית־המישפט במקוריותם.

עיתון בלש
אחר כתבו

כתב כלכלי באחד העיתונים הגדולים בישראל הושעה מעבודתו, אחרי שעורכי עיתונו הפעילו מישרד־בלשים כדי לאסוף חומר הוכחות נגדו על התנהגות העומדת בניגוד לכללי האתיקה העיתונאית. הבלשים המציאו למערכת העיתון הוכחות כי הכתב אכן שילב עסקים פרטיים שלו עם עבודתו העיתונאית וכי היו לו מכך טובות־הנאה.

התביעה לפיטוריו של הכתב נתקלת בהתנגדות ועד־העובדים של העיתון, המבקש רק להעביר את הכתב מתפקידו. ועד־העובדים טוען כי הבילוש שהפעילו בעלי העיתון אחר הכתב הוא תקדים שיש בו כדי לסכן את חופש העיתונות.

תלונה נגד אולמרט
ללישכת עורכי־הדין

עו״ד רם כספי הגיש השבוע בשם אלוף (מיל.) רחבעם („גנדי״) זאבי תלונה רישמית נגד ח״כ אהוד אולמרט ללישכת עורכי־הדין, שאולמרט חבר בה. בתלונה, המבוססת על הקלטת דבריו של אולמרט למני כהן, בקשר לתביעה המישפטית שהגיש גנדי נגדו, נאמר בין השאר: „מלבד היותם מלמדים על רמה מוסרית — ציבורית ומיקצועית — ירודה ביותר, יש בפעולות מסוג זה, עליהן מדבר ואותן מתכנן עו״ד אולמרט, משום שימוש לרעה חמור ביותר. בהליכי בית־המישפט וניסיון לסכל ולשבש הליכים מישפטיים.

„מדברים אלה נודף ריח חריף של זילזול בכבוד בית־המישפט בישראל וביכולתו לקיים מישפט צדק, אגב ניסיון להשתמש בו כמכשיר לסחטנות אישית.״ בתלונה מתבקשת לישכת עורכי־הדין למצות את הדין עם אולמרט עד תום, כאשר יש בהם פגיעה באתיקה המקצועית של עורכי־הדין.

מעצרים בניגוד לחוק

פרקליט המדינה גבריאל בך אישר, כי יש לשחרר עציר ממעצרו מייד כאשר הפרקליטות מחליטה שלא להאריך את המעצר מבלי להמתין לתום השהות שהוקצבה לה לעירעור על החלטה לשחררו.

מדובר במיקרים שבהם בית־מישפט מחליט לשחרר עציר ומורה לעוצרו לעשרים־וארבע שעות כדי לאפשר לפרקליטות להגיש עירעור. הנוהג הוא שהעציר מוחזק במעצר עד תום עשרים־וארבע השעות גם אם הוחלט שלא לערער קודם־לכן.

עורכי־הדין יוסי ארנון ואריה מיכאלי פנו אל בך, והיפנו את תשומת ליבו לכך שהחוק מחייב שיחרור מיידי של העציר כשמוחלט שלא לערער.

פסטיבל פופ
בנואייבה

הרב מרדכי (פופיק) ארנון יהיה בין משתתפי פסטיבל פופ ענק שיתקיים בסוכות בחוף נואייבה (נביעות).

כדי להימנע מהאלטורה נבחר מתי כספי כמנהל המוזיקלי של המופע והאמנים המשתתפים בו ייכנסו למישטר של חזרות.

הכוונה היא ליצור במיסגרת הפסטיבל הרכבים קוליים ומוסיקליים חדשים כשאמן אחד מלווה את רעהו בקול ובנגינה. ינחה את הפסטיבל אירי זוהר.

"טובים השניים..."
TV-144 UET
טלויזיה ניידת "14
SS-410
SONY
HMK-419
מערכת סטריאו 50 ואט
למבקשים
את הטוב
ביותר...
"IT'S A SONY."

הורוס קופ

שבוע נפלא מחכה לך. בייחוד ביחסיך התול־כים ומשתפרים עם בת זוגתך שהחליטה להיות בסדר איתך. קבל אותה בזרועות פתוחות. במישור הפי־ננסי הכל מתנהל כשו־רה. המשיך לבזבז, אתה בין כה וכה עו־מד לזכות בסכום ניכר של כסף. בת טלה חמשיכי לעבוד ב־נאמנות ובמסירות. הבוסים שלך מערי־כים את זה. לך בת טלה, מצפה שבוע שכולו רצוף תענוגות. נצלי את זה.

* * *

הבט סביבך ותראה, ב־עצם, כי טוב חכה ליום שבת כדי להתחיל לפ־עול — ביום ג׳ או ד׳ אל תיתן לאחרים לת־חוב את אפם לעניינך. אל תרבה בוויכוחים ואל תתריס בהם שאתה הצודק — גם כשזה יהיה כך, ברוב ימות־השבוע. מאידך, אל תח־מיצי אף פגישה מעניינת, בת שור ואל לך להסס להיות היוזמת הפעילה.

* * *

עכשיו הזמן לחקדיש את כל תשומת־ליבך ואת כל מאמציך ל־עבודה. אם לא — אתה עלול גם להפ־סיד אותה לגמרי. סוף השבוע, ובייחוד יום ד׳ מביאים את התוכ־נית הגדולה שלך ל־נקודת השיא. מאז ואילך שוב לא תוכל לשנות דבר, ולכן מוטב שתתכנן הכל בקפידה. אם את מנהלת רומן עם גבר נשוי, הפסיקי אותו מייד.

עכשיו הזמן בו אתה יכול ליפול בפח, אם לא תשמור על כל ה־קשרים שלך ולא תש־קול אלף פעמים כל הצעה. נכון שאתה הר־פתקן באופייך. נכון גם שאתה זקוק לדברים חדשים, כדי שילהיבו אותך כל פעם מחדש. אבל אי אפשר להגזים. יום ה׳ הוא מסוכן מבחינה כלכלית: אל תהיה בזבזן דווקא בשבוע של פעילות.

* * *

להפתעתך, ואולי למו־רת־רוחך הסמוייה, מתחילים העניינים ה־עיסקיים להסתדר — להפליא. אתה חייב לשאול בדעתה של בת־זוגך, ואם גם לא תקבל את כל דבריה — דע שהיא שוחרת את טו־בתך, ורואה הרבה דברים שאינך מסוגל להשיג, מתוך ריתחת־חושים. לביאה: כוח הרצון שלך אינו חזק מספיק.

* * *

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תו־כל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אותם דב־רים המוגשים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק מיכ־שולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטור־דניים. אל תרבה לצאת לנסיעות ארוכות.

במישור חיי האהבה שלך, בת מאזניים, לא יחולו שינויים מרעי־שים. אל תידחי בגסות את מחזרך הנלהב, למ־רות שאינך חשה כלפיו כל משיכה. תני לזמן לעשות את שלו; או שהרגשתך תשתנה בכל זאת, או שהוא יתייאש ממך. בן מאזניים, למ־רות אופייך הנוח, אתה נוטה להתפרצויות.

* * *

יהירותך הטבעית, הכרוכה בחוסר־בי־טחון משווע, תוריד אותך שאולה, אם לא תדעי לרסן את שניהם ולהוסיף, להם מידה אמיצה של חוש־הומור, שהוא אחת מ־תכונותיך היפות ביו־תר. זה לא שהוא לא רוצה אותך: זה ש־הוא בטוח שאת לא רוצה אותו. אז — קדימה! גלי לו את האמת. כוח־החרתעה של מתנגד חזק עשוי לבלום התי־קדמותך. היזהר מתרופות לא־מוכרות.

* * *

היזהר מפיטפוט יתר; שמור בסודי סו־דות את פירטי המיבצע עליו אתה עובד כרגע. כדאי שתיזהר דווקא מזה שאתה חו־שב שהוא ידידך הטוב — הוא ולא אחר אורב לכל רמז שייצא מפיך, לכל טעות מיקרית, או לכל מישגה שתעשה. אתה בודד, לכן, יהיה עליך לעמוד באתגר הזה לבדך, ללא גיבוי של איש. אם תצליח — זרי הדפנה שיעטו את קודקודך יהיו רק מעט־מזעיר ממה שיבוא אחר־כך. בת קשת: אל תימנעי מבילויים.

* * *

המריבה הטיפשית בה הסתבכת, אינה מועילה לאף אחד, ומקלקלת את מצב־רוחך. נסי לחקדיש זמן לטיפוח יופייך, ולעי־סוק בתחביבייך, ב־מקום לשאת על כת־פייך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף השבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, בעיקבות בדיחה מעשית שהושמעה ב־אוזנייך, בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופו־של־דבר, זה לא ישתלם. השבוע אל תצאי לקניות.

* * *

צפוי לכם שבוע מעניין וסוער הן מבחי־נה פיננסית והן מבחינה רומנטית. אפשר שתע־שו כסף בעזרת או כתו־צאה מקשר רומנטי ואפשר שהרפתקה רו־מנטית תעלה לכם ב־כסף רב. השתדל לא להמר ולא לסכן כספך שלא לצורך, כי אתה עלול להיגרר להוצאות כספים לא כדאיות.

* * *

השתדל לא להציק לחבריך לעבודה. כי בעתיד הקרוב מאד תזדקק לכל רצונם ה־טוב. היחסים המתו־חים עם בן זוגך יש־תפרו בעיקבות פגישה בלתי צפוייה עם ידיד קרוב, אותו לא פגשת זמן רב. אל תיקח על עצמך סיכונים מיו־תרים בענייני כספים, ואל תיכנס להרפת־קאות־נפל פיננסיות.

מכתבים

איש־השנה

אם מותר עוד להציע: איש־השנה, ל־דעתי, הוא שר־השיכון לשעבר, אברהם עופר, שדמותו מסמלת את מצבה החברתי והמוסרי של החברה הישראלית בשנה שחלפה.

יהודה גורן, תל־אביב

תמיד אתם בוחרים כאיש־השנה דמות פוליטית. השנה הייתי מציע לכם לחרוג מנוהגכם זה ולבחור כאיש־השנה את טל ברודי, האיש שיחד עם חבריו במכבי תל־אביב הנחיל לישראל את ההישג הגדול ביותר שזכתה לו אי־פעם בתחום הספורט הבינלאומי.

אבנר אדלשטיין, רמת־גן

איש־השנה שלי הוא אורי זוהר, שחזר אל חיק הדת בדיוק בשנה שבה הגיע הימין לשילטון וכרת ברית עם הקלארי־קליזם.

אלי ביטון, חולון

● ● ●

מיפלגה כזבל

כל העובר על פני מיזבלת חיריה יכול להבחין בימים אלה במשאית גדולה הנו־שאת עליה את כרזות הפירסומת של מיפלגת הדור החדש, שנטלה חלק בבחי־רות האחרונות, שהושלכה אף היא אל ערימת הפסולת של תל־אביב.

מכונית „הדור החדש" במיזבלת חיריה
דרך כל מיפלגה

אנשי המיפלגה אפילו לא טרחו להסיר מעל המכונית את תמונותיו של מועמד המיפלגה, שנכשלה בבחירות, לראשות־הממשלה. האם אינכם סבורים שזהו המקום המתאים גם לשאר המיפלגות?

יוסי שלם, רחובות

● מכונית התעמולה במיזבלה — **ראה גלופה.**

● ● ●

אדון לעצמי

בעיקבות הכתבה המשעשעת שהופיעה במדורכם „נמר של נייר" (העולם הזה 2086), הדהה בי, ברצוני להביא לתשו־מת ליבם של קוראי העולם הזה בכלל ושל עורך המדור בפרט, שתי הערות.

א. אני ממש מבסוט שסוף־סוף נפ־טרתי מהערצתו העיוורת והכפייתית של דן עומר, ראה דברי השבח והמאמרים הרבים על מחזותי ועלי אשר הופיעו לעיתים קרובות במדור ומחוצה לו בחתי־מת ידו של המהפכן הירושלמי, ששימש לא מזמן כיועץ התוכנית המהפכנית „עלם ועלמה", המופקת על־ידי הטלוויזיה היש־ראלית.

ב. בניגוד לדן עומר, המשרת שני אדו־נים (הכוונה לשני סופרים ישראלים הקיי־מים בזכות עצמם), באמנות המעוררת רחמים עד כדי גיחוך, הנני אדון לעצמי.

יוסף מונדי, תל־אביב

● ● ●

סכיזופרניה ומחלת־רדיפה

אני מופתע מעמדתו של העולם הזה בקשר לבעיית הפשע המאורגן במדינה. במקום לתמוך בלוחמים בפשע, מסוגו של ח"כ אהוד אולמרט, בחרתם דווקא בו כמטרה להתקפותיכם. חוששני שבמקרה זה החטאתם את המטרה. עליכם להצטרף, בכל האמצעים העומדים לרשותכם, לשו־רות הלוחמים בפשע המאורגן.

אהרון רכטר, ראשון־לציון

בגיליון מספר 2084, ששערו נושא את כותרת „פרשת בצלאל מזרחי", מתגלה דבר חדש, תמוה, לא אופייני וזר לגבי העיתון. כוונתי לתחושה של סכיזופרניה עיתונאית או, יותר נכון, „פיצול אישיות עיתונאי" שהקורא מרגיש בו לגבי המאמ־רים בעיתון בנושא החדש־ישן שעלה לכותרות. נראה שגם העולם הזה איכשהו מפחד מגילויים ומטון מאשים. העיתון רצה ליצור מצב שיספק אי־אילו אנשים ומצד שני לא לקפח את תדמיתו כעיתון שאינו תלוי באף גורם. מורגש שהעיתון לא רוצה „להסתכסך" עם איזשהו גורם והוא יודע לעשות זאת היטב. כתיבת המישפטים נעשתה בדרך אפולוגטית.

כפי שאני מכיר את העולם הזה הוא יודע לתקוף כל דבר בעולם ובמדינה שנעשה בתחום הרמאויות של עסקנים (לא מסוכנים), אך כשזה פוגע בראשי העולם התחתון הרי פתאום העולם הזה יוצא להגן על „החלשים". זה רק ממחיש את גודל עוצמתו של העולם התחתון.

מוטי הלפרין, תל־אביב

לא הבנתי את העמדה שנקטתם נגד המערכה הציבורית שמנהל ח"כ אולמרט עד שראיתי את הופעתו בטלוויזיה בעיק־בות פירסום הקלטת שיחתו עם איש הפנתרים השחורים. עכשיו הכל ברור. האיש הזה ממש חולה רדיפה.

י. פינקל, תל־אביב

אתם נוקטים עמדה מאד בלתי־פופולא־רית. הציבור רוצה דם! הוא מבקש ל־עשות מעשי לינץ׳ ולמצוא בכל מחיר אשמים לגל הפשיעה המציף את המדינה ואוכל כל חלקה טובה (כולל המישטרה). ניסיון העבר מלמד אותי שדרושה מידה רבה של שפיות כדי לשחות מול הזרם. אני מאחל לכם שעמדתכם תתגלה כ־מוצדקת.

יהושע בר־צבי, ירושלים

● ● ●

אמינות התסריט

כמה חוסר רצינות, היעדר אמינות ועיוות היושר האינטלקטואלי יש בידיעה בת מספר שורות שהופיעה בדף „תשקיף" (העולם הזה 2082) המסבירה כביכול מה עלובה התנהגותו של המערך באופוזיציה. ומדוע בחרתי בציונים הנ"ל דווקא לידיעה המופיעה בעיתון מהימן ואמין בדרך כלל כהעולם הזה?

התשובה: בשל התסריט העלוב, לדעתי, שכותב הידיעה מצייר בפנינו — המערך פוחד להפיל את ממשלת־הליכוד. כי אם אומנם כך יקרה, הרי הליכוד יקפוץ על המציאה, יפזר את הכנסת ויערוך בהקדם

(המשך בעמוד 8)

הרבה פנים לאהבה וכולן פברג'ה

אפרודיז'יה

המסתורין שבאהבה.
וכשמגיע הערב ואת מתפנה מכל עיסוקיך לחכות לו — במצב רוח רומנטי, כת לוויי־תך היא אפרודיז'יה. אלת אהבה בתערובת מודרנית עשירת בשמים בניחוח מפתה. אפרודיז'יה מבטיחה לך כי ישוב אליך ואליה — אפרודיז'יה.

טיגריס

פיראי ומעורר.
היש עוד פיראי מן הנמר שבג'ונגל? היש עוד פיראית מן האהבה? טיגריס מביא לך את חושניות האהבה, את החמימות המשכרת של בשמי המזרח. טיגריס הוא החופש, טיגריס הוא אותם הדברים הקוראים דרור לדימיונכם. האם את חושנית מספיק עבור טיגריס?

פלמבו

להט האהבה.
האהבה פורחת בניחוח היסמין, תערובת מסעירה של ניחוח עדנים האומר כולו — נשיות לוהטת. להז־דמנויות מיוחדות, לרגעים עליזים, לערבים שתרצי לזכור אותם, אין כאהבה בוערת עם פלמבו.

וודיו

צלול, בהיר וטבעי.
בהיר כשמי התכלת, צלול כמימי הפלג, רענן כדשא שביערות — וודיו הוא הטבע עצמו. ממעבה יערות העד אל תיבת הבשמים שלך. וודיו מעניק לך את ההרגש הנהדרות שרק את יודעת א משמעותן.

FABERGÉ
לאהבת החיים

משווק ע"י „לון" להשיג בתמרוקיות המובחרות, בשקם, בהמשביר־לצרכן ובכל־בו שלום.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)
בחירות חדשות בהן יביס בצורה קשה ביותר את המערך.

האם באמת קל הדבר לגרום לפירוק קואליציה כה הומוגנית כמו זו התומכת כיום בממשלה הנוכחית, ולגרום פיזור הכנסת? אפילו נקבל את האפשרות שתי־ערכנה בחירות חדשות, כלום אין לראות בתוצאות הבחירות להסתדרות מעין „הכאה על חטא" (במידת מה) על התוצאה הקי־בוצית שהתקבלה משינוי הצבעתם של מאות אלפים כיחידים?

יוסי פיינטוך, ירושלים

● תוצאות סקר שערך המכון לחקר דעת הקהל של המודיעין האזרחי לפני שבוע, מצביעות על כך שאילו היו הבחי־רות נערכות כיום היה הליכוד עשוי לזכות ב־63 מנדטים בכנסת.

● ● ●

מצריים היא מיצר

בבולי מצריים בשפה הערבית — בעבר הקרוב — וכן באנציקלופדיה בריטניקה, שמה של מצרים הוא מיסר (MISR) והמשמעות האטימולוגית, של המילה היא מיצר.

זהו השטח הלגיטימי של מדינה זו לפי הגדרה מצרית מקורית: מיצר יבשתי הנתון בין הרמה המזרחית והרמה המע־רבית. גם שטח זה, עם נהר אדיר (נילוס) במרכזו, הוא שטח לא קטן. אך שאר השטחים מעבר למיצר יבשתי זה, הם שטחים שנכבשו במרוצת הדורות על־ידי המצרים.

בעזרת דיכוי ורצח אוכלוסיה בוצע כיבוש זה מערבה לעבר לוב, דרומה לעבר נוביה, מזרחה וצפונה והגיע ב־1948 ל־נגבה, שם הומטרו לפי עדות אותנטית של קצינים מצריים 4000 פגזים ביום אחד בלי עילה כלשהי, כדי להפכה לתל־חורבות.

משה גרוס, ראשון־לציון

● ● ●

יותר יחס למרחב

כקורא ותיק של העולם הזה זכורני כי אחד הגליונות הראשונים שקניתי ליווה אותי בזמן שירותי בבריגדה באיטליה, והיווה עבורי מזכרת מארץ־ישראל.

באחרונה חזרתי לארץ לאחר תקופה של שתים־עשרה שנה כיועץ חקלאי ברפובליקה הפיליפינית ומדינות אחרות במיזרח ה־רחוק, תקופה שאת רובה ביליתי באיזורים נידחים בהם לא יכולתי להשיג עיתון כלשהו, ובוודאי לא את העולם הזה.

כשחזרתי לארץ, התחלתי שוב לקרוא את העיתון באופן סדיר, והבחנתי כי בעוד בענייני פנים נשאר טוב כפי שהיה, הרי נעלמו ממנו המדורים שעסקו בפרשנות על ענייני חוץ ובייחוד על העולם הערבי. כיום העולם הזה כמעט לא כותב על מה שקורה במדינות השכנות, אם זה לא משפיע באופן ישיר על ישראל. למשל, לא נכתב דבר על הקרבות בין מצרים ללוב.

אני רוצה להזכיר למר אבנרי, שכשהת־חיל לערוך את העולם הזה אמר שיילך קו של הטיים האמריקאי. אם יבחן את הטיים היום, יראה ששם חצי החומר הוא על מה שקורה מחוץ לארצות־הברית.

ד"ר שלמה רוזנבאום־נרקיס,
תל־אביב

התפלאתי מאד על שבגליונות האחרונים של העיתון לא הופיעה אפילו מילה אחת על מותו של נשיא קפריסין, מאקריוס.

קפריסין היא אחת השכנות של ישראל, ומה שקורה שם יכול להשפיע על המאור־עות במדינתנו. מלבד זה, הסיכסוך בין התורכים ליוונים בקפריסין יכול ללמד אותנו מה קורה במדינה דו־לאומית שבה עם אחד מדכא את העם האחר.

מיכאל מוסקוביץ' (כר־משה),
חיפה

● ● ●

מיספרים מאלפים

מחיר המיצעד המתוכנן ליום העצמאות הבא הוא 200,000,000 לירות. מחיר ארוחה חמה אחת לילד מצוקה הוא 2 לירות.

יוסף נהוראי, טירת־הכרמל

B.6
דיר יעקבסון

העיתוזנות

אחרי מילחמת יום־הכיפורים הזמינה אותי אגודת־העיתונאים הירושלמית להשתתף בסימפוזיון על הנושא: חלקה של העיתונות במחדל.

הבעתי בו דיעה נחרצת: העיתונות אשמה באסון יום־הכיפורים יותר מאשר הפוליטיקאים ויותר מאשר הגנרלים. מכל שלוחות הממסד, היא השלוחה האחראית ביותר לאסון.

נחלי הדם והדמעות, שנשפכו בשדות־הקרב, היו המשך ישיר לנחלי הדיו שנשפכו לתוך מכבשי־הדפוס, ולנחלי המילים שנשפכו מתוך מקלטי הטלוויזיה והרדיו.

כי במשך שש השנים הגורליות שבין שתי המילחמות מילאה העיתונות את תפקיד הנווט בספינת־השוטים של המדינה. היא שסיפרה מדי יום לקוראיה ולצופיה שהמצב נהדר, שאין מה לדאוג, שכוחה של ישראל גדל והולך.

המפה שצויירה על־ידי העיתונות הראתה את ישראל כמעצמה עולמית כבירה, החולשת על מושבה בשם ארצות־הברית, היכולה ללעוג לברית־המועצות חסרת־האונים ולזלזל במדינות־ערב העלובות ולצבאותיהן המגוחכים.

אלבומי־הניצחון של ששת־הימים היו תופעה חד־פעמית. ואילו העיתונות היתה אלבום־ניצחון יומיומי.

היא שהפכה אכס־גנרל כושל וחסר־אחריות לאליל ביטחוני ומדיני. היא שהעניקה חוכמה על־אנושית לפוליטיקאית זקנה ופרימיטיבית. היא שתיארה בצבעים לוהטים את עליונותו המוחלטת של צה"ל.

מה יכלו הפוליטיקאים המיסכנים לעשות? הם קראו את העיתונים ככל האזרחים, והושפעו מהם כמו בוחריהם. הם רצו למצוא חן בעיניהם, להופיע בכותרות, להיראות על האקרן.

גנרל־פוליטיקאי אמר שצה"ל יכול להגיע תוך שבוע לבגדאד ולאלג'יר, וזכה בתשואות רועמות מעל עמודי העיתונים. גנרל־פוליטיקאי אחר אמר שאין חשש שתפרוץ מילחמה בעשר השנים הבאות, והעיתונות מחאה כפיים.

כל ידיעה שיכלה להעיב על השימחה, נדחקה לפינה. תחזיות מזג־האוויר, שניבאו את התקרבותו של הוריקאן קטלני, נגנזו. ספינת־השוטים העליזה המשיכה בדרכה, עד שהים סביבה הפך תופת.

■ ■ ■

דאם עסקו העיתונאים בשטיפת־מוח זדונית? בוודאי לא. הם היו בעצמם שטופי־מוח. הם כתבו מה שכתבו מפני שהאמינו בכך, והם האמינו מפני שהם קראו מה שהם כתבו.

זהו מעגל־קסמים, מעין תהליך מתמיד של שטיפת־מוח־עצמית.

היו כמה עיתונאים, מן האחראים למחדל, שנתקפו חרטה עמוקה ואמיתית למראה התוצאות. הם היכו על חטא, כתבו וידויים פומביים, התייסרו והתלבטו. רובם חזרו כעבור זמן לסורם. הזמן הוא גדול המרפאים. הוא מרפא גם את המצפון.

אך מרבית העיתונאים אף לא חשד בלבטים אלה. אותם הכתבנים והשדרנים, שאך אתמול תיארו את המצב בצבעים ורודים, תקפו בשצף־קצף את הפוליטיקאים והאלופים שהאמינו להם. האליל של אתמול הפך הקרבן של היום. העיתונאים כתבו ודיברו את ההיפך ממה שכתבו ואמרו אתמול, אך באותו ביטחון־עצמי עילאי.

הם שכחו הרבה, אך לא למדו כלום.

במשך כמה שנים יצרה העיתונות אופנה הפוכה. הכל רע. אנחנו חלשים. האמריקנים יכפו עלינו שלום נוראי. אין מנהיגות. הכל מידרדר.

עד שבא ה„מהפך" המפורסם של מאי 1977. באנחה של הקלה אינסופית נטשה העיתונות את תפקידו של איוב. היא חזרה לקדמותה — בנפש חפצה, בלב עליז, בחיוך של איוולת.

ספינת־השוטים, שהיתה תקועה על שירטון, השתחררה ויצאה להפלגה חדשה.

■ ■ ■

כאשר הגיע מנחם בגין לשילטון, היו שדיברו על סכנת ה־Gleichschaltung של כלי־התיקשורת.

זוהי מילה גרמנית איומה, הלקוחה ממילון הרייך השלישי. פירושה המילולי: לחבר את הכל לזרם אחיד.

ממשלת הרייך אמרה לעיתונאים, בתידרוך יומי, מה לכתוב. מי שלא כתב מה שנאמר לו, מצא את עצמו במחנה־ריכוז ומקומו נתפס על־ידי עיתונאי נאמן יותר. כל העיתונים וכל תחנות־הרדיו היו מחוברים לזרם אחיד. די היה בלחיצה אחת על הכפתור ב„מיניסטריון לתעמולה ולהסברה עממית", של הד"ר יוזף גבלס, וכל כלי־התיקשורת פצחו בנגינה אחידה, בהארמוניה גמורה.

יום־הכיפורים: נהרות הדיו גרמו לנהרות של דם

לא היתה צנזורה. לא היה בה צורך.

מי שחשש כי יקום מישטר כזה בישראל של הליכוד, טעה. שום ראשים לא נערפו. כל העורכים נשארו במקומם. ממסך הטלוויזיה מחייכים אלינו אותם הפרצופים הנחמדים. ברדיו מדברים אלינו אותם הקולות המוכרים. מי שכתב אתמול, ממשיך לכתוב היום.

אין Gleichschaltung.

אך באורח פלא, התוצאה היא אותה התוצאה בדיוק. התיזמורת מנגנת מנגינה אחידה.

■ ■ ■

מי שפותח היום עיתון כלשהו, או מאזין לטלוויזיה או לרדיו, יודע שהמצב מצויין, ושהוא הולך ומשתפר מדי יום.

עימות עם ארצות־הברית? שטויות. יש „שדר לבבי". יש „שיחות מצויינות". יש „יחסים קרובים ועמוקים". יש „מחוייבות" ניצחית.

קארטר מהווה בעייה? לא לדאוג. כמו האדם בהלצה האכזרית, שהוצא־להורג בתלייה, הוא מפרפר קצת בהתחלה, אך מייד יתרגל ויירגע. קארטר תלוי ביהודים, והיהודים משרתים את ישראל.

ברית־המועצות? לשכוח אותה. היא לא רצינית. וחוץ מזה היא עומדת להיכנע לקסמיו של בגין. רומניה הקומוניסטית כבר הזמינה אותו אליה ברוב כבוד.

הערבים? אין בעיות. המחבלים גמורים. העניין הפלסטיני עומד לרדת מעל הפרק, מחפשים רק את הנוסחה הנכונה כדי לקברו בכבוד. צבאות־ערב אינם שווים כלום. צה"ל מתעצם בממדים שלא ידענו כמותם.

הכל טוב. הכל יפה. השמיים בהירים והים רגוע. ספינת־השוטים מפליגה להנאתה. תיזמורת העיתונאים מנגנת ברחבת־הריקודים בטרקלין.

■ ■ ■

יכול מישהו לטעון כי זוהי תמונה מוגזמת, מעוותת.

אחרי הכל, בכל עיתון יש כותבי־מאמרים ובעלי־טורים, ואחדים מהם מזהירים מפני אשליות. הם מנתחים את המציאות במאמרים ארוכים ומלומדים, ומגיעים למסקנה שהמצב אינו כולו ורוד, שיש סכנות מסויימות, שעלול להיות עימות וכו'.

זה נכון. כל עיתון המכבד את עצמו מחזיק בעמודיו להקת־אליבי.

זוהי „המאפיה השמאלנית" המפורסמת, המזהירה את המדינה מפני הימין. אם אינם משפיעים, הרי זו אשמתם. אין לבוא בטענות אל העיתון, או אל מנהל הרדיו או הטלוויזיה.

מי שטוען כך בתום־לב, אינו יודע כיצד משפיע כלי־תיקשורת.

■ ■ ■

אדם הנוטל לידיו עיתון, קורא קודם כל את כותרות הידיעות, מן הגדולה ביותר בראש — ועד לקטנות יותר בתחתית.

את הידיעות הוא קורא בלי ביקורת. הוא יודע כי ידיעות משקפות „עובדות", שהן אמת אובייקטיבית. אין צורך לחשוב, לנתח. צריכים לקבל את הדברים כמו שהם. יום הוא יום, לילה הוא לילה, ואין טעם להתווכח על עובדות.

איש־המיקצוע יודע, כמובן, שזוהי אמונה נאיבית מאין כמוה. הידיעות אינן עובדות. במיקרה הטוב ביותר, זהו תיאור של עובדות כפי שהן משתקפות בעיני מקור־הידיעה, העורך והכותב.

הנה תיאור פשטני: במערכת־עיתון מתקבלות כמה מאות ידיעות ביום. רק אחת מהן תהיה כותרת ראשית. רק אחדות זוכות בהבלטה מירבית בעמוד הראשון. על־ידי מיקום ידיעה אחת בראש והשנייה בתחתית, האחת בעמוד 1 והשנייה בעמוד 19, אפשר ליצור רושם הפוך מזה שהיה נוצר אילו התחלף הסדר. נסו את התרגיל הבא: „קארטר שלח שדר לבבי לבגין". „קארטר מכריז: הפלסטינים זקוקים למדינה משלהם." החלט איזו משתי הידיעות תזכה בכותרת הראשית, לרוחב כל העמוד הראשון, ואיזו תצורף לזנב של ידיעה כלשהי, תחת כותרת־מישנה זעירה.

לכל ידיעה אפשר, כמובן, לתת כותרות שונות. „המחבלים: לא נכיר בהחלטה 242," או „המחבלים: נכיר בהחלטה 242, אם זו תכיר בזכויותינו" — שתי כותרות אפשריות לאותה ידיעה עצמה. אך בעיני הקורא, זה דבר והיפוכו.

מעשרה קבין של השפעה שניתנו לעיתונות, 9.9 קבין טמונים בעמודי־החדשות. כל כותבי־המאמרים ובעלי־הטורים צריכים להתחלק בעשירית של קב.

עמודי־החדשות יוצרים את תמונת עולמו של הקורא, את הנוף שהוא רואה לפניו. שום מאמר אינו יכול לשנות נוף זה. בניגוד לחדשות, נקראים המאמרים במידה של ביקורת והסתייגות אינסטינקטיבית. הקורא יודע שמישהו רוצה למכור לו משהו. המוח פועל.

אם המאמר סותר את הנוף ה„אובייקטיבי", המצטייר בעמודי החדשות, נדחה המאמר. הוא יכול לשמש רק אליבי לעורך, בבחינת: הנה, אצלנו באות לידי ביטוי כל הדיעות, אפילו דיעות מטורפות של אנשים מצחיקים, שאינם מכירים בעובדות.

■ ■ ■

אותו המצב קיים בטלוויזיה וברדיו. **מהדורות החדשות הן העיקר. השאר טפל.**

אומנם, מדי פעם מביאים חבורת של פרופסורים ועסקנים, בדרך־כלל אנשים באנאליים בעלי דיעות באנאליות, המגלגלים שיחה מלומדה. המאזין, שלא סובב את הכפתור בראשית הוויכוח, מגיע בסופו למסקנה שכולם נחמדים וכולם צודקים, ושוכח מכל העניין.

חשובות העובדות. את העובדות ניתן לראות במהדורת־החדשות המצולמת, לשמוע ברדיו מפי בעלי־הדבר.

לא יעלה על דעת האזרח כי הטלוויזיה היא המחליטה מה לצלם ומה לא, וכך היא קובעת מה קרה ומה לא קרה.

הצופה רואה רק סלקציה קטנטנה של ידיעות. לסלקציה זו יש מגמה. ואם המגמה בלתי־מודעת, הריהי מסוכנת יותר מאשר מגמה מודעת.

■ ■ ■

פה יקומו עורכי החדשות בעיתונות, בטלוויזיה וברדיו, ויטענו בזעם: מה אתה רוצה מאיתנו? מה אנחנו אשמים?

הממשלה יוצרת את מרבית החדשות. שריה נואמים. ראש־הממשלה פועל. „מקורות מדיניים" מסבירים. כל אירוע כזה הוא „ידיעה", הוא „עובדה". אנחנו רק ממלאים את תפקידנו. אנחנו מפרסמים את העובדות. מובן שמאז שהגיע הליכוד לשילטון, רוב הידיעות, הפעולות, ההתבטאויות, ההערכות, הן של הליכוד. מה גם שהאופוזיציה משותקת.

לכאורה, ממלאים העיתונאים את תפקידם. למעשה — הם מועלים בו.

העיתונאי חייב למסור את האמת. אבל האמת אינה כלולה רק באירועים שעל פני השטח.

אלה יכולים לסלף את האמת.

האמת טמונה בקשר שבין אירועים אלה ובין המציאות. מסירת „ידיעות", מפוברקות או אף אמיתיות, שהן פרי התעמולה הממשלתית, מבלי לתת מישקל לידיעות המפריכות אותן, ללא איזון של מיקום וכותרת, ללא ניסיון ליצור תמונה המתקרבת למציאות — אין זו עיתונות.

זוהי עיתוזנות.

■ ■ ■

בכן, אין Glelchschaltung. בוודאי שאין.

יש משהו גרוע הרבה יותר. אחידות מוחלטת של עיתונות „חופשית", כתוכה ומשודרת, המציירת יום־יום תמונה כוזבת לחלוטין של הנוף.

במדינה טוטאליטרית לומד האזרח הנבון לקרוא גם את החדשות בעיתונות המודרכת במידה של הסתייגות ואי־אימון. הוא יוצר לעצמו חסינות. אך כשיש עיתונות כל־כך חופשית, הוא עומד מולה חסר־אונים.

עתה דומים כלי־התיקשורת שלנו לבולטין שהיה תלוי בטרקלין אוניית־הפאר „טיטאניק": מזג־האוויר מצויין, הכל בסדר, לנוסעים מובטחת הפלגה נעימה וחסרת־תקלות באונייה שאינה מסוגלת, כמובן, לטבוע.

גבולות וביטחון

כדי להביא על ישראל, בגבולותיה משנת 1949, את סופה - אין כל אוייב נדרש ליותר מאשר כיבוש קוביית־שטח אחת ויחידה בגודל של 10x15 ק"מ

מישחק הקוביות

מחוץ למדינות־הקוריוז הזעירות באירופה היתה מדינת־ישראל, בגבולותיה כפי שהתקיימו בין 1949 ל־1967, פגיעה מאין כמותה לאיום צבאי: ניתן היה לחסלה או למוטטה, באופן מוחלט ומיידי, באמצעות מהלך ט א ק ט י אחד ויחידי; כלומר, על־ידי התקדמות של אייב מן הגבול, לעומק וברוחב כאלה אשר לפי המקו־בלות הדוקטרינריות הרגילות, ניתן וצריך להטיל את השגתם כמשימה ישירה (או „יומית", לפי המינוח הסוב־ייטי) על דרג טאקטי, הפועל בממדי זמן־ומרחב טאק־טיים; משמע, שיחידת־הזמן, המשמשת למדידה בהם היא השעה הבודדת, ויחידת־המרחק היא הקילומטר ה־בודד.

צורת המחשת הבעייה הביטחונית על־ידי ראש־הממ־שלה מנחם בגין ואחרים, שאינם מדברים על מהלכים טאקטיים אלא מדגישים את ההיבט ההומאני של הפגזת הערים בישראל, ומה יקרה את הנשים והילדים, יכולה אולי לעורר רגשות של רחמים, הבנה או השתתפות, אולם איננה משכנעת — ובדין כך: הפצצת או הפגזת מקומות־יישוב היא חזון נפרץ ומוכר במילחמות, וכבר הוכח כי אין בהן, כשלעצמן ולמרות נזקיהן, למוטט מדינות ולהביא על עמים את קץ קיומם הלאומי (הכוונה לאמצעים ולמילחמה קונבנציונליים, כמובן).

כאשר ניתן להצביע על דוגמות אין־ספור — ובינ־יהן החרבת ערי־התעלה על־ידי צה"ל ב„מילחמת ההתשה", אי הפגזת ירושלים הנצורה במילחמת־העצמאות — הטי־עון של „כל בית בישראל נמצא בטווח תותחי האוייב" מצלצל כנימוק מעורפל ורגשני, המתאים לאסיפת־נשים ולהזולת דמעות שם, אבל לא כ„עובדה קשה", מן הסוג שרק כמותו מותר להעלות במשא־ומתן של ממש, ורק באמצעותו ניתן לשכנע, גם בפורומים ובנושאים, שלא־עניינם הפגזות. הרס ואובדן חיי־אדם אינם אלא נתונים כמותיים בצד ומול נתונים אחרים.

לזו הבעייתיות הביטחונית האמיתית והקי־בועה של ישראל מתאים שייוצג, יומחש וימו־צה באופן ברור ומוגדר יותר, שניתן להוכחה מוחשית, גם בדרך של מדידה וחישובים כמו־תיים פשוטים — רק כך נוכל לשכנע — כלומר, לאלץ אנשים שיסכימו בהגיונם, לא רק יחושו בליבם — כי בעייה זו שלנו היא אמנם יוצאת־דופן בחומרתה.

כדי להביא על ישראל את סופה המיידי והוודאי, בהיותה בגבולות 1949, אין כל אוייב נדרש ליותר, מאשר כיבוש קובית־שטח אחת ויחידה: בת 10×15 ק"מ בכל חלק של קטע מישור־החוף, הכלוא בין קו ראשון־

מאת

בנימין עמידרור

כמו כל מאמריו של הפרשן הצבאי של „העולם הזה", מבטא גם זה את השקפתו האישית של הכותב, ומתפר־סם כתרומה לוויכוח הציבורי.

לציון—לוד בדרום וקו הרוחב פרדס־חנה, בצפון; בת 15×20 ק"מ, באזורים שמצפון ומדרום לקטע זה — בקו לטרון—רחובות ובקו אום־אל־פחם אל זיכרון־יעקב; ובת 5×5 ק"מ בילבד בירושלים (המידות כולן בקו־אוויר). סך־הכל, שבע־שמונה קוביות־שטח קטנות — ודי, כאמור, שרק אחת ויחידה מהן תיכבש, כדי שתיכף יבוא הקץ על מדינת־ישראל.

טריז שעומקו 10×20 ק"מ ינתק את ישראל במותניים הצרים של מישור־החוף, בכל נקודה בין רחובות לזיכרון־יעקב. רוחב של 15 ק"מ יקנה לטריז זה — בוודאי יחסית לאורכו — עומק טאקטי עצמי מספיק, לעמידה מול לחצים משני אגפיו, בהנחה הוודאית שלא תעמוד כלל בפני הערבים כל בעייה של מילוי הטריז בכוחות, בצפי־פות מירבית.

„רק" חנק הדרגתי

כיוון שתינעץ במישור־החוף תגרום לכידת כל קוביית־שטח בודדת כזו, למרות ממדיה המצומצמים, לביתוק המדינה לשני חצאים ולאיבדן חלק גדול מאוכ־לוסיית המדינה. במרבית המקומות, ייפגעו או יאבדו גם מרכיבים חשובים, או מרכזיים, של התשתית האיס־טרטגית. כיבוש „קוביית" ירושלים (המערבית בלבד, שהרי אנו בגבולות הישנים) אמנם לא יבתק את המדינה ולא ינתק באורח בר־זמני מוחלט ומיידי של כל עורקי־החיים המרכזיים שלה, כמו כיבוש כל אחת מקוביות־השטח במישור החוף; אולם ירושלים מכילה כעשרה אחוזים מכלל האוכלוסיה היהודית — והיא עיר־הבירה וגם מגלמת את הקשר שבין העם והארץ.

לכן, מחוץ לאבדן החומרי — שהוא מכריע כשלעצמו — יגרום כיבוש ירושלים זעזוע מו־ראלי כזה, שממנו לא נוכל להתאושש. בעניין זה חיינו בגן־עדן של שוטים עד 1967 ורק שגיאה ערבית שלא־תיאמן — כנראה, השגיאה הבודדת החמורה ביותר שעשו בכל מלחמו־תיהם בנו עד עתה (והן היו רוויות שגיאות ערביות) — הפרידה בין הניצחון שבו הסתיי־מה בפועל המילחמה ביוני 67', ובין איום ריאלי מאד של כיבוש ירושלים, אשר די היה בו לבדו לשנות כליל את מהלכה של אותה מילחמה ואת תוצאותיה.

בחמש גזרות אחרות של ישראל הישנה יגרום אובדן קוביות־שטח בעלות ממדים דו־מים „רק" חנק הדרגתי אך מהיר של ישראל: ובנוסף לכך, גם תוכשר כך הקרקע ל„מכת־

החסר" המחסלת, שתונחת אז באמצעות מהלך טקטי שני.

אחת הגזרות האלו היא זו, שבין מטולה לכנרת. בה יגרום כל טריז טריטוריאלי, אשר ייגעץ מן הגבול הישן מערבה, בעומק של 2—7 ק"מ, לאובדן מקור־המים הבודד הגדול והחשוב של ישראל. כיבוש צפון־הכנרת יגרום השתלטות פיזית על השיברים של המוביל־הארצי. צפונה יותר יידרשו פעולות מורכבות וממושכות יותר, של הטייה וסכירה.

גיזרה שניה מן החמש היא הגליל המערבי ומישור החוף שלרגליו. התקדמות בעומק 20 ק"מ לתוכו, מגבול לבנון דרומה, תכניס בתוך טווחו של מהלך טקטי בודד נוסף את עמק־זבולון, ליבה התעשייתי של ישראל, ואת חיפה. לכך תחביל גם הבקעה מגבולת דחמה, מכיוון ג'נין ובתוך עמק־יזרעאל, לכיוון המפרץ.

הגיזרה הרביעית היא גיזרת הפרוזדור שבין הרי יהודה וצפון רצועת־עזה. רוחבו בין להב לעזה הוא 35—40 ק"מ. אמנם, לפי הסכימות הסובייטיות — המקובלות גם על צבאות־ערב — זהו מרחק־התקדמות המתאים להיות מוקצה כ„משימת־יום" ט א ק ט י ת (של גיס); אך גם אם נניח שיתקדמו במהלך אחד רק 20 ק"מ, יגרמו לצמצום הפרוזדור עד מחציתו, ולצורך ניתוקו הגמור יספיק מהלך אחד נוסף בילבד.

הגיזרה „המישנית" החמישית היא איזור הערבה, מצפון לאילת. חוד הנגב הדרומי, בין סיני לערבה, מגיע בקו תמנע לרוחב של כ־20 ק"מ — כמטחוויי מהלך טאקטי מסיני או מאדום, או שתי חדירות משני הצדדים, כל אחת בת עשרה ק"מ בילבד. בכך תנותק אילת ותיפול (בלא שיזדקקו להסתערות ישירה ויקרה על העיר); והשוב יותר, ייווצר מסדרון בטוח ונוח, ברוחב (צפון־דרום) של כ־35 ק"מ, בין סיני לירדן. בכך יתגשם חלום ערבי (ולפחות, מצרי) ישן, על ידי שייקטם וייעלם הטריז הכאוב והמפריע ביותר שבתוך כל המרחב הערבי, ושהוא לבדו מנתק את חציו האפריקאי מן האסייתי. בנוסף, תושלם אז רציפות החזית הכל־ערבית, מראש־הנקרה עד רפיח, סביב כל ישראל.

הנגב הדרומי והמרכזי יקעשה כולו בליטת־ענק, אשר באבדה את משענה הדרומי סמה כתלויה באוויר, ככיס לא־יציב ומוקף מכל צדדיו, שהחזקתו מצריכה כוחות הרבה והמון מאמץ ומשאבים, אבל שערכו האיסטרטגי מפוקפק. מפני חולשתה ומחיר החזקתה של יותרת משוטת־ערך.

זו ועוד יותר, בגלל האיום העקיף של העברת כוחות מצריים אל ירדן, לתגבור האיום הישיר ממזרח על לב מדינת־ישראל (זכור כי בגבולות 1949 אנו מצויים), יכתיבו הכורח וגם התבונה, ללוות את פריצת הטריז שבין סיני לאדום והתחברות מצרים לעבר־הירדן, בנסיגת ישראל מרוב שטח הנגב, עד לקו הקצר והנוח־להגנה, העובר מסדום, דרך המכתשים הגדול והקטן, אל חולות חלוצה.

אבל כיוון שבמצב זה יוכלו הערבים לאחד את עוצמתם הכוללת ולהפעילה במלואה, בריכוז ובתיאום ישירים, בכל מקום וזמן שיבחרו, לא ניוושע לאורך־זמן גם מקיצור דרסטי של הקו, באמצעות ויתור על שליש שטח המדינה, משום שעקב התיגבור המצרי יתעצם ויחמיר ביותר האיום על כל שאר „הקוביות"

ההתיישבות ברמת־הגולן או בביקעת־הירדן אינה משנה דבר מהותי בנסיבות הביטחוניות־צבאיות האסטרטגיות

הקריטיות (וכאילו נוכל, גם בלא זאת, להשלים ולהמשיך לאחר אובדן שליש מדינת־ישראל).

הקוביות הקריטיות

בצאתנו מן ההנחה המוסכמת, שישראל אשר אותה עלינו להבטיח היא ישראל „הישנה", בגבולות קדם־ששת־הימים, נוכל עתה להגדיר את בטחונה הצבאי באופן המדוייק והספציפי ביותר: לעולם אסור שנעמוד במצב, בו תיתכן היווצרות איום ט א ק ט י ישיר על כל אחת מכתריסר קוביות־השטח שהזכרנו. זהו, בלא ספק, המיזער־שבמיזער — וכל מדינות־העולם, ובוודאי ארה"ב או רוסיה, אינן מוכנות, ולא היו מעולם נכונות, למין ביטחון מפוקפק כזה, המצוי הרבה ומתחת למינימום האלמנטרי ביותר, כפי שהן מבינות אותו.

הא־סימטריה בינינו ובין הערבים מגיעה לשיאה השלילי (מבחינתנו) בתופעת „הקוביות" הקריטיות הללו: אף מדינה ערבית, ובוודאי לא את מדינות־ערב בכלל, אי־אפשר לנו שנחסל, נשתק או נגטרל באמצעות תקיעת טריז של 20×20 ק"מ — או טריז כפול ואף משולש — בכל מקום ולכל משך זמן שהם.

אבל כדי להמיט עלינו את הקץ, אין הערבים צריכים, אלא לרכז עוצמה ולתפוס קוביית־שטח קטנה אחת ויחידה (מישראל הישנה) — ונצחונם מובטח, אפילו ננצח ונכבוש בכל החזיתות והגזרות האחרות. זוהי א־סימטריה, אשר למי שאיננו במקומנו קשה לקלטה, אבל היא המצדיקה והמסבירה, למה מדינת־ישראל, עמה וממשלתה חייבים להיות „נוקשים" וחשדנים ביותר, אם חפצי־חיים הם, כל עוד האיום הצבאי הערבי תלוי עלינו.

זהו גם ההסבר לכך, שבעצם גם היונים בישראל — ולפחות אלה בהם שמבינים במה מדובר — נשמעים כניצים; וההבדל האמיתי והמשמעויות איננו בין יונים מוחלטים לניצים, אלא בין יונים־בעיקרון שהם גם ניצים־ביטחוניים (הלו מאונס) לבין ניצים־בעיקרון, שהם כאלה גם מחוץ ומעבר לנימוק ולצרכים הביטחוניים.

א־סימטריה קיצונית זו, בתוספת אי־איזונים נוספים (כמו בכושר הספיגה, שכבר הזכרנו) מאפשרת לממשלים הערביים להיראות גמישים וותרניים ביותר — ולא רק אלה מהם שרוצים או רצו בכנות בשלום עם עם ישראל, אלא, לא פחות, גם הללו שמטרתם השמדת ישראל. צרתנו היא, שמפני מחדלים עם מעשים־להרע, סייענו במשך השנים לעטוף את העיקר בשכבות טפלות עבות וכעת קשה מאד, ובעיקר על מי שאיננו מעוניין במיוחד, להבחין בין העיקר ובין הטפל.

בחמש גזרות עלול אובדן קוביות־שטח לגרום לחנק הדרגתי אך מהיר של ישראל

כך, כל הוויתורים אשר ייחסתי לסאדאת „שלי" ב„תסריט ז'נבה" („המחדל הגורלי", העוה"ז 2082) הורכבו מכל העטיפות והתוספות הטפלות שרק קיימות בשטח. אבל אין בן כל ויתור אפילו על אפס־קצה מן העיקר הקובע: נסיגה ישראלית מוחלטת, מכאן; אי־הפחתה דרסטית של העוצמה הצבאית הערבית, מכאן. ויתורים אלה הינם, מהחל ועד כלה, ז'סטות בילבד.

מי שמייחס חשיבות לז'סטות ורואה אותן כגילויים חיצוניים של הכוונות העמוקות הפנימיות, יטען על פיהן, שסאדאת ושאר המנהיגים הערביים שהוא מייצג, אמנם חפצים לקבור את גרזן־המילחמה. אבל, באותה מידה בדיוק, בגלל המצב של אי־סימטריות בסיסית בין ישראל וערב, בכל הנתונים החומריים והמוחשיים — וראשית כל, בנתונים הגיאוגרפיים — ניתן לומר, על פי אותם ויתורים עצמם, דברים הפוכים בתכלית; כלומר, שהחלת הוותרנות רק על הטפל ואי־נגיעתה בעיקר, הן הן הראיה בהא־הידיעה לכוונות־הזדון של המימשלים הערביים, מפני שמול הוויתורים המכריעים ושאינם ברי־השבה הנדרשים מישראל, אין הם נכונים לעשות כל ויתור שווה־ערך אמיתי מצידם; ולאחר שיתגשמו כל הוויתורים „ההדדיים" שהם מציעים, תימצא ישראל, מבחינה ביטחונית־צבאית, כשה עקוד על המיזבח, כאשר השוחט־טבח יכול לעשות בו כרצונו.

קוביות החנק

על־ידי תפיסת קוביות־שטח אלה משיטחה של מדינת־ישראל, בגבולותיה שנקבעו בשנת 1949, עלולים ציבאות־ערב לגזור כלייה על המדינה. הקוביות המקווקוות בקווים אלכסוניים מסמנות אפשרות של חנק הדרגתי. הקוביות המקווקוות בקווים מצטלבים מסמנות חיסול מיידי ומוחלט במהלך טאקטי בודד אחד.

אין בכלל ספק, כי לו היה סאדאת „שלי" מכריז וגם מוכיח, כי מדינות־ערב פותחות מיד בתהליך של צימצום עוצמתן הצבאית, אשר תוך (נאמר) חמש שנים יביאנה לרמת 1949 או קרוב לה, אי־אפשר היה לטעון מה שטענו כאן — שכל הוויתורים שהציע (בתסריט) פתוחים לשני פירושים שונים ונוגדים בתכלית. אלא אז — ורק אז — ברור היה הדבר, נעלה מכל ספק, כי אכן לשלום פניו.

בתופעת „הקוביות הקריטיות" והא־סימטריות הקיצונית שהיא מייצגת, ייִמצא הפתח המתאים והנכון, להיכנס בו לליבון סוגיית „העומק" — אשר, כמעט ככל נושא ביטחוני־צבאי מרכזי אחר בסיכסוך, מרבים לדוש בו, אבל ממעטים מדי להבינו לאשורו; ומשום הא־סימטריה שהזכרנו, השלכותיה של אי־הבנה הינן, כמעט בהכרח, לרעתנו.

„הפרה המתה"

המונחים של **„עומק איסטרטגי", או „טאקטי"**, מייצגים מושגים יחסיים: הם מתארים בממדים של מרחב וזמן את היחס שבין יעד מסויים ובין איום צבאי המופעל כלפיו.

כך, ביחס לאיום הצבאי הערבי בשנים 1949—1948, הבטיחו גבולות הקו־הירוק עומק „איסטרטגי" לישראל — שעה ושכיום, ובוודאי ביחס לעוצמה הערבית המתוכננת לעתיד, הם גבולות של „אפס־עומק" (כלומר, לא רק שאינם יוצרים עומק איסטרטגי, אלא אין בם להבטיח אפילו עומק טאקטי מיזערי). אותה תוצאה ביטחונית־צבאית מועילה שהפקנו מגבולות הקו־הירוק בשנת 1949, נוכל כיום להפיק רק בהיותנו בגבולות הנוכחיים; ועוד יידרש, כזכור, שיפורם (בצפון ובמזרח).

אין להבין מכך כי נגזר עלינו להידחף תמיד קדימה, כלואים עד לחידלוננו הבלתי־נמנע במלתעות „חוקיות גוויית הפרה המתה", כניסוחה על־ידי עמוס קינן *.

סיבת הדבר היא, שבהגיענו לקו מסויים, ביכולתנו לאזן את הא־סימטריה הגיאו־ביטחונית־צבאית על ידי יצירת שוויון באיום — כמו, למשל, ביחס למצרים, בהיותנו בקו־התעלה; וכן, כיום, לגבי ירדן וסוריה (לבדן), לו נמצאנו עכשיו בקווים האופטימליים (ליטני־חרמון־לג'ה־אירביד־דרום אדום). כאמור, קווים אלה הם אופטימליים לצורכי ביטחונה הצבאי היעיל של ישראל ה י ש נ ה — והחזקתם, או ההגעה אליהם, אינם תולדה של „חוקיות הפרה המתה", שהיא סובייקטיבית ונתונה לשליטתנו, אלא של השתנות אופי וממדי העוצמה הערבית המאיימת, שאיננה בהכרח ולגמרי בידינו, או נתונה להשפעתנו.

מסיבה זו — ועדיין כדי להגן ביעילות על ישראל הישנה בלבד — נראה לי כי, לאור העובדה שהעוצמה הערבית עשוייה לגדול, אפשר מאד שיימצא לנו הדבר כהכרח, אם תפרוץ מילחמה נוספת, לכבוש את עבר־הירדן; אבל לא כל־כך מפני הצורך להגדיל את ממדי העומק, כמו לשם ביתוק החזית המזרחית הערבית וצימצום משמעותי של הא־סימטריה הגיאו־בטחונית ביחס לסוריה וכן לעומת מדינות „הקו־השני" העיקריות — עיראק וסעודיה.

אם תפרוץ מילחמה נוספת אפשר שיימצא לנו כהכרח לכבוש את עבר־הירדן לשם ניתוק החזית המיזרחית הערבית

התרופה הוודאית נגד „התפשטות ציונית" כזו — ובהנחה שאין איש יכול לערוב באורח ודאי כי עם חתימת הסכם־שלום אכן יסולקו וייעלמו, באופן מוחלט

(המשך בעמוד 40)

* „כידוע, גבול הראיה ההגנתית הוא קו האופק. אולם, מאחרי כל אופק מצוי עוד אופק... האוייב נמצא תמיד על ראש הגבעה שמעבר לאופק, על פיסגת ההר הבלתי נראה. על כן, המשימה המתמדת, הנצחית, היא לחתור לכיבושה של הפיסגה הבאה. המיתולוגיה שלנו יודעת לספר שבראשית ההתנחלות בעמק, בנינו, חרשנו, זרענו. הפרות שלנו רעו בשלווה באחו...

„ואז, בלילה אפל... ירד האוייב מעל ראשי הגבעות שמסביב. אש פשטה בשדות... בבוקר מצאנו את הפרה מרוטשת, חרוכה.

„התפקדנו. כל בחור וטוב לנשק. בלילה הסתערנו על ההרים וכבשנו אותם. האוייב נסוג. בבוקר זרחה לנו השמש על אופק חדש, לא נודע. גבעות חדשות איימו עלינו...

„אולם אנחנו לא נרתענו. אל העמק החדש, עמק הבתולים, ירדנו. הקמנו צריפים... שוב מילא צחוק ילדים את המדשאות... ואז ירד האוייב מראשי ההרים מסביב... ובבוקר גילינו שוב את גוויית הפרה המתה...

„...ושוב בלילה מתפקדים. כל דור ודור מתפקד מסביב לפרה המתה שלו. ושוב הסתערות אל הלילה, אל הגבעות, ושוב העמק החדש מוריק מתחת. עד מתי?".

SIM*

כך אומרים בברזיל לטעם המשובח של STOCK '84.

אריאלי

בכל שפה. בכל לשון. בכל פה.
שטוק 84'. הברנדי המשובח. עשיר בניחוח. מלא טעם.
שטוק 84'. הברנדי של אוהבי הברנדי ב-127 מדינות.
שטוק 84'. הברנדי שלך.

יותר ויותר אנשים אומרים "כן" לטעם המשובח של שטוק 84'.

STOCK '84

הברנדי הנבחר ב-127 מדינות.

אתה והלירה

שחיתות מונעת ייצוא

דג"י הכסיף

מגדלי דגי הכסיף סובלים מרבית השנה מעודפי דגים ומהורדת מחירים בשוק המקומי, דבר המביא להם הכנסה קטנה ביותר של 5.5 לירות לקילו, בגלל קנוניה בין מנהלים ב„תנובה" ו„אגרסקו" למניעת ייצוא דגים שלא באמצעות „אגרסקו".

באחרונה פנו יצואני דגים אל מנכ"ל מישרד־החקלאות **מאיר בן-מאיר**, והתלוננו על ש„תנובה" מסרבת להתיר למגדלי הדגים למכור באמצעותם דגי כסיף לייצוא. היצואנים הציגו חוזים והצעות־מחירים המבטיחים למדגלים 8 לירות לקילו — מחיר גבוה בשליש ממה ש„תנובה" משלמת להם. בידי היצואנים, כמו חברת „טמסה" של **ארמנדו שגב**, חוזים וערבויות בנקאיות לרכישת מאות טונות לשנה בכל השנה במחירים של 1650 דולר סי"פ, מזה 550 דולר הובלה אווירית. „תנובה" הודיעה כי היא חייבת למכור דגי כסיף לייצוא רק דרך „אגרסקו". „אגרסקו" הודיעה כי לה חוזה עם קונה באיראן וכי אינה מתכוונת להפר אותו.

הקונה של „אגרסקו" קונה רק 700 טון לשנה ורק בין החודשים אוקטובר למארס. למרות זאת מסרב מנהל המדור הכללי ב„תנובה", **בני מור**, להגדיל את מכירות דגי הכסיף.

מור נוהג לנסוע מדי שנה לשוקי פאריס, רומא וארצות מושכות נוספות לבדיקת שוקי הדגים. נסיעותיו משולמות גם על־ידי „אגרסקו". אם תיפתר בעיית ייצוא הדגים כפי שמציעות כמה חברות כדוגמת „טמסה", יפחת הצורך בנסיעות שלו או של יושב־ראש אירגון מגדלי הדגים **מרדכי גל**, המשתף פעולה לשבירת המונופול של „אגרסקו", הפוגע בחברי אירגונו.

לפני כמה חודשים הציעה אחת החברות הגדולות לאירגונו רכישת דגי כסיף

מנכ"ל „אגרקסקו" משה שביט
להפסיק להפריע

במחיר של 1650 דולר הטון. כשקיבל גל את שם הקונה האיראני טס אליו, והציע לו דגי כסיף ב־200 דולר בפחות.

ארמנדו שגב ניסה בעבר לייצא מוצרי בשר לאיראן ונתקל בהתנגדות נציג „אגרסקו" שם, **זכריה דויד**. שגב הביא ארצה יבואנים איראנים שמסרו עדויות במשטרה כי דויד מקבל מהם שוחד כדי שימכור להם מוצרי „אגרסקו" במחירים נמוכים. דויד נעצר בישראל לחקירה. בידי המשטרה מיסמכים על העברות כספים של יבואנים בסכום של כ־100 אלף דולר לבנק בקנדה, לחשבון שלו. דויד רכש בשנתיים שהוא נציג „אגרסקו" באיראן שתי חנויות ברחוב בוגרשוב בתל־אביב, חנות ברחוב לבנדה ודירה ברחוב עוזיאל 5 בתל־אביב. כן רכש מיגרש בהרצליה־פיתוח. דויד אינו היחידי הפועל כך מטעם „אגרסקו", והוא התגלה רק תודות לתלונה של שגב במישטרה.

עוד לפני שנה היה ל„אגרסקו" נציג בכיר בצרפת בשם **אפרים בריח**, שחתם מדי שנה חוזה קבוע על מכירת כל כבד־האווז הישראלי (פאטה) לקניין אחד, קיבל ממנו שוחד. המחירים שעליהם חתם היו נמוכים ביותר והרסו את תעשיית כבד האווזים בישראל. הידיעות על השוחד הגיעו לבסוף לדרגים בכירים ובריח נקרא להנהלת „אגרסקו" והתבקש להמציא הסברים להוכחות נגדו תוך שבועיים. למחרת עזב את הארץ, והוא מגדל היום אווזים לכבד בספרד. „אגרסקו" העלימה את הפרשה מידיעת המישטרה.

נראה כי דרושה חקירה מישטרתית ממצה של המתרחש בעיסקות הייצוא של „אגרקסקו", שמא יחזור מה שקרה עם בריח בעניין הכבד באיראן. האם ימשיך מנכ"ל החברה, **משה שביט**, בדרכו או יפסיק להפריע לייצוא הישראלי?

החוואי שרון ומחירי המים

שר־החקלאות **אריאל שרון**, מציע להעלות את מחירי המים לצריכה ביתית ב־30%, נוסף על ייקור של 20% שעליו הוחלט לפני חודש בעת ביטול הסובסידיות. השר הציע זאת כדי שהצרכנים יסבסדו את מחירי המים לחקלאים. לפי הצעת שרון ישלמו החקלאים 85 אגורות לקוב, בעוד הצרכן בעיר ישלם 1.30 לירה לקוב.

השר שרון הוא בעל חווה חקלאית ששיטחה 3500 דונם, הצורכת כמויות גדולות של מים. החלטתו תקבע כמה ירוויח הוא עצמו מגידוליו החקלאיים השנה. השר שרון עושה מדי שנה רווחים יפים מאד מחוותו, בעיקר תודות למחיר הנמוך של המים. השנה, למשל, ירוויח שרון 2000 לירות נקי על כל דונם כותנה — רווח־שיא שיתן לחווה שלו יותר מ־4 מיליון לירות רווח נקי.

קיימת סתירת אינטרסים חמורה בין היותו בעל חווה לבין היותו השר הקובע את מחירי המים למגדלים ולצרכנים בעיר. אותה סתירה מתקיימת גם בשל היותו הממונה על מינהל־מקרקעי־ישראל המחכיר את אדמות החווה שלו.

כשם ששר־המיסחר־והתעשייה **יגאל הורביץ** שרוי בניגודי אינטרסים בגלל מיפעלי מישפחתו, ונקלע למצב ברור של סתירה כאשר לא העלה את מחיר אבקת־החלב שבה משתמשות בעיקר המחלבות של מישפחתו, („העולם הזה" 2086) כך קורה עתה גם לשר שרון.

מי שרוצה לזכות בתפקיד שר חייב להיפטר לחלוטין מכל רכוש שגורלו מושפע ממדיניות המישרד שעליו מופקד השר. אין ספק כי כל צרכן מים שיפנה לבג"צ נגד השר שרון, ויבקש כי השר לא יתערב במחירי המים בגלל היותו חוואי בעצמו, עשוי לזכות בתשומת־לב.

טענות הרשות נגד לוינקוף

הנהלת הבורסה לניירות־ערך העבירה לרשות ניירות הערך באוצר מיסמכים בקשר לעיסקת מניות בית־הרכב. ממיסמכים אלה עולה כי **יעקב לוינקוף**, סוחר מניות, הזמין באמצעות ברוקרים מניות של בית־הרכב בסכום של 400 אלף לירות מבלי שהיתה לו כוונה לרכוש אותן.

כן המציאה הבורסה לרשות חוזר שהופץ בראשית חודש יולי בין ציבור ה־

יעקב לוינקוף
בורסה פרטית

משקיעים, וממנו עולה כי לוינקוף פתח שוק מקביל פרטי למניות ומציע למכירה, באמצעות חברת „אקצין אופציות", לרכישה מניות. נראה כי לוינקוף פתח בורסה ללא היתר האוצר, וכן הציע לציבור לרכוש ניירות־ערך ללא תשקיף ולא באמצעות הבורסה. כל הדברים הללו הם עבירות על חוק ניירות־הערך.

הרשות העבירה את החומר למישטרה ולבקשתה הוציא בית־מישפט־השלום צו־מעצר נגד לוינקוף. מקורות ברשות הכחישו את דיברי לוינקוף כאילו התלונן לפניה על דרך ניהול בית־הרכב, והודיעו כי כל תלונה תיבדק לגופה.

מי סחט מסטאשר?

מידע שאושר על־ידי חוגי העולם התחתון מסר, כי בחודשים האחרונים לחייו היה **ג'ו סטאשר**, מנהיג הפשע המאורגן לשעבר מקליוולנד — שקיבל אזרחות ישראלית תודות להלוואה של 100 אלף דולאר למיפעלי הרב **מנחם פורוש** — נתון לאיומי סחיטה.

הפרשה החלה כאשר חזר ערב אחד לביתו ברחוב בצלאל בתל־אביב. אלמונים התנפלו עליו, היכוהו ושדדו את שעונו היקר ואת ארנקו. סטאשר הזעיק את ידידיו, שחשבו תחילה כי זה מעשה של

ג'ו סטאשר
איומים טלפוניים

אחד משחקני הקלפים עימם שיחק סטאשר ואשר ראה את חבילת השטרות הרעבה שהיתה מצויה תדיר בכיסיו.

אולם כעבור כמה ימים החלו איומי סחיטה טלפוניים. סטאשר עזב את ביתו ועבר לגור במלון „פאל" לכמה חודשים. משפסקו האיומים חזר לביתו. אז אירע דבר־מה שגרם לו לעבור לגור דרך־קבע באירופה. המקורות מסרבים למסור מה היה הדבר שהביאו לעזוב את ישראל.

מקורות אלה הגדירו כמגוחכת את החקירה שמנהלת המישטרה על קשרים בין **מאיר לנסקי** ל**יעקבלה כהן**. החקירה החלה בגלל בואו של כהן לארצות־הברית, שם חי אחיו. נראה כי המישטרה סבורה שלנסקי הוא שהזמינו לארצות־הברית, והחלה חוקרת בדבר טיב הקשרים בין השניים.

הבורסה

„סהר" תגיש תשקיף להנפקה חדשה

חברת־הביטוח „סהר" פנתה לרשויות בבקשה להנפקה נוספת של מניות. מניות „סהר" היו באחרונה מוקד של פעילות בבורסה, בעיקר בגלל כניסתו של **דויד סופר**, המשקיע מ„ירדן", ל„סהר". בימים אלה מתבשלת עיסקה גדולה נוספת בין „סהר" ל„ירדן".

סביר להניח כי ההנפקה החדשה של „סהר" תהיה במחיר טוב. הסיבה: באחרונה מכרו מנהלי „סהר" חבילות גדולות של מניות בבורסה, קיבלו את המחיר הגבוה שהיה בבורסה באותה עת. ההיגיון אומר כי הם יודעים שיקבלו חזרה את כמות המניות שמכרו מן ההנפקה החדשה במחיר נמוך ממחיר המכירה, כך שיישאר להם רווח הון יפה.

התעשייה האווירית רכשה את „אורלייט"

התעשייה האווירית רכשה מקבוצת **רם יעקובסון** את המחצית השנייה של מיפעל „אורלייט" בסכום של 6 מיליון לירות. המחצית הראשונה היתה כל העת בידי התעשייה האווירית. קבוצת יעקובסון יוצגה על־ידי מישרד עורכי־הדין **מיכאל פירון** ו**יהודה קרני**.

„אורלייט" התמחה בייצור מוצרים ביטחוניים מחומרים פלסטיים, ועתה הוא מייצר סדרות גדולות של מחסניות לרובי צה"ל.

„לופטהנזה" תטוס לארץ 10 פעמים בשבוע

חברת־התעופה „לופטהנזה" החליטה לטוס לישראל 10 פעמים בשבוע, החל מאפריל 1978. עתה טסה החברה ארצה רק שבע פעמים בשבוע. החל מאפריל תטוס שלוש פעמים בשבוע פעמיים ביום, כאשר הטיסה השנייה תנחת במינכן.

„לופטהנזה" מפיצה עתה בין נוסעיה חוברת מיוחדת המוקדשת לאנשי־עסקים גרמנים הרוצים לעשות עסקים בישראל. החוברת מכילה נתונים סטאטיסטיים על ישראל וכן הנחיות למשקיע.

2 קובי ניב

„חבר'ה, אל תירו בחפים־מפשע" - ביקש שר־המישטרה בסיורו בפשע המאורגן

שר־המישטרה ביקר הבוקר, ב־מפתיע, במוקדי הפשע המאורגן.

השר שוחח עם פושעים וגנבים ו־עמד מקרוב על סידורי הפשע ואיר־גונו, ועל הבעיות המתעוררות כתוצאה ותוך כדי פעילותו הענפה.

אנשי הפשע המאורגן קיבלו את השר בחביבות ובחמימות, והשר עצמו הירבה להתלוצץ, לטפוח על כתפיים ולחלוק מחמאות.

כמו־כן השתתף השר בעצמו בכמה פעילויות בוקר של אנשי הפשע ה־מאורגן. זאת, כפי שמסר לכתבנו, „על־מנת לחוש את הבעיות בשתי ידי."

בסיום הסיור והבדיקה פנה שר־המישטרה בקריאה לאנשי הפשע ה־מאורגן להימנע מנזקים לרכוש ומ־שפיכות־דמים מיותרת. „חבר'ה," אמר השר החבר'המן, „אל תירו בחפים־מפשע."

הפושעים המאורגנים השיבו לשר כי אומנם ישתדלו לעשות כן, אם כי הדבר קשה מאד, כפי שנוכח השר בעצמו כשהשתתף בפעילויות.

שר־המישטרה הביע תיקווה שלמ־רות הקשיים האובייקטיביים יגלו ה־פושעים רצון טוב ולא יפגעו בחפים־מפשע.

שר־המישטרה (במרכז) השתתף הבוקר במארב לחיסול חשבונות שאירגנו אנשי הפשע המאורגן, ועמד על הקשיים שבהימנעות מפגיעה בחפים־מפשע בעת ביי־צוע המשימה.

עם צמא לדם

אני חושב שכבר איזה שלושים ארבעים שנה לא ראיתי שמחה עממית נפלאה כמו זאת שהיתה השבוע עם תפיסת השוטרים הגנבים.

העיתונות והטלוויזיה חגגו בתמונות השוטרים המסתתרים מן המצלמות.

הבדחנים פרחו והבדיחות התעופפו.

שיחות הסלון של יום שישי חזרו לחיים חדשים.

איזו שמחה. איזו חגיגה.

אולי כדאי, אפילו, להכריז על יום תפיסת השוטרים כעל חג לאומי — יום שימחת-גניבה, זכר לתפיסת השוטרים.

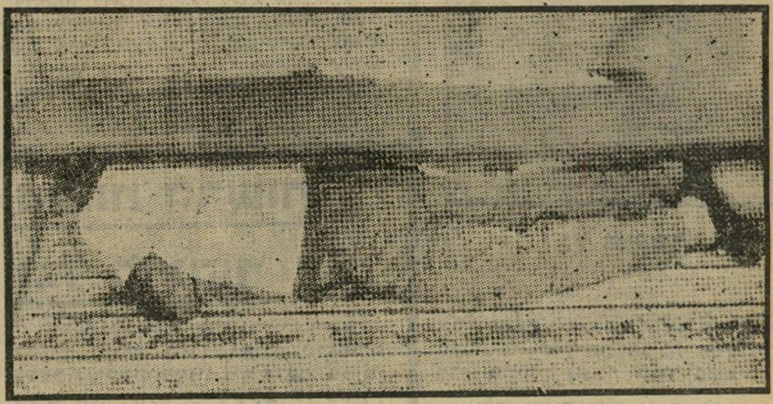

ואני חייב להודות שלי נראה כל העסק עצוב.

שתופסים מישהו בגניבה זה נראה לי עצוב, אפילו אם הוא שוטר.

עצוב לי לראות אנשים מסתתרים מפני המצלמה, אפילו אם הם שוטרים.

אבל מסביבי כולם צוהלים. לא עצוב להם. אדרבא, שמח להם.

והם מצלמים שוב ושוב ושוב ושוב את האנשים המסתתרים מפני המצלמה.

וכולם שמחים וצוחקים וצוהלים.

כולם צמאים לדם.

כולם שמחים לשתות את כוס הדם עד תומה וללקק את השפתיים.

אולי זה פשוט בגלל שכבר איזה שלוש-ארבע שנים לא היתה כאן מלחמה טובה, כזאת שנותנת דם לכל הצמאים.

ואם זה כך אז כדאי לסדר לעם מיד איזו מלחמה.

כי העם צמא לדם.

חבר הכנסת לילדים

חבר-הכנסת שלנו, מר טישטושי (מימין), גילה גם השבוע המון ניירות מפתיעים.

אלא שהניירות כל־כך מסובכים, שח"כ טישטושי לא מצליח לפע־נח אותם, אפילו בעזרת זכוכית מגדלת.

אנא, ילדים, עיזרו לחבר־הכ־נסת טישטושי לפענח את הניי־רות.

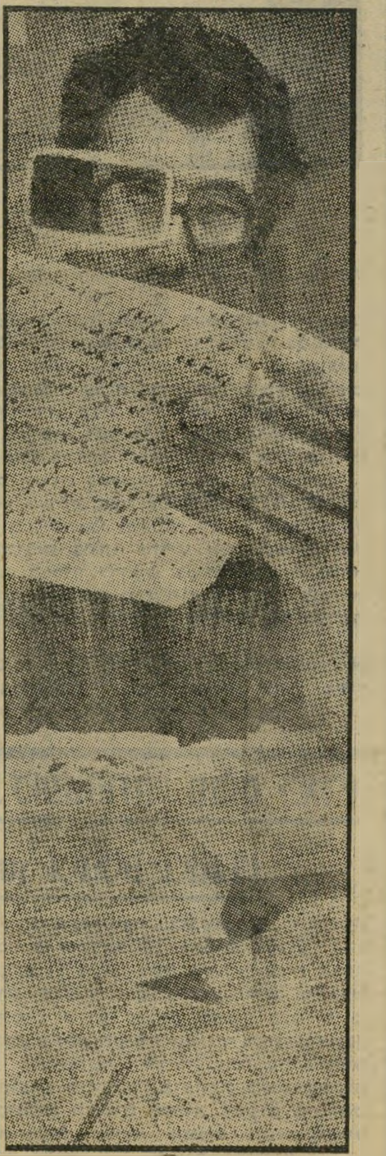

ציבעו יפה את הניירות, הוסיפו אלופים, קשטו במעט זיונים, ער־בבו היטב, זירקו כמה שמות, קש־קשו מיספר מיספרים, טירפו את הניירות הציבעוניים עם סירטי־הקלטה מצלצלים, פזרו איומים, הכניסו לתנור לשתי דקות, והניי־רות מפוענחים ומוכנים להגשה.

עתה כנסו מסיבת עיתונאים והגישו להם את העוגה המרהיבה.

הם יאכלו בתאבון ואתם, יל־דים, תהיו גיבורים ויראו אותכם בטלוויזיה.

למשלה ולכלי־התיקשורת בישראל

דרוש ערבי

תושב יהודה ושומרון

המוכן להתנגד בפומבי לאש"ף

המועמד שייבחר יזכה בפירסומת בינלאומית

אין הממשלה ו/או התיקשורת מתחייבים לקבל את המועמד הזול ביותר או כל מועמד שהוא

תקעתי נוד יהודי

יום רביעי

כל היום אני עוסק בעבודה מפרכת, בחריש. אני בוצע את האדמה הנפלאה הזאת ולא יכול להימנע מן המחשבה על ההמשכיות היהודית, בחומר כמו ברוח. אני חורש אותה האדמה שעליה רעה דוד המלך את צאנו. אולי אפילו באותו מקום עצמו.

בערב, אחרי יום העבודה הקשה, אני מתרחץ. אבל כשאני אוחז בידי את הסבון אני נאחז חלחלה. רק לפני דור עשו מאבותינו סבון, ועכשיו אני עומד באמבטיה, עירום מול אלוהי, ואחוז בידי סבון שעשו יהודים ולא, ברוך השם, סבון מיהודים. אני רוחץ גופי בגאון ובגאווה בארצי שלי, באמבטיה עברית, ללא כל פחד שיחזור המראה של „תאי מרחץ" זורעי מוות. טובים מים חיים במולדת מגז־מוות בניכר.

אני נרדם וישן טוב, כמו יהודי.

יום חמישי

בבוקר, בדרכי לפגישות חשובות, אני עוצר, כדבר רגיל, לפני הרמזור האדום. אך לאט־לאט חודרת בי המשמעות העמוקה של העצירה לפני הצבע האדום.

למן ימי „האדום האדום הזה" ובמשך אלפי השנים שחלפו, היה הצבע הזה תמיד אות וסימן לעצירת העם היהודי. כמה דם יהודי אדום כדם נשפך כדי לעצור את היהודים, להשמידם ולהכחידם? וגם בימינו אלה — דיגלם של שונאי ישראל הקומוניסטים הוא אדום, אדום מן הדם היהודי ששפכו. אבל, למרות כל דמנו האדום, הניגר, הם לא עצרו אותנו בעבר ולא יעצרו אותנו לעולם. העצירה היא תמיד זמנית. האור ברמזור מתחלף ואני נוסע הלאה.

מאוחר בלילה אני מכין תזכיר לשר־התחבורה. יש לשנות את אורות הרמזורים בארצנו מצבעי הגויים אדום־ירוק לצבעינו שלנו — כחול ולבן. עצור בכחול וסע בלבן, בצחור, בשלום.

יום שישי

כניסת השבת היא גם כניסת הקודש, כניסת היופי, כניסת האהבה, כינוס המשפחה.

אני מקבל את השבת בשירה ובסעודה בלוויית אשתי האהובה יוספה וילדי היקרים עמיחי, עמידרורה, עמיגיבור, עמידליה ועמיטוף. אנו אוכלים בפה יהודי סגור את הדגים ממולאי קדושת־השבת.

3

קובי ניב

אין משיחין בשעת הסעודה, אך לאחריה פוצחים הכל בשירה.

לפתע משתחרר מקירבי בקול תרועה נאד אדיר, נאד גאה, נאד יהודי. אני מתברך בזכות שנפלה בחלקי להוציא את הנאד הנדיר הזה אל חללו של עולם, וגם בני מישפחתי משתבחין. אנו משוחחים על משמעותו של הנאד, על קולה המתפרץ של היהדות שאי־אפשר להחניקו, על ייחודו של הנאד היהודי, איכותו המוסרית, קולו הזך המצטלצל והמצלצל מקצה עולם אל קצהו.

השיחה המתונה, הנעימה, המעמיקה, מחזקת את איחודה של המשפחה, את יהדותה.

אשרי שכך היה לי.

שבת

כשהמישפחה המלוכדת מטיילת בצהרי היום החמים ביער הקריר עולה מחדש פרשת הנאד מאמש.

בני הבכור מוסיף נדבך על שנאמר בליל־שבת. הנאד, הוא אומר, הינו גז. לכאורה גז ונעלם, אך למעשה יש בתקיעת הנאד, על ידי יהודים בני־חורין במולדתם, משום קריאת תגר על העולם, אותו עולם שניסה לפני 30 שנה להשמיד בגז את היהודים.

בתקיעת הנאד אנו אומרים לעולם בפרצופו מה אנחנו חושבים עליו. אתם באים אלינו בגז מוות, ואנחנו באים אליכם בנאד. אבל כמו במיקרה שימשון ודויד גם כאן ינצח הנאד הקטן את הגז הענק.

אני גאה בבני, באמונתו, בצידקתו.

יום ראשון

חזרה לחיי החול. כשאני יוצא מהבית, ממהר, אני רואה כלב עומד, בשקט, ומשתין על קיר אחד הבתים.

אני נזכר בפירושו היפה של הרמפ"ק לפרשת „המשתין בקיר". שם הוא ממשיל את הכלב המשתין בקיר לעם היהודי. כמונו־כמוהם אנו מושפלים ומדוכאים, אך ממשיכים להתקיים אלפי שנים. הפעולה הקבועה, החוזרת, של ההשתנה בקיר, כמוה כשמירת המיצוות, היא השומרת על המשך הקיום.

אחרי ארוחת־הצהרים אני מצית לי סיגריה ומעשן בנחת. אך הפעם מציתה בי הסיגריה רגש כבוי אחר. אני משליך את האפר אל תוך המאפרה העגלגלה, ומהרהר לי מה טוב חלקי בעולם — אני אחד מדור יהודים שזכו והם מעשנים סיגריות משלהם, סיגריות יהודיות. והעיקר — האפר היחידי שאני רואה בעיני ולעיני הוא אפר סיגריות יהודיות, ולא אפרם של יהודים, הנשרפים על־ידי צורריהם כאילו היו סיגריות כלות בעשן.

בלילה, לפני השינה, אני משתין בעונג מכופל.

יום שני

בתי הבכירה באה ומתלוננת כי אחד מילדי כיתתה משך בשערותיה ואף היכה בסרגל על ראשה. היא לא בוכה, כיאה ליהודיה גאה, אך בעיניה עומדות דמעות

השפלת עמנו באלפיים שנות גלותו.

אני מלטף את ראשה ומספר לה על הימים הקשים ההם, בהם ירקו והיכו גויים ביהודים ואין עוצר. והנה עכשיו, סוף־סוף זכינו ויהודים מכים, באהבה, אלו את אלו. ומה לנו כי נלין? אדרבא, נקבל את מכות האהבה בשמחה, בהתרוממות, בגדלות הנפש.

בתי מחייכת וחוזרת לשחק ולצחק.

בלילה אני שומר, כיהודי נאמן לעמו, במישמר האזרחי. בן־זוגי הפעם הוא מרצה למתימטיקה ואנו מנהלים, תוך כדי פיטרול עירני, שיחה עירנית לא פחות על הקשרים שבין היהדות למדע.

המדע הלא הוא ענף, ענף מפואר אומנם, אבל תמיד צריך לזכור, אני אומר, שהוא אינו אלא ענף הצומח מן השורשים היהודים. וללא שורשים, אין צורך להסביר לאיש־מדע, לא יצמחו ענפים.

אני שמח שבנקודה זו הוא מסכים עימי לחלוטין. נכון, הוא אומר, אין ענפים ללא שורשים. שום דבר אינו יכול להתקיים ללא שורשים.

כשאנו נפרדים, לאחר מילוי תפקידנו האזרחי, אני חש שדברי אכן נקלטו בליבו היהודי החם של המדען. ללא שורשים נתייבש, נקמול, נמות.

יום שלישי

אני עומד בתור בבנק. האיש שלפני פרט מאה לירות. אני משנן לעצמי את המישפט „האיש שלפני פרט מאה לירות," ומיד עולה בי אסוציאציה לחיה הקטנה והנחמדה שבילדותנו נהגנו לכנותה „פרת משה רבנו".

אכן, מופלא, גם כאן משה רבנו. בכל מקום משה רבנו. בהלכה ובמעשה. אמת, היה האיש גדול מכל אדם ואין פליאה, על כן, שנשתרש בתודעת העם בכל תחום ותחום.

כי העם היהודי ידע בחושיו הבריאים להפריד בין טפל ועיקר, ולברור לעצמו את העיסה שבשעורה מבין כל המוץ שבתבן.

עם עם כזה כיף להיות יהודי.

שבוע של אדם אחד

יצחק שדה ביקש להרים כוסית
ויגאל אלון רץ מייד לרפת

■ ראש עיריית ירושלים **טדי קולק** נשאל על יחסה של הממשלה אליו כראש העיר ושהיא בירת ישראל. השיב טדי: „קודם היה לי עסק עם ממשלות עויינות, ועכשיו יש לי עסק עם ממשלה זרה.”

■ כשבא שר־החוץ־לשעבר **יגאל אלון** לביתם של העיתונאית **זיוה יריב** ובעלה **יורם שדה** כדי להעלות זיכרונות, עם מלאות 25 שנים למותו של מפקד הפלמ״ח **יצחק שדה**, אביו של יורם, קיבלה זיוה את פניו כשבידה כוס ויסקי. אמר לה אלון: „או! אני רואה שאת יודעת בדיוק למה אני זקוק ברגע זה.” אגב כך סיפר כי את כוס המשקה החריף הראשונה בחייו הרים עם „הזקן” אחרי הצלחת מיבצע דני, שבו נכבשה העיר לוד.

■ באותה הזדמנות סופר כי אחרי שיצחק שדה גייס את יגאל אלון וכמה בחורים מכפר־תבור לפלמ״ח, התקיימה פעולה מוצלחת בה נטלו הבחורים חלק. אמר הזקן, שהיה ידוע כחובב הטיפה המרה לאלון, שהיה מפקד הפעולה: „נו, זוהי הזדמנות טובה להרים כוס משקה.” יגאל, „הילד,” מיהר אל הרפת והביא איתו משם כד חלב.

■ בפגישה שהתקיימה בין ראשי עיריות גוש דן לבין שר־הפנים **יוסף בורג** ושר הבריאות **אליעזר שוסטק** הועלתה בעיית מיזבלת חיריה שריחותיה מטרידים את תושבי דרום רמת־גן והסביבה. אמר השר שוסטק: „אין מה לעשות, חיריה היא עובדה קיימת. אי־אפשר להעלים אותה מהשטח, בדיוק כשם שאי־אפשר להעלים את כל שאר הזבל במדינה.”

■ ראש עיריית תל־אביב **שלמה („צ׳יצ׳”) להט** טען, כי דרושים לו עוד כ־260 דונם כדי לקבור את האשפה של תל־אביב ולמנוע צחנה. הגיב על כך ראש עיריית בני־ברק, **ישראל גוטליב**: „מזל שלא צריך גם מצבות.”

■ אחת ההצעות שהועלו באותה פגישה היתה להסיע את הזבל לאשדוד ולקבור אותו שם. אולם יו״ר מרכז השילטון המקומי, **פינחס אידן**, הסביר כי שריפת הזבל בחיריה עולה 10 ל״י לטונה ואילו קבורתו באשדוד תעלה 250 ל״י הטונה. שר־הפנים, יוסף בורג, לא יכול להתגבר על עצמו, סתם את אפו ואמר: „אז אני באמת לא מבין בשביל מה צריך להוציא כל־כך הרבה כסף. במחיר כזה כדאי כבר לקנות זבל חדש, למה לקנות משומש?”

■ מה עושים האסירים של כלא מעשיהו כשמתחשק להם להרגיז את יושב־ראש קופת־חולים לשעבר, **אשר ידלין**,

עברי גיטלים

הכנר הישראלי הבוהמי, המשתעשע לעיתים בהופעה בסרטים („סיפורה של אדל”), השתקע הקיץ בעיירה הצרפתית מנטון עם אשתו סבינה ובתם בת השלוש, נסי. הוא ערך קונצרט בעירו החדשה והעירייה העמידה לרשותו מטוס נושא כרזת פירסומת שיקדם את הקונצרט. ואומנם, 1500 מתושבי העיר באו להאזין לו. למחרת ערך גיטליס קונצרט נוסף, הפעם כמלווה לבתו בת השלוש הפורטת על הפסנתר, שלה מנבאים עתיד של גאון מוסיקלי. עברי עצמו גילה את הכינור בהיותו בן שש, וכבר בגיל 13 זכה בפרס הראשון בפאריס.

יפה ירקוני

הפכה לסבתא בפעם השנייה. בתה תמי ילדה בן במזל טוב. יפה, שניתקה את קשריה הארוכים עם מועדון „המערה” ביפו העתיקה, מופיעה כעת ב„חאן” הירושלמי. לכן היא יכולה להרשות לעצמה לטפל בנכדיה, שלומית בת השנה ושלושה חודשים ואמנון בן השבועיים, שכן בתה תמי וחתנה, אליאב צרפתי, הם ירושלמים. כך מתמרנת יפה בין תפקיד הבייבי סיטר ביום והסטאר בערב, כשלדבריה היא עוברת מתפקיד לתפקיד בקלות רבה.

חצקל איש כסית

אינו מנהל עוד את בית־הקפה המפורסם שלו. לעומת זאת לא חרג חצקל ממנהגו והוא עדיין יושב בבית־הקפה שעות ארוכות ביום, כשאת שעות אחר־הצהריים הוא מבלה בדרך כלל עם נכדו, לי, בנו של משה, שירש את התפקיד ומנהל את הקפה.

אנשים

המרצה בכלא ועונש מאסר? אליבא דאחד האסירים שהשתחרר באחרונה הם ניגשים אל ידלין, ומקניטים אותו: „תגיד, נגיד...”

■ קשה לומר כי ידידות רבה שוררת בין חברי הליכוד והמערך. אך לפחות בתחום אחד שוררת אידיליה: בין נשות העסקנים. כך, למשל, נראתה **אנט דולצ׳ין**, רעיית גיזבר הסוכנות, מבלה את כל זמנה הפנוי בהסתודדות אינטימית עם **אופירה נבון**, רעיית ח״כ **יצחק נבון** מה־

לא יכול להבליג על זעמו. הוא טילפן אל ידידה ושפך את ליבו בפניה: „גם אני אנטי־דתי, אבל אורי זוהר מגזים. ככה לעשות צחוק מהדתיים? זה יותר מדי!”

■ אחד הכתבים הפרלמנטריים ניגש אל ח״כ **עקיבא נוף** ושאל אותו שאלה. נוף ענה תשובה למחצה בסיגנון המשתמע לשתי פנים. אמר לו העיתונאי: „אני רואה שהתחלת להיות ציני. אתה יודע מה? גם אני אהיה ציני, אבל אז תדע מזה כל המדינה.”

אפריק סימון

היה אחד האורחים המפורסמים הבודדים שנענו להזמנתו של ח״כ סמי פלאטו־שרון, לבוא לביתו שבסביון כדי לחגוג שם במסיבה לכבוד הסופר הבריטי סטיוארט בל (קיצוני משמאל) שכתב לפי הזמנתו, את הביוגראפיה שלו. בתמונה נראה הזמר ממוזמביק כשהוא אוחז במותניה של רעיית הח״כ, אנט, כשסמי עצמו מחייך ומכסה על אכזבתו מן החרם החברתי שהוטל עליו. האישיות המפורסמת ביותר במסיבה היה שר־החקלאות אריק שרון, שבא למיספר דקות, ללא רעייתו, הצהיר „פלאטו הוא ידידי,” ומיהר להסתלק מן המקום.

צ׳ארלי ביטון

היה הח״כ היחידי (מלבד השר אריאל שרון) מבין 120 הח״כים שנענה להזמנת חברו לבית, סמי פלאטו־שרון, ובא למסיבה שזה ערך בביתו. ביטון ניראה נבוך במסיבה, הסביר את נוכחותו בה: „רציתי להראות לאשתי בית של עשירים.” סיבה נוספת: אחיו של הח״כ אבי (בתמונה מימין) עובד במשק־ביתו של פלאטו־שרון.

מערך. היה זה בכנס לפסיכואנליטקה שנערך בירושלים. אנט דולצ׳ין שימשה בכנס כמתורגמנית סימולטנית לשתי שפות (ספרדית ואנגלית), ואילו אופירה נבון נטלה חלק בדיונים בתוקף היותה פסיכולוגית במיקצועה.

■ הפסנתרן **מינדרו כץ**, תושב הרצליה, נענה לבקשת ראשי אגודת לב אל לב בשרון, הפועלת לרכישת ציוד החייאה ליחידה לטיפול נמרץ בבית־החולים מאיר בכפר־סבא, ערך במוזיאון תל־אביב קונצרט של סונטות ושל בטהובן שכל הכנסותיו היו קודש לאגודה. למחרת הקונצרט לקה כץ עצמו בהתקף־לב, אושפז ביחידה לטיפול נמרץ בבית־החולים מאיר, שעבורה תרם את הקונצרט.

■ ח״כ ד״ש הפרופסור **אמנון רובינשטיין** שהה בחופשה בחו״ל, והחמיץ את המטאמורפוזה של הבדרן **אורי זוהר**, שהפך יהודי מאמין ושומר־מיצוות. פתח רובינשטיין את הטלוויזיה כדי לצפות בתוכנית זה הסוד שלי, וראה את אורי זוהר מופיע בשעשועון כשהוא חבוש כיפה ולובש ציצית. רובינשטיין

■ בחגיגת חתונת בנו של שר־האוצר לשעבר, **יהושע רבינוביץ** תיאר **חיים בר־לב** כמה נוח לו עכשיו, אחרי שהשתחרר מעול השרות, וקבע כי הוא חש כאילו יצא מעבדות לחרות. הגיב על כך יועצו המסור של יצחק רבין לשעבר, **אלי מיזרחי**: „אנו נדאג כי תישאר במצב זה.”

■ הזמר **יהורם גאון** הצטרף אחרי נישואיו למעגל צוחשי ה„לחיים” בכל יום שבת בצהריים, בבריכת־השחיה של מלון פאל. החבריה הקבועים מרימים כוסית, טועמים וזוללים, ומרכלים. בשבת האחרונה העדיפה **אורנה גאון**, רעייתו ה„טריה” של הזמר, שלא להצטרף למעגל החוגגים, הסתתרה בצל, לא הפגינה את גופה בבגדים, ואף סירבה ללגום כוסית יין אחרי הקידוש. מיד נמצאו כאלה שראו בכך סימן שהגברת גאון הצעירה שומרת על בריאותה, מצפה לביקור החסידה.

■ השחקן **גידעון זינגר** בילה את אחד מערבי השבוע באחד מבתי־הקפה הידועים של צפון תל־אביב, בחברת צעירה בלונדית נאה וכלבם המיניאטורי. הכלב הירבה להתרוצץ בין רגליהם של אורחי בית־הקפה וזינגר גער בו בקולי־קולות. לבסוף התחבר הכלב עם כלבים נוספים וזינגר היה עסוק מרבית הזמן ברדיפה אחריו כשהוא פוקד עליו: „ארצה!” „שב בשקט!” „פויה!” כשנוכח השחקן כי הכלב אינו ממלא אחר פקודותיו, שלף מכיסו משרוקית והחל שורק בה. לבסוף פקעה סבלנותו של בעל בית־הקפה. הוא ניגש אל השחקן המפורסם ואמר לו: „אדוני, או שתשב בשקט ולא תפריע, או שאני אבקש ממך לפנות את המקום.”

■ מיקרה בלתי־נעים קרה לשופט הכדורגל הבינלאומי של ישראל **אברהם קליין**. הוא נסע לארצות־הברית, סייר בכמה ממדינותיה והשתכר במסגרת סיורו סך 1500 דולאר. תחנתו האחרונה של קליין לפני נסיעתו חזרה ארצה היה מלון לכסינגטון הניו־יורקי, שהוא מלון מקובל על הישראלים המבקרים בניו־יורק כיוון שהוא מאכסן בין כתליו את ציוותי אל־על. קליין יצא לבלות באחד הערבים בברודוויי, אולם כשחזר למלונו חשכו עיניו. כל הסכום שהשתכר נגנב ממנו. הוא חזר ארצה ללא פרוטה בכיסו.

■ הבדרן **יואל שר** פגש בח״כ **צ׳רלי ביטון** במסיבה ושוחח איתו. ביטון לא היה בטוח כי שר אומנם מקשיב לו, הפסיק את דבריו ואמר: „תגיד, יואל, אתה שומע מה שאני אומר לך? השיב שר: „בטח, אני אפילו מנסה לחבר לזה מנגינה.”

■ צופי הטלוויזיה הישראלית, שחזו לפני שבוע במישדר מהטלוויזיה ראו את **דויד אבידן** מראיין דוגמנית־עירום שמנה, ושהתגאתה במימדי גופה ובמיקצועה אך סירבה בעקשנות לגלות את זהותה המלאה, בטענה כי הציבור פוריטאני מדי, זיהתה את עצמה בשם הפרטי בלבד: **דנה**. באותו מישדר שימשה דנה כמודל־עירום לקבוצת ציירים, שעסקו לעיני המצלמות בהנצחת מימדי גופה מזוויות שונות. רק מנכ״ל כל־בו שלום, **שי מאיר**, יכול לומר כי „יש לו את דנה, בבית.” מסתבר, כי הצייר **יגאל נמיר**, שהשתתף אף הוא במישדר זה, בחר באחד מציורי־העירום של דנה והציג אותו בתערוכה הנערכת בתל־אביב. בערב פתיחת התערוכה התגודדו אורחים רבים ליד הציור. הגיע למקום שי מאיר, הציץ ונפגע, ושלף את פנקס הצ׳קים ושילם לצייר עבור התמונה בלי אומר. בצאתו מהתערוכה אמר, כי החליט לרכוש את דנה־בעירום מהטלוויזיה כמתנה לרעייתו, המצפה לביקור החסידה.

■ **עידן אגמון**, בנו של מנהל התיאטרון והמראיין **יעקב אגמון**, ששהה מזה שנה בניו־יורק, שם הוא לומד קולנוע. באחרונה הפגין אגמון הצעיר את הישגיו בתום שנת־הלימודים הראשונה שלו. הוא ביים את המחזה הכלה וצייד־הפרפרים של **ניסים אלוני** שאותו הפיק אביו בשעתו בתיאטרון בימות בארץ, אבל באנגלית וכסרט־טלוויזיה. סרט־הבתולין של עידן כבמאי־טלוויזיה הוקרן כבר בגל 30 של הרשת הניו־יורקית.

רונית בלאנק

מי שהיתה מלכת המים של 1974, העדיפה אחרי היבחרה לחזור לחיים פרטיים ופרשה כמעט לחלוטין מעולם הזוהר, כשרק לעיתים רחוקות היא מופיעה בתמונות פירסומת ובמופעי דוגמנות. באחרונה נישאה רונית, ורק עם נישואיה הציע לה בעלה לחדש את הקאריירה שלה. עם בעל צמוד תפסה רונית אומץ, ויצאה אל שוק הדוגמניות. היא נחטפה מייד, וזה־עתה סיימה סידרת צילומים מרהיבה של ביגדי־ים המיועדת לחו״ל. מדוע חיכתה רונית עד אחרי החתונה? לדבריה: „עולם הזוהר הוא עולם אכזר. רציתי שיהיה לי ביטחון בבית. עכשו, אני יותר פתוחה להצעות.”

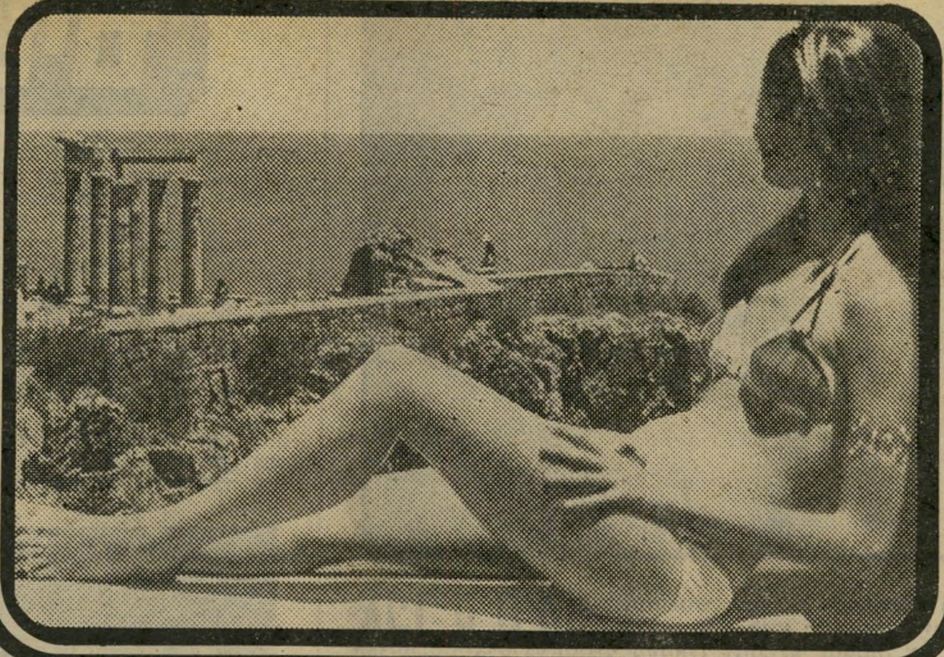

בחגים לאן?
לחופשה ביוון!

בספטמבר ובאוקטובר, במזג אויר נעים ונוח, קח את משפחתך לחופשה חלומית - במסגרת ההקצבה שלך.

לפחות אחד מתוך 1000

איי יוון ידבר אל ליבך!

לדוגמה:

סקיאטוס

מוקד נופש חדש על מפת אתרי התיירות של יוון. אי בעל צמחיה עשירה וחופים מרהיבים.
לדוגמא:
4 ימים שהיה באתונה במלון חצי פנסיון ועוד סיור מודרך 4 ימים ב״יוון הקלאסית״ בפנסיון מלא ועוד שהיה 7 ימים באי סקיאטוס במלון חצי פנסיון החל מ-.268 $

קורפו

אתר תיירות בין לאומי בו שוררת אוירה קוסמופוליטית. נופים ציוריים מרהיבים, חופים זהובים שטופי שמש וצמחייה נהדרת.
לדוגמא:
שהיה במלון חצי פנסיון 15 יום בקורפו במחיר החל מ-.188 $ כולל סיורים במקום.

אולימפיק סובב עולם!

OLYMPIC AIRWAYS

כך הם אומרים

„העם כולו, כלי־התיקשורת, רשויות החוק ומוסדות המימשל אינם פוצים וזועקים חמס לנוכח מחזה שבו עקרונות הדמוקרטיה נרמסים בפרהסיה ובראש־חוצות..."

מק־קרתיזם ישראלי

ציד־המכשפות המתנהל במדינה בניצוחו של ח״כ אהוד אולמרט, בתואנה של מילחמה ב„פשע המאורגן", הגדיש ככל הנראה את הסאה. התבטאויותיו האלימות וסיגנונו הברוטאלי של אולמרט עוררו השבוע תגובות חריפות ביותר.

כתב שר־המישטרה לשעבר, שלמה הילל: „ההילולה הפרועה המתנהלת כ־יום בנושא זה עברה כבר מזמן פיינים אלה (של הגינות ואחריות), והיא הולכת ומתקרבת בצעדי־ענק לקראת התופעות שאיפיינו את המק־קארתיזם. האשמות כוללות ובלתי־ניתנות להוכחה, הושטת אצבע מרשיעה כלפי אנשים ללא עובדות של ממש ושימוש בכלי־התיקשורת לעשיית שפטים במקום עריכת מישפט בבתי־דין, כמקובל בחברה דמוקרטית נאורה... והעם כולו, כלי־התיקשורת, רשויות החוק ומוסדות המימשל אינם פוצים פה וזועקים חמס לנוכח מחזה זה, שבו עקרונות הדמוקרטיה נרמסים בפרהסיה ובראש חוצות.

„אינני רואה את עצמי פטור מלדבר על תרומתו השלילית בתחום זה של נבחר־ציבור, שמשמרים חסינותו לא חלים עליו הכללים, המיגבלות והסנקציות שחלים על בני־תמותה רגילים."

הילל מביא דוגמות למידת רצינותו של אולמרט ולמידת מהימנותו של המידע שבידיו:

„ראשיתו של מעשה, בפירסומים שהופיעו לפני למעלה משנה וחצי, שכבשו להם מקום בכותרות. חבר כנסת צעיר ונמרץ הודיע מעל דוכן הכנסת כי ,בירושלים נסחטים 160 בתי עסק ע״י עבריינים.'

„כשר המשטרה גיליתי כמובן התעניינות בגילויים אלה של ח״כ אהוד אולמרט ופניתי למפכ״ל לקבל הבהרה. הלה השיב לי כי למשטרה לא ידוע כלל על רמת פעילות כזו בתחום זה של הפשיעה בירושלים. בכל זאת תמהתי. הח״כ דיבר על 160 בתי עסק ולא על 150 או 200, משמע הלה מצוייד במידע של ממש המעוגן במספרים ובעובדות. לפיכך, הצעתי כי המשטרה תנסה לגבות עדות מחבר הכנסת החוקר כדי להשכיל ממנו דבר. ואכן קצין בכיר נפגש עם ח״כ אולמרט, אשר הקפיד כי הפגישה תתקיים במזנון הכנסת הצפוף וההומה חברי כנסת, עתונאים ואנשי תקשורת, למען יראו ויתרשמו. ובעניין המידע עצמו, הבהיר ח״כ אולמרט לקצין המשטרה, כי הוא אינו חוקר החייב להביא עובדות, אלא איש ציבור המתייחס לתופעות. ובכל זאת הקשה הקצין: הרי דיברת על מספרים מדוייקים. ח״כ אולמרט נאות, לאחר הפצרות מרובות, לתת שמו של בית עסק אחר שנסחט לדבריו. לאחר הבדיקה הסתבר, כי מקרה זה כבר טופל ע״י המשטרה בעבר ואינו מתייחס כלל לסחיטת דמי חסות. מלבד זאת העלתה הפגישה חרס, כאשר כולנו צריכים להסיק כי התמונה שה־100 בתי עסק נסחטים ,היתה אמירה ציבורית' ולא קביעת עובדות מדוייקות.

„לאחר זמן מה טען ח״כ אולמרט בראיון ברדיו, כי הוא יודע מיהו ,מספר אחד של המאפיה בישראל.' הידיעה זכתה לכותרות גדולות בעתונות. באחד העתונים נמסר בשמו של ח״כ אולמרט, כי אין המדובר במנמש, אשר עליו פורסמה ב־1970 סידרת מאמרים של רן כסלו, ואשר היועץ־המישפטי לממשלה פסק לגביהם, לאחר בדיקה מקיפה, כי אין לה שחר וביסוס במציאות. המישטרה שוב נחפזה אל ח״כ אולמרט כדי לשאול מי האיש המסתורי, ואני מבין כי ברזי רזים מסר ח״כ אולמרט כי אכן הוא מתכוון למנמש..." (מעריב)

הלל

אולמרט

ברטוב

חולי ממאיר

הסופר חנוך ברטוב מתייחס להקלטות שיחותיו של ח״כ אולמרט עם איש הפנתרים השחורים מני כהן, שבהן איים אולמרט בהפעלת סיירת מובחרת של צה״ל ליצירת פרובוקציות לחיסול אנשי הפשע המאורגן.

„מתבקשת כאן איזו קינה גדולה על ניוון החיים הציבוריים. עד שאנו יוצאים למילחמה ב,מאפיות' אמיתיות ומדומות בשולי החברה — נראה מה מתרחש בלבה. מה דמות עלול ללבוש בית המחוקקים שלנו.

„מה שעושים בחוק־החסינות הוא רק דוגמה אחת לניצולה־לרעה ולניוונה של אבן־היסוד של הדמוקרטיה הפרלמנטארית. החסינות באה להגן על הפרלמנט לא מפני החוק, כי אם מפני שרירות־הלב של השליט.

„גם במקרהו של חבר־הכנסת אולמרט מתעוררת שאלת גבולות חוק־החסינות. מה שעולה מן הטייפ האחרון מטיל צל חמור על מילחמת־הסלילים כולה, כאשר צד אחד חשוף לגמרי ואילו הצד האחר מוגן מראש מכוח חוק־החסינות. אולמרט יצא למילחמת־יחיד נגד הפשע המאורגן ופגמים נוספים בחברתנו. אגב כך פגע קשה בדיוקנם של אישים שונים, שגם הוא עצמו לא השמיע כלפיהם האשמה חד־משמעית. אם ישנה הגנה טוטאלית כל־כך על מה שמטיח חבר־כנסת כנגד אזרחים, מה באמת ימנע ,מאפיה' זו או אחרת מלהפוך את הכנסת לבסיס, אשר מתוכו יגיחו כשעה שיעלה הרצון מלפניהם, יפגעו בשמם הטוב של יריביהם, יפיצו שמועות, יפזרו איומים, יטלו מכל מי שאינו חבר־כנסת את הזכות הטבעית לבוא איתם במישפט ואחר־כך ישובו ויתבצרו מאחורי חומות החסינות?

„הטייפ האחרון של אולמרט הוא בחינת אור אדום לכולנו. עלינו להניח גם עכשיו, שהוא נלחם למען טיהור החברה מפושעים. השבוע התעוררו ספקות אם מילחמה זו מתנהלת בדרך ההולמת מדינת־חוק וחברה נאורה.

„מנסיון השנים האחרונות צריך ללמוד, שעניינים כאלה אינם נשכחים, ומה שנראה תחילה לקצרי־הראות כאיזה פגם אסתטי קטן בקצה האף, עלול ליהפך בתוך ארבע שנים לחולי־ממאיר, תאכל את כל הגוף. הטייפ האחרון של אולמרט הוא פגם אסתטי כזה." (מעריב)

פסוקי השבוע

● **ח"כ אבא אבן:** „במשא־ומתן, מה שמכריע הוא לא הטיעון הצידק כי אם מאזן הכוחות בין היריבים משני עברי השולחן."

● **עמוס קינן:** תמהתי מדוע איני מבין את דברי הפרשנות של מזכיר הממשלה, מר אריה נאור, להחלטות הממשלה, עד שהתברר לי שהוא מדבר באותיות רש״י."

● **ח"כ יצחק רבין:** „לעיתונות תפקיד מרכזי בעירעור סמכותה של הממשלה. אינני יכול לפרט."

● **שר־הביטחון עזר וייצמן:** „במיזרח התיכון ישנם סימנים של עייפות ממילחמה."

● **ח"כ שימעון פרס:** „צריך לומר את האמת. שה'עבודה' נכשלה, ולא שהליכוד ניצח."

מה לעשות בח"כ שהשתגע?

האם יכול משוגע לכהן כחבר־כנסת? לכאורה נראית שאלה זו אבסורדית. אולם המציאות אבסורדית עוד יותר. מסתבר כי לא זו בלבד שניתן לבחור בחולה־רוח כח"כ, אלא שאין גם מה לעשות נגד חבר־כנסת שהשתגע תוך תקופת כהונתו בכנסת. לגבי אזרח היוצא מדעתו ונתקף שיגעון־רדיפה או שיגעון אחר, ניתן להוציא צו אישפוז. לעומת זאת אי־אפשר לאשפז חבר־כנסת שדעתו נטרפה עליו אפילו אם ישגע את כל המדינה. חוק החסינות של חברי־הכנסת חל עליו גם במיקרה זה. מה ניתן לעשות עם חבר־כנסת שהשתגע? בשאלה זו פנה „העולם הזה" אל כמה אישים. להלן תשובותיהם:

● **ישראל ישעיהו,** לשעבר יושב־ראש הכנסת וחבר בה מטעם המערך: „אין שום הוראה כתובה או רמוזה לגבי סוגיה זו. לגבי נשיא המדינה יש רמיזות כאלה, לגבי חברי־כנסת — אין. נראה שלא לקחו בחשבון אפשרות כזו. לדעתי זהו עניינה של המיפלגה שאותו חבר שייך אליה והיא צריכה, בדרכים שלה, לשכנע אותו להתפטר. מובן שאין כל חיוב שהוא. אני בהחלט סבור שצריך לשנות את החוק. אני מקווה שלא נזדקק לזה לעולם, אך מאחר שזוהי באמת פירצה בחוק, אולי מוטב שהיא תתוקן."

ישעיהו

● **ח"כ גידעון האוזנר** (ל"ע) — מישפטן, לשעבר היועץ־המישפטי לממשלה ושר בלי־תיק: „שמתי לב לתופעה אחת — שהחוק מונע מחולי־נפש את זכות הבחירה האקטיבית, אך אינו מונע מהם את זכות הבחירה הפאסיבית, דהיינו את הזכות להיבחר. לדעתי צריך לסרוק מחדש את חוק־חסינות חברי־הכנסת ולהגבילו. חוק־הכנסת אינו מעניק לכל רשות אחרת, לבד מהכנסת, את הזכות לשלול מחבר־כנסת את חברותו. ואת זה צריך לתקן. צריך שיהיה מנגנון שיטפל בזה. צריך להיות כתוב באיזשהו מקום שאם אדם הוכרז, לפי החוק, כבלתי־כשיר לנהל משא־ומתן סביר — ולא הייתי מפריד כאן בין כשרות נפשית לאחרת — הוא לא יהיה כשיר לנהל את ענייני המדינה. אך אני חושש שיהיה זה מרחיק־לכת לקבוע שחבר־כנסת אינו שפוי ולהרחיקו מתפקידו. מי יקבע?"

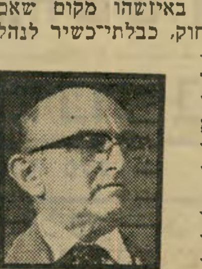

האוזנר

● **ד"ר בנימין הלוי,** ח"כ מטעם ד"ש, לשעבר שופט בית־המישפט העליון: „יש הוראות ברורות בחוק השופטים לגבי מחלת־רוח. יש ועדה רפואית שמחליטה על כך. ואם לגבי שופטים, למה לא יהיה כך גם לגבי חברי־כנסת? בכל תפקיד ציבורי צריך שאדם יתאים מבחינת בריאותו, ואם לא — יש להעבירו מתפקידו. אני חושב שחוק יסוד הכנסת וחוקים קונסטיטוציוניים אחרים לוקים בחסר. יש לתקן ולהשלים את כל החקיקה בנושאים אלה. יש חוקים בולטים שאינם מוסדרים, כמו אלה הנוגעים למצב בריאותו של חבר־כנסת או לעבירות פליליות שעבר. צריך בשאלות אלה אוברול כללי ואנו, בד"ש, מתכוונים להציע רפורמה קונסטיטוציונית."

הלוי

● **יעקוב שימשון שפירא,** היועץ המישפטי הראשון לממשלה. שר המישפטים במשך שבע שנים: „את זה צריך לשאול את המחוקק שלא נגע בזה, ולא חשב כנראה על זה שחבר־כנסת יכול להיות חולה־רוח. לא מתקנים דברים כאלה כי זהו נושא עדין. יש כל־כך הרבה דאגות, וזה בטח שאינו עומד במקום הראשון בסדר העדיפויות. כתוב בתנ"ך, בספר שמואל, שדויד המלך בא לעיר פלישתית ושיחק את תפקיד המשוגע והגיע הדבר לאוזני המלך הפלישתי שביטל את העניין באומרו: ,החסר משוגעים אנוכי?' לא חסרים לנו משוגעים, ברוך השם, אבל למה לדון בדברים היפותטיים?"

● **ח"כ אמנון לין** (ליכוד), מישפטן וחבר ועדת הכנסת: „זוהי שאלה מישפטית רצינית מאד ומעניינת. צריך לקבוע, לדעתי, מי יהיה הגוף שיקבע את הקריטריונים ליכולת הפיסית והנפשית של חבר־כנסת לתפקד, ואז יש לקבוע תקנה מי מוסמך להחליט על הפסקת עבודתו של חבר־כנסת. השאלה הועלתה לא אחת בדיונים פנימיים, והשאלה העקרונית כאן צריכה להיות איזה מוסד רפואי יוכל לקבוע ולאתר מחלת־נפש אצל חבר־כנסת.

לין

„כללית נראה לי שחשוב שהנושא יובא לחקיקה, רצוי בהצעת־חוק פרטית, וש־

(המשך בעמוד 34)

אני נהנה כפליים עם Smile
סיגריות
Smile פחות ניקוטין-יותר טעם!

בשתוף

מלכת המים 77'

טקס בחירת נסיכת ים כנרת "ערך במוצ"ש 3.9.77

בשעה 9.00 בערב, על גג „החוף השקט" בטבריה

בחסות ראש העירייה מר משה צחר

בתוכנית האמנותית:

לוליטה פונזה ✶ אבי טולידנו ✶ רוחמה רז

ינחה ✶ ישעשע ✶ יצחיק ✶ יבדר מני פאר

מכירת כרטיסים מוקדמת: אצל „אלחדיף", טל. 20853 ובמשרדי „החוף השקט".
בצפת — אצל בר־טוב ובערב הנשף בקופת „החוף השקט", טבריה.

טקס בחירת מלכת המים 1977 "ערך ביום שלישי

20.9.77 ב„היכל־התרבות" בתל־אביב ב־8.30 בערב

בחסות מנכ"ל דירות גינדי - אברהם גינדי

בתוכנית האמנותית:

לוליטה פונזה ⋆ מני פאר

להקת „תנועטרון" בהדרכת דורית שימרון בקטעים מתוכניתה החדשה

אמן אורח

יהורם גאון

בשירים מתוך תוכניתו החדשה „גאון 77"

תצוגת הדגמים החדשים של בגדי ים וחוף של „גוטקס"

תצוגת דגמי 1978 של סנדלים וקבקבים תוצרת „גלי"

תצוגת ענק מפוארת של הדגמים החדשים תוצרת חברת „אנה בלי"

הגרלות ענק של מערכות תכשירי טיפול בשיער של חברת „וולה"

הדרכת המועמדות בהליכה וביטחון במה: אולפן לאה פלטשר ✶ הכנת הכתרים: רחל גרא

מכירת כרטיסים מוקדמת: הפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 ת"א, טל. 248844, „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר. בערב המופע בקופת „היכל התרבות". הנחות לוועדי עובדים, מוסדות, אירגונים וחיילים.

הפקה: תיאטרון פסגות בשיתוף מירי זכרוני — רפי זכרוני

המפקח אלברט אלקרט (מימין במישקפי־שמש), קצין החבלה של מישטרת מרחב הירקון, חירף את נפשו בעשרות פיגועים ומיקרי־חבלה - השבוע הוא נימנה עם 14 השוטרים שנעצרו כחשודים בגניבות והתפרצויות - האם הוא היה ראש כנופייה של שוטרים או שעיר־לעזאזל, קורבן של הממונים עליו?

מיללת המשיכו הפורצים במלאכת פריצת הכספת בקור־רוח מופתי, ורק לאחר ש־פיצחו את הכספת נמלטו עם תכולתה. התנהגותם הצביעה על ביטחון מלא בכך של יופרעו על־ידי שוטרים שיוזעקו ל־מקום הפריצה, למרות שהאזעקה הופעלה מייד בתחילתה.

רק כעת, עם גל מעצרי השוטרים ה־חשודים בפריצות, השלמת פריצות פרטית וגניבות פשוטות, החלו חלק מהאירועים המוזרים שהתרחשו בזמן הפריצה להשתבץ במערכת חשדותיהם של בני מישפחת פוזיילוב.

הפורצים והשלל היקר לא נמצאו עד היום. לשוטרים שחקרו את הפריצה, בראשות פקד יצחק תליו, היו חשדות בכיוון מפתיע למדי. „באותו יום רביעי בערב,” משחזר אריה פוזיילוב, מבעלי העסק, „עבדתי עד מאוחר בלילה ורק אחרי 11 עזבתי את החנות. אני זוכר היטב אותו יום, כי זה היה יום השיחרור שלי מצה״ל. אבל את הכניסה לחיים ה־

יום כיפור של המשטרה

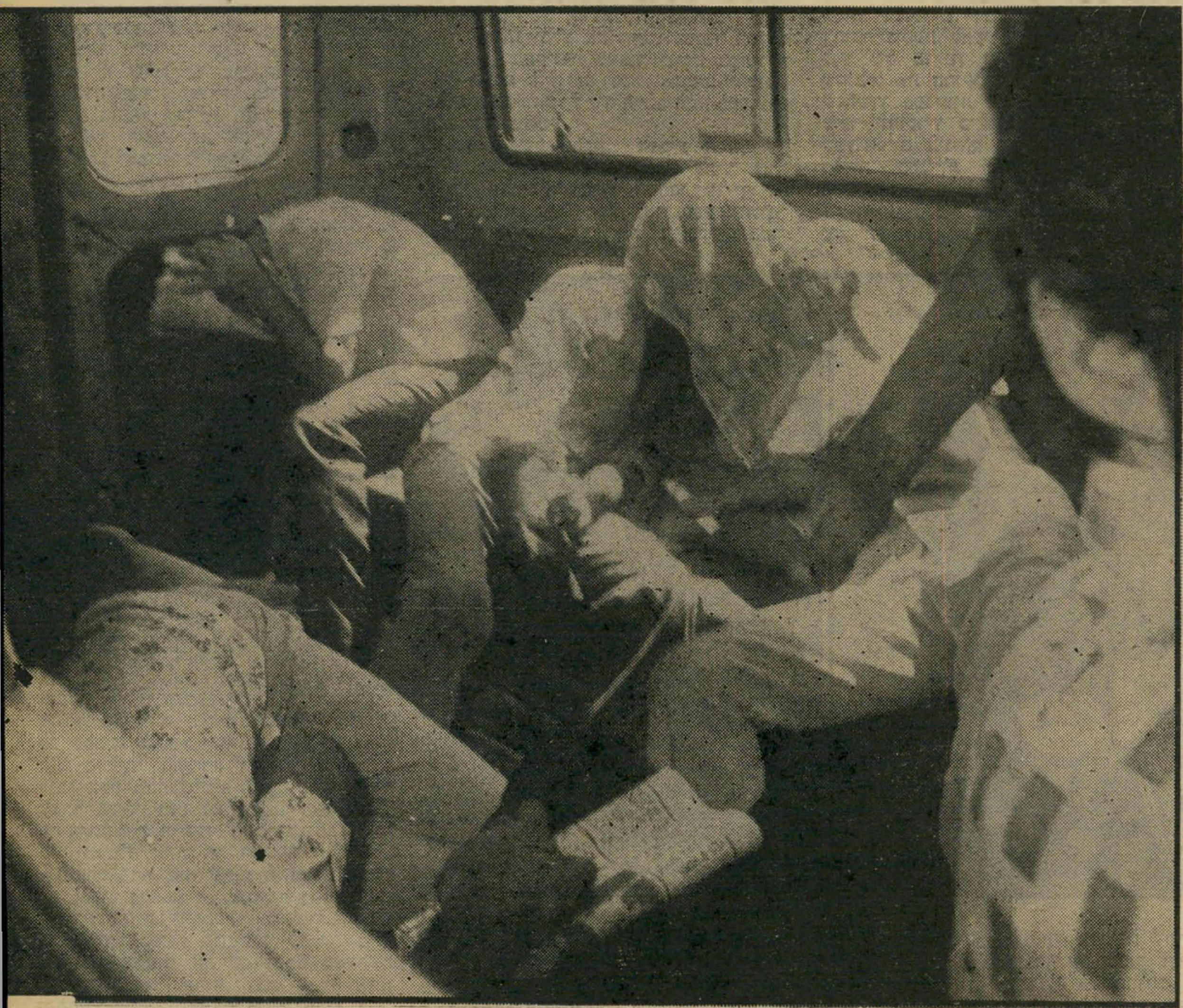

הפורצים הגיעו אל יעדם והחלו פורקים את כלי־הריתוך הגנובים ש־ברשותם. היעד היה כספת הפלדה הכבדה של חנות התכשיטים פוזיילוב ברחוב אלנבי 84 בתל־אביב. שעה קלה קודם־לכן, בחצות ליל ה־9 בפברואר, נרשמה אחת הפריצות הנועזות והמתוכננות ביותר הזכורות ל־חוקרי המישטרה.

כדי להגיע אל הכספת היה על הפורצים לשבור שלושה קירות. הם שברו תחילה את הקיר החיצוני של חדר־השירותים שבירכתי חנות־התכשיטים, ולאחר ששברו את הקיר שממול למקום הפריצה הראשונה מצאו את עצמם בתוך חנות לצורכי ספורט שלה קיר משותף עם חנות־התכשיטים פוזיילוב.

תוך הפגנת ידע מדוייק לגבי המיבנה הפנימי של חנות־התכשיטים שברו הפור־צים את הקיר המשותף לשתי החנויות, וכשחדרו לחנות־התכשיטים, מצאו את עצ־מם בדיוק מול קופת הפלדה הכבדה של החנות שאליה הוכנסה — כמדי ערב — תכולתם של כל המדפים עמוסי הזהב והיהלומים שבמשך שעות היום מושכים אליהם את מבטי העוברים־והשבים.

איש משוטרי הסיור שהיו מופקדים על האיזור באותו לילה לא שמע את רעש־שבירת הקירות, אולם פרט זה לא ניראה תמוה כאשר שוחזרה הפריצה. מאוחר יותר, כאשר התגלתה מידת הביטחון ה־עצמי של הפורצים, החלו הדברים נראים מוזרים קצת יותר.

התכשיטים נעלמו

כאשר החלו הפורצים מפעילים את מכשירי־הריתוך כדי לפרוץ את ה־כספת הופעל מנגנון הרגיש לחום, ויללת אזעקה החרידה את השקט ששרר ברחוב אלנבי. כאשר מופעלת אזעקה תוך כדי פריצה נוהגים הפורצים להימלט על נפשם במהירות הגדולה ביותר. אולם בפריצה לחנות פוזיילוב המשיכו הפורצים במלאכ־תם כאילו לא אירע מאומה. בעוד האזעקה

מפכ"ל תבורי
האם המישטרה מתפוררת?

(המשך מעמוד 21)

אזרחיים חגגתי דווקא בצורת שוק גוראי.

„הלכתי מהחנות הביתה, ובקושי הס־פקתי להירדם. אחרי שתיים בלילה הגיע אלי פתאום שוטר, וסיפר לי שהיתה אצלי בחנות פריצה. כבר באותו רגע נראה לי מוזר שהשוטר ידע לספר לי שפרצו דווקא את הקופה הגדולה מבין הקופות שבחנות. איך הוא ידע שהקופה הזאת היתה הקופה החשובה? טסתי לחנות כמו מטורף, וכש־הגעתי התפוצץ לי המנוע של האוטו. אבל זה היה נזק פעוט לעומת מה שהתגלה לנגד עיני בחנות."

בני מישפחת פוזיילוב, אנשי־עסקים ותיקים, אינם ששים לנקוב בסכומים אך הרכוש הגנוב הוערך בסכום של שני מיל־יון לירות. על ריצפת החנות התגוללו תכשיטים יקרים ברבבות לירות, שהפור־צים לא הספיקו לקחת עימם במנוסתם.

האב, נתנאל פוזיילוב, היה אף הוא המום כשהגיע למקום. „לקח לי כמה דקות להבין," הוא מספר, „שלא ייתכן שהפור־צים עבדו בחנות בזמן שהאזעקה פעלה אם לא היה להם ביטחון שהם לא ייתפסו. שאלתי את אחד השוטרים: ,אם שמעתם את האזעקה, למה לא בדקתם מייד את השטח?' והוא ענה לי שבשביל המשכורת שלו לא שווה לו שיהרגו אותו.

„קצת יותר מאוחר, כשבאו השוטרים לצלם ולקחת עדויות ראשונות, שמנו לב לערימת התכשיטים שהיתה זרוקה ליד הכספת. יצאתי לרגע מהחדר, וכשחזרתי שמתי לב שחלק מערימת התכשיטים נע־לם. אמרתי לבני אריה ,תראה מה זה! השוטרים גנבו כרגע חלק מהסחורה ש־היתה על הריצפה.' אבל אריה אמר לי שאין טעם לעשות מזה ענין באותו רגע, ושזה רק טיפה בים יחסית למה שגנבו הפורצים."

רק אחרי הבדיקות הראשונות של ה־מישטרה ניתקו בעלי־החנות את מערכת האזעקה שעדיין פעלה, ורחוב העסקים המרכזי של תל־אביב שוב שקע בשקט לילי.

חיפוי מישטרתי לפריצה

בבוקר המחרת החלה החקירה ה־ממשית. „באו אלי בתשע בבוקר מ־היחידה המרכזית," מספר אריה פוזיילוב, „ושאלו אותי במי אני חושד. אמרתי להם מייד שאני חושד שאנשי מישטרה הם שפרצו וגנבו, היות שלא ייתכן שהשוד־דים יעבדו בחופשיות כזו כשמערכת ה־אזעקה פועלת באמצע רחוב אלנבי. מישהו מהמישטרה היה מוכרח להשתתף בעצמו, או לפחות לחפות על ההתפרצות. נוסף לזה סיפרתי בחקירה על כך ששוטרים גנבו חלק מהתכשיטים שהיו על הריצפה לאחר השוד, ואם לא השמידו את סירטי ההקלטה ואת רישומי העדויות, אז עדותי מאז מקבלת היום את האימות הסופי."

חוקרי המישטרה לא התייחסו ברצינות לטיעוניו של אריה פוזיילוב. הם היפנו את החקירה לכיוון מפתיע. החשוד העיקרי בשוד הפך אריה פוזיילוב עצמו. „מייד אחרי שהאשמתי את המישטרה באחריות לגניבה," טוען אריה, „הם עצרו אותי והתחילו לטעון שבעצם אני הוא זה שיזם את הפריצה כדי לזכות בכספי הביטוח. זה היה פיתרון קל עבורם.

„יחד אתי עצרו גם את שותפי בעיסקי שעונים, ובמשך חודש וחצי חקרו אותנו יום־יום, כשהם מנסים להשפיע עלינו להו־דות ולקחת על עצמנו את האשמה בשוד. בדקו אותי במכונת־אמת, עקבו אחרי לכל מקום שהלכתי אליו, מירדו את חיי וגרמו לי נזקים בעשרות אלפי לירות בגלל הזמן שביזבזתי על החקירות וסגירת החנות, וכל זה בגלל שהעזתי להטיל חשד ב־מישטרה."

אריה פוזילוב אינו סומך על יושרה של המישטרה. „ידעתי כל הזמן," הוא טוען, „שמי שאחראי לעובדה שאנו מת־רוששים והולכים הוא המישטרה, אם ב־מחדלים ואם במעשים ממש. לפני חודשים אחדים, לאחר שנקלענו לבעיות כספיות, בגלל הלוואות שלקחנו ובגלל שלא קיבלנו את כספי הביטוח, אפילו שקלנו אפשרות לחסל כאן את העסקים ולרדת מהארץ."

השבוע, כאשר נודע כי מחלקת החקי־רות של מישטרת מחוז תל־אביב, עצרה 14 שוטרים ממרחב הירקון, אחרי שנח־שדו כי היו למעשה, כנופיה של גנבים במדי מישטרה, ניצלו את מעמדם כדי לג־נוב ולבוז בז במיסגרת תפקידם כשוט־רים, נגולה אבן כבדה מעל ליבו של אריה פוזילוב.

„חשיפת השחיתות במישטרה נותנת לנו תיקווה חדשה," אמר בראשית השבוע, „בינתיים אנו נשארים כאן עד שנדע מי הפורצים."

אולם מה שהקל על פוזילוב היווה מה־לומה מוחצת לכל מישטרת ישראל.

חשיפתה של „כנופיית הגנבים במדים" בקנה־מידה כה נרחב, עירערה את אמון הציבור במישטרה, שלא היה גבוה גם בלאו הכי. בעיקבות חשיפת הרשת הר־גישו שוטרי ישראל השבוע את עצמם כמו חיילי צה"ל אחרי מילחמת יום־הכי־פורים. הם התביישו במדיהם. אזרחים קר־או לעברם קריאות־גנאי, הטילו עליהם אשמה קולקטיבית. נדמה היה כי מיש־טרת־ישראל מתפוררת.

שוטרים, שהעדיפו השבוע ללבוש בג־דים אזרחיים, שאלו את עצמם: כיצד התחוללה השואה?

„המכה שהרבצנו בלילה"

ג'יפ ישן נושא לוחיות־זיהוי של השטחים, חלף לאיטו ברחוב הירקון בתל־אביב, כשנוסעיו מציצים בסקרנות בפעילותן של היצאניות ברחוב. לפתע נדרך הנהג ובלם את ריכבו. שוטר במדים סימן לו בתקיפות לעצור וניגש במהירות אל הג'יפ. היה זה סמל אברהם יהלומי, שתקע את ראשו לתוך הרכב ובחן בקפדנות את שני נוסעיו.

„אתה יכול ללכת," הצביע הסמל על אחד הנוסעים. „ואתה נשאר אתי," אמר לשני, הערבי. לנוסע הערבי עדיין לא היה ברור במה חטא, אך סמל יהלומי הבהיר לו במהירות את כוונותיו האמי־תיות. הוא פקד על הערבי לרדת מהרכב, להיכנס לחצר נטושה בסביבה ולשלשל את מיכנסיו.

הערבי נדהם, אך השוטר חזר על דב־ריו, הפעם בטון מאיים ותקיף יותר. הוא הזהיר את האיש המבוהל כי אם לא יפ־שיל את מיכנסיו במהירות, צפוי לו לילה קשה בתחנת־המישטרה או בבית־המעצר.

הערבי שקל את האפשרויות העומ־דות לפניו, ובחר להיכנע לשוטר ובל־בד שלא יבלה את הלילה במעצר. השניים נכנסו לחצר אפלה ברחוב הירקון, ושם ביצע הסמל יהלומי בערבי מעשה סדום. לאחר שבא על סיפוקו, קיים השוטר את הבטחתו ושיחרר את קורבנו.

אולם הערבי המושפל קילקל את האי־דיליה המינית של יהלומי. הוא לא חזר לביתו, אלא ניגש מייד למטה מרחב היר־קון כדי להתלונן על המעשה שנעשה בו. כאשר ביקש להגיש את תלונתו, לא האמין היחמנאי למישמע אוזניו, וכשהוא מוכה תדהמה העביר את המתלונן אל קצינת־הסיור כוכבה יחזקאל.

המפקחת כוכבה יחזקאל, שהתחילה את הקאריירה שלה במחלק הסמים של היחי־דה המרכזית במחוז תל־אביב למדה מ־ניסיונה שיש להתייחס ברצינות לכל תלו־נה, גם אם זו נשמעת דימיונית לגמרי או אבסורדית עד אימה. הקצינה שאלה את הערבי אם יהיה מסוגל לזהות את השוטר שהתעלל בו, וזה ענה בביטחון מלא כי לעולם לא ישכח את מראהו של השוטר הסוטה.

בשלב זה עדיין היה בידי מפקחת המיש־טרה למנוע את המפולת הגדולה במיש־טרת תל־אביב, אלא שהיא לא ידעה את העתיד להתרחש ימים ספורים לאחר־מכן. כשומרת־חוק נאמנה החליטה הקצינה ללכוד את השוטר שביזה את מדי המישטרה ואילץ את הערבי לשכב עימו מישכב זכר.

מיסדר־הזיהוי נערך ללא ידיעתו של סמל אברהם יהלומי. הסמל עבר ליד קורבנו, והערבי זיהה אותו ללא היסוס בנוכחות הקצינה. כאשר החלו חוקרי הפרשה בפעולתם ובאו אל ביתו של יהלומי כדי לשוחח עימו, היתה כבר המפולת במיש־טרת מחוז תל־אביב בלתי־נמנעת, והחבי־לה לכל הגילויים הסנסציוניים של השבו־עות האחרונים. המפולת לא יכלה להימנע, כי דירתו של סמל המישטרה אברהם יה־לומי התגלתה כמחסן של רכוש גנוב.

יהלומי ניסה להתגונן ולהתפתל בתי־רוצים שונים ומשונים, אך נלחץ לקיר ללא רחם. בשלב מסויים של החקירה גילה לחוקריו ששוטרים רבים עושים כמוהו ושולחים ידם בגניבות מעת לעת. דחיפה נוספת לחקירה ניתנה על־ידי גי־לויו של מדליון יקר־ערך אצל יהלומי, שהוביל את החוקרים אל שוטרים אחרים שנחשדו בפריצות וגניבות רכוש. יהלומי סיפר לחוקריו כי ידוע לו על שוטרים שמתפארים ביניהם על „המכה שהרבצנו בלילה" בחנויות ובבתי־מגורים ברחבי העיר.

לתדהמתם של החוקרים התגלו דבריו של יהלומי כאמת לאמיתה. מפקד המחוז, ניצב משה טיומקין, דיווח למפכ"ל במהי־רות על המתרחש במחוז. רב־ניצב תבורי ביקש לדעת בכמה שוטרים מדובר וטיומ־קין דיווח על ארבעה, אך תיקן עצמו מייד והוסיף עוד שני שמות. כעבור ימים אחדים הגיע מיספר החשודים לתריסר.

אלקרט ניסה להתאבד

תוצאות החקירה, שרוכזו בידיו של סגן־ניצב אליהו לביא, זיעזעו את שורות המישטרה. מישטרת מחוז תל־אביב דמתה לסיר־לחץ שאיש אינו מעז לפתוח את מיכסהו מחשש פן יתפוצץ בידיו. היה זה המפכ"ל תבורי שהחליט לפתוח שסתום של פורקן, ולפוצץ את הפרשה בבית המישפט. הטיהור הגדול נכנס לתילוך גבוה.

ביום רביעי ה־24 באוגוסט, כשפניו חיוו־רים כסיד, עלה סגן־ניצב אליהו לביא על דוכן העדים בבית מישפט השלום בתל־אביב. בקול רועד מזעם, ביקש לביא מהשופט התורן לעצור ל־15 יום שלושה סמלי־מישטרה, בחשד שביצעו גניבות ו־החזיקו ברכוש שנגנב מחנויות.

על ספסלי האולם, שבדרך־כלל גודשים אותם פורצים, שודדים ויצאניות, ישבו הפעם עבריינים במדי המישטרה. המיש־לוח הראשון שהביא סגן־ניצב לביא בפני השופט היה מורכב משלושה אנשי מיש־טרה: הסמלים עמנואל (ליאון) קהנר, עי־מנואל קליין ואברהם יהלומי.

בבקשה להוצאת פקודת־המעצר כתב הקצין החוקר לביא: „בתאריכים שונים, בהיותם בתפקידי שמירת רכוש במקומות פריצה לבתי־עסק, לקחו חלק מהרכוש שהיו מופקדים על שמירתו. המיקרה נישנה במקומות רבים."

למחרת הגיע לבית־המישפט מישלוח שני של חשודים. הפעם, לצידם של שלו־שת הסמלים חיים משה, חיים סומך ודויד נמר, ישבה דמות ידועה ומפורסמת. זה היה המפקח אלברט אלקרט, חבלן מחוז תל־אביב, שאף לגביו הועלו חשדות כב־דים של גניבת רכוש.

במשך השעות הארוכות שבהן היה ה־מפקח אלקרט נתון לחקירת חבריו למדים, עבר האיש את התווייה הקשה בחייו. שלוש פעמים ניסה להתאבד. הוא הטיח את ראשו בקיר בכל כוחו שוב ושוב. החוקרים הציבו לידו בלש מהיחידה המר־כזית כדי לשמור על חייו של הקצין החשוד.

החשדות שהועלו הפעם בבית־המישפט היו חמורים עוד יותר. החוקרים טענו כי אנשי־המישטרה שנעצרו נהגו לפרוץ לחנויות ולגנוב מתוכן, וזאת אחרי שה־גנבים המיקצועיים עזבו את מקום ה־פשע לאחר שנטלו את עיקר שללם. בר־שימת הסחורה הגנובה היו פופולאריים במיוחד פריטים כגון שעונים, עטים יק־רים, מכשירי אלקטרוניקה ומתוחכמים, ציוד צילום, כסף מזומן, תכשיטים, יה־

(המשך בעמוד 26)

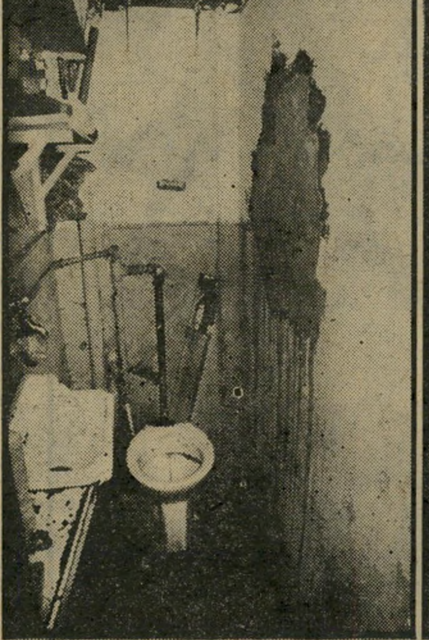

כך בוצעה הפריצה

לחנות התכשיטים פוזיילוב, שחזיתה הפונה לרחוב אלנבי נראית בתמונה מימין. תוך הפגנת תיכנון מדוייק וידיעת השטח, שברו הפורצים את קיר חדר־השירותים שבירכתי החנות (בתמונה האמצעית), ולאחר־מכן שברו את הקיר שממול על־מנת לחדור לחנות סמוכה, לצורכי ספורט. הפורצים שברו את הקיר המשותף לשתי החנויות, בדיוק ליד הכספת הגדולה של החנות (בתמונה משמאל) שעדיין לא תוקנה, ורק אז פרצו את כספת הפלדה ונמלטו עם שללם. סימני התיקונים במקומות הפריצה עדיין ניכרים על הקירות (בתמונה האמצעית).

הקצין שהימר על חייו

"חבלן טועה רק פעם אחת" קובעת אימרה צבאית ידועה. אין עבורו פעם שנייה. תפקידו לא נותן לו צ'אנס נוסף. המפקח אלברט אלקרט לא עשה טעות כזו בכל הקאריירה הארוכה שלו כחבלן מישטרתי, והוא נותר שלם בגופו. ובכל זאת חרב עליו עולמו בשבוע שעבר.

אלברט (38) היה בחופשה שנתית ובילה עם מישפחתו בבריכת־השחייה באמצע ה־שבוע שעבר. כאשר שבה המישפחה הביתה הפתיעו אותה אורחים בלתי־צפויים. ארבעה שוטרים התדפקו על הדלת, ובידם צו־חיפוש. אלברט היה המום, אבל לא התנגד. „בבקשה, תחפשו איפה שאתם רוצים" אמר להם, לדיברי אשתו רחל. במשך שלוש שעות הם הפכו כל פינה בדירה הקטנה, ובתום החיפוש הודיעו לאלברט שעליו להתלוות אליהם לחקירה. ללא אומר יצא, והותיר בבית את אשתו המודאגת ושלוש בנותיו הקטנות. למחרת הן ראו אותו מעל עמודי העיתונים, כשהוא מס־תתר מתחת לספסל ניידת המישטרה בדרך לבית־המישפט.

שני חדרים עלובים ביפו

"זוֹת' הווילה שלנו" אמרה רחל אלקרט במרירות שעה שפתחה את דלת הדירה העלובה בת שני החדרים, שבה מתגוררת מישפחת אלקרט בבית־הדירות המוזנח ברחוב שיבטי ישראל ב־יפו. בכניסה — הטלפון, הקשר המתמיד של החבלן המישטרתי עם המוקד, ולידו אפודת המגן וקסדת הפלדה, מוכנות ל־פעולה. 24 שעות ביממה, שיבעה ימים בשבוע היה אלברט בכוננות. כל מיטען חשוד, שקית, תיק או חפץ בלתי־מזוהה היו מקפיצים אותו. במשך חמש השנים שבהן שימש כחבלן המחוזי של תל־אביב לא היה כמעט פיגוע או ניסיון־חבלה שבהם לא נכח. מאחרי ההודעה הלאקונית היבשה והשיגרתית של קריין החדשות „מיטען חבלה נתגלה ופורק... לא היו נפגעים..." עמדה תמיד דמותו של אל־ברט.

בחדר האמבטיה קטן־המידות רחצה רחל את בתה התינוקת בת השנה וחצי, בתוך גיגית מתכת ישנה שמשמשת לכביסה. „ככה רוחצים את בתו של מפקח במישטרת ישראל," אמרה בזעם, „ככה התעשרנו על חשבון המישטרה!" והמשיכה: „מישהו פעם התעניין מה זה להיות חבלן במיש־טרה? מישהו התעניין איזה חיים יש לנו? למישהו היה איכפת שבעלי סיכן את חייו בשביל אזרחים אחרים יום יום, בלי חש־בון, בלי שעות, בלי חיי מישפחה? רק עכשיו פתאום מכירים, עכשיו יודעים מי זה אלברט, כששמו אותו להיות קורבן.

„אלברט מעולם לא התלונן, מעולם לא חשב רגע כשהיו מזעיקים אותו. לא היתה

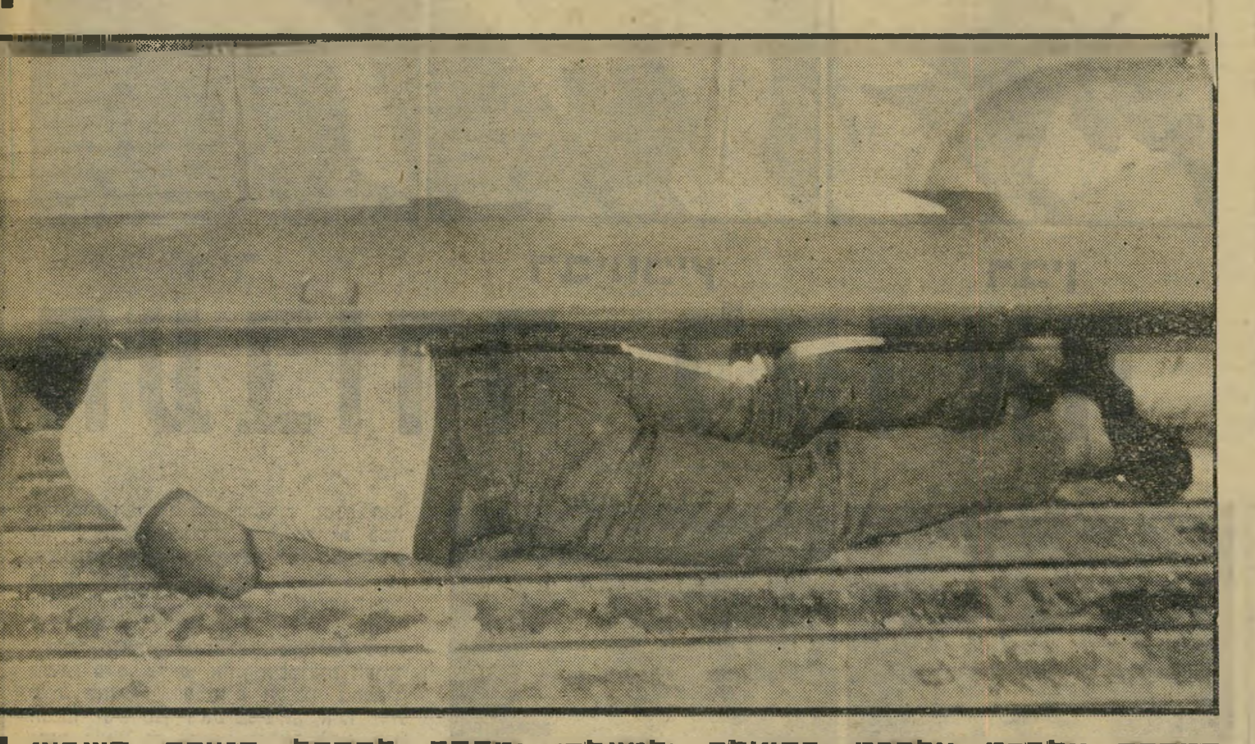

המפקח אלברט אלקרט בפעולה (למעלה) ומתחת לספסל הניידת השבוע

לנו מעולם שבת שלמה שבילינו ביחד איתו, לא חג, לא מסיבה ולא בילוי. בכל מקום שהולכים צריכים להיות בקשר, לדווח איפה נמצאים. לא היה לו יום אחד של מנוחה. עשרות קריאות ביום, מאות קרי־אות בשבוע, באמצע הלילה, בשעת סעודת ליל־שישי. חולה או בריא, תמיד היה מזנק אל הציוד המוכן ליד הדלת, שם עליו הכל ורץ אל הג'יפ. לא קרה שאמר, ,אני לא יכול,' ,אני חולה.'

„תמיד רצה להיות הראשון, לפקח, לד־אוג שלא יעשו שגיאות. היה קם אפילו עם חום מהמיטה ורץ למקום האירוע. לפעמים היתה זו קריאת שווא ואז היה חוזר מהר, אבל לפעמים זה היה רציני ואז היה לוקח שעות או אפילו ימים עד שחזר. ואנחנו תמיד במתח, חיים בעצבים, הילדות גם כן נדבקו במתח. מגיל קטן הן כבר ידעו מה זה פצצה ומה זה רימון ממולכד, זה מה ששמעו בבית. אבל עכשיו, איפה? הכל נשכח. אלברט הוא הגנב."

14 מכשירי עבודה

אלברט נולד בקזבלנקה שבמארוקו משם עקרה מישפחתו לצרפת כשהיה בן ארבע שנים. בהיותו בן תשע הגיע לישראל יחד עם אחיו, במיסגרת עליית הנוער. הוא נשלח לקיבוץ נגבה בדרום, שם גדל והתחנך. בגיל 17 התגייס לצה"ל ומאז למעשה לא פשט את המדים. הוא שירת ביחידה קרבית כחבלן, השתחרר בתום שירותו כדי לשוב וללבוש את מדי מישמר־הגבול. במישמר־הגבול עסק בפעי־לות מיבצעית מגוונת.

במישמר־הגבול עבר קורס חבלנים גדו־דיים וסיים אותו בהצטיינות, ומאז היה לחבלן. מאוחר יותר עבר למישטרת תל־אביב, באותו תפקיד. הוא סיים קורס מש"קי חבלה של המישטרה וגם הפעם קיבל תעודה המעידה שהיה החניך המצ־טיין בקורס. אלברט היה חבלן מעולה, וכשהיה מופיע במקום שבו אירע פיגוע היו הנוכחים נושמים לרווחה.

כשנשאל פעם אם הוא מפחד או חושש לגורלו, השיב: „אני תמיד אומר לילדים שלי: אדם שאומר לכם שאין בו פחד — הוא בן־אדם שקרן ביותר! בטח, ברגע שאני הולך לגלות נקודה במיטען יש אצלי דפיקות מסויימות בלב. סוף כל סוף גם החיים שלי הם חיי אדם." גם העובדה שעמיתו, קצין־החבלה המחוזי בירושלים התרסק שעה שפירק מיטען ממולכד, לא היתה מעודדת. אך בכל זאת נהג להתנחם, באומרו: „מה זה מסוכן? כל עבודה מיש־טרתית מסוכנת. סייר זה מסוכן, קצין זה מסוכן. אבל עובדה שיותר שוטרים נפצעו ברדיפות אחרי כנופיות מזויינות, אחרי הפגנות אלימות ובהפתעת פורצים באמצע עבודתם, מחבלנים בעבודתם."

כשנשאל פעם מהם מכשירי העבודה ה־עיקריים שלו, השיב: „אני עובד עם 14 מכשירים: שתי אוזניים כדי להאזין ל־רעשים, שתי עיניים כדי לראות מה אתה עושה, ועשר אצבעות להרגיש את המיטען. מה שאצבע מסוגלת להרגיש — מברג לא יוכל אף פעם."

החבלן המצייר

את אשתו, רחל, לא שיכנעו נימו־קיו של אלברט. המתח הבלתי־פוסק, ההיעדרויות התכופות, העבודה הבלתי־פו־סקת במשך כל שעות היממה, הסיכון ה־עצום והאפשרות לעשות טעות או להגיע כמה דקות מאוחר מדי ולהתפוצץ יחד עם המיטען, הפחידו אותה והיא לחצה עליו שיפרוש. „מה יש, לא עשית מספיק? אין עוד חבלנים?" שאלה. אבל אלברט לא השתכנע. „יש לי אהבה שנייה — התפקיד שלי במישטרה. מזה בא כל ה־סיפוק שלי, אז אל תדרשו ממני לנטוש." היה עונה לבני־מישפחתו.

את רחל הכיר ביפו, שם התגוררה ב־גיבעת־עלייה. הם נישאו לפני 12 שנים, ומחוסר אמצעים חיו כמה שנים אצל הו־ריה. „לאלברט לא היה אז בית," מספרת רחל. „בעצם, אף פעם לא היה לו בית. הצבא והמישטרה היו הבית שלו."

כעבור כמה שנים קיבל הזוג הצעיר את דירתו הנוכחית, השייכת למישטרה. כשנולדו שלוש הבנות (שהגדולה בהן היא כיום בת תשע) הפכו החיים בבית הצר בלתי־ניסבלים. רחל יצאה לעבוד כמבשלת באולם־שמחות, אך גם עם שתי המשכורות חיו בדלות. „אני עבדתי והוא עבד, ועד היום אין לנו כלום משלנו," היא קובלת. „אפילו דירה משלנו אין לנו. אם אלברט היה עוזב את המישטרה, מצבנו היה מש־תנה מזמן."

לפני חמש שנים נפצע החבלן המחוזי הקודם, מפקח ניסים ששון, שעה שפירק מעטפת־נפץ שהגיעה מאוסטריה, ואלברט ירש את מקומו.

בשעותיו הפנויות של אלברט היה לו תחביב — הציור. במשך שעות היה יושב עם מיכחול וציבעי־שמן ומעלה נופים פס־טוראליים על הבד. הוא צייר בצבעים עלי־זים בדיוק ההיפך ממה שראו עיניו במיס־גרת תפקידו. במקום גוויות מרוטשות — מידבר ושיירות גמלים, כבשים רועות בכרים, ובמקום מיטעני דינמיט — ים, שקיעה וספינה באופק.

על הקיר, בינות לתמונות הנוף מעשה־ידיו, תלויה תמונה גדולה: אלברט אלקרט בביגדי ה„עבודה" שלו, עם אפוד־המגן ו־הקסדה. האם ישוב ללבוש אותם?

עופר קוך

הצעה סודית הוצעה לאנשי רפ"י לשעבר במיפלגת העבודה:

לפרוש ממיפלגתם, להקים סיעה עצמאית ולהצטרף לממשלת הליכוד

האם תקום רפ"י ההיסטורית מחדש, תפרוש ממיפלגת העבודה ותצטרף לממשלת הליכוד?

כיום נראית השאלה אבסורדית, שלא במקומה, כשהתשובה השלילית עליה מת־בקשת מאליה. לכאורה אין כל סיבה לפי־לוג אשר כזה. אנשי רפ"י לשעבר שול־טים במיפלגת העבודה. שמעון פרס, הנציג הבכיר ביותר של רפ"י לשעבר, הוא כיום יו"ר המיפלגה. נהנה לכאורה מאמון כמ־עט מלא של כל חברי המרכז שלה. הוא ראש האופוזיציה ומועמדה הבלבדי של המיפלגה לראשות־הממשלה.

למרות זאת, טוענות שמועות עקשניות, עלול להיווצר מצב בו דווקא ראש־

נמיר

רבינוביץ

רבין

העבודה לקראת פילוג

המיפלגה המוכתר הוא שיפרוש ממנה. הוא לא יעשה זאת לבדו, אלא בלווית כמה מתומכיו האישיים והרעיוניים המובהקים ביותר, כמו שר־התחבורה לשעבר גד יע־קובי או ח"כ יצחק נבון, ועוד שורה של אנשי רפ"י לשעבר.

יותר מזאת. בקונסטלציה מסויימת עשוי שמעון פרס, על פי אותן השמועות העיק־שות, להצטרף לממשלת הליכוד בתפקיד הנכבד של סגן ראש־ממשלה. אילו היה נוקט בצעד זה בעתיד הנראה לעין, הוא יכול היה לזכות את סיעתו בעוד שני שרים בממשלת הליכוד.

„כך אי אפשר יותר!"

בגישושים וניסיונות תיווך שנערכו לאחרונה, כדי לשכנע את תומכי פרס במיפלגת העבודה לתבוע הצטרפות לממשלת בגין ולפרוש ממיפלגת העבודה, במקרה שזו לא תאשר את ההצטרפות ל־קואליציה, הוצע כי גד יעקובי ימלא ב־ממשלה את אותו תפקיד שמילא בממ־שלת המערך: שר התחבורה. לח"כ יצחק נבון, היו המתווכים מוכנים להציע תפ־קיד חשוב עוד יותר: תיק הרווחה.

בשלב זה נראה כי כל ההצעות וניס־יונות התיווך, שחלקם נעשו על־ידי אי־שים מהמפד"ל דווקא, נענו בשלילה. ה־קרקע אינה כשרה עתה לפרישה מעין זו. אנשי רפ"י לשעבר, אצלם נערכו הגי־שושים, עדיין המומים מבגידתו של משה דיין בהם, אחרי שנטש אותם והצטרף לממשלת הליכוד מבלי להיוועץ בהם או להודיע להם דבר. „הם אינם מסוגלים לע־כל, מבחינה פסיכולוגית, את האפשרות שהם ילכו בעקבותיו." אמר אחד מאנשי הליכוד, הפועלים מאחרי־הקלעים לשם צירוף אנשי רפ"י לשעבר לקואליציה.

דחייתה של הצעת הפרישה מהמיפלגה על הסף, מבשרת לכאורה את ליכודה של מיפלגת העבודה, אחרי התבוסה המוחצת שנחלה בבחירות. אולם זוהי תמונה שיט־חית, שאינה משקפת את מה שמתרחש באמת בשורות המיפלגה.

בעצם ימים אלה מתחוללים מתחת לפני השטח במיפלגת העבודה תהליכים, שאי־שים מרכזיים במיפלגה צופים כי הם יביאו בהכרח לידי פילוג, במוקדם או במאוחר. המפתיע הוא שדווקא המחנה ה־מובס בתוך המיפלגה, זה שהמנהיגות נש־מטה מבין ידיו, הוא העשוי לדחוף לק־ראת מצב שלא יהיה ממנו מנוס אלא בפילוג.

שלושה חודשים אחרי התבוסה בבחי־רות, החלו כמה מראשי המיפלגה להתא־ושש מהלם שנחת עליהם. ההסתגלות לרעיון שיהיה עליהם לשבת ארבע שנים באופוזיציה, בתוספת העובדה שהמיפלגה משותקת למעשה, שקועה בחובות כבדים ואינה מוצאת את דרכה הרעיונית שתב־דיל אותה באופן חד וברור מהליכוד, גר־מה לניצני התעוררות. התחושה ש„כך אי אפשר להמשיך יותר," וכי מוכרחים לנקוט בצעדים נמרצים כדי להציל את המיפלגה מכלייה ואבדון, היא הגורם ל־תסיסה ולהתארגנויות.

כבר ישנם כאלה המדברים בגלוי, כי כדי להציל את המיפלגה יש צורך בפי־לוג. אחרים, רבים יותר, אומרים זאת בחשאי, בפגישות מצומצמות ובנסיונות הי־דברות בין חוגים שונים במיפלגה.

הביטוי המובהק ביותר לכיוון זה בא מפיו של ראש־הממשלה לשעבר, יצחק רבין, שחזר ואמר מיספר פעמים כי אינו יכול לראות בשמעון פרס את מנהיגו ב־מיפלגה, תוך האשמתו בחתירה תחתיו ובגרימת מפלתה של המיפלגה.

רבין אינו היחיד המחזיק בדיעה זו. שותפת לו קבוצת די נרחבת של אנשים, עמהם נמנים שר־האוצר לשעבר יהושע רבינוביץ, אורה נמיר ואיש אחדות־העבו־דה דני רוזוליו.

קבוצה קטנה של אנשים מקרב מחנה זה כבר החלה בייזום פעולות שקטות, המנוהלות בידי עיתונאי לשעבר, שאינו פעיל עוד בתחום העיתונות. הראיונות שמעניקים אישי מחנה זה לעיתונות והו־פעותיהם באמצעי התיקשורת, הכנסים שנערכים בזרמי ההתיישבות העובדת, הם הביטויים הראשונים להתארגנותה של ה־קבוצה, השואפת ללכד מסביבה גם את מחנה אנשי־הרוח במיפלגה מצד אחד ואת ועדי־העובדים מצד שני, במטרה ליצור מציאות חדשה במיפלגה שתערער על מנ־היגותו של שמעון פרס ועל „השתלטות רפ"י לשעבר."

היוזמה שנקטה בשבוע שעבר ח"כ או־רה נמיר, לכינוס סיעת העבודה בכנסת, בהיעדרו של שמעון פרס מהארץ, והושבת יגאל אלון בראש הישיבה, היו ככל הנר־אה במיסגרת של ניסיון לקביעת עובדות חדשות במיפלגה.

המורדים, שרובם נמנה עם מחנה היו־נים בתוך המיפלגה, מסתייעים בכמה צעירים מאנשי המשמרת הצעירה, אנשי מועצות־פועלים ובמרבית העסקנים ה־בולטים של סניף חיפה, כולל ורטמן, אגמי ואלמוגי.

גישושים לעבר ד"ש ומפ"ם

כל ניסיון לראות בשלב הנוכחי את ההתארגנויות הפנימיות כצעד מגובש וברור של גוף שהחליט החלטות ותציב לעצמו מטרות, הוא מוגזם ובלתי מדוייק. אבל התהליכים העשויים ליצור בסופו של דבר התארגנות מעין זו, נמצאים בעיצומם.

אחד תביטויים לכך הוא המאמץ של האנשים המשתייכים מבחינה רעיונית ל־גוף זה, לשלב את חבריהם בתפקידים מרכזיים במיפלגה, בהסתדרות ובמוסדות אחרים, תוך סיוע הדדי.

במישור אחר מנהלים אנשי הקבוצה מגעים עם כמה מאנשי מפ"ם, משוללי המערך וממחייביו גם יחד. במגעים אלה מתבררות האפשרויות והמשמעויות של איחוד אפשרי בין מפ"ם ומיפלגת העבודה. גם בדיונים שנערכו במיסגרת משותפת זו לא נקבע כיוון ממשי עד כה.

באותה שעה בה מתחיל מחנה זה למ־שוך בחוטים ולקבץ מסביבו נאמנים ותומ־כים, קיימת פעילות גם במחנה שמנגד. אפילו לתומכיו הנלהבים ביותר של שמ־עון פרס, ברור כי מנהיגותו אינה מוב־טחת וכי המחנה שהצליח לגבש סביבו בעת מאבקו עם יצחק רבין על המנהי־גות במיפלגה ואחרי התפטרותו של רבין, הוא מחנה נזיל שלא ניתן לסמוך עליו לאורך זמן.

על רקע זה הועלו כבר במחנה פרס הצעות לחתור לקראת איחוד עם ד"ש, או חלק ממנה, כדי ליצור כוח בעל מיש־קל אשר ימתין לשעת כושר מתאימה, כמו שעת־חירום העלולה להיווצר בחודשים הקרובים, ויתבע אז הקמת ממשלת חירום לאומית. גם במחנה זה נשמעים כבר די־בורים על כך שאין מנוס מפילוג במיפ־לגת העבודה וכי מוטב לבצע את הניתוח מוקדם ככל האפשר, בעוד פרס נמצא בהנהגה ונהנה מתמיכה רחבה ולא להמ־תין עד שהמחנה הנגדי יתלכד ויצבור כוח.

פרס

יעקובי

נבון

סל וסלסלה

מדור למתרחש בשווקים
בעריכת בני קארו,
ת.ד. — 29726
טל. 03-241530, תל־אביב

צוות מחוללי הפלאים - של סלון „סיזרס"

הצוות כולל את מעצב השיער לחוברת VOGUE ומעצבת התספורות מהמודרניות באירופה

באווירה שקטה ונעימה, ללא ברק חיצוני ישבתי במספרת היוניסקס של סלון „סיזרס" ושוחחתי עם משה, בעל הסלון, בחור צעיר, נאה ואדיב שהפתיע אותי בצוות המרשים של בעלי מקצוע מעולים המאיישים את סלון „סיזרס", ושוב, סלון ללא ברק חיצוני המצטנע לו כמעט, בכתובת אלמונית שבכיכר מסריק 12.
אמרתי בעלי מקצוע מעולים? ואכן, פגשתי במקום בחור אנגלי בשם Keith Jerry כבן 25. ג'רי שניהל שנים מיספר את סלון וידאל ששון שבלונדון, הוא מורה לספרות ומומחה בעיצוב תספורות לפי המראה ואישיות הלקוח. תואר נוסף? ובכן, Jerry מעצב השיער של החוברת הידועה Vogue.
דמות אחרת בצוות של „סיזרס" הינה שולה, שהיא בעלת רמה גבוהה ביותר בכל התחומים הקשורים בתסרוקות ובתספורות. במשך שנות ניסיונה הרבות בענף זה, רכשה שולה את כל הטכניקות, אם הקשות והמסובכות ביותר ב־

ג'רי קייט ובובי

עיצוב השיער והיא אכן מחוללת פלאים גם ב„בלתי אפשרי", עד אשר הוא „נופל" לידיה. ואכן, שולה הינה מרכיב נוסף ורציני בצוות „סיזרס" אשר לזכותה יאמר שלא קיים סוג שיער בעולם שלא תצליח להתגבר עליו ולתת לו צורה יפה, מודרנית חיה ומרשימה.
מרכיב נוסף למחוללי הפלאים, הינה — בובי — מורה לספרות מלונדון, ובין מעצבות התספורות מהמודרניות ביותר באירופה כולה. בובי הנאה, מתמחה בעיצוב גיאומטרי חופשי של השיער ומקנה לו תחושה של חופשיות וקלילות ושוב בהתאמה לפנים ואופי השיער. ועוד? Bobie ככל שאר צוות „סיזרס" חשה את עיצוב התספורת באופן אומנותי ולאו דווקא מקצועי, יישר כוחה.
אילנה, אילנה היא המשלימה את צוות מחוללי הפלאים בשליטתה המוחלטת בנושא צבעים, פסים, בהחלקות ופרמננטים (סילסולים) שאין דוגמתם בתל־אביב. בשובדות אלו נוכחתי, במה שחוללה בהיותי במקום בשערה של החיילת רוט מירי שנכנסה ל„סיזרס" בשיער מסולסל מאד, לא מסודר ויצאה, „חלקה" להפליא, ממש נהדר, לאחר טיפולה המסור של אילנה.

אילנה ושולה

ועוד, בערב בחירת מלכת היין שנערך במוצ"ש האחרון, ערך סלון „סיזרס" תצוגה משלו, והפגין את פלאיו על ראשיהן של שתי דוגמניות, זאת בנוסף לטיפול המסור שקיבלו מועמדות מלכת היין.
ג'רי מסכם: „אני יוצר בשיער תחושה של תופש וקלילות התספורת שאני עושה ביכולתה להישאר כחודשיים, זאת אני משיג בעזרת חיתוך נכון ומקצועי של השיער".
„השיער זקוק לארבעה — c curl + condition, coulor, ו־cut כלומר: עיצוב נכון, צבע, סידור נכון וסילסולי שיער נכונים (wave). כאן בארץ לא מתאמצים מספיק (הספרים) להגיע לתוצאות טובות, כי הם מתייחסים לנושא בצורה מקצועית, לדעתי צריכים להתייחס אליו באומנות".
נו, אם אני מאמין שכזה ובידיעה שהמחירים בסלון „סיזרס" הם עממיים מאד (גבר — 35 ל"י, אשה — 100 ל"י). בואו והתרשמו כמוני מהסלון שבכיכר מסריק — 12. שנה טובה ולהתראות.

אצל „קלוו" - יש סיגנון

בחור נפלא ונעים הליכות הכרתי כבעליו של „קלוו", החנות לרהיטים יוצאת הדופן שברח' הרצל 70, כיאה לאדם בעל חוש אסטטי מפותח, ידע שלמה קלוו למזג אקסקלוסיב במחיר נוח. והמדובר בבלעדיות שקיבל שלמה על הדגמים הנפלאים של ריהוט סלוני וריהוט בכלל, מהחברות הגדולות ביותר בארץ, אשר את דגמיהם ניתן להשיג במקומות יוקרתיים ביותר בת"א רבתי וכעת אף ברהיטי „קלוו", אולם אצל „קלוו" ניתן להשיג, במחירים נוחים הרבה יותר מאשר בכל חנות אחרת לרהיטים אלו.

ריהוט סלוני מעודן — אצל „קלוו"

זאב - באמבטיה

יום אחד הגעתי הביתה תשומת להתקלח.
נכנסתי למקלחת, ופתאום קוראת לעברי אחותי:
„בני היזהר! זאב באמבטיה".
לא ידעתי אם לצחוק או לבכות. אינני פחדן, אך זאב באמבטיה... מסתבר, ש„זאב" הוא שמה של חברה לחידוש אמבטיות וציפויין. אשר הציפוי להן נעשה ע"י תשלובת חומרים מיוחדים המיובאים מחו"ל, הציפוי מתבצע בפרק זמן קצר מאוד ובאחריות מלאה. נו, ומי מבצע זאת, הרי הוא „זאב", הנענה בטלפונים: תל־אביב — 938862, 625110, חיפה — 526622. בסיומה של העבודה כבר לא פחדתי מזאבים, וכעת אני חושב לעצמי, „הלוואי ועליכם עבודה מיקצועית כזו".

לכל הספקנים כן...
15 ק"ג פחות

בעקבות הכתבה על מכון „הוליווד" 60 יום... והופ 15 ק"ג פחות!

בעקבות הכתבה במדור שהופיע לפני כחודש ימים על מכון „הוליווד" ואשר בעטיה קיבלתי תגובות ספקניות רבות. בירורתי שוב, האמנם אפשר להוריד במשקל בפרק זמן של 60 יום 15 ק"ג? ובכן, בעלי המכון הפגישו אותי עם לקוחות מיספר, הנמצאות בטיפולם והן אכן אישרו בפני שירדו במשקלן וכי ניתן להוריד ב־60 יום כ־15 ק"ג וזאת בשיטתו של מכון „הוליווד" ע"י טיפול אינטנסיבי במכון, התעמלות שוודית מרוכזת, שלאחריה סאונה גרמנית ומסג' מלווה באלקטרודות, ודיאטה קלה.
בעלי המכון חוזרים ומדגישים שבמידה ויהיה צורך להאריך את הטיפול כדי להגיע להישג המובטח, ייעשה זה על חשבון המכון. לכל הספקנים למיניהם, אמליץ מאד לקפוץ לביקור במכון „הוליווד" ברח' מכבי 7, שם, אך ורק שם, ניתן יהיה להיווכח במהימנותו של המכון, אמינותם ומקצועיותם של בעליו. באותה הזדמנות תיווכחו שבנוסף למעלותיו המצויינות של המכון, עוסק הוא אף במסג' פיזיותרפי רפואי למקרי דיסקוס וכאבי גב. זיכרו את מה שנאמר בכתבה זו וטלפנו למכון „הוליווד", טל. 286601 — 280054. הרזייה נעימה.

פינת הטפטים

האחים יצחק ורפאל הילל, המתמחים במוצרי דקורציה אקסקלוסיביים ובעליה של חנות פינת הטפטים עברו בימים אלה ממס' 2 למס' 4 ברח' נחלת בנימין בתל־אביב.
לכל אותם לקוחות שהגיעו עד מס' 2 ולא מצאו את החנות, המשיכו הלאה ועיברו עוד כ־20 מ', שם תמצאו את מבוקשכם במיספר 4. בפינת הטפטים, ממשיכים האחים הילל במכירת טפטים במיגוון עצום כמו, דקורן, ליילנד וקראון. לידיעתכם, בפינת הטפט של האחים הילל מחירי הטפטים הם הזולים ביותר שניתן להשיג כיום בארץ.
ושוב אציין את כתובתם החדשה, נחלת בנימין — 4. להתראות.

מעט על יבוא קטיפה וקורדרוי

בחיפושיך אחר בדי־ריפוד, אם לריהוט הסלון, לרהיטי נוער, נגריות, מרפדיות או אפילו מפעל כלשהו. כדאי שאספר לך מעט, על יבואן הקטיפות והקורדרוי, מר אלכסנדרוביץ יעקב מרח' הרצל 68, (טל. 820331).
בהיכנסך לחנותו, תבחין מיד במבחר העצום של בדי ריפוד וגודלו, המוצג בנוחיות מרובה. דיגמי הבדים תלויים להם (עם אפשרות „לדפדף" ביניהם) על מגודים צפופים. בדרך זו חוסך מר אלכסנדרוביץ את הטירחה שבנשיאת גלילי בד עצומים כדי להציגם. בצורה כזו הלקוח מתרשם מגודל הדוגמא ומעיצובה. היבואן עוזר לכל הנכנס אליו בבחירת הבד. הייעוץ אסטטי ומקצועי, לפי מטרת הרכישה. לדעתי, בעלי אמביציה חייבים לפנות למר אלכסנדרוביץ יעקב, על שום המבחר העצום והמגוון של בדיו ובקיאותו בנושא. לשאלתי על מקור הבדים, קיבלתי הסבר מפורט על ארצות מוצא הקטיפות המיובאות וטיבן. פירוט, המוכיח על מהימנות והבנה רבה ומקצועית בנושא הבדים. לדוגמא: גרמניה, מייצרת קטיפה שמהימנות טיב הבד שלה גבוהה מאד. בלגיה, טיב הקטיפה בינוני, בד חזק מאד, סולידי ולא אופנתי במיוחד. איטליה, קיצוניות לשני הכיוונים, הבד הפשוט זול מאד, והקטיפה בדוגמאות, יקרה ביותר עקב עיצובה הפנטסטי. הולנד, הידועה בהתמחותה בייצור קטיפת ה„מוהר" החלקה מאד והשמרנית, משאירה את הקו השמרני מאז 400 שנה. בביקור שערך לאחרונה בחברת „קרומפטון" שבארה"ב, המייצר את הקורדרוי אותו הוא מייבא, בדק יעקב דגמי בדי־קורדרוי חדשים ואף הזמין דגמים חדשים בסיגנון שטרם נראה בארץ (בדוגמאות), במבחר ספציפי ואסטטי מאד. כדאי לציין שחברת „קרומפטון" היא היחידה בעולם הצובעת את בדיה בתהליך האינדנטרן, שהוא תהליך כימי מיוחד המחסן את הבד נגד כתמים וקמטים. נו, לאחר פירוט כה מיקצועי ומעט הבנה בנושא הבדים, ברורה לך החשיבות שבביקור אצל מר יעקב אלכסנדרוביץ? פשוט, כדאי שתקפוץ להרצל 68 ותיווכח במו עיניך!

„דוגית" - לא שטה

מה היא כן? זו חנות הנמצאת ברח' בן־יהודה 250, אשר בה המבחר הגדול ביותר בישראל לצרכי דייג. דוגית, בבעליתו של ששון יחזקאל, קיבלה בימים אלה משלוח ענק של הרולרים החדישים מסוג pen. ה־pen שהוא הרולס רויס שברולרים, בעל גיר מברונזה ומסיבים מניירוסטה. ישנו סוג pen המשמש לדייג כרישים, ואחר המשמש לדייג חובבני.
לידיעתכם הדייגים, ולכם לקוחותיו הקבועים של ששון מ„דוגית", הקדימו קניותיכם מבעוד מועד. חג שמח ולהתראות.

יום־כיפור של המישטרה

(המשך מעמוד 23)

לומים והמתאות־כסף.

בכל יום שבו התנהלה החקירה סביב פרשת השוטרים הגנבים צצו חשודים חדשים. מיספר העצורים הגיע כבר ל־14 והחקירה עדיין נמשכה. בידי החוקרים היה כבר חומר מרשיע לגבי 36 אנשי מישטרה, והסוף עדיין לא נראה באופק.

הציבור חייב להתאפק

באחד ממחסני הציוד של מישטרת מחוז תל־אביב התגלו תוך כדי החקירה עשרות תיקים של אזרחים ובתוכם תעודות־זהות. תגלית זו הובילה לחשד כי אלה הם תיקים שנגנבו על־ידי שוטרים באירועים שונים, בעיקר במיקרים של פינוי אזרחים ממקומות שאליהם הוזעקו חבלני המישטרה כדי לבדוק חפצים החשודים כמיטעני חומר־נפץ.

באותה עת הגיעו לידי החוקרים פרטים מפתיעים על שיטות הפעולה של החבלנים שנחשדו בגניבות מאזרחים. אחד החבלנים היה מתקשר בעילום־שם למישטרה ומדיע שבבית מסויים התגלה חפץ חשוד. לכל הודעה מסוג זה היה מוזעק מייד קצין־החבלה אלברט אלקרט. כל דיירי הבית היו מפונים מהמקום במהירות, והמפקח ואנשיו היו נכנסים לפעולה.

כאשר המצוד הגדול היה בשיאו ניתנה הוראה פנימית במישטרת המחוז לבדוק כל שוטר הנראה נושא חבילה בידיו ולברר את מקור החפץ שהוא נושא עימו, באילו דרכים נרכשו החפצים ומי היה הספק. ההוראה היתה לבדוק כמה כסף שילמו השוטרים עבור הסחורה.

מוכה פוזילוב

מי תקף את מי?

למרות הרמזים על סיום החקירה, אין עדיין סימנים של רגיעה במישטרת מחוז תל־אביב, והחקירה מתנהלת בעצלתיים.

גל של עצבנות עובר על שוטרי מחוז תל־אביב, ובעיקר נרגזים אנשי הקצונה הבינונית ששמם הוכתם. דוגמה לעצבנות זו מהווה התדריך שהעביר השבוע לאנשיו פקד משה פרידמן מהיחידה המרכזית. הוא הסמיך את אנשיו לעצור אזרחים המלגלגים על שוטרים והרומזים על שחיתות בשורות מישטרת מחוז תל־אביב ועל פורצים וגנבים במדים.

הפיקוד הבכיר של המישטרה עומד בפני בעייה בוערת. קצינים במטה הארצי החלו שואלים את עצמם ואת חבריהם מדוע ואיך התרחשה המפולת. מה גרם לנפילה הגדולה ביותר בתולדות מישטרת ישראל? מה דחף את הסמלים הוותיקים ואת הקצין המצטיין להיות לעבריינים?

הגירסה הרישמית, שאותה מספק דובר המטה הארצי ניצב־מישנה שמואל צחי, אינה עומדת במיבחן ההיגיון. צחי טוען שהשוטרים גנבו ופרצו לבתי־עסק בשל חוסר־מישמעת. קצינים בכירים רבים ובלשי היחידה המרכזית אינם מקבלים טיעון זה, ומגדירים אותם כבדיחה תפלה.

את גל הפריצות והגניבות שבוצעו על־ידי אנשי החוק מסבירים אנשי מישטרה ותיקים בנימוקים הבאים:

- קצינים בכירים שנחשדו בקבלת שוחד מהעולם־התחתון בצורת כספים ממועדוני־הימורים או בצורת מכוניות, לא הועמדו מעולם לדין ולא הושעו מתפקידיהם. מצב זה נתן אמתלה טובה לפקודיהם לבצע עבירות שונות בעצמם.
- העבודה במישטרה אינה מביאה סיפוק או מעניקה כבוד, שכן המטה הארצי של המישטרה דומה לזירת איגרוף שבה מתנהל מאבק מכוער על יוקרה.
- המשכורות הנמוכות של השוטרים אינן מאפשרות קיום הוגן ומצד אחד, ומצד שני מונעות כל אפשרות של גיוס כוח־אדם מעולה לשורות המישטרה.

אין ספק שמישטרת ישראל עומדת בימים אלה לפני החלטות גורליות בקשר לחשיפה שלמה ויסודית של גילויי השחיתות והפשיעה בשורותיה. בנטל העיקרי נושאים הקצינים הבכירים, שעליהם מוטלת כעת חובה כפולה ומכפולת להוות דוגמה אישית ומוסרית לפקודיהם הנבוכים, כדי להוציא את העגלה מהבוץ.

תפקיד חשוב לא פחות להבראת האווירה יש לציבור, העומד בעימות עם המישטרה מדי יום. התאפקות הציבור דרושה כדי להרים את המוראל השפוף של שוטרי מדינת ישראל. אם המפכ״ל אינו חושב שעליו להתפטר אחרי מה שאירע במישטרת מחוז תל־אביב, עליו לפחות לפעול בדחיפות כדי לשרש את הריקבון ולהעמיד את הגוף המישטרתי, מחדש, על רגליים בריאות יותר.

„עלולים לרצוח אותי!”

המעגל שהחל בפריצה לחנותו של אריה פוזילוב, נסגר השבוע בעימות נוסף בינו לבין שוטרי מחוז תל־אביב.

דקות אחדות אחרי ששוחח אריה פוזיילוב עם צוות העולם הזה צילצל הטלפון בחנות־התכשיטים. פקד יצחק תליו היה על הקו. „אתה מתבקש לבוא לתחנת־המישטרה למסור עדות,” הורה הקצין לפוזיילוב. זו לא היתה הפגישה הראשונה בין השניים, שכן תליו היה הקצין שמונה על החקירה הכושלת בפרשת הפריצה לחנות התכשיטים לפני חצי־שנה.

על מה שהתרחש בתחנת־המישטרה לאחר־מכן מספר אריה פוזיילוב: „הגעתי לתחנה, ואמרו לי להמתין. חיכיתי חצי שעה, שעה, שעה וחצי, בסוף נשבר לי ודרשתי להיכנס לחקירה כי אני מבזבז זמן יקר. אמרתי להם שכבר נגרם לי מספיק נזק ביגלל החקירות שחקרו אותי בעבר כשהייתי חשוד בביום הפריצה, ואין לי כוונה לשבת ולבזבז שעות בהמתנה.

„השוטרים אמרו לי: 'סתום את הפה ושב בשקט.' הרגשתי שיש נגדי איזו איבה, כאילו אני אשם במה שקורה עכשיו במישטרה. כשעמדתי על שלי והסברתי להם שאני צריך לעבוד, אמרו לי: 'אנחנו מנגבים בכסף שלך את התחת.' היתה להם הרגשה שאני מתחצף, כנראה. לקחו אותי בכוח ודחפו אותי לחדר החקירות ושם, בפנים, היכו אותי בראש ובבטן עד שכימעט איבדתי את ההכרה. פיתאום אמרו לי שאני עצור, בלי להסביר לי בכלל אפילו למה הזמינו אותי לחקירה.

„מי שעצר אותי היה פקד תליו. הוא לא הראה לי שום צו־מעצר, רק איים עלי כל הזמן שהוא עוצר אותי, ולמעשה לא הבנתי אם אני באמת עצור, מאיזו סיבה ועד מתי.

„דרשתי לראות את סגן־ניצב אליהו לביא, רק כעבור שעתיים נתנו לי להיכנס אליו. הוא דווקא התנהג אלי למופת, הסכים לקבל ממני את התלונות שלי והבטיח לספק לי את שמות השוטרים שחקרו אותי כדי שאוכל להתלונן נגדם. כנראה טעיתי טעות גורלית כאשר הסכמתי לתת פירסום פומבי לחשדות שלי ושל אבי נגד המישטרה, וביגלל זה חטפתי את המכות.

„לא ייתכן שימשיכו להציק לי ככה. גם גונבים ממני את רכושי ומכניסים את המישפחה לקשיים כספיים, ועכשיו גם מנסים לפגוע בגופי כי אני עומד על כך שהשוטרים המושחתים ייתפסו ורכושי יוחזר. מחר עלולים גם לרצוח אותי כדי שאסתום את הפה.”

למרות המחמאות שמזמינה מישטרת מחוז תל־אביב על הדרך שבה היא חוקרת את השחיתות בשורותיה, מוכיח המיקרה של פוזיילוב שהמישטרה אינה מסוגלת לבדוק את מעשיה שלה ללא התערבות מניעים זרים, כגון חיפוי על חברים.

מבחינתו של הציבור אין הבדל בין שוטרים שגונבים לבין שוטרים המכים ומתעללים.

משה מאור ומרסל זוהר

במדינה

העם

איך מעלים מוראל?

שר־החינוך ועוזרו מבקשים להפוך את רשות־השידור למכשיר של שטיפת־מוח

עוד לפני חודש ימים היה המוראל האישי של דני ורמוס בשפל המדרגה.

אומנם המחנה הלאומני, עמו הוא נמנה, ניצח בבחירות. מפלגתו, המפד״ל, הפכה לשותף בכיר בקואליציה וזכתה בשלושה תיקים חשובים בממשלה. אבל הוא עצמו נשאר ללא מישרה.

כדי להעלות את המוראל האישי שלו פתח ורמוס במעין שביתת־שבת בפתח מישרדו של המר, על מנת להפגין נוכחות ולהזכיר לשר־החינוך החדש כי לפני שיפתור את בעיות חינוכם של ילדי ישראל עליו לפתור את בעייתו של ורמוס.

זבולון המר הבין את הרמז. שבוע אחרי שפורסמה ברבים הפגנת־המחאה של ורמוס, מינה אותו המר כעוזרו הבכיר. עכשיו היתה הדרך פתוחה בפני ורמוס לדאוג גם להעלאת מוראל העם.

בשורה חדשה. השבוע גילה ורמוס את הדרך והאמצעים בהם הוא מבקש להעלות את המוראל הלאומי. „אני מצפה שהטלוויזיה תעשה להעלאת המוראל הלאומי,” הצהיר ורמוס בפני כתב הטלוויזיה של ידיעות אחרונות, נחום שרביט. „לצערי זה לא קיים. צריך לחבב את הארץ ואירועיה על יושביה.”

ורמוס לא פירט אילו אירועים צריך לחבב על יושבי הארץ. אבל מתוך האירועים שהוא מחבב ניתן היה להסיק מה צריכים גם שאר תושבי הארץ לחבב. ורמוס הוא ממקורבי גוש אמונים במפד״ל, הפגין את הזדהותו עם ההתנחלויות הבלתי־חוקיות שהקים גוש אמונים בזמנו, נטל חלק בהפגנות־הראווה של הרב לווינגר. קל לנחש שהוא מבקש שהטלוויזיה תחבב אותם על דעת הקהל.

כיוון שורמוס אינו רק הוגה־דיעות המומחה טלוויזיוני אלא גם יועץ־בכיר לשר־החינוך והתרבות הוא ניגש מיד ליישם את דיעותיו. „אציע לשר־החינוך להקים ועדה ציבורית־ממלכתית לבדיקת תכני הטלוויזיה,” גילה.

טלוויזיה של מיעוט. לא חלף אלא יום אחד בילבד והמרצע יצא מן השק. הסתבר כי גם ללא ועדה ציבורית שתבדוק את מיבנה הטלוויזיה ותכניה, יודע כבר שר־החינוך והתרבות, מה לא בסדר.

„לא ייתכן שרק אלה המנהלים את הרשות, והמהווים מיעוט בציבור, יקבלו את כל ההחלטות,” הצהיר זבולון המר במסיבת־עתונאים.

הפעם לא היו אלה התבטאויות־סרק. שר־החינוך והתרבות ממונה על ביצוע חוק רשות־השידור. את המסקנות שגיבש לעצמו בנושאי הרדיו והטלוויזיה הוא מתכוון ליישם בעזרת חוקים ומינויים. היה זה האיום הגלוי והממשי הראשון על עצמאותה של רשות־השידור ועל חופש הדיבור שבה, בתירוץ של העלאת מוראל.

קשה היה רק להבין מדוע סבורים השר ויועצו כי יש צורך להעלות עוד את המוראל הלאומי, אחרי שהמדינה קיבלה סוף־סוף את שר־החינוך המגיע לה.

ראש־הממשלה

הביקור הרומני

ביקורו הרשמי של מנחם בגין ברומניה — צעד ראשון במסכת לחצים

גשם קידם את פניו של ראש־הממשלה מנחם בגין, כאשר הגיע לנמל־התעופה של בוקרשט עם פתיחת ביקורו הממלכתי בן חמשת הימים ברומניה. מקבלי הפנים מיהרו לפרוש מטריות מעל ראשו של בגין, דבר שלא מנע ממנו להתרטב. מרגע זה ועד תום סיורו הרומני לא חדל מנחם בגין להתרטב. אלא שבהמשך לא היה זה הגשם שהרטיבו.

במשך כל ימי ביקורו ברומניה הזליפו מארחיו הרומנים של בגין בפניו מה שנראה כגשם של יריקות דיפלומטיות, מהסוג שאינו מקובל בביקורים ממלכתיים.

במבט ראשון היה נדמה כאילו הזמינו הרומנים במתכוון את בגין לארצם כדי להטיף לו מוסר בפומבי על מדיניות־החוץ של ממשלתו ועל סירובו להידבר בכל צורה שהיא עם מה שמתקרא בפיו „הארגון המכונה אש״ף”. לצורך זה אף חרגו הרומנים מכללי הטכס הדיפלומטי ובצורה בלתי צפויה הכלילו דברי ביקורת על מדיניות־ישראל כבר בדברי הברכה הרשמיים, המורכבים בדרך כלל ממליצות ודברי־נימוס שיגרתיים.

אם קיוו הרומנים לדחוק את בגין לפינה ולאלץ אותו להתגונן, הם עמדו מהר מאוד על טעותם. בגין לא התנהג כראש־ממשלה טירון. הפגין את שנינותו וחריפותו המדינית. הוא אימץ את הכללים החדשים של המישחק, סטה מנאומו המוכן. אילתר נאום תשובה בו תקף את מבקריו.

כאילו כדי לתמוך בעמדותיו של בגין, נפלו ההחלטות של מועצת אש״ף שהתכנסה בדמשק. הכלל הישן לפיו מחזקים הקיצוניים משני המחנות זה את זה, הוכח בפעם נוספת. סירובה של המועצה לקבל את החלטת האו״ם 242, למרות ההבטחות בנושא זה שניתנו קודם לכן לאמריקאים וההחלטה על הצורך בחידוש המילחמה עם ישראל, נתנו בידיו של בגין נשק כדי להוכיח כי „אין עם מי לדבר” וכי כל מטרתו של אש״ף הוא להשמיד את ישראל.

בגין התעלם מהעובדה שהוא עצמו תרם רבות להחלטה הקשוחה של אש״ף, שנציגיו לא יכלו לקבל החלטה פשרנית אחרי

ראש־הממשלה מנחם בגין בנמל התעופה של בוקרשט

גשם של יריקות

הודעותיו הרצופות כי אין מקום לשתף את אש"ף בדיוני השלום גם אם יקבל את החלטה 242.

הקשר הסוציאליסטי. ספק אם מישהו ממארחיו הרומנים של בגין הישלה את עצמו כי ניתן יהיה לשנות את עמדת ממשלת־ישראל. גם ההנחה כאילו אירחו הרומנים את בגין על פי עצת מוסקבה, אין לה על מה להתבסס. ממשלת רומניה אינה מקבלת הוראות ממוסקבה וספק אם היתה נוקטת בצעד מעין זה כדי להוציא את הערמונים מהאש עבור הסובייטים.

בין פרשנים מדיניים, שניסו להסביר את סוד הביקור הרומני של בגין, הילכה השבוע גירסה שונה לחלוטין, שביקשה לחשוף את מה שהסתתר מאחרי־הקלעים של הביקור.

על פי גירסה זו הוכו מדינות אירופה — בעיקר בעלות הממשלות הסוציאליסטיות שבהן — בתדהמה עם עליית הליכוד לשילטון בישראל. בדיונים שנערכו בין ראשי המיפלגות הסוציאליסטיות האירופיות גובשה ההכרה שעליהן לפעול בכל דרך למניעת מילחמה נוספת במיזרח־התיכון העלולה לגרום לחרם נפט חדש שיסכן את כלכלת מדינותיהן. במקום התגובה הראשונית של הקשחת העמדה כלפי ממשלת־ישראל בראשותו של בגין, כבשה לעצמה מקום דווקא הדיעה שיש לשחרר את ישראל מהתחושה של בידוד מדיני בינלאומי, להעניק הכרה בינלאומית לבגין בתקווה שזו תרכך את עמדותיו.

ביוזמתו של וילי ברנדט ניסו מנהיגי המיפלגות הסוציאליסטיות לשכנע את ראש ממשלת בריטניה להזמין ראשון את בגין לביקור רשמי. הזמנה מעין זו, דווקא מצד מדינה שבגין עמד בראש תנועת־מחתרת שנלחמה בה, היתה עשויה, לדעת יוזמי הרעיון, להשפיע בצורה בולטת על בגין.

מעבר לרצון לשנות את עמדותיו המדיניות, ביקשו ראשי הממשלות הסוציאליסטיות לקשור קשרים אישיים עם בגין, להכירו ולנסות לשלב את שיקולי ממשלותיהם במדיניותו. אולם שוב, החשש מפני תגובות הערבים לביקור כזה הוא שמנע את הגשמתו.

המדינות הסוציאליסטיות היו זקוקות לך הכשר רשמי כדי לארח את בגין. לשם כך נשלחו שליחים והופעלו מתווכים כדי לשכנע את צ׳אושסקו לארח ראשון את בגין, שכן הערבים לא יעזו לטעון כנגד רומניה שהיא משרתת את מטרותיו של בגין „התוקפן".

על פי אותה הערכה, נענה צ׳אושסקו לבקשה שהופנתה אליו מצד מדינות מערב אירופה דווקא. עתה, אחרי שרומניה אירחה את בגין בביקור רשמי ראשון באירופה, נסללה הדרך להזמנתו גם על ידי מדינות מערב אירופה.

בביקורים אלה, כמו בביקור הרומני, תוצג בפני מנחם בגין הדיעה האחידה כי רק נכונות למשא ומתן עם אש"ף והכרה בזכויות הפלסטינית עשויים לקדם את שיחות ז׳נבה לקראת שלום. תוך יצירת קשרים אישיים עם בגין יקל עליהם, משוכנעים ראשי הממשלות הסוציאליסטים, להפעיל לחצים על ישראל בתחומים שונים, מאשר בדרך של התנכרות והחרמה.

הכנסת

טירור מילולי

ח"כ אמיץ אחד כלבד העז להתקומם נגד האולמרטיזם

ההצגה שעמדה להיערך בוועדת־הכנסת, יכלה להירשם ככתם בתולדותיה של הכנסת, לולא גילה ח"כ בודד אחד אומץ־לב אישי וציבורי והפר את האידיליה.

ועדת־הכנסת התכנסה כדי לדון בפרשת ההקלטה הסמוייה של שיחת ח"כ אהוד אולמרט עם מזכיר תנועת הפנתרים השחורים, מני כהן, במזנון הכנסת. היתה זו אותה שיחה שהציגה את אולמרט כשקרן, שאינו מהסס להשתמש באיומים של טירור, פרובוקציות וסיפורים מחדרי־מיטות מהסוג הנאלח ביותר כדי לקדם את מטרותיו האישיות.

פירסומה של אותה שיחה ברבים לפני שבוע היווה נקודת־מיפנה. הקדוש־המעונה אולמרט, שטבע סטנדרטים בזויים חדשים בהתנהגותו של חבר־כנסת הוצג לעיני הציבור כאפס מנופח. דעת־הקהל, שנטתה עד אז לראות במילחמה שקידש על הגולם של הפשע המאורגן הקרבה עצמית אמיצה, פנתה לו עורף.

(המשך בעמוד 30)

מ.ד. הפקות-דני פלץ מציגים:

יהורם גאון 77

בתכנית יחיד חדשה

בלווית תזמורת ולהקה קולית

בניצוחו של דני גוטפריד

עיבודים מוזיקליים: יצחק גרציאני

לתושבי תל־אביב
„בית החייל"
יום ד׳ 31.8 ב־9.00
„בית המורה"
מוצ"ש 3.9 ב־9.00
„בית החייל"
יום ב׳ 5.9 ב־9.00
כרטיסים ברוקוקו ובמשרדים

אשדוד, „אשדוד"
יום ג׳ 30.8 ב־9.00

לתושבי רמת־גן גבעתיים, „הדר"
יום ו׳ 2.9 ב־9.30
כרטיסים בת"א במשרד רוקוקו

שער הנגב, „אמפי"
יום א׳ 4.9 ב־9.00

נהורה, „בית העם"
יום ג׳ 6.9 ב־9.00

משרד ההפקה: דיזנגוף 66 ת"א טל. 289835-297193

גלריה תוראל

מודיעה

הגלריה תיפתח לקהל לאחר תום חופשת הקיץ בתערוכת תחריטים של

ארנסט פוקס

ומרדכי שגיב

רח׳ ז׳בוטינסקי 3, ת"א

(מול מלון „הילטון"),

טלפון 241628

עבור את סוף הקיץ ב"שלום"

במלון "שלום" המפואר בירושלים
(4 כוכבים), מחכים לך:
בריכת שחיה משוכללת, מתקני ספורט,
סאונה, בר אינטימי,
גן המשקיף אל הנוף ואפילו סלון ליופי.
בכל חדר מיזוג אויר, טלפון רדיו וטלויזיה
וברקע - הנוף המקסים של ירושלים.

החל מ־225 ל"י לחצי פנסיון ליחיד בחדר זוגי. 30% הנחה לילדים עד גיל 12

מלון "שלום"
טל. 02-423111 ת.ד. 16060
ירושלים

און־ארוח ונופש
חיפה — רח׳ הרצל 22, טל. 645404/3
שד׳ הנשיא 126, טל. 82277
תל אביב — רח׳ אלנבי 113, טל. 612567
ככר דיזנגוף (ריינס 4), טל. 248306
ככר אתרים, טל. 288665
ירושלים — רח׳ שמאי 8, טל. 224624
נתניה — רח׳ הרצל 4, טל. 22947
באר שבע — רח׳ הרצל 31, טל. 73308

קל־שרותי נופש
תל־אביב — גורדון 28,
טל׳ 222042 (24 שעות ביממה)
אבן־גבירול 140, טל׳ 450359 (24 שעות)
רמת־גן — ביאליק 56, טל׳ 731773
ירושלים — המלך ג׳ורג׳ 23, טל׳ 228258
ראשל"צ — "גל־גפן" רוטשילד 37
(פסג׳ חיים) טל׳ 941526
אשדוד — רוגוזין 9, טל׳ 23805

היא עשתה זאת, מלכת היופי הישראלית הראשונה מזה אלפיים שנה שזכתה בתואר מיס תבל חזרה ארצה אחרי שנת מלכותה יפה משהיתה, מעודנת, ובעלת גינונים חוצלארציים שרכשה במשך שנת מלכותה.

היא חזרה עם חיוכה הכובש המגלה שני טורי שיניים מושלמות, עם עיניה הצוחקות ועם תסרוקת פוני חדשה, עמוסת בגדים שאותם רכשה וקיבלה בכל העולם. אך יחד עם זאת, מתחת למעטה אשת העולם הגדול נשארה רינה מור.

מיס תבל רינה מור חזרה לארץ כדי לזכות בתואר

נערת מיליון הלידות

המנהל האישי רני הירש בן ה־35, מי שהיה מנהלם האישי של כמעט כל הישראלים שהצליחו בחו״ל, החל באורי גלר וכלה באסתר עופרים. התמנה על־ידי רינה כמנהלה האישי. רני הוא שהכין עבורה את החוזה הבילעדי עם חברת־התמרוקים **לוז**. הוא ילווה אותה בכל מסעותיה, ידאג לענייניה.

עם אבא ואמא רינה מנשקת את אבא זאב ואמא אפרת במסיבה שערכה לכבודה חברת־התמרוקים במועדון של רפי שאולי. ההורים הוזמנו על־ידי רינה מור להיות נוכחים בטקס הכתרת מיס תבל 77, זכו להיות אורחיו האישיים של שר התיירות של סנטו דומינגו, שם התקיימה התחרות.

מיס תבל

רינה מור ברגע הגדול ביותר ב־21 שנות חייה הקצרים. מוכתרת כמלכת־היופי של התבל כולה בהונג־קונג. מאותו רגע החלו עבור רינה חיים חדשים. לדבריה, עשתה במשך השנה הזו 10 שנים של אוניברסיטת החיים. היא טוענת כי למרות הגינונים החוצלארציים שהביאה איתה משנות מלכותה, עדיין נשארה אותה רינה מטבעון.

יפה להיקרא רינה מסינגר, אותה ילדה טובה
עון, הילדה של אבא־אמא, פתוחה, לבבית,
ישראלית בכל רמ״ח אבריה.
ך כיאה למלכת היופי של התבל כולה, לא חזרה
ארצה בשקט ובהצנע. השיבה הביתה לוותה
ש ובצילצולים.
ינה עשתה היסטוריה כאשר חתמה על חוזה
די עם חברת התמרוקים לון, בו התחייבה לעזור
ום המכירות של מוצרים קוסמטיים מתוצרת ה־
, בייעוץ ובהשתתפות בפיתוחם. בפרוייקט יוש־
מיליון לירות ישראליות. כמה יישאר לרינה מאותו
ן? זאת היא מסרבת לגלות ואילו שי קופילביץ',
ל החברה, שהחתים אותה על החוזה קבל עם
ונאים, אמר: „רצונה הוא כבודה.״

„בחורה פשוטה מטיבעון״

ה עבר על רינה מור מאז אותו לילה בלתי־
נשכח שבו הונח על ראשה היפה הכתר הכבד
א ניתן השרביט המשובץ אבנים טובות של מיס
? אילו מחשבות התרוצצו במוחה של החיילת
ותחררה זה־עתה מהצבא, עם מי נפגשה ועל שול־
של אילו ראשי מדינות סעדה הצעירה שהלכה
רות מלכת היופי כדי לזכות ביום חופש מהצבא?
ישות הדיבור לרינה מור:
אני לא אשכח בחיים את הרגעים האחרונים של
ות מיס תבל. עמדתי על הבמה, בין חמש המוע־
ת הסופיות. ואמרתי לעצמי: ,אז אני סגנית רבי־
וזה כבוד גדול.' ואז אמרתי לעצמי ,אני סג־
שלישית כמו חווה לוי לפני, וגם זה כבוד.'
הבנתי שאני סגנית שנייה, והייתי מאושרת. אבל
יס ונצואלה ואני עמדנו על הבמה ופיתאום אמרו
א ראשונה ואני שנייה, לא הבנתי מה אתי.
כלתי למעלה וזיהיתי את רחל גיבעון שליוותה
לתחרות בין אלפי האנשים, כשהיא קופצת ואור־
בראשה. אני נזכרת שחשבתי: ,מה קורה? מה
עושה פה בכלל?'

מאז אני לא זוכרת שום דבר ממה שקרה לי
ך 24 שעות, פרט לשלוש תמונות. אני זוכרת את
י יושבת על כסא ולא יודעת איך הגעתי אליו,
זוכרת שאני בחדר במלון, בוכה ולא זוכרת איך
תי לסוויטה הענקית הזו, ואני זוכרת שאני מדב־
בטלפון עם הורי ובוכה והם בוכים. הורי ידעו
תי. מישהו מתחנת הקליטה בעמק האלה הת־
אליהם ברגע שהייתי בין חמש המועמדות הסו־
, והם שמעו בטלפון בשידור ישיר שזכיתי ב־
הנכסף.
„מה אגיד, אני לא חונכתי להיות מלכת יופי.
תי בשנה האחרונה בחורה שמרגע שנולדה הו־
אותה להיות מלכת יופי, פגשתי בחורות שעברו
חייהן 15 תחרויות־יופי. אני בחורה פשוטה
בעון, שנקלעה לגמרי במיקרה לכל העסק הזה.
אחרי ההתרגשות הראשונה הבנתי מהר מאד

שחוץ מהכבוד שנפל בחלקי, הפכתי לעסק. זאת אומרת שאם אני חולה ורוצה רופא, החברה תביא לי אותו מתי שנוח לה ולא מתי שאני זקוקה לו, כדי לא להפסיד כסף.

„מה שחשוב בחיים״

„לדעתי, כדי שכל העסק לא יעלה לראש וכדי להסתדר עם עצמך עם כל הטראם הזה מסביב, צריך אופי מיוחד. אני רוצה שיבינו. במשך השנה האח־רונה לא הייתי אפילו רגע אחד לבד. עד שלא הבאתי את הורי לחו״ל, הם לא הבינו על מה אני מדברת.

כשהם הגיעו על חשבוני לאמריקה ולסנטו־דומינגו, כדי להיות נוכחים בטכס בחירת מיס תבל 77', הם היו אורחיה הרישמיים של סנטו־דומינגו. שר־התיירות פיטר פדרו מיכלס טרונקינו אירח אותם אישית. הורי הגיעו לסנטו־דומינגו שעתיים אחרי. לי חיכתה הפמלייה הרגילה, מכונית מרצדס אדומה, נהג צמוד, שני שומרי־ראש, מכונית לפני, ומאחורי חמישה שומרי־ראש בכל אחת מהמכוניות פלוס שני אופנועים עם סירנות שעוצרים את התנועה. ומכיוון שאני רינה מסינגר מיס תבל, וכך אני נוסעת ממקום למקום, נסעה אתי כל הפמלייה לקבל את הורי. נו, לא צריך להסביר איזה שוק הם קיבלו כשראו את כל זה במו־עיניהם.

כל השנה הזו היתה הצגה אחת גדולה. הייתי נכנסת לחגות ובוחרת מה שהתחשק לי. ממש התחנטו לפני שאקח מה שאני רוצה. מי לא חולם על זה שהוא יכול לקחת מה שהוא רוצה מכל־בו ענקי מבלי שיצטרך לשלם פרוטה? אני צריכה בית

(המשך בעמוד 30)

עם הפנטומימאי

סמי מולכו שלימד אותה איך לרקוד. כיוון שלדבריה אינה יודעת איך עושים זאת. סמי מולכו היה אחד ממאות האורחים שגדשו את המועדון במסיבה שנערכה לכבוד רינה מור.

שמלת עור

פרי תיכנונה של האופנאית הישראלית תמרה יובל עבור האופנאי האיטלקי הנודע רוברטו קוולו, שמחירה 600 דולאר, לבשה רינה לרגל המסיבה. השמלה עשוייה מז'מש דקיק, מעוטרת ציורים מעשה־יד.

(המשך מעמוד 29)

שלם כדי להכניס בו את כל הרגדרובה שלי. אמי תצטרך לבנות לעצמה שלושה חדרי ארונות.

ברור שזה נורא קל שדברים כאלה יעלו לראש, אבל אני חושבת שקיבלתי חינוך נכון שלימד אותי מה בעצם חשוב בחיים, ועזר לי לא לאבד פרופורציה. הבנתי שזו אשלייה מתוקה שלא צריך להיתפס לה, והבנתי שאני צריכה להביא בחשבון שכל זה יעבור.

השנה הזו היתה חלום. קפצתי לחיים של מיליונרית בן־לילה, טסתי במחלקה ראשונה, גרתי במלונות ראשונים במעלה. חייתי בלי חשבון אבל עם חשבון־נפש.

במשך כל השנה היתה לי מלווה, אומנת בשם מריה קוסטנזו. היא לא זזה ממני. זה הג׳וב שלה. יש לה בעל וכלב בן 17. היא לא הורידה ממני את העיניים. צריך היה הרבה היגיון וסבלנות כדי לא לאבד את העשתונות. צריך לוותר המון. אני אוהבת לקום בבוקר ולהיות לבד עד הקפה, אוהבת לשמוע מוסיקה בקולי־קולות. כאן לא יכולתי. הגברת גרה איתי כל הזמן.

הבנתי שאני בתפקיד, וויתרתי. לא נבהלתי ממה שהוטל על כתפי. אני באופיי לא עושה פאשלות. נפגשתי עם המון אנשים במסיבות־קוקטייל, וקרה לי לפעמים שגבר זה או אחר מצא חן בעיני. אבל מי יכול ליצור יחסים? למי יש זמן? ובייחוד כשעיניה של האומנת לטורשות כל הזמן? קרה לי שיצאתי פעם או פעמיים עם גבר, אבל האומנת שלי באה איתי. הבנתי שאין מה לעשות אלא לחכות עד שתחלוף השנה. לא היה לי זמן לרומנטיקה, היה לי לוח־עבודה עמוס. היו לי תקופות שלא יכולתי יותר, טילפנתי לניו־יורק ואמרתי זהו, זה נמאס לי, אני רוצה להתפטר!

נורא קשה להיות נחמדה כל הזמן, להכיר אנשים חדשים. אז מצאתי לי פורקן. הייתי פוגשת אנשים חדשים לוחצת להם ידיים מחייכת ואומרת מילים לא־יפות בערבית.

יום אחד ישבתי בארוחת־ערב. מצד שמאל שלי כוכב הקולנוע המצרי עומר שריף, מצד ימין נשיא חברת מיס יוניברס. הייתי לחוצה ועייפה, וזה לא עניין אף אחד. הרגשתי רע ורציתי לישון, ואני עוד יושבת ורואה את כל האוכל המשגע ואני בדיאטה. התחלתי להגיד ׳כו...׳ ונעצרתי ב׳אמק׳, כי נזכרתי שעומר שריף דובר ערבית.

אני לא מתלהבת משמות גדולים. פגשתי מאות שכמותם במשך השנה הזו, ואף פעם לא שכחתי שכולם קמים בדיוק כמוני בבוקר.

״כמה אנשים הוא רצח?״

״**ב**מכסיקו פגשתי את הנשיא לשעבר אצ׳ווריה שסיפר לי שהיה בישראל, ואת הנשיא הנוכחי פורטס. בצ׳ילי עברתי סיפור לא־נורמלי. זוהי מדינה בעלת מישטר צבאי וקיים בה עוצר. חיכיתי במטוס שעות עד שהעוצר ייפסק.

צ׳ילי נשלטת על־ידי ארבעה אנשים: ראש הצבא, ראש המישטרה, ראש חיל־הים וראש חיל־האוויר. כולם היו ידידי הטובים ביותר. כדי להגן עלי ציוו על המישטרה להעמיד לרשותי אנשים. התיידדתי מאוד עם ראש המישטרה ואשתו. הם האנשים הכי חשובים בצ׳ילה. אני רוצה שיבינו שפוליטיקה זה לא העסק שלי. לא התעניינתי כמה אנשים הוא רצח, פשוט נהניתי להיות בחברתו וזהו. ערב אחד הופעתי בנשף חגיגי שכל הכנסותיו היו קודש לבית הספר לילדים עזובים על שם גולדה מאיר. אחר־כך עשו לכבודי מיסדר צבאי מלא. החיילים עשו פירמידה ודגל ישראל התנופף בראשה. בכיתי מהתרגשות. רק שנה קודם־לכן עמדתי אני, כמוהם, במיסדר כשהייתי חיילת.

במשך כל השנה חיפשתי את האדם שמאחרי התואר, לכן לא התרגשתי כשנפגשתי עם ראשי מדינות. צריך להבין שבדרום־אמריקה מיס יוניברס היא ממש אלה. קראו לי הוד־מלכותך. בקולומביה הגיעה אלי אשה עם תינוק וביקשה שאצליב אותו. הסברתי לה שאני יהודיה ושאסור לי. עמדתי בחדרי במלון וראיתי אלפי אנשים עוטים על המלון והמישטרה מרחיקה אותם, וכל זה רק בשביל לראות אותי. הייתי בקולומביה חודש שלם, וצבא שלם שמר עלי שם.

אין לי מושג אם איימו על חיי. לא סיפרו לי, כדי לא להפחיד אותי. גם בקולומביה התארחתי בביתו של הנשיא ונפגשתי עם אשתו וילדיו.

אני הישראלית היחידה שאכלה ארוחת־ערב רישמית עם שגריר מצרים באו״ם. חגגנו את ראש־השנה הסיני החל ב־16 בפברואר, השגריר ישב מולי. הוא שאל אותי מאיפה אני, אמרתי לו: ׳ישראל׳. הוא החוויר, ואמר שהוא שגריר מצרים באו״ם. רציתי לעשות קטע, שיהיה מעניין. דיברנו על הכל. פיתאום הוא שאל אותי: ׳את לא מפחדת מנחשים?׳ כי לפי הלוח הסיני, השנה הזאת היא שנת הנחש. השבתי לו: ׳למה שאפחד? כל ימי אני מוקפת בהם, כשאני מתכוונת לפרעונים ולסימלי־הנחש שלהם׳. השגריר קם בהפגנתיות, התנצל והלך. אני הייתי אורחת־הכבוד של הערב. הוא השונא הכי גדול שיש לנו, ואני רק סיימתי צבא והוא כזה חשוב. זו היתה בדיחת השנה בקונסוליה בניו־יורק, איך השגריר המצרי עזב את השולחן בגללי.

בפאם־ביץ׳ בפלורידה התארחתי אצל מלך מימחטות האף האדון קמברלי. באחד החדרים ראיתי על הפסנתר המון תמונות של המלך חוסיין ותמונה אחת שלי. הוא הסביר לי שלא רצו להביך אותי, לכן לא סיפרו לי שהוא קונסול־הכבוד של ירדן בארה״ב. אמרתי לו שחלום חיי הוא לבקר בפטרה, והוא הבטיח שיסדרו שהמלך חוסיין יזמין אותי לבקר שם.

״עשית עבודה טובה״

״**א**בל, בעצם, כל ההתיקלויות שהיו לי עם ערבים במשך המסע, חוץ ממיספר לבנונים שפגשתי ושאיתם התיידדתי מאד. אם היו איומים לא ידעתי, וגם לא התעניינתי. אני מאמינה שלכל כדור יש כתובת.

חלק מעבודתי היה הסברה על נושא מדינת ישראל. כשהתאבד השר אברהם עופר, הייתי צריכה להסביר מדוע. קיבלתי פעם בשבוע עיתונים מישראל, וידעתי להסביר מהעיתונים. הקפדתי לטלפן להורי כל שבוע, וכתבתי המון מיכתבים. הייתי מוקפת הערצה, אבל דווקא כאן בארץ עשיתי פעם עבור הטלוויזיה תרגיל. הלכתי ברחוב עם מיקרופון והצלמים היו מהעבר השני. רצינו לראות אם יזהו אותי. הראשונים שזיהו היו האמריקאים. הישראלים יותר סגורים, עוצרים אבל מתלחשים מאחרי הגב.

היו לי המון תוכניות טלוויזיה, התארחתי אצל ג׳ו פרנקלין, אצל דיאנה שור. ביקרתי בקרוב ל־20 מדינות ואחרי חמישה חודשי עבודה שברתי את השיא של כל מלכות תבל. במשך השנה הזו עשו עלי תוכנית־טלוויזיה בת שעה, הציעו לי להופיע בסרטים ובפירסומות, אך לא יצא מזה שום דבר ספציפי.

עכשיו הכל נגמר. כמה שעות לפני שהכתרתי את מיס יוניברס החדשה, ניגש אלי נשיא חברת גולף אנד ווסטרן שהיא חברה ענקית שחצי עולם שייך לה, ובין השאר גם חברת קייזר רוט שהיא חברת־האם של מיס יוניברס בע״מ, ואמר לי: ׳רינה, אני רוצה שתדעי שאנחנו מרוצים. עשית עבודה פנטסטית. דלתי פתוחה לפנייך. תמיד אנחנו אוהבים אותך ועוד נתגעגע אלייך.׳ התחלתי לבכות. אחרי עבודה כל־כך מאומצת, שיבוא בן־אדם כל־כך גדול ויגיד לי דברים כאלו.

כשהכתרתי את המלכה החדשה, התחלתי את הנאום שלי במילה ׳שלום׳. ויתרתי על הכתר בכבוד, והקראתי את האני־מאמין של מיס־תבל, שאומר: ׳אנו, כל הנשים הצעירות בעולם, מאמינות שאנשים נולדו לשלום ולהבנה ואנו מתחייבות להעביר את הבשורה בכל דרך, לכל מקום שנוכל.׳ ואז פשוט נעלמתי מהבמה. מצאתי את הדרך הכי קצרה אל מאחרי הקלעים, הסתכלתי על עצמי בראי, הורדתי את הכתר והרגשתי שירדו לי אבנים מהלב. היה טוב להיות מיס יוניברס, והיה טוב להיפטר מזה.״

עד כאן סיפורה של רינה.

רינה מסינגר הוכיחה שהיא בחורה עם שכל נוסף על חוזה מיליון הלירות היא גם כותבת ספר, וכבר יש יותר משלושים ארצות שנחתם עימן חוזה להפצתו. הספר יהיה מוכן בסוף אוקטובר. ועד אז היא תופיע בסרט טלוויזיה עם דיון ודרוויק. את ענייניה של רינה מנהל רני הירש הצעיר, שניהל בעבר את ענייניהם של אורי גלר ושל אסתר עופרים. היא מבטיחה כי ישראל היא הבית, וכדי להוכיח זאת העבירה לכאן עשרות ארגזים עם כל מטלטליה.

אומרת רינה: ״אני ישראלית בדם, אבל אני רוצה לנצל את העובדה שהייתי מיס יוניברס כדי לעשות קצת כסף. אחר־כך אני רוצה להיות אשה טובה לבעלי ואם לילדי.״

שרית ישי ■

במדינה

(המשך מעמוד 27)

״המלך הוא עירום:״ האיש שהחזיר את הבית למסלול של שפיות היה דווקא שותפו הרעיוני לשעבר של אולמרט, ח״כ ד״ש, עקיבא נוף. בשעתו היו שניהם ח״כי המרכז החופשי, יצקו מים על ידיו של שמואל תמיר. כשנפרדו דרכיהם, נחשפה מערכת יחסים אישית מעורערת בין השניים, שהירבו להשמיץ איש את רעהו־לשעבר.

כדי להתקומם נגד סיגנונו האלים והתנהגותו חסרת־המעצורים של אולמרט היה דרוש אומץ־לב. שכן כל מי שעושה זאת מסתכן מייד בכך שאולמרט כולל אותו בהבל־פיו ב״פשע המאורגן״ והופך אותו לאיש העולם התחתון על פי המסורת הידועה לשימצה של המק־קארתיזם.

כך, למשל, טען אולמרט בשיחה מוקלטת אחרת עם מני כהן, שתוכנה טרם פורסם ברבים, כי עורכו הראשי של העולם הזה, אורי אבנרי ״הוא קנוי.״ באותה שיחה הבטיח אולמרט למנוע העמדת קבלן־בניין לדין על העלמת מיסים בסדר גודל של רבע מיליון ל״י בתנאי שימסור לו מידע על בצלאל מזרחי.

עקיבא נוף גילה את אומץ־הלב הדרוש כדי לזעוק ״המלך הוא עירום!״

נוף גולל בפני ועדת־הכנסת שורה ארוכה של פרשיות בהם הטיח אולמרט, כשהוא מסתתר מאחרי חסינותו הפרלמנטרית, האשמות־שווא נגד אישים ואזרחים. כאשר התגלו האשמותיו בבתי־המישפט כנטולות כל שחר, לא מצא אולמרט לנכון לחזור בו ולהתנצל.

נוף האשים את אולמרט כי אחרי ששר־השיכון המנוח, אברהם עופר, סרב בשעתו להעניק לאולמרט טובות־הנאה לפנים משורת־הדין, נקם בו אולמרט ״נקמה מתוקה״, הצהיר יום לפני התאבדותו של עופר, כי ״בידי המישטרה יש די חומר כדי לפתוח נגד עופר בחקירה פלילית.״ ״זה היה רצח באמצעות נאום,״ קבע נוף.

את קובלנתו של אולמרט על הקלטת שיחתו עם מני כהן במזנון הכנסת הגדיר נוף כ״עזות־מצח״. ״הרי רק במיקרה לא הקליט אולמרט עצמו את שיחתו עם אלוף (מיל.) רחבעם (״גנדי״) זאבי בכנסת מפני שגנדי סרב לבוא למישכן הכנסת,״ טען נוף.

בעת שנוף השמיע את האשמותיו עמדו

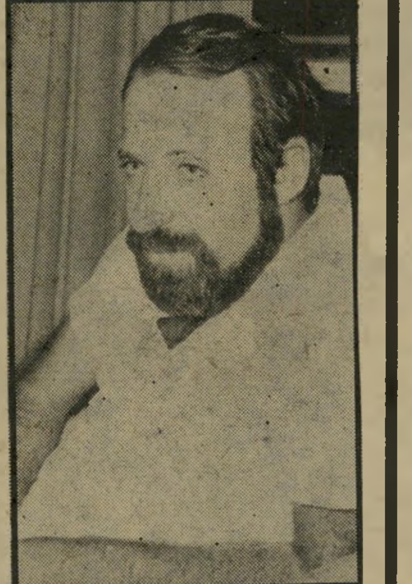

עקיבא נוף
אומץ־לב ציבורי

דמעות בעיני קצין הכנסת יונה בן־גל, שבשעתו נמנה גם הוא עם קורבנות השמצותיו של אולמרט.

חוצמה בפנים. אולמרט, שהוא אטום לביקורת והרואה בכל מי שמתנגד לדרכו את אוייבו האישי, ניסה לשסע את דבריו של נוף. ״הכל מסכת שקרים!״ קרא, כינה את נוף בתואר ״ליצן!״ אולם התנהגותו ההיסטרית לא יכלה למחות את הרושם הקשה שהותירו האשמותיו הברורות והחד־משמעיות של נוף.

״נוצר בכנסת טירור רוחני,״ טען נוף. ״קרנם של חברי־הכנסת מוכפשת בציבור. זהו סרטן שצריך להיעקר. אם אין אנו מחסלים את תעלוליו של אולמרט — יש לנו במדינה משתלה של אולמרטיזם. צריך לנקות את חיינו מאלימות מילולית ופיסית וח״כ אולמרט הוא כיום הנציג הבולט ביותר של האלימות המילולית.״

אולמרט עצמו, שקלונו נחשף מול כל חברי הוועדה, קם ועזב את אולם הדיונים בזעם. אחר־כך עשה את מה שציפו ממנו. בהודעה לעיתונות הוא האשים את נוף בהצטרפות ל״כוחות־השחור״ שקמו נגדו בגלל מאבקו בפשע המאורגן.

וכך, סוף־סוף הסתבר מי הם אנשי הפשע המאורגן בישראל — כל אלה המנסים לחלוק על סיגנונו, רדיפת־הפירסום־העצמי וההשתוללות המילולית חסרת־המעצורים של ח״כ אולמרט.

אולם הח״כים התעלמו מהגורמות המוסריות החדשות לח״כים, שנחשפו בהקלטות שיחותיו של אולמרט. מה שעניין אותם היתה הבעייה האם בהקלטת השיחה עם אולמרט בתוך מיזנון הכנסת היתה פגיעה במעמדם ובחופש הפרלמנטרי שלהם.

מיפלגות

לחיי השטויות שבדרך

הרשימה השמית שהרכיב אברהם שכטרמן לקראת בחירת הנהלת תנועת החרות — היא שתגרום את הדחתו

״חוץ מאשר למנות סוס למישרת קונסול עשה שכטרמן את כל השטויות האפשריות בהנהלת תנועת החרות,״ סיכם חבר־כנסת מטעם חרות את הדיון הסוער שהתנהל בישיבת מרכז תנועת החרות בשבוע שעבר.

בישיבה זו היה אמור אברהם שכטרמן, יו״ר ההנהלה החדש של תנועת החרות, להציג את צוות הנהלת התנועה. שכטרמן נחל כישלון חרוץ, שהיה שיאה של דרך רצופה טעויות.

כאשר זכה לפני כחודש בתפקיד, היתה זו הפתעה גדולה, שכן בבחירות החשאיות

כמה עולה אבן

כמה עולה אחזקתו של חבר־הכנסת אבא אבן לבית ברל? סיכום לא־רישמי שערכו בימים אלה חברי מזכירות הלישכה הזמנית שליד יו״ר בית ברל, הלא הוא אבא אבן עצמו, הגיעו לסכום המדהים של חצי־מיליון לירות. זאת, בתקופה של פחות משנה שאבן מכהן כיושב ראש המוסד, תקופה שבה כימעט לא הביא הכנסות מתורמים שהיה אמור להשיג ואשר בעבורן גם נבחר לתפקידו.

הסכום בן חצי מיליון הלירות שעלה אבן לבית ברל הוא כמעט מחצית הגירעון המצטבר של המוסד, הנע סביב מיליון לירות. מזה כמה שבועות מנסים חברי מזכירות הלישכה הזמנית לקבל מאבן ומאנשיו פירוט של ההוצאות השונות של המוסד, כדי להגיע לאומדן ריאלי של הסכומים שהוצאו על אחזקתו של היו״ר במקום של אחזקת המוסד. עד היום טרם קיבלו תשובות כלשהן לשאלות ששאלו.

למשל, במאזן בית ברל נרשמו 100 אלף לירות כהוצאות על שיחות לחוץ־לארץ. ההסבר הרישמי הוא כי יו״ר בית ברל מרבה לשוחח עם תורמים פוטנציאליים כדי להשיג תרומות. ודאי שאין זו אשמתו אם קשה היום להשיג תרומות. אולם חברי מזכירות הלישכה מבקשים לדעת מדוע נעשו שיחות כה רבות, ואם כולן היו אכן בענייני בית ברל. שהרי אבא אבן, כידוע, מחזיק מישרדים פעילים באמריקה ובלונדון, ואסור לו לטלפן על חשבון בית ברל בענייני ספריו ועסקיו הפרטיים.

או, למשל, סכום של רבע מיליון לירות הרשום במאזן כהוצאות אחזקת לישכת יושב־הראש, הכוללת מזכירה, רכב צמוד ונהג. יושב־הראש אינו מרבה ביותר לשבת בלישכתו, והוא עצמו אף טען באמצעות סניגורו, עת נחקר על חשבונות הדולארים שלו בחו״ל, כי הוא למעשה תושב חוץ השוהה מרבית השנה מחוץ למדינה. מזכי־

שהיו במרכז המיפלגה הביס את מתחריו, חברי־הכנסת מיכאל דייקסל ואיתן ליבני. אותו מרכז שסילק את שכטרמן מרשימת המיפלגה לכנסת, העניק לו את תפקיד היו״ר.

שכטרמן סבר, כנראה, כי הוא נמצא בעמדת־כוח מרכזית וחשב שיוכל לגבש לעצמו מעמד המקביל למעמדו של מזכ״ל מיפלגת העבודה — כאשר זו היתה ב־שילטון. כאשר ניגש להרכיב את רשימת חברי הנהלת התנועה, עשה הכל כדי להכ־ניס להנהלה דווקא חיילים אלמונים ואפו־רים, עסקנים מליגה ב׳ חסרי־כישורים.

כך, למשל, כאשר נקראה הרשימה של חברי ההנהלה המוצעים, גילו צעירי חרות כי רק שלושה מהם מייוצגים ברשימת 56 השמות. היו אלה זבולון שליש מתנועת תכלת־לבן, דויד מגן ראש עיריית קריית־גת ומאיר שיטרית, ראש המועצה מיבנה.

נקמנות אישית. פרט נוסף שגרם לזעם כללי על שכטרמן, היה העובדה ש־ברשימה המוצעת הופיעו כל אנשיו של יוסף קרמרמן, הח״כ לשעבר והאחראי ל־ביזיון של קרן תל־חי כגון אייבי נאמן, מנחם ידיד ואריה קרמר. חיזוק מעמדו של קרמרמן, הסובל מנידוי כמעט כללי של אנשי חרות שואפי הקתארזיס, עורר זעם כללי.

שכטרמן כלל בהצעתו רק ארבעה חברי־כנסת מחרות: מאיר כהן, יוסף רום, יורם ארידור ומוטקה ציפורי, כאשר עוד קודם־לכן סירבו להיכלל ברשימה גאולה כהן, איתן ליבני ומיכאל דייקסל. ברשימתו של שכטרמן לא הופיע אפילו שר אחד לרפואה מבין שרי חרות. רשימת חברי ההנהלה הפכה קאריקטורה עלובה. זו היתה הפעם הראשונה בהיסטוריה של תנועת החרות שבה לא היו מרבית חברי־הכנסת של ה־תנועה כלולים בהנהלה.

הרכבת עד הסוף. טעותו ההמורה ב־יותר של שכטרמן היתה אי־הכללתם של שני חברי־הכנסת הצעירים של חרות, משה קצב ורוני מילוא (מיליקובסקי). השניים, ובעיקר רוני מילוא, היו אלה שטירפדו את הצעתו וגרמו את תבוסתו המוחצת.

רק כאשר התכנס מרכז המיפלגה, וה־רכילות החלה זורמת בשטף בין הגושים השונים, התברר לחברי המרכז מהי הדרך שבה פעל שכטרמן בהרכבת הרשימה.

כאשר הרכיב את רשימת 56 חברי ה־הנהלה הוא לא טרח כלל להתייעץ עם ראשי הסניפים הגדולים בתל־אביב, ירו־שלים, רמת־גן וחיפה. הוא לא טרח גם לשאול את דעת אנשי מחלקת האירגון של המיפלגה לדעתם על הצעתו ואף לא פנה ליו״ר הקודם, יצחק שמיר, כדי לקבל את חוות־דעתו. השיא היה שלמרות ש־מבחינה פורמאלית היה חייב בכך, לא קיים שכטרמן התייעצות עם יו״ר התנועה, משה ארנס.

חברי־הכנסת הצעירים של חרות, ה־שואפים לרכז בידיהם עוצמה אירגונית והשפעה בסניפים שתבטיח את מעמדם במיפלגה, פתחו במיתקפה מילולית סוערת על הצעתו של שכטרמן.

עוד לפני שההצעה הובאה להצבעה היה ברור שתיפול, ואכן היא נדחתה ברוב מכריע. האווירה במצודת זאב היתה לוה־טת ומתוחה. כדי להרגיע את הרוחות הציע יו״ר התנועה, ח״כ משה ארנס, לבחור בינתיים במזכירות מצומצמת של עשרה חברים. למרבית הפלא נדחתה אף הצעה זו ברוב קולות, כשהמגמה ברורה — ללכת עד הסוף ולסלק את שכטרמן מתפ־קיד יו״ר הנהלת תנועת החרות.

הזיקת העוגה. בשלב זה התערב ב־דיון, בפעם הראשונה, מנחם בגין, שישב עד אז כצופה במאבק־הכוחות המתרחש בממלכתו. אחרי שהצעתו של משה ארנס נדחתה ביקש בגין את רשות הדיבור, וטען שאי־אפשר לשתק את התנועה. על כן הציע למנות מזכירות מצומצמת ל־תקופה של שלושה שבועות.

בהצבעה גלויה נוספת התקבלה, כמצו־פה, הצעתו של בגין. זו היתה למעשה הצעתו המקורית של ארנס, והעובדה ש־בגין נחלץ לעזרתו מרמזת על הגברת השפעתו של ארנס בחרות. מועד הכינוס הבא של מרכז חרות עדיין לא ידוע, אולם שכטרמן הבין את הרמז וכבר פנה אל חלק מקבוצות־הלחץ במיפלגה לקבל את המלצותיהן.

אם לא יצליח שכטרמן במלאכה העדינה של סיפוק רצון הכל, אין ספק שבישיבה הקרובה של מרכז חרות ימצא את עצמו מודח מתפקיד יו״ר הנהלת התנועה.

יו״ר שכטרמן
סוס בתור קונסול

בעל „שעת רצון" שתוכניתו קוצצה, מאשים:
„סתם פחדנים עלובים!"

אחת התוכניות הפופולאריות ב־תחנת־השידור הצבאית גלי צה״ל, היא התוכנית שעת רצון. מפיקת התוכנית, רחל טל־שיר, נוהגת להזמין מדי שבוע אורח אחר, להעמיד לרשותו את המיק־רופון למשך שעת־שידור שלמה ושבה יכול האורח להגיש שירים ופיזמונים לטעמו, לקרוא קטעים או לספר מה שעולה בדעתו.

בשבוע שעבר הסתבר כי התוכנית לא נועדה להציג את טעמם של האורחים בה, אלא את טעמם של מפקדי התחנה הצבאית.

ביום השלישי בשבוע שעבר הוזמן ל־הקלטת התוכנית הסאטיריקאי קובי ניב, לשעבר מעורכי תוכנית־הטלוויזיה ניקוי ראש ובעל המדור הסאטירי בהעולם הזה. קובי הקליט את שעת־הרצון שלו, ש־נועדה לשידור בליל־השבת. בין השאר קרא קובי בהקלטה כמה קטעים שראו אור במדורו בהעולם הזה בשנה האחרונה.

אך כאשר האזין ניב לשידור התוכנית הסתבר לו כי טעמו האישי עבר צנזורה קפדנית. כמה מקיטעי הסאטירה שלו, אף שאין בהם כל גילוי סוד ביטחוני, הושמטו מההקלטה. קטע אחד („אני לא גבר" העולם הזה 2074) נפסל כולו ואילו קטע שני („יורים ובוכים" העולם הזה 2050) נפסל בחלקו.

נסער על הקיצוצים שנערכו בשעת ה־רצון שלו ישב קובי ניב, וכתב את המיכ־תב הבא למפקד גלי צה״ל, מרדכי נאור:

המפקד,

שמעתי אמש בתחנת־השידור הצבאית, הדמוקרטית ביותר במזרח־התיכון, את „תוכניתי" שנקראה בשם האירוני הדק שעת רצון. אני חייב לציין שלא כל כך הכרתי את מה ששודר, כי מה שאני הקלטתי היה שונה לחלוטין.

זה שאני יצאתי מזה קצת טיפש, קצת מגוחך ואפילו שקרן (הבטחתי למאזינים שאקריא שלושה קטעים ו„הקראתי" רק שניים) לא מפריע לי, ואפילו משעשע אותי קימעא.

הצנזורה שעשיתם מצחיקה אותי, ואפילו משמחת אותי. כי אם צה״ל, שהוא הצבא האדיר ביותר בעולם אחרי אלה של ארה״ב וברית־המועצות מפחד ונבהל מכמה מילים — הרי שעדיין לא אבדה התיקווה בת שנות אלפיים („להיות עם חופשי").

אבל הכי מצחיק אותי זה שאתם אפילו לא פחדנים גאים — אתם סתם פחדנים עלובים. לא צילצלתם אלי להודיע לי את אשר עוללתם לשעת הרצון שלי, והש־ארתם לי להיווכח בכך בעת השידור עצמו.

בהתחלה חשבתי שאתם סתם לא מנו־מסים — אבל אני יודע שאתם מאד מנומסים ולא אומרים מילים גסות או תוקעים גרפצים ברדיו. אחר־כך חשבתי שאתם סתם לא־יעילים או עצלנים — אבל אני יודע שאתם יעילים ומלאי מרץ ומשדרים 24 שעות ביממה. כך שלא נותר לי אלא להסיק שלא הודעתם לי פשוט בגלל שאתם פחדנים, פחדנים עלו־בים שבעלובים.

קובי ניב
„שלא תזמינו אותי אף פעם!"

אני מבקש ממך, על כן, להתעלות לרגע מפחדנותך העלובה ולהיות אמיץ וגלוי. אנא, הורה לפקודיך שלא להזמין אותי לדבר ברדיו שלכם אף פעם. נודה על האמת — לתוכניות מוקלטות לא ארצה אני לבוא, ולתוכניות בשידור חי לא תרצה אתה שאבוא.

אשמח שלא לשתף עימכם פעולה בעתיד,
קובי ניב

להחזיק את אבא אבן כנשיא מוסד אקדמאי?
יקרה ב„בית־ברל"

קומיסיון של תרומות

מזכירות הלישכה היא גוף שהוקם לפני חודשיים, כאשר התברר לראשי מיפלגת העבודה כי משהו רקוב בבית ברל. המזכירות מורכבת מעורך־הדין אברהם בריר שהתנדב לפעול לימינו של שימעון פרס במרכז המיפלגה, ואליו נוספו יושב־ראש הסתדרות הרופאים הד״ר רם ישי, אהרון אוזן, אברהם כץ (קצלה) ועורך־הדין דוד ליבאי. למזכירות התברר דבר מוזר. עד לפני שנה קיבל בית ברל תמיכה קבועה ממגבית ההסתדרות, ומן הסוכנות היהודית קיבל רק רבע מיליון לירות. ה־מיכללה של תנועת החרות על שם אריה בן־אליעזר קיבלה מן הסוכנות מדי שנה כ־8 מיליון לירות. לפני שנה חדלה ההס־תדרות לממן את בית ברל, והסוכנות סירבה להגדיל את הקצבתה. המוסד נכנס

ח״כ אבא אבן
שליחת יד בהוצאות

לקשיים ואבן גוייס להתרים עבורו. תרומות רבות לא הביא, אולי משום שעל תרומות כאלה אין מקבלים קומיסיונים כמו על תרומות למען אוניברסיטת תל־אביב וגו־פים אחרים.

רות הלישכה בדקה ומצאה כי אין לו צורך במזכירה, ולפני כמה שבועות הופ־סקה עבודתה. המזכירות מבקשת גם לב־דוק אם יש צורך באחזקה מלאה של מכונית ונהג לאבן על חשבון המוסד.

שאלה אחרת בעניין זה היא אם מעביר אבן לבית ברל את דמי אחזקת הרכב שהוא מקבל מן הכנסת. חבר־כנסת מקבל כ־4000 לירות לחודש לאחזקת רכב פרטי הרשום על שמו, וסכום של כ־2000 לירות אם הרכב אינו שלו והוא מוחזק על־ידי מוסד. חברי־כנסת אחרים, כדוגמת מנחם בגין, שמכוניתם היתה בבעלות תנועת החרות, הקפיד להעביר את אחזקת הרכב לתנועה, וכך גם צריך לנהוג לפי דיני מס־ההכנסה. מזכירות הלישכה ביקשה לדעת אם אבא אבן העביר את אחזקת הרכב למוסד, ועד היום לא הצליחה לקבל תשובה. לפי תקנות מס־ההכנסה אסור לקבל פעמיים אחזקה על אותה המכונית. אם לא העביר אבן את אחזקת הרכב לבית ברל, קיים חשש כי עבר על תקנות מס־ההכנסה.

פרשת הקומיסיון שהוא מקבל התגלתה רק תודות ליועץ־המישפטי־לממשלה אהרון ברק, אשר קבע כי אין להעמיד לדין את אבן נוכח עדויות של סגן־שר־האוצר לש־עבר ד״ר צבי דינשטיין ומיספר מזכירות באוצר, וכן אישורי מחלקת זיהוי פלילי במישטרה בדבר מקוריות המיכתבים ש־המציא אבן כי ניתן לו בשעתו אישור מן האוצר לנהל חשבון, והוא אכן ניהל התכת־בות עם האוצר בענייני החשבון. אולם תוך כדי כך התברר כי 20 אלף דולאר שנשארו בחשבונו של אבן הם קומיסיון שקיבל על איסוף תרומות בחו״ל עבור מוסדות ישראלים. הדבר הוזכר בחוות־הדעת של ברק, וכך התברר כי אבן גובה לעצמו קומיסיון על מה שעליו לעשות ללא תמורה בתוקף תפקידו.

שאלה בפני עצמה היא אם קומיסיון הוא בחזקת שכר שאסור לחבר־כנסת לקבל נוסף על משכורתו כחבר־כנסת. אולם ל־ציבור התגלה אבן כקומיסיונר רודף־בצע שאינו מהסס, נוסף על הכנסותיו מספריו ומנאומיו בסך 200 אלף דולר בשנה, לגבות גם קומיסיון על תרומות. כיוון ש־ספריו ונאומיו מושתתים על תפקידיו ה־ציבוריים והחומר הנאסף והנכתב בהם שאוב ברובו מעבודתו ומיוקרתו בשליחות המדינה, הרי אבן מגלם מיקרה קלאסי של רודף־בצע המנצל כל שליחות ציבורית להגדלת עושרו הפרטי.

ההפקרות שנהג בכספי בית ברל מהווה הוכחה נוספת לאופיו. האיש שלא היסס לצאת בשליחות ממשלת הליכוד חודש אחרי מפלת מיפלגתו לא היסס גם לשלוח יד בהוצאות בית ברל המשווע למימון.

מול חצי מיליון הלירות שעלה אבן למוסד, ניצבים חברי מזכירות הלישכה הנאלצים להפוך את ביטאון המיפלגה מיגוון לריבעון מחוסר תקציב, אחרי ש־כבר סגרו את הביטאון רמזור.

יגאל לביב ■

"תלי ביינר, תלמידה
מרמת־השרון
הים־התיכון"

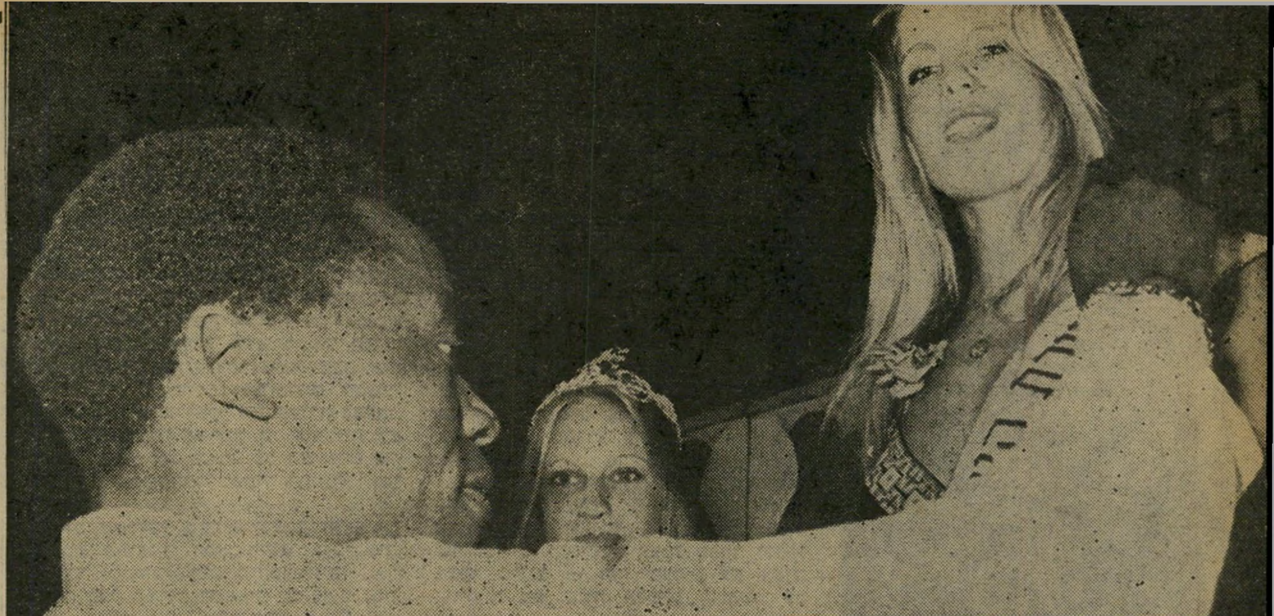

הנסיכה תלי ביינר, נסיכת הים־התיכון, מוכתרת על־ידי הזמר אפריק סימון. תלי ושתי סגניותיה זכו בחבילת שי מתנת חברת **וולה.** הבנות שמחו בשימחתה של תלי, ואמרו כי הן מצפות בקוצר־רוח לתחרות נסיכת ים־סוף שתתקיים באילת, לשם תטוסנה הבנות במטוסי חברת **ארקיע.** המעשנות מבין המועמדות גילו סולידריות ועישנו סיגריות **סמייל.**

הטיפל של תלי

תלי ביינר, יפהפייה בלונדית תכולת־עיניים, הפסידה בהתערבות. שעה קלה לפני תחילת התחרות על תואר נסיכת הים התיכון, הראשונה בתחרויות על תואר מלכת־המים, התערבה תלי עם החבר החייל שלה, עופר, כי לא תזכה.

אך תלי שגתה. הצעירה ילידת ירושלים, הלומדת בכיתה השביעית של בית־הספר התיכון המקיף ברמת־השרון, זכתה בתשואות סוערות מידי הקהל החם שמילא את הרחבה שלפני הבריכה במלון גני־שולמית באשקלון. היא עלתה על הבימה, גבהת־קומה ושערה מתבדר ברוח, ולפני שהיה סיפק בידי המנחה דודו טופז לפצות את פיו, נטלה מידיו את המיקרופון ואמרה: „במקום שאתה תקריא מהדף מה שכתבו לך עלי, אעשה זאת אני." וכך, בביטחון רב, כשהיא נעה מקצה אחד של הבימה אל קצה האחר, סיפרה תלי לקהל המשולהב כי היא בת 17, תלמידת תיכון האוהבת בשעותיה הפנויות לרכב על סוסים ולשחק טניס. מה שתלי לא סיפרה הוא כי למרות הופעתה הזוהרת היא אינה בוחלת בעבודות־בית למיניהן. מאז מות אמה, לפני כשנה, היא מנהלת את משק ביתו של אביה ומטפלת באחיה הצעיר ממנה. יחד עם זאת מקפידה תלי לחיות חיי חברה מלאים, מטפחת את מראה החיצוני ושומרת על צורה וזוהרת של שיערה הבלונדי בעזרת תכשירי־השיער של וולה.

עזרה הדדית בחדרים

שמונה **שעות לפני** שהונח הכתר על ראשה היפה של תלי החל עבור חמש־עשרה יפהפיות, המועמדות הסופיות לתחרות מלכת־המים, היום הגדול.

הבנות התקבצו ברחבת היכל התרבות בתל־אביב, הוסעו משם באוטובוס ממוזג־אוויר של אגד למלון גני־שולמית באשקלון.

מנהל המלון, מר גודמן, קיבל את פניהן במשקה קל מרענן, והן הוזמנו על־ידי האמרגן לופו מתיאטרון פסגות לחזרה כללית ראשונה. היתה זו תחילתו של אירגון מופתי שהוכיח את עצמו לאורך כל הערב.

הכל דפק כמו שעון. אחרי שהבנות חזרו על תפקידן, הן עלו לנוח בחדרי המלון. מי שרצתה זכתה בטיפול בשערה בידיו האמונות של הספר החיפאי ג'ימי, שהביא איתו את צוות עוזריו. המאפרת של ג'ימי, אנה אלקיים, איפרה את הבנות ומירי זיכרוני, בעזרת עוזרתה הנאמנה תמי, מדדה לבנות את בגדי הים והחוף המקסימים של גוטקס ומדדה להן סנדלי גלי. מייד אחרי שהסתיימו ההכנות, הוזמנו הבנות לסעוד בחדר־האוכל של המלון ואז עלו לחדרים למנוחה קצרה לפני תחילת האירוע.

למעלה, בחדרים, התגלו מחזות מרגשים של חברות הדדית. הבנות עזרו זו לזו. יהודית קליין כהן היתה ללא ספק הפופולרית ביניהן. היא, היודעת לקרוא בכף־היד, קראה לכולן אך לא היתה מסוגלת לנחש מי תזכה בתואר הנכסף. דינה קהלני, הירושלמית המקסימה, מרטה את גבותיה של נאווה חלימי העדינה שהגיעה לתחרות אחרי שזכתה בתואר מיס חולון. וזהבה שוחט, המרשבניקית עזרה למאירה זמר העירונית בסידורים אחרונים.

כשהגיעה השעה תשע בערב פצחה התזמורת במנגינה רועמת. המנחה דודו טופז שלו היתה התחרות נערכת לגברים היה זוכה ללא ספק בשל יפי מראהו בתואר מלך המים, עלה על הבימה ומייד הרביץ כמה בדיחות שהשכיבו את האורחים הרבים שמילאו את שטח הבריכה ויצר אווירה חגיגית בערב הקייצי.

מייד אחרי שהציג את חבר השופטים הודה דודו לחברות שהשתתפו באירוע, ואז הגיע הרגע הגדול. דודו הזמין את הבנות לעלות ולהציג את עצמן בפני הקהל.

הדלת המסתובבת של התיפאורה העליזה שקישטה את הבמה נפתחה, ודליה אזר גבוהת־הקומה, ראשונת המועמדות, נראתה בפתח. הקהל לטש עי־

הרגע הגדול תלי ביינר, נסיכת הים התיכון ושתי סגניותיה, אלימור זילברמן (משמאל) ושרית ברוך (מימין) ניצבות על דוכן ההכתרה כשהכתרים, שאותם תיכננה במיוחד התכשיטאית רחל גרא, מונחים על ראשיהן. הבנות התרגשו עד דמעות והודו לקהל ולחבר השופטים. ואכן, טעם הקהל במיקרה זה היה זהה לטעם השופטים.

בת שבע־עשרה נבחרה כ„נסיכת בתחרות מלכת־המים

ניים, מטר כזה של יפהפיות לא יורד עליו בכל יום.

היה זה מיגוון מקסים של נערות שחורות ובלונדיות, גבוהות־קומה ובעלות עיניים כחולות ירוקות וחומות. היה זה מיזוג גלויות מקסים של בנות ממוצא מרוקאי ובנות שמוצאן מארצות אשכנז. הן הסתו־בבו, הראו עצמן כשהן מגלות כי אכן למדו כיצד ללכת על הבמה בקורס המזורז שהעבירה להן הגברת לאה פלטשר. מייד לאחר־מכן הזמין דודו את הבנות אחת־אחת לעלות על הבמה.

ההפתעה של סימון

אחרי שהמועמדות הוצגו בזו אחר זו, והמנחה סיפר לקהל כי הזוכה ב־נשף בהיכל התרבות בתל־אביב תהיה או־רחת המלון השווייצי המפואר בולי פאלאס, הגיע הזמן לתת לקהל לנוח מעט ולשופ־טים לבחור בנסיכה ובסגניותיה.

אחרי ההפסקה הקצרה חיכתה לקהל תוכנית עשירה. סולנית להקת הפלאטרס לוליטה פונזה, שהיתה יכולה בעצמה להיות אחת המועמדות של מלכת המים, הלהיבה בשירים סכסיים ובמיוחד כאשר העלתה אל הבמה אחד האורחים, הניחה ראשה

15 המועמדות הסופיות במיצעד הפתיחה של התחרות

על כתפו וידיו סביב מותניה ושרה לו שיר אהבה. אחריה עלה הזמר אבי טולדנו ששילהב את הקהל בקולו החם ועם ה־גיטארה שלו. הקהל סירב להניח לו לרדת. אולם הערב היה מלא וגדוש ודודו טופז עלה לבמה והזמין את רוחמה רז, ששרה בליווי גיטאריסט את שיריה העדינים ו־הנוגעים־ללב.

ואז, לקול צליליה הרועמים של ה־

סגנית ראשונה שרית ברוך, מוכתרת על־ידי שלמה קפלן, נציג חברת־הבנייה **אברהם גינדי בע"מ**. שרית שבתה את לב הקהל כאשר שרה בקול רם וצלול את **שיר שמח**. היתה גם צעירת המשתתפות.

סגנית שנייה אלימור זילברמן, שהרגיעה את עצבנותה בעזרת הסיגריה דלת הניקוטין **סמייל**, מוכתרת לתואר הסגנית השנייה על־ידי נציג חברת **אולימפיק** בישראל ישעיהו תגר. את אלימור ליוותה אמה, שדאגה לה.

תיזמורת הזמין דודו את נציג חברת או־לימפיק בישראל, ישעיהו תגר, להכתיר את הסגנית השנייה לנסיכת הים־התיכון. אלימור זילברמן העדינה זכתה בתואר הנכסף. כסגנית הראשונה נבחרה שרית ברוך, הזמרת הקטנה, שמרוב התרגשות נפלה מעל דוכן המנצחות. היה זה שלמה קפלן, נציג חברת־הבנייה אברהם גינדי שהכתיר את שרית.

ואילו לקראת הרגע הגדול מכולם הזמין דודו טופז לעלות על הבמה את נציג העולם הזה, עורך־הדין אמנון זכרוני ואת הזמר אפריק סימון, כדי שיכתירו את הנסיכה. היתה זו תלי ביינר. הקהל מחא כפיים, וניכר שטעם השופטים קלע ל־טעמו. כאן נכונה לקהל הפתעה: אפריק סימון לא הסתפק בהכתרת המלכה. הוא התיישב ליד התופים, וללא ליווי שר את להיטו הפופולרי רמייה.

שלוש הבנות המאושרות ניצבו על דוכן המנצחות. אלה שלא זכו בירכו אותן ונשקו להן. הן לא התמרמרו. הן ידעו כי מצפות להן עוד שלוש תחרויות, שבהן עשויה כל אחת מהן לזכות בתואר הנכסף.

השופטים מימין לשמאל: גבי אורון, נציג חברת **גלי**, אמנון רחביה, מנכ"ל מרכז לימודי נהיגה, שיעניק **למלכת המים** 77' שיעורי נהיגה עד הוצאת ה־רשיון. הזמר אפריק סימון, העיתונאית שרית ישי, יחזקאל מזרחי, נציג מלון **גני שולמית**, יהודה בראון, נציג חברת **וולה** ודויד קינן, רכז התרבות של עיריית אשקלון שאינו נראה בתמונה.

ספורט-טוטו

טוטו

1 2 X 1 2 X 1 2 X

השבוע
משחקי הליגות האנגליות

מינימום הפרס הראשון
250.000 ל"י

*

מינימום כלל הפרסים
400.000 ל"י

*

החל מהשבוע מחיר הטור 1.50 ל"י

עשה לך מנהג קבוע —
מלא טוטו בכל שבוע

המועצה להסדר ההימורים בספורט

רהיטים להרכבה עצמית
סקאנדיה

ריהוט מלא לדירה

(כולל תמונות) *

ב־16.285 ל"י

סט ישיבה —.4.200 ל"י
כולל 5 מושבים ושולחן מעץ אורן פיני עם ריפוד עשיר בקורדרוי או קנווס.

מזנון —.2.620 ל"י
אורך 2.40 מ' וגובה 1.80 מ' כולל בר, יח' תקליטים, תא סגור ברוחב 80 ס"מ — 40 ס"מ.

ארון קיר —.3.270 ל"י
רוחב 2 מ', גובה 2.40 מ'.

מיטה זוגית —.1.175 ל"י
מעץ אורן פיני בעיצוב נהדר כולל ארגז כלי מיטה מתרומם.

שידה וטואלט —.1.100 ל"י
מעץ אורן פיני מותאם למיטה כולל 6 מגירות.

פינת אוכל —.1.440 ל"י
שולחן מעץ אורן פיני מרשים בעיצובו כולל ספסל ו־2 כסאות.

שולחן כתיבה — ספריה —.1.400 ל"י
מערכת הכוללת ספריה ברוחב 1.20 מ' ובגובה 1.80 מ' ובתוכה שולחן כתיבה עם 2 מגירות.

מיטת נוער —.640 ל"י
מעץ אורן פיני עם ארגז כלי מיטה מתרומם.

4 תמונות —.440 ל"י
הדפסים עם חתימת הצייר. המחיר כולל מסגרת.

* ניתן לקנות כל פריט בנפרד. המחירים ללא מע"מ.
תל־אביב: אולם התצוגה המרכזי, פינסקר 17; בן־יהודה 105; ירושלים: שלומציון המלכה 14; חיפה: הרצל 67.

מה לעשות בח"כ שהשתגע?

(המשך מעמוד 19)

יגיע לדיון טרומי במליאה כך שיהיה ל־סיעות השונות זמן לדון בו לפני ההצבעה. אצלנו קורה לעיתים שנושא מגיע לחקיקה ולדיון רק כשעומדים מול מציאות ש־נוצרה. אדם יכול להיות לגמרי שפוי וב־הגיעו לכנסת, בעיקבות שינויים כימיים בגופו, לאבד את שפיות־דעתו. לכן לא מוטל כלל בספק שצריך לסתום פירצה זו. למען האמת לא התעניינתי בסוגיה זו עד כה, ולכן אינני מכיר תקדימים במדינות אחרות. אבל זה בהחלט צריך להטריד פקולטות למישפטים, שייזמו סימפוזיונים או מחקרים בנושא ויגישו הצעות".

● **ח"כ מאיר כהן** (ליכוד), חבר ועדת חוק־ומישפט: „עד כמה שידוע לי יש בחוק נשיא המדינה פיסקה הנוגעת לאפשרות כזו, ואם זה חל על הנשיא איני רואה כל סיבה שלא להחיל זאת על חברי־כנסת. הקריטריונים צריכים להיות בדיוק אלה שנקבעו לגבי הנשיא בשאלת כשירותו הנפשית."

● **ח"כ אמנון רובינשטיין** (ד"ש), פרופסור למישפטים, בעבר דיקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל־אביב ומרצה למישפט קונסטיטוציוני (תחוקתי): „לפי החוק לא קיימת אפשרות לפטר חבר־כנסת. אין כל תרופה לבעייה כזו. לפי דעתי לא מתעוררת שאלה כזו ולא התעוררה עד עכשיו. אם היא תתעורר, אזי החוק הקיים אינו נותן פיתרון לא לגבי מועמד לכנסת ולא לגבי חבר־כנסת נבחר.

רובינשטיין

החשש הוא שאם תינתן סמכות לפטר ח"כ בשל חשש למחלה כזו — היא תנוצל לרעה. מכאן נובעת שתיקת המחוקק. אם תיווצר בעייה כזו, לא קיים שום אדם — לא היושב־ראש, לא שר־המישפטים ולא היועץ־המישפטי־לממשלה — שיוכל להצביע על צעדים כלשהם כלפי חבר־הכנסת החולה.

„צריך לבדוק מחדש את כל הנושא של חוק יסוד הכנסת ושאלה זו בכללו, אך אני חושב שיש נקודות יותר חשובות לבדוק מאשר זו.

„לא ידוע לי על תקדימים בנושא זה בארצות אחרות, ולא עסקתי במחקר השוואתי בנושא, אבל בארצות־הברית ובבריטניה קיימת אפשרות חוקית להוציא חבר פרלמנט מתפקידו בגלל התנהגות בלתי־הולמת. גם שם לא צויינו בפירוש סיבות רפואיות כעילה לכך."

● **פרופסור אהרון ברק** — היועץ המישפטי־לממשלה, לשעבר מרצה באוניברסיטה העיברית בנושאי מישפט קונסטיטוציוני: „לא בדקתי את הנושא ולא נתתי דעתי על כך מעולם. אני מניח שכאשר תתעורר הבעייה בפעם הראשונה, תצטרך הכנסת לחוקק חוק מתאים. עד אז אני לא מניח שיגעו בזה. מאחר שכרגע זה תיאורטי בילבד ועדיין לא נוצר הצורך בכך — לא אתן חוות־דעת, שכן זו עלולה להיות מחייבת ביום מן הימים."

ברק

● **ד"ר אמנון גולדנברג** — עורך־דין, בעל מישרד עורכי־דין פרטי: „לדעתי, אם ואכן זה כך החוק טעון תיקון! בכל תאגיד או חברה מיסחרית יש נהלים לסילוק מנהל אם הוא לקה ברוחו, והכנסת היא גם כן תאגיד.

„בפקודת העיריות יש הוראה כיצד ל־השעות עובד נבחר אם אינו יכול למלא את תפקידו. אם דבר כזה באמת לא קיים בחוק, לגבי חברי־כנסת — זה מצריך תיקון מיידי. לא צריך לחכות שמישהו ישתגע כדי לשנות חוק. מובן שלא הכנסת היא שצריכה להכריע בשאלה אם להרחיק חבר־כנסת פלוני — אם לא. זוהי הכרעה רפואית ולא פוליטית. יש לקבוע נהלים לכך, בדיוק כפי שקבעו בחוק ההפלות: „ועדה עם מומחים שמחליטה, על־פי קריטריונים קבועים, כיצד לנהוג."

מערת־הפלאים בהרי
הנטיפים מתים זקופים

„חומר הנפץ נשפך לתוך הקידוח ונעלם. אני לא תופס מה קורה פה." החבלן הוותיק הכין את השטח לקראת פיצוץ נוסף במחצבות הר־טוב ש־בקירבת ירושלים, אך כל אבק־השריפה שדחס ללוע נשפך פנימה, לתוך החלל שנוצר בצלע ההר, ונעלם כאילו בלעה אותו האדמה. בתופעה כזו עדיין לא נתקל החבלן במשך כל שנות עבודתו באיזור, כי מפוצץ סלעים מוסמך לצורך הפיכתם ל־אבני־חצץ קטנות.

באותו יום נחה עליו הרוח, הוא החליט שאין מה למהר, וכדי לספק את יצר סקרנותו ערך פיצוץ חיצוני בעוצמה קטנה מעל הקידוח. שיקול זה הוכח בתוך

האנדרטה בפתח המערה נייצבת אנדרטה לזיכרו של אבשלום שוהם מלוחמי סיירת שקד, אשר מישפחתו תרמה סכום כסף נכבד לעריכת השיפוצים במערת הנטיפים.

שעה כשיקול הנבון ביותר שלו במשך כל הקאריירה שלו כחבלן.

אתר מהנדירים בעולם

אחרי שהתפזרו ענני האבק, התגלה במקום פתח, שנראה בתחילה כפיתחה של מינהרה קטנה. אחרי שנהג הטרקטור שהגיע לאיזור פיזר את האבנים הגדולות שחסמו את הגישה למקום, נראה הפתח גדול מכפי ששיערו מראש. ניסיון ראשון לחדור פנימה כמעט שהסתיים באסון. מטרים אחדים מהפתח, נפער בור בעומק של 12 מטרים ורק בנס לא נפל איש פנימה.

שיקשוק המים שבקע מבפנים גרם לחבלנים לחשוב שזוהי בסך־הכל מינהרת מי־תהום. אך הצצה נוספת, בעזרת אלומות־אור חזקות, העמידה אותם במהרה על טעותם.

המראה שנתגלה לעיניהם לא הותיר צל של ספק. הם מצאו עצמם בפיתחה של

ירושלים, מהיפות בסוגה בעולם,
עומדת לפתוח קסמיה למבקרים

מערת נטיפים וזקיפים מרהיבה, המשתרעת על־פני שטח ענק בעומק של 50 מטרים מתחת לפני הקרקע.

לאחר שנרגעו משיכרון היופי שתקף אותם הבינו שרק יד המיקרה היא שלא בוצע הפיצוץ ולא נהרס אתר הטבע, שהוגדר על־ידי מומחים כאחד הנדירים והמופלאים ביותר בעולם.

„אתר, שנוצר במשך מיליוני שנים, יכולנו להרוס תוך שניות ואיש לא היה יודע על קיומו,” אמר אחד המגלים, המבצע כיום פיצוצים במישנה זהירות. „אם הייתי הורס דבר כזה, לא הייתי סולח לעצמי לעולם.”

כך פתח פיצוץ מיקרי בקיץ 1968 פתח קטן לעולם מופלא.

מערת הנטיפים שבנס־הרים אשר בהרי ירושלים, נתגלתה אומנם לפני שמונה שנים, אך היא תיפתח לקהל הרחב רק בעוד שלושה שבועות, וגם זאת עקב לחץ המבקרים במקום.

ימים ספורים לפני הפתיחה הרישמית עדיין אין גישה מסודרת וסלולה למקום, ובעלי רכב פרטי נאלצים לענות את רכבם בדרך־לא־דרך במשך קרוב לשעה. אחרי שהגיע לחניון המייוחל ונתמזל להם מזלם, ימצאו מכונית מיזנון קטנה המספקת משקאות קרים, ומשהצליחו לרוות את צימאונם יוזמנו לרדת במדרגות מרחק של כ־500 מטרים, עד למערה עצמה.

כאן מחכה להם הפתעה נוספת, שכן מסתבר, שהכניסה למערה היא כמו לרופא, על־ידי הזמנת תור בטלפון, ומי שלא הזמין מראש, נשלח הביתה.

עוזי פז, איש רשות שמורות־הטבע, הוא האיש הקובע מדי יום מי יהיו 900 המבקרים המאושרים, שיזכו לראות את מערת־הפלאים, תמורת 15 לירות לגולגולת.

תחילה מוכנסים המבקרים ל„חדר ההסתגלות”.

חדר זה, מיועד לשמש בעתיד כחדר להרצאה מוקדמת, מלווה בשקופיות, אבל עד להגשמת החזון, מוסבר למבקר, כי החדר מיועד לסגל את העיניים לאפילה, לשמור על טמפרטורת המערה (20 מעלות) ולמנוע את בריחת הלחות, המגיעה במערה ל־99 אחוזים. שעות הביקור במערה מוגבלות לשמונה ביום, כדי למנוע את התייבשותה.

עולמו של וולט דיסני

המערה התפתחה במשך מיליוני שנים, אך נותרה כארמון קסום ומכושף, הרחק מעין אדם או כל יצור חי שהוא. אחרי מעבר דרך פרגוד שחור, מוצא המבקר את עצמו במערה ענקית חשוכה. בשקט השורר במקום אפשר לשמוע את קול טיפטוף המים הממשיכים ליצור את אמנות הטבע.

לפתע, בקצה הרחוק של המערה, בוקעת כמות אור המציפה את השטח ומגלה למבקר עולם ומלואו. תוך שניות אחדות מודלקים פנסים חזקים בכל שטח המערה ומשווים לה מראה, הנראה כלקוח מתוך עולמו של וולט דיסני. שפע של צורות וצבעים יורדים מן התיקרה, מטפסים מן הקרקעית, ועוצרים את הנשימה.

הכל החל בימים הראשונים של ההיסטוריה, כשים רדוד כיסה את האיזור ועל קרקעיתו שקעו סלעיים רבים. עם נסיגת הים והתרוממות ההר, החל שלב המסת הסלעים אשר יצר את חלל המערה, שאורכה 91 מטרים ורוחבה 71 מטרים. עובי התקרה הוא 55 מטרים ומישקלה 400 אלף טון. חריצים שנבקעו בתיקרה גרמו לחילחול מים פנימה, וכך חדרו המים טיפין־טיפין, כשהם מכילים בתוכם את הגיר שהומס קודם־לכן במהלך החילחול. לאחר שמתנדף הפחמן הדו־תחמצני שבמים, מתגבש הגיר ומושקע כנטיף. אם קצב הטיפטוף מהיר מקצב התנדפות הפחמן הדו־חמצני, תטפטף הטיפה פנימה ולאחר היפלט הגז, יתגבש הגיר המומס לזקיף. וכך מוצאים נטיפים דמויי מקרוני, או נטיפים משוכללים יותר, דמויי קונוסים, המכילים בתוכם צינוריות הזנה. יש נטיפים דמויי כובעי סומבררו, פגודות ואפילו עוגות־חתונה.

יש שזקיף נושק לנטיף והשניים מתחברים לאחד, וקורה שמיזוגם כה מושלם, עד שלא ניתן להבחין מי הוא מי. אבל קורים גם מיקרים לא־כל־כך נעימים, הקרויים אהבה נכזבת, שהזקיף והנטיף מתקדמים זה לקראת זה בקצב של מילימטר בחמש שנים ואז, אר־טו־טו, אחרי שעברו מיליוני שנים והם מתנשאים לגובה של חמישה מטרים ונותרו עוד שניות אחדות, משהו כמו חמש־עשרה שנה, כדי לחבר אותם סופית, הם מפסיקים להיות פעילים ואהבתם נכזבת.

הסיור המרתק בחלל המערה נמשך לאורכו של שביל מואר שאורכו 270 מטרים והכולל 120 מדרגות. אז, לפתע, כבים כל האורות. זו אינה הפסקת חשמל, אלא הצגת תאורה נוספת לקבוצה שנכנסה.

כשיוצאים המבקרים החוצה לאור היום אי־אפשר שלא להעיף מבט לעבר הנוף הפראי שבאיזור ולשאול שמא יש בקירבת מקום עוד מערות דומות מעולם האגדות. כדי לגלותן יהיה צורך להמתין בסבלנות לעוד פיצוץ מיקרי ולעוד חבלן עירני וסקרן שיכרה אולי פתח נוסף אל העולם התת־קרקעי הקסום העומד להפוך בקרוב לאחד מאתרי העלייה־לרגל של אזרחי ישראל ותייריה.

יצחק תוראל ■

עיר הפגודות כך נקרא אחד מאגפי המערה, שצורותיו מזכירות פגודות במיזרח הרחוק. במערה 22 סוגי נטיפים וזקיפים, והיא מן הגדולות והמרהיבות בעולם. אחד הסוגים הנדירים במקום, אלמוגי המערות, הושמד כליל בפיצוץ ובפריצת הדרך פנימה. בתמונה, התחברות מושלמת של זקיפים ונטיפים.

שביל האורות כך נקרא שביל הבטון המתמשך לאורך 270 מטרים ומתפתל בין כל חדרי ואגפי המערה. הזקיפים והנטיפים נצמדים יחדיו ויוצרים וילונות ומחיצות. במערה שבנס־הרים מבקרים כבר עתה מדי יום ביומו כ־1500 מבקרים.

תיקרת מקרוני מרבית שטח תיקרת המערה מכוסה בנטיפים דקיקים דמויי מקרוני. במקומות מסויימים מגיעים הנטיפים מעל לראשי המבקרים המתפתים לשבור אותם ולקחת מזכרות, כך שהמדריכים נאלצים גם לשמש כשומרים ולמנוע חריטת שמות של מבקרים על הזקיפים, שהמגע בהם מזכיר תחושה של נגיעה בשעווה.

תיבת פנדורה

מאת שוש אביגל

הטלוויזיה כמזגן

בימים לוהטים, שבהם מתגנב לו מזג האוויר לעמודים הראשונים בעיתונים וה ראש מתערפל ומתמלא בארבעים מעלות של חום לח — יש להודות במיוחד לעורכי מהדורת מבט של יום ד' (24/8), שלא איבדו את [illegible] לצופים מעט אוויר ממזג היישן מעולמות של חורף קסום. אפשר היה לכבות לרגע את המזגן, לכוון את הפנים ישר לטלוויזיה ולספוג משב־רוח קריר מן התיאור המזרי של חיים יבין שליווה את תמונות השלג בחרמון ובירושלים, את הגשמים ואת הים הסוער — על רקע [illegible] שטיפסו לשיאים שלא־ייאמנו.

ומי שעוד לא מאמין שלטלוויזיה בארץ הזאת יש כוח בלתי־רגיל ליצור עובדות חדשות — עובדה: ביום ה' בערב נשבר החום — יום לפני המועד שהבטיח החזאי. הטלוויזיה שברה אותו, בכך אין ספק.

העין האישית
והמבט הציבורי

סרטים דוקומנטאריים בהפקה מקורית הם עדיין חוליה חלשה בתוכניות הטלוויזיה הישראלית. כאשר עושים כאלה, הריהם בדרך־כלל מרותקים לזנב החדשות (במבט שני), או צמודים לבעייה חברתית כלשהי בעלת „היבט־אקטואלי־רלוואנטי" (כגון סרטי תעודה או הסירטונים המשולבים בשעה השלישית).

רון בן־ישי, שביים והפיק את הטרילוגיה של גרמניה שהסרט הראשון מתוכה הוקרן ביום ה' האחרון (תעודה — הנס הכלכלי של גרמניה החדשה), לא נרתע משבירת דעות קדומות ודפוסים ישנים. הוא העדיף שלא ללכת על בטוח, השקיע כנראה עבודת־נמלים יסודית של מחקר ואיסוף חומר, והתוצאות מדברות בשם עצמן.

הסרט מגיע אל הצופה דרך נקודת־המבט האישית מאד של יוצרו, מי שהיה זר בגרמניה, אך זר היודע להביט ולהקשיב וגם לשאול את השאלות הנכונות, וכזר — עומד תמיד מן הצד, מבקר ללא הרף, ומה גם זר יהודי וישראלי שבעבורו מדבר כל גרמני בשני קולות לפחות, האחד בן־זמננו והאחר — בן־זמנים שאוהבים לשכוח.

שדרן בן־ישי
הדברים התגלו מעצמם

רון בן־ישי איננו חושש לשלב את הגיגיו ואף את סיוטיו בתוך התמונות, ובכך הופך את הצופים שותפים בחוויית הגילוי והחישוף שלו את גרמניה. יותר מעשר דקות חלפו בטרם הגיע הסרט לראיון הראשון שלו. הפתיחה דיברה בשפתו של קולנוע אישי, קולנועי מאד, ודיברי ההסבר הצנועים והאינטליגנטים שליוו את התמונות הבליטו את העריכה המעניינת והדריכו את הצופה במעקב אחר רצף האסוציאציות שסללו התמונות.

לפתיחה הביא בן־ישי תמונות מתוך ה־אוקטובר־פסט, פסטיבל הבירה של מינכן, בירת בוואריה. הקטע השלם היה כמעט סירטון העומד בפני עצמו, הראה צדדים מוכרים של האופי הגרמני העממי שבעיני הישראלי מתקשרים בהכרח לתמונות אחרות של המונים גרמנים בזמנים אחרים. „הם צועדים „שבב" — המשפט הזה הידהד [illegible] אך גם באוזניו של כל [illegible] למראה הבווארים המשולהבים הצועדים בתהלוכת הפתיחה של הפסטיבל. כמעט שלא צריך היה לומר אותה. המעבר ממכוסות הבירה העגקית ה[illegible] — אל אתר מחנה־ההשמדה דאכאו שבפאתי העיר [illegible] — היה מהמם בפתאומיותו. כאן שוב לא היה צורך בדיברי הסבר ואכן, הם היו מעטים.

מיפגש נקודות־מבט. רון בן־ישי יודע מהו חוש מידה. אלא שאת הטיפול בנושא היהודי הוא מותיר לסרט השלישי בסידרה, ודרך מעבר מהיר אל תמונת רכבת נוסעת, רכבת של היום ושמזכירה רכבות מאז — הוא שב אל הנס הכלכלי של גרמניה החדשה. בן־ישי לא בחר בסדר כרונולוגי או בחשיפת בעיות נוקשה שעל־פיהן יצר את הסרט, אלא הניח לדברים להתגלות כאילו מעצמם. אין ספק כי שפע החומר שאסף בעת שהותו ככתב רשות־השידור בגרמניה הותיר בידיו אפשרות לערוך סלקציה קפדנית וכך מתגוון הסרט בקטעים דוקומנטאריים ממילחמת־העולם, ממישפטי נירנברג, מגרמניה שלפני עשר שנים וממעמדים בני־זמננו שצילם בן־ישי עצמו.

הקטע המציג את הבורסה הגרמנית בדיסלדורף ככוורת דבורים רועשת, כאשר על רקע ההתרוצצות הבלתי־פוסקת של הברוקרים וצעקות הכרוזים נשמעים דבריו השקטים, הלא־מליציים של בן־ישי שעורך השוואות ומפליג לעניינים אחרים, קטע זה היה שוב שיא קולנוע ודרמאתי שיכול היה לשמש סירטון קצר בפני עצמו.

הראיונות, והם לא היו מעטים, ששולבו בסרט, לא פגמו ברצף שלו ובעיקרם צולמו באתרי־התרחשות לא־סינתטיים, כגון ראיונות עם הפועלים שצולמו בבית־החרושת או ראיונות עם סתם אנשים שנערכו במיסבאה מקומית, שם פתחה הבירה את סגור ליבם של השותים וגילתה את החרדה מפני הריקנות המקננת בליבם של אלה שיש להם כמעט הכל.

המיפגש בין נקודת־המבט האישית של רון בן־ישי, לנקודת המבט האישית של גרמנים רבים שפגש בדרכו הצטרפו לתעודה על־אישית מרתקת על גרמניה החדשה.

אמתין בסקרנות לשני הסרטים הבאים.

טחנות־הרוח
טוחנות את הצדק

היום, כשאומרים בפרהסיה דברים בגנות המישטרה, זה כבר נשמע שיגרתי, כמעט משעמם. שום דבר שייאמר כנגד המישטרה כבר לא יוכל כנראה לזעזע.

מפכ"ל המישטרה חיים תבורי, התייצב להגן עליה מפני התקפה מפורזת של רם עברון ודן סממה במוקד (יום ד', 24/8). הגנתו לא נשמעה משכנעת במיוחד, למרות גישתו האלגנטית והמאופקת, ולמרות שסירב להגיב על חלק מן השאלות בטענה שאינו מכיר את העובדות אף שהן פורסמו כבר בעיתונים. גם ההתקפה לא השיגה את יעדה, פשוט משום שהיו יותר מדי יעדים: החל בשיטות העבודה של המישטרה המזכירות את ימי התורכים, עבור למחדלים בפרשיות הפשע המאורגן וכלה באינסוף שיבבי פרשיות שהעיתונות מלאה בהם.

פעם יכולה היתה כל אחת מן השאלות שנשאלו כאן לזעזע את אמונתו של האזרח התמים בכוחן של טחנות הסדר, החוק והצדק במדינה.

פעם היה הכל אחרת.

היו זמנים, כאשר פירסום דברים בגנותו של קצין־מישטרה בכיר, העמיד את כל המדינה על הרגליים, גרר מישפט־דיבה סנסציוני שהפך למוקד של דיון ציבוריי פוליטי ונסתיים בגיצויים של המגנים.

סכנה אורבת מכפנים. סיפור מישפטה של שורת־המתנדבים, היה מישדר רדיו (בעריכת דוד מרגלית) שעסק במישפטה המפורסם של שורת המתנדבים מול מי שהיה אז סגן מפכ"ל המישטרה, עמוס בן־גוריון. (רשת ב', 27/8). 19 שנים עברו מאז פסק בית־הדין המחוזי לטובת עמוס בן־גוריון, אך הפרשה כולה נשמעה אקטואלית בצורה מרגיזה. מרגיזה — משום שנאמציה, הנאיביים אולי, של שורת־המנדבים להילחם בשחיתות במדינה של שנות החמישים — נכשלו, נקטעו, הושמו ללעג ולקלס, וההתעלמות מאותם דברים שעלים התריעה השורה אז — נותנת את פרותיה בימים אלה ממש.

תובע בן־גוריון*
חומר־נפץ דרמאתי

לא ברור אם הזימון של פרשיות המישטרה האחרות ומועד השידור בשבת האחרונה היה מתוכנן ומכוון — אך הוא היה מוצלח ביותר. המישדר היה מלא חומר־נפץ דרמאתי, ונראה כי אף אחד מן הצדדים לא מחק ולא מחל. העורך אמנם לא הציבם בעימות ישיר זה מול זה (ומעניין היה כיצד היו נשמעים אילו כן עשה זאת), אלא שגם כך בלטו הסתירות בין הגירסאות והבדלי העמדות שבין אלייקים העצני, ד"ר חנן רפפורט וח"כ שמואל תמיר — מצד השורה, לעומת עו"ד מיכאל כספי ומפכ"ל המישטרה לשעבר יחזקאל סהר — מן הצד האחר.

אנשי השורה שדיברו כאן הדגישו כי קמו כתנועה אידיאליסטית, לא־פוליטית, שמטרתה הראשונה היתה לסייע בקליטת עלייה ובהדרגה נרתמו לרדיפה אחר שחיתות ואותות של ריקבון במימסד.

באותם הימים אהבו את זה עוד פחות מאשר בימינו ואיימו עליהם שירדפו אותם — אם לא יפסיקו. והם, הדון־קישוטים של שנות החמישים, לא הפסיקו.

בימים שבהם העיתונות כולה עמדה לצד המימסד כדבר מובן מאליו, אפילו עיתון הארץ שידוע היום בגישתו הלוחמת יצא אז כנגד שורת המתנדבים (בסידרת מאמרים תוקפנית של שבתי טבת), בימים שבהם רק העולם הזה עמד לצידם וכנגדו מומן מכספי המדינה שבועון קיקיוני בשם רימון — העזה השורה לפרסם חוברת שנקראה: „סכנה אורבת מבפנים". הימים היו ימי 1958 ודיברי ביקורת על קצין גבוה במישטרה ועל פרשיותיו לא יכלו לעבור בשקט.

כך החלה פרשת המישפט של עמוס בן־גוריון נגד שורת המתנדבים. תוכנית הרדיו הביאה מעט התרשמויות של מעט אנשים בקשר להשתלשלות המישפט, אך המעט הזה הספיק כדי לצייר תמונה שלמה למדי ונרגשת מאד.

בימים אלה, כששוב נלחמים דון־קישוטים למען המוסר והצדק מבלי שאפשר יהיה לדעת בבירור אם אמיתית מילחמתם או מזוייפת, אולי כדאי לזכור כי זו תכונתם של דון־קישוטים — שתמיד ייראו מזוייפים בעיני זולתם, אותם שאינם נלחמים. שהרי רק דון־קישוטים מעזים לצאת למילחמה ואפילו אין אוייביהם אלא טחנות־רוח, ומילחמתם זו נתוצה. בימים שטחנות הצדק טוחנות כל־כך לאט. הלא לכן כותבים עליהם שירים, וסיפורים ועושים עליהם תוכניות ברדיו.

---

* מוסר עדות במישפט שורת־המתנדבים.

שידור

לקראת שידור

הבנקאים במקום קלאודיוס

קלאודיוס אף הוא הצטרף סוף־סוף אל ממלכת המתים, ותיזכו האירוני, החכם והמעוות יחסר לרבים מן הצופים בערבי־השבת. הסידרה הבאה במקום אני קלאודיוס נשמעת אמריקאית מאד, סידרתית מאד, הרחבה של סדרות צנועות יותר (כאלה של ימות־החול) מבחינת היקף התקציבים, כמות שמות השחקנים ואתרי־צילום, הכל בסיגנון הוליוודי ישן ובטוח.

במרכז העלילה עומדים שני מנהלי־עסקים המתנגשים זה בזה במאבק־כוחות מר על נשיאות באימפרית בנקאות גדולה העומדת לפני סכנת התמוטטות. שני הגדולים הם קירק דוגלאס (בתפקידו של אלכס וגדרוורט) וכריסטופר פלאמר (בתפקידו של רוסקו הייוורד), אשר בעיות בחייהם הפרטיים משפיעות על היריבות שביניהם ומאפשרות לשלב בסרט גם את דמויות הנשים (סוזן פלאנרי בתפקיד מארגו, אהובתו של אלכס, אן באקסטר בתפקיד אחת ממנהלות הבנק, ועוד שחקניות ותיקות כג'ואן קולינס, ג'ין פיטרס, מאריסה פאבן ועוד).

הפרק הראשון ישודר בליל־השבת הקרוב, 2.9, בשעה 21.20.

שני בלשים במקום אחד

אלא שבזה עוד לא גמרו לשנות את דפוסי־הצפייה של ערב שבת. גם סרפיקו הלך לו לדרכו ובמקומו באה סידרת־מתח חדשה: הבולשת חוקרת. המיסגרת בשמעת מוכרת להפליא, משתנים רק המקומות והשמות. הפעם זה בלונדון, והגיבורים משתייכים לחוליה הניידת של משטרת לונדון, יחידת־עילית שלוחמת בכל הדברים האיומים והנוראים שיחידת עילית אמורה להילחם בהם.

הגיבורים־הטובים של הסידרה הם הבלש ג'ק ריגן (השחקן ג'ון תאו) ושותפו הסמל ג'ורג' קארטר. ריגן הוא אב־טיפוס של שוטר שכמותו ניתן למצוא בכל סירטי המישטרה בתפקיד ראשי או מישני: המיקצוען המושלם, שוטר של 24 שעות ביממה, אשר מסירותו לתפקיד כבר עלתה לו בהרס נישואיו ומרוב מרירות, כנראה, הוא נעשה קשוח ומשתמש בשיטות בלתי־קונבנציונאליות המביאות אותו לידי התנגשות עם מנגנון המישטרה. קארטר מוסיף תבלין בריטי מיוחד — הוא קוקני טיפוסי, שיכול היה למצוא עצמו בקלות מן הצד האחר של המיתרס. אילמלא הוחדרה לתוכו תודעת השירות־הציבורי על־ידי מורה מסור בבית־הספר.

הפרק הראשון, יוקרן ביום ו', ה־2.9 בשעה 22.50.

פעמיים בשבוע - למישפחה

בגלי־צה"ל מציעים סוף־סוף את התחליף העדכני למשפחת שימחון הזכורה לטוב של שנות השישים הראשונות. ביום ה' (1.9 בשעה 16.50) פותחים גלי־צה"ל בשידור סידרה משפחתית (שם זמני). הסידרה מציצה אל נבכי משפחה ישראלית טיפוסית ובה אבא, חיים מלצר, בעל בית דפוס קטן, אשתו יפה — אחות מוסמכת, ושלושת בנותיהם: תירצה, מורה בת 29, שולה — גרפיקאית בת 25 וזהבית — תלמידת תיכון. הסידרה תובא פעמיים בשבוע, בימים שני וחמישי ותשתדל להיות אקטואלית ככל האפשר — מעין אספקלריה מיידית למציאות הישראלית.

משתתפים בסידרה: אברהם מור, דבורה קידר, אסתר גרינברג ומיקי מרין. כתובים: הילל מיטלפונקט ומרים קיני. מביימים: תום לוי ואפרים סטן, ומפיקים: מיכאל הנדלזלץ ודוני ענבר. בהצלחה ליוצאים למיבצע הארוך.

גילויים מאחורי הכתב

עוד בגלי־צה"ל: הפעם גילויים החושפים גם את סודותיו החסויים של העולם הזה: מהי דמותו של האיש המתגלה מאחרי כתב־היד של אורי אבנרי? הגרפולוגית חנה קורן מתמודדת הפעם עם כתב־היד של עורך השבועון, שטוען כי גילוייה הפתיעו גם אותו, עם יהודה ברקן ועם שאול ביבר. מנחה: מני פאר, עורכת: ציפי גון־גרוס, וכל זה בתרגיל בחמש אצבעות שישודר ביום ו', 2.9 בשעה 17.05, בגלי־צה"ל.

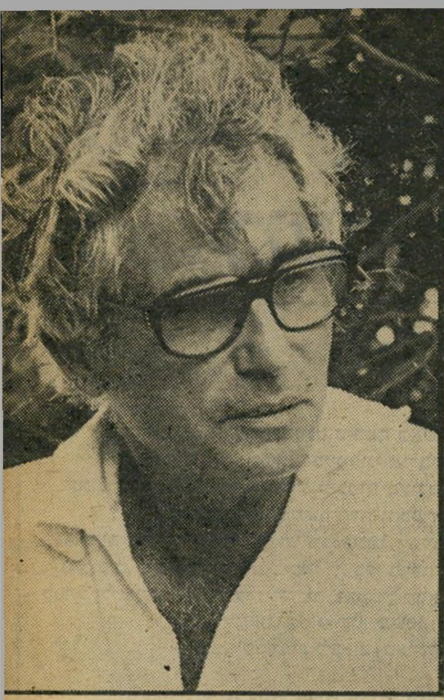

יצחק דנציגר

ההשראה לפסל הכנעני באה מפרו - וסמל הישראלי היפה נקרא פטר

„זה היה המאורע התרבותי החשוב ביותר בארץ בשנים האחרונות,” קבע עמוס קינן. וכדרכו, סיפק מייד הסבר משלו: „ולראייה — הטלוויזיה והרדיו הטריחו את עצמם לסקר אותו.”

מאה ועשרים האנשים, בהם כמה מן הדמויות הבולטות של התרבות הישראלית, באו לאולם מועדון התיאטרון התל־אביבי, כדי להזכיר את זכר חברם — יצחק דנציגר, פסל, אדריכל, מחנך, רופא־נוף, לוחם פוליטי, שניספה לפני חודש בכביש רמלה בתאונת־דרכים קטלנית („העולם הזה” 2081).

מבלי שהרגישו בכך, הפכה האזכרה משהו אחר — אזכרה לתקופה שלמה בחיי הארץ.

על הבמה הריקה הוצבו שתי תמונות — דיוקנו של דנציגר עצמו ודיוקנו של „נימרוד” — הפסל שיצר דנציגר בנעוריו, ושהפך סמל לתנועה הכנענית בראשית שנות ה־40'.

בזה אחר זה קמו עמיתיו, חבריו ותלמידיו של דנציגר, אמרו מילים קצרות על דמותו של האיש שהשקיף עליהם מן התצלום. בלי משים, נולד כך הניסיון הראשון להתמודד עם ההשלכות התרבותיות של מה שאירע בארץ במאי 1977.

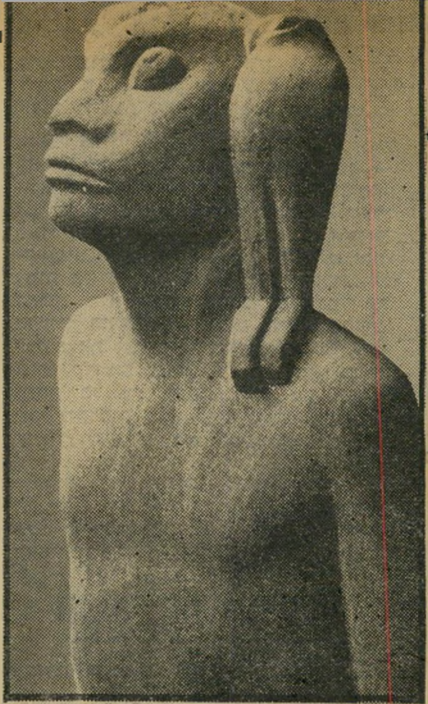

פסל נימרוד

חברים מספרים על נימרוד

● **פרופסור בן־עמי שרפשטיין,** שעסק בשנתיים האחרונות בהתקנת ספר של דנציגר על אמנותו: „הדימוי הראשון שחשבתי עליו הוא זה המצוי במיתולוגיה, דימוי של אדם המוי־אל, שהטבע האנושי רודף אחריו, הטבע המשנה תמיד את צורותיו. כך ראיתי את יצחק, שנהג לשנות את צורותיו על־מנת לרדוף את הטבע.

„הדימוי השני הוא של אל־יוצר. הוא הזכיר לי את ליאונרדו דה־וינצ'י, שלא הסתפק בציור ובפיסול, ועל כן חשב שלשם הבנת האמנות עליו להבין גם בביולוגיה, בגיאולוגיה, בפרספקטיבה ובעוד — כדי שהיצירה תהא שיחזור עבודת האלוהים.

„יצחק שאף בעבודתו להימנע מלהעביר את נושאיו להפשטות. שאיפתו היתה לייצור אינטימיות, לא אינטימית של איש בודד — אלא אינטימיות אינטלקטואלית. והחיפוש הזה הביא אותו להשקפה שבה חדל להבין בין האמנות לטבע, וכך הוא העלה את העדר־האינטימיות בעיני סו־לנו...”

דבר טוב שקרה לנו

● **פרופסור מיכה בורג,** מהפקולטה לאדריכלות בטכניון, שבה כיהן יצחק דנציגר: „הסרתי אותו ביום־יום, בצד מסויים של העבודה שלו, במירווח הקיים בין יצירה לחול, ובשיח ושיג שלו עם מורים וסטודנטים. הכרתי אותו במשך 18 שנים, כסטודנט שלו וכחבר להוראה. כי סטודנטים שאלנו תמיד: מה יצחק נתן לנו? הוא היה דבר טוב שקרה לנו. איזו־שהי השראה־רוחנית.

„הוא היה אדם יפה. הסטודנטיות אהבו אותו — אבל לא רק הסטודנטיות. כאשר היינו באים אליו, המולת הרחוב היתה מתרחקת והיתה נופלת עלינו שתיקה, אתנחתא מחוץ להמון הסואן. סופר־הביטוי שלו הספיק לומר את מה שיש לו לומר. הוא היה עובד עם הגוף — ונתקע במילה. היה לו גימגום, שלא קראנו לו גימוגם. לא ניתן לבטא את מה שקיבלנו מיצחק. בשבילי הוא עדיין חידה.

„לא היינו מתייחסים ברצינות לרעיונות — אלא לאדם עצמו, כך שזה היה מעבר למילים. היתה לנו הרגשה שישנו איזה סוד קסום, שעד הסוף הרבה גם לא הבינו אותו...”

● **ח”כ מאיר פעיל,** שהכיר את יצ־

(המשך בעמוד 38)

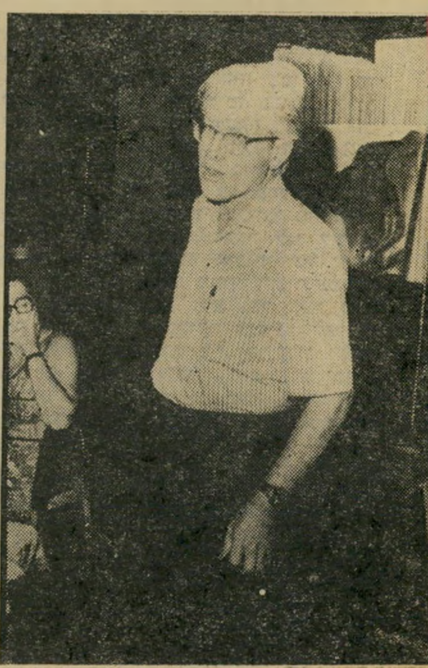

שרפשטיין

רוזן

אל־עבאסי

יבי וגת

חברים מספרים על נימרוד

(המשך מעמוד 37)

חק דנציגר בקשר עם הכנת פרוייקט פיסולי לזכר חללי חטיבת־הנגב של ה־פלמ״ח (אנדרטה של סכר הנפרץ על־ידי מים, שלא הוקמה מעולם): **„הוא בא אלי בטענות שיוזמי המהפכה הציונית נעשו עבדים לארכיטקטורה של הירק, ואילו הוא הטיף לטיפוח מרחבי הבטון בנוסח מכ־סיקו...**

„הוא היה חוצב פוליטי, שחצב בכוח של מעיינות הומאניסטיים ששפכו בו...״

ביזבוזה של הזדמנות

● **האדריכל אברהם יסקי:** „אנח־נו חיים בארץ קטנטנה. מתחככים זה בזה — ולא יודעים איזה אנשים גדולים קיימים בינינו. לדעתי, דנציגר הוא אחד האנשים החשובים באמנות בעולם כולו. „נימרוד״ „שבזיה״, „כבשים״ — אינם חשובים פחות מהסוסים של מרינו מריני... אבל הוא לא רצה לצאת מאיתנו לעולם הרחב ולזכות בהערכה בינלאומית דומה לזו של (יעקב) אגם ואחרים היוצאים לרעות באגמים זרים...

„ב־1955, כאשר יצחק חזר מאנגליה ו־התחיל עם כבשים קטנות העשויות מ־שעווה, ניסינו לשתול אותן באוניברסיטה העברית בירושלים — והצלחנו. ויצחק עבד, ועבר חודש, ועברו חודשיים, ושנה ושנתיים — והכבשים לא הגיעו למקומן... ב־1965 (דויד) טוביהו ראש־עיריית באר־שבע רצה להקים בעירו בית־כנסת יהודי של הפוגרום. הוא הזמין את יצחק — ואחר שיחות מרובות הופיעו שבע הבאר־רות, ושוב חודש וחודשיים...

„כך רעיונותיו טיפסו, עלו, פרחו — ודבר לא יצא מזה. ואז באה תערוכת־העשור למדינת־ישראל. הזמינו מיצחק אנדרטה. יצחק עבד. מועד התערוכה קרב ובא. שבוע. יומיים. יום. האנדרטה היתה קיימת. אבל היא לא היתה עדיין טובה בעיינו. הוא לא היה מוכן למסור אותה. יומיים לפני נעילת התערוכה הביאו משׂ־אית, ולקחו את האנדרטה בניגוד לרצונו...

„וכך שנה אחר שנה. כך היה עם החושן במוזיאון ישראל... ובמרבית עבודותיו. וכל השנים סיקרנה אותי התופעה של אמן, שהיצר שלו מצוי בקצה האצבעות, עד שגיליתי שכלל לא עניין אותו מעשה האמנות כנוף — אלא האתגר היצירתי עצמו... כך שכלל לא הפליא אותי שב־שנים האחרונות הוא הלך לאלונים שב־רמת־הגולן, ולמחצבות נשר ליד חיפה. הוא התמודד כאמן עם הדברים והנופים, שהם פרק חי בחיי האנשים בארץ הזאת. חיים שהוא לא היה מוכן להיפרד מהם. ולכן הוא אף פעם לא אמר מה הוא רוצה אלא התעניין במתהווה, התעניינות ש־קישרה אותו לדברים שבמצפון. ובעיקר האיכפתיות, על ביזבוזה של הזדמנות היס־טורית להפוך את הארץ הזאת. וכך היה מסתובב עם תרמיל־צד, ומטיל את הזר־עים של ארץ־ישראל יפה ואיכפתית...״

לא גיטו חמוש

● **המשורר סמיר אל־עבסי:** „שיר ערבי אומר: המוות בוחר מאיתנו את הפנינה היפה... ובלילה היפה נעדר לו הירח... יצחק היה נכון לשרוף את עצמו על־מנת שהאחרים יראו את האור...״

● **אורי אבנרי:** „העיקר בו היה לא מה שהוא אמר, או מה שהוא עשה — אלא מה שהוא היה... הוא היה הדמות המושלמת של ה׳ישראלי־היפה׳, ואולי סמלי החבר שנספה בדיוק כאשר אידיאל זה מת. הישראלי היפה היה הומניסט. דמות המשתלת בעבר הרחוק והקרוב של הארץ. הוא רצה לכתוב באחרונה על הרעיון האקולוגי במיתוס השמי הקדום. לגלות את המשמעות האקולוגית של פול־חנים קדומים, כגון ,על כל במה גבוהה ותחת כל עץ רענן...׳ הוא מת במועד שכל התרבות הזאת, התרבות־הצברית של ארץ־ישראל הצעירה, הסתיימה...

„הוא חשב שעמנו מתחדש כחלק מן האנרשות כולה, ולא כגיטו חמוש ומת־בדל, זר למרחב הסובב אותו, זר לארץ האמיתית הזאת...״

הפסל החל כזיכרון

מבין הנאספים, קם לפתע אדם מבוגר, שלא הציג את עצמו בשם, וסיפר שלמד עם דנציגר בתיכון. הוא הביא דיעה אחרת מזו המקובלת על פסל נימרוד: **„הפסל החל כזיכרון, פסל לזיכרו של דודו נישרי, בנו של נישרי, מורה־ההתעמלות של ה־גימנסיה, שהיה סטודנט למתימטיקה ונה־רג בהגנה של ירושלים ב־1936... הפסל ינק מן האמנות של פרו, שהקסימה את יצחק אז. אני זוכר את יצחק מאז שנת 1929, כיקה טוב, עם כל הרע והטוב שבזה...״**

אמו ודודותיו של דנציגר

לעשות, לא לגמור

אידיאל הישראלים היפים

● **החידונאי שמואל רוזן,** בן־דודו של דנציגר, שהספידו בשם המישפחה: **„קראנו לו פטר — זה היה שמו בפי כל מישפחת דנציגר־רוזנבליט. בניגוד לרוב יהדות גרמניה, באה מישפחת דנציגר אר־צה כבר בשנות ה־20׳... כילד, הייתי נוהג להתגנב לחצר מאחורי בית־החולים של אביו. שם עבד יצחק על פסליו. ראיתי שם את הפסל ׳נימרוד׳ בשלבי ההתהוות. ראיתי את ״השבזיה״. אסור לנו לשכוח שהיה בו אותו מקור איכותי של יהודי גרמניה, שעלו ארצה מתוך ציונות גמורה. ואת האווירה שבה הוא גדל. אני זוכר את תויכוח בין פליקס דנציגר לפליקס רוזנבליט. שני הדודים *. הראשון רוויז־יוניסט והשני ליברל. הוא גדל בבית אירופי מצד אחד, וישראלי מצד אחר, זה כור־ההיתוך האידאולוגי בו צמח יצ־חק...**

„הוא היה גבר יפה, ובלי כל כוונה הוא מצא את עצמו ככוכב הסרט ׳בית

* דודו פליקס רוזנבליט, הוא פינחס רוזן, שר־המישפטים הראשון במ־דינת ישראל, ומנהיגה של המיפלגה ה־פרוגרסיבית (שהפכה מאוחר יותר לל״ע).

אשה משוחררת

להיות אשה משוחררת זו אינה סיסמה כאשר מדובר בטמפוני או־בֶּה.

טמפון .o. b, הטמפון הקטן והבטוח בעולם, נותן לך הרגשה משוחררת וחפשית 365 ימים בשנה. תוכלי ללבוש מכנסונים קצרים והדוקים, חצאית מיני או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא. טמפון .o. b קטן משפתון ולכן, קל ונוח לשאתו בארנק.

טמפוני .o. b בעלי כושר ספיגה ענק.
להשיג ב־3 גדלים:
נורמל: למרבית הנשים
אקסטרה: לנשים עם דימום רב
והחידוש העולמי האחרון:
טמפוני מיני לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט.

חדש! אריזה חסכונית של 40 טמפונים

o.b. או־בֶּה

365 ימים חפשיים בשנה

פרסום מליק

לימונטה
טעם חדיש נגד כתמים

תן טרמפ לחייל

אבי', שם הוא סימל את אידיאל הצבר היפה. אינני יודע אם הוא היה שחקן טוב, אבל הוא היה פוטוגני..."

צוער קדימה במחשבות

● **הפרופסור קלמן אלטמן:** "הוא עסק לא רק באקולוגיה של הגליל או הרי־יהודה, אלא גם באקולוגיה של המיזרח־התיכון כולו — האקולוגיה שבין יהודים לערבים.. הוא הזדהה עם אנשים פשוטים שעיבדו אדמה, ונלחם נגד נישולם ממנה. פלחים רבים היו ידידיו, והוא נהג לסייע להם..."

● **האדריכל אלישע גת,** שרק ל־אחרונה החלים מתאונת־דרכים דומה לזו שקטלה את יצחק דנציגר: "פגשתי בו לראשונה בכפר־גילעדי, הוא היה המדריך, ואני החניך. הוא עורר בי את הסקרנות לנעשה סביבי. היה נוהג לומר לי: תסתכל על הנוף! ואז שואל: מה הוא אומר לך?

"אחר כך היכרתי את הפסל 'נימרוד', שהיה כלי לדיעות של אנשים. אבל דנ־ציגר קדם לרעיונות. בעבודותיו הוא השקיף תמיד, ותתר לעתיד... בפגישות ביי־נינו, שנערכו ברווחים של שנים, היינו ממשיכים תמיד שיחה אחת. הוא היה שונה מהאחרים. הוא תמיד היה צועד קדימה במחשבותיו.... לפני למעלה מ־20 שנה אמר לי: בני־אדם מנסים להילחם בטבע — מנסים לשנות את הטבע — שעה שאנשים בתקופות קדומות ניסו תמיד להיטמע בטבע..."

חלום של ארץ־ישראל

● **הסופר עמוס קינן:** "דנציגר היה שייך לחלום של ארץ־ישראל, ולא למ־ציאות של ארץ־ישראל. והחלום הזה היה חלום של זהות עצמית, ביטוי עצמי. זהות זו מורכבת מנוף, בני־אדם ומהיסטוריה, ואת הביטוי נותנים בני־אדם לנוף ולהיס־טוריה... דנציגר היה הניסיון ההירואי האחרון ליצור ביטוי אמנותי לחלום של ארץ־ישראל... והדבר שהדריכו בכל מע־שיו היה הניסיון המתמיד להבין את ה־אדמה...

"מבחינת האידיאלים האסתטיים הוא איש המאה שלנו. מגדולי אמני התקופה, המתנשא מכל האמנים הקונספטואליים היום... לדנציגר חסרה הוולגריות להיות 'אדם פוליטי'. היתה לו תפיסה יותר עמוקה, וזה התבטא, לרוב, בניסיונו להבין את האדמה הזאת. הוא התחיל את חייו באדמה וגמר באדמה — וכל חייו עברו עליו בניסיון להבין את האדמה — בניגוד לרבים שלא רצו לעשות זאת...

"אם אנחנו הולכים מ'נימרוד' עד למחצבת־נשר* באמנותו, משמעו שכולנו ב־אדמה הזאת. וזה כולל את הכפר הערבי והיער, כול כל דבר שאנחנו, הציונים, לא עשינו בארץ הזאת. בשביל דנציגר המילה 'מולדת' היתה כל מה שיש על פני האדמה הזאת. כולל הכפר הערבי, הערבים, הכל. והיום, בימי גוש אמונים' ו'ארץ־ישראל השלמה', הרי שיש להבין כי ארץ־ישראל־השלמה האמיתית היא ארץ ללא סלקציה...

"דנציגר, שהתנשא מעל לאמנות הקונ־ספטואלית, התייחס לאמנות כאל שינוי ובריאה. כאלוהים, הוא לקח חומר וברא עולם. היתה לו ההבנה באמנות כתרפיה למדוויי האנושות. הוא ריפא הר של מח־צבה. וההר ישוב להיות ירוק. יש בעשייה אמנותית זו הבנה עמוקה וחכמה על ה־אדמה שלנו. הוא הצליח לרפא פצע שה־טכנולוגיה בת־זמננו פצעה הר... זה שהוא כאמן הלך לרפא הר פצוע, זה היה שיא־השיאים של האמנות הארץ־ישראלית..."

את ערב־הזיכרון לדנציגר, שיזם והינ־חה המשורר יבי, נעל חותנו של דנציגר, שקרא, בקול רועד, כשדמעות בעיניו, שיר־זיכרון לזכר אב אשתו, הבולט באמ־נם הארץ־שראלם שנסו להתמודד התמו־דדות תרבותית בארץ הזאת.

דן עומר ■

* דנציגר תיכנן את שיקום אתר המח־צבה הנטושה בכביש חיפה־נצרת, בניסיון לרפא את הפצעים שנפערו בהר.

בואו ל"גחלת"

כל נער ותלמיד, עתידו צופה:
משפטן, מהנדס, טכנאי או רופא,
ומי אינו שואף לתפוס עמדה
להתקדם ולעלות בסולם החברה!

אך לכולם ידוע בלי ספק הכלל,
כי תורה וחכמה אין לקחת שלל,
רק מי שבערב שבת, לחסוך ידאג,
הוא יהנה ויתענג על ברכות החג.

אכן, רבים המתאוים ללמוד ולדעת,
אך יש צורך בכסף, ואין ידם מגעת,
אי לזאת אל דאגה! הסירו פחד מלב,
יש מקור לכסף, ללא סבל וכאב...

בואו ל"גחלת", שם מתאפשר לכל פרט,
ללמוד ולהשכיל עד ל"דוקטוראט".
וכל החוטא ומתרשל להרשם ב"גחלת",
כל ימיו יצטער על האוולת...

למען הילד - חיסכו ב"גחלת"

גחלת גמול חסכון לחינוך תיכון וגבוה
מיסודה של עירית תל-אביב-יפו
ההרשמה - בכל לשכות המודיעין העירוניות וב"גחלת", אלנבי 91, ת"א.

נביעות מרכז צלילה כפר נופש
NEVIOT DIVING CENTER HOLIDAY VILLAGE
NEVIOT EILAT POST PHONE 059-3667, 6191 נביעות דואר אילת טל:

קורסים לצלילה

הקורסים יפתחו מדי יום א' בשבוע הראשון והשלישי של כל חודש במשך כל השנה.
ספארי צלילה: 1. ראס אבו גלום, 2. ראס מוחמד.
סיורים מלהיבים בני 7 ימים מלאים לאורך מפרץ ים סוף.
הסיורים מתחילים מדי יום א' בשבוע השני והרביעי של כל חודש.

סיורי מדבר: 1. עין פורטגה, 2. סנטה־קטרינה, 3. שארם־א־שייך.
לשרותכם: כפר נופש — חדרים ממוזגים, שייט סירות, מגרשי טניס, מתקני ספורט.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב לנביעות, מרכז צלילה, דואר אילת.
לנוחיותכם: אפשרות לקבלת אינפורמציה גם בתל־אביב, טלפון: 452111, 443168, (מוישלה).

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

רובקס
המתנה היפה ביותר

רובקס
המתנה היפה ביותר

(המשך מעמוד 11)

ונצחי, אצל כל הממשלים הרביים, הנוכ־חיים ויורשיהם, כל כוונות או נכונות לאיים צבאית על ישראל — היא, כמובן מאליו, פיחות העוצמה הערבית עד למי־דה כזו, שאפילו אם יחליטו הערבים להפעילה נגד ישראל, יספקו גבולותיה, לאחר הנסיגה, את העומק הנחוץ, לשם קיום ביטחון־צבאי סביר.

משמעות העומק

מה שנחוץ כדי לאפשר (מן ה־הבחינה הביטחונית־צבאית, נסיגה, איננו ביטול המנטליות של „הפרה המתה" המיוחסת לנו — אם בכלל קיימת כעת — שהיא דרישה המופנית כלפי ישראל, אלא ביטול ההתעצמות הצבאית הערבית והפחתתה הדרסטית שיש בה משום הפניית האצבע התובעת אל הערבים.

הניסוח הנכון, המציאותי והיעיל של „חוקיות הפרה המתה" נבדל מניסוחו ה־מקורי של קינן בכך, שבעוד האחרון מג־דיר מצב נייד בתכלית, שאיננו הכרח אובייקטיבי לנו, אלא יציר כוחות ודח־פים ישראליים־פנימיים השולטים בנו, הרי הראשון יגדיר מצב, שבצד ישראל הוא סטטי־ביסודו; האלמנט הישראלי הדינמי בו, המתבטא בהידחפות אל הגבעות שב־אופק הבא, נולד — ובוודאי, מופעל — מפני אילוצים ואונסים חיצוניים, שיוצ־רים הערבים וכופים עלינו, מכוח דינמיקת התעצמות איומם הצבאי.

קינן מתאר בסיס התיישבותי יהודי הנע כל העת קדימה, ובכך יוצר לעצמו, כל פעם מחדש, איום על עצמו — תוך שה־איום נשאר קבוע: אתה מאויים, רק מפני שהתקדמת. לא תתקדם, לא תאויים יותר.

זוהי, כמובן, השקפה בה היהודים הרש־עים מאיימים על קיומם של ערבים טו־בים וכופים עליהם מלחמת־מגן (גם כאשר במעשה היא מתיישמת בטאקטיקות של התקפה). אבל אם קינן והמזדהים עימו מקבלים, שהיה לנו זכות מלאה להתיישב בעמק הראשון — כלומר, בישראל שבתוך „הקו הירוק" — אין להם יותר, אלא להיעלם מייד מן האופק הביטחוני־הצבאי, עם כל הארגומנטציה ההיסטו־רית־מוסרית הבלתי־רלוונטית שלהם.

כי במציאות ובאמת מה שקורה הוא, שאנו נאלצים לכבוש את ה־רכס הבא ואת העמק שאחריו ואת ההרים שמעבר לאותו עמק — רק כדי להגן על העמק הראשון מפני האיום, שאיננו סטטי וקבוע, אלא משתנה ומתגבר בהתמדה.

להדגשת הדברים הללו יש לו־מר, כי ההתיישבות היהודית ב־רמת־הגולן או בבקעת־הירדן אי־ננה משנה שום דבר מהותי בנסי־בות הביטחוניות־הצבאיות האיס־טרטגיות. חשיבותן ומשמעותן ה־ייחודיות של הנקודות הללו מצו־יות בתחום הפוליטי, המוראלי ואו־לי גם הכלכלי.

גם קידום מיקומו של הגבול ה־אופטימלי (לדעתי) בגזרת בית־שאן, מן הירדן עד למרומי רמת־הגלעד, אין לו ולא כלום עם הי־מצאות היישובים היהודיים שם בטווח ארטילריית הצבא העבר־ירדני.

אפילו היה עמק בית־שאן ריק לגמרי מתושביו היו כל הנימוקים, בעד קידום הקו או נגדו, נשארים בעינם, במלוא תוקפם, מפני שהיעד החיוני, שעליו אנו מבקשים לגונן באמצעות קו זה, הוא צפון־הארץ כולו — כלומר, אזורים שביל־עדיהם אין לישראל קיום.

אולם, כאמור, אין לומר כי גם הניסוח המתוקן של „חוקיות הפרה המתה" — לפיו אנו מחוייבים להגן על אותה פרה, רק כלפי איום מתעצם־והולך — חייב לדחוף אותנו להתקדמות מתמדת ולו מ־נימוקים ביטחוניים־צבאיים במקום מכוח דחפי־התפשטות, בתוך מינהרה שללא קץ (כי העוצמה הערבית תגבר ותמשיך בהת־מדה). אבל הוא מסביר וגם מצדיק — ואף מחייב — שלא ניסוג מאותם גבולות, המקנים לנו עומק טריטוריאלי כזה, ש־בילעדיו לא נוכל לקיים ביטחון צבאי מול העוצמות הצבאיות המאיימות. לאחר הבהרה חיונית זו, ועל ריקעה, נוכל לג־שת ולברר מהם טיבו ומשמעותו של „העומק", במובנו השלם; דהיינו כמצב טריטוריאלי המורכב מממדי השטח, מ־אופיו וגם מתנוחתו.

magimix
תוצרת robot coupe צרפת
מג'ימיקס

הסופר-מיקסר-אך יותר ממיקסר,יותר מבלנדר וממטחנת בשר-!
מג'ימיקס-פלא הטכניקה המושלמת למטבחך!

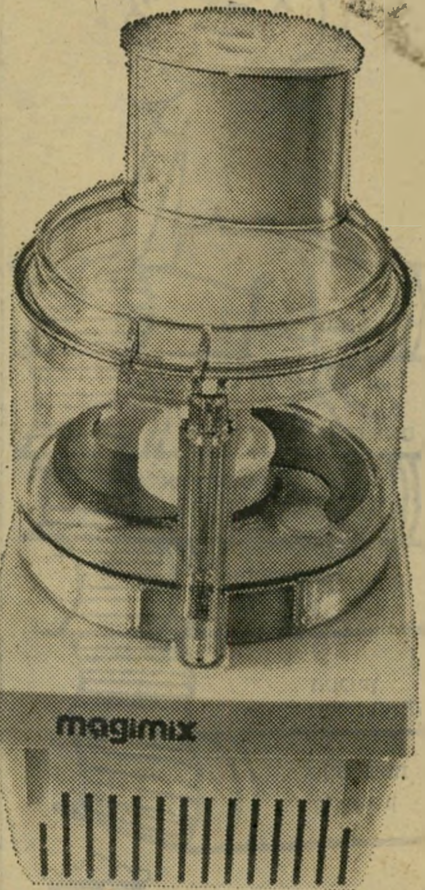

מכשיר עזר חשמלי למטבח, ההופך את הכנת המזון ליעילה, נוחה ומהנה. מהיר וחסכוני, קומפקטי וקל לניקוי, פשוט להפעלה, אמין ובטוח.

לפניך המכשיר המתקדם ביותר לעבוד מזון שכבש את מטבחי אירופה והפך להיט בארה"ב תחת השם המסחרי
Cuisinart food processor
שם הוא מומלץ באמצעי התקשורת ע"י אשפי המטבח המפורסמים ביותר.

מערבל, טוחן, לש, קוצץ, מרסק, פורס, ופולח -
- בפשטות רבה, ביעילות ובמהירות גדולים ממכשירים יקרים, גדולים ומסובכים ממנו - את כל סוגי המזון:
בשר ודגים, ירקות ופירות, בצק, מזון לתינוקות.

את יכולה להכין במהירות שיא מנות כגון: קציצות, קבב, מאפי בשר, כבד קצוץ, דגים ממולאים, סלטים, צ'יפס, עוגות, לביבות, ממרחים למיניהם, מיונית, מילק שייק ועוד רבים. ניתן לטחון חמרים מוצקים כגון שקדים, אגוזים, פירורי לחם, ביסקויטים ואפילו קרח.

עכשיו בישראל-בשווק ישיר לצרכן
(ניתן להזמין הדגמה בבית
או בחוג,ללא התחייבות לרכישה)

יבוא,שווק ישיר,אחריות ושרות:
חיים אלקלעי בע"מ, תל־אביב
ת.ד. 23040 טל: 260284

ובירידהקניות לצרכן ביתן 32
גני התערוכה 10.9.77 - 30.8

גרפיקה בצאל

רוברט שאו · ברוס דרן · מרתה קלר · סטיבן קיטס
בימוי: ג'ון פרנקנהיימר עפ"י ספרו של תומאס האריס

בכורה ארצית ● „פאר", תל־אביב
במוצאי שבת הצגה אחת ב־8.30
במשך השבוע 9.00—6.15 אורות ב"ש.

הספר בעברית בהוצאת ש פרידמן בע"מ

מורלה
השטיחים המעוצבים ביצירות אומנות

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

ארומור
צפוי דלתות וקירות

„הוא ירק עלי והרביץ לי!" טוענת עוזרת־הבית

של הניספח הפיליפיני המחפשת מיקלט בבית ישראלי

המילחמה הפרטית של הניספח הצבאי

עוזרת־בית אבלינה דוראדו
הדוד הרע

ניספח צבאי קאנאלס (ימין)
התאכזרות לעוזרת

הצעירה בעלת הפנים האכסוטיים הגיעה אל מדרגות הבית בריצה ומטורפת, ובתוך שניות זינקה לאחת הדירות. בכניסה מאחריה עמד גבר כבן שלושים ויותר, שחרחר, בנוי היטב, בלבוש מהודר. הוא ניסה להסתיר את עצבנותו. בבוקר אין רחוב האלוף דויד ברמת־חן הומה מאדם, וכך לא הפריע לו איש לעמוד על שפת המידרכה, ליד הכניסה שבה נעלמה הבחורה.

כמה פעמים ניסה האיש לשכנע את הצעירה להתלוות אליו, ושוב חזר אל המידרכה והמתין. רק כשנפל עליו מבטו של שוטר שעבר שם, קם האורח הלא־רצוי מן המידרכה, וניגש אל מכונית בעלת לוחית־זיהוי של דיפלומאטים. אחד מדיירי הרחוב נסע בעיקבותיו, מפני שחשד שהיא גנובה, וראה שנעצרה ליד וילה ברחוב יונתן בצהלה. בווילה זו מתגורר הלויטאננט־קולונל אוסקאר קאנאלס מצבא הפיליפינים. לפני שנה בקירוב בא הקצין ממאנילה, בירת ארצו, עם דרכון דיפלומאטי וקיבל עליו להיות הניספח הצבאי של שגרירות ארצו בישראל.

הצעירה שברחה מידי הניספח ומצאה מקלט באחת הדירות שברחוב האלוף דויד, לא הגישה עליו תלונה במשטרה. היא, פשוט, מפחדת ממנו. אבלינה דוראדו רועדת מפחד רק מעצם המחשבה שהקצין יוציאה ממיקלטה ויענישה, כפי שהוא עצמו הבטיח לה בשיחותיהם, לדבריה.

אך הניספח אוסקאר קאנאלס לא יעשה את המלאכה הזו במו־ידיו. במקומו יפעלו נגד אבלינה דוראדו כוחות גדולים שלא יניחו לה שום סיכוי לעמוד בפניהם. כבר עכשיו אין ממתינים פקידים בכירים במישרד־החוץ בירושלים אלא לאות מן הנספח כדי לשלוח שוטרים אל הצעירה הפיליפינית.

מהלומות ומשיכה בשערות

מנגנון ממשלתי עצום יתחיל לפעול בכל עוצמתו כדי לעזור לנספח קאנאלס להיחלץ מן הפחת. לנספח הפיליפינים יש חסינות דיפלומאטית, ועל כן לא יעז איש לומר לו שכאן, בתל־אביב, אם אדם מכה בחורה ומושך בשערותיה כדי להחזיקה בביתו בכוח כעוזרת, והיא תתלונן על כך, האיש עלול להיעצר ולעמוד לדין פלילי. במישרד־החוץ כבר מתארגנים לעמוד לימין הנספח ולמלא את דרישתו — להחזיר את אבלינה דוראדו לפיליפינים מייד, משום שתמו ימי עבודתה במשק ביתו של הקצין ולכן גם פקע תוקף אשרת שהייתה בישראל.

פרשת הנספח קאנאלס החלה בסתיו שעבר. הקצין הבכיר בצבא הפיליפינים הביא ממאנילה לתל־אביב את בת דודתו אבלינה דוראדו, בחורה פיליפינית טיפוסית: עיניה, פיה, ואפה כשל בני המזרח הרחוק. היא נראית צעירה מגילה — אולי בגלל גיזרתה. שפתיה רועדות בספרה את סיפוריה. למרות כל מאמציה להתגבר על התרגשותה, היא פורצת מפעם לפעם בבכי מר.

אבלינה למדה שנתיים מינהל עסקים באוניברסיטה בפליפינים, אך נאלצה לחדול מלימוד כדי לעזור לאמה לפרנס את ששת אחיה ואחיותיה. אמה האלמנה חקלאית בכפר נאג־קארלם. חיי מישפחתה של אבלינה היו תמיד קשים ומרים. אמה השתכרה כשמונה לירות ביום, שנועדו לקניית אורז. הם אכלו את המזון היחיד היחיד הזה, וחלמו. עד שבא האיש המוצלח שבמישפחה, הקצין קאנאלס, והציע לקחת עמו את אבלינה לתל־אביב. היא תבשל, תנקה את ביתו, תטפל בשני ילדיו, ותקבל אוכל ולינה בביתו (בפיליפינים אין המשרתים שווים בכל). אבלין הסכימה.

אך זמן קצר אחרי שהגיע הניספח לתל־אביב והתחיל לחיות בווילה שבצהלה ככל דיפלומאט מן המערב, כבר חזתה האשה הצעירה מבשרה את אגרופיו ומהלומותיו. שכניו של הניספח מספרים ששמעו את צעקות העוזרת, ואחר־כך ראוה בורחת מן הווילה.

„הוא היה מכה אותי ומושך לי בשערות, אם לא הייתי ממלאת את דרישותיו," סיפרה אבלינה. „פעם הייתי חולה, ולא הייתי מסוגלת לקום. אוסקאר רצה שאני אסע איתו ועם אשתו מאריה קונסואלה לירושלים בחג־המולד כדי לטפל בילדים, אך לא יכולתי לעמוד על הרגליים. הוא משך אותי בשערות, אמר לי מילים לא יפות והרביץ לי. הוא פחד שאני עומדת לעזוב אותו ולהתחיל לעבוד במקום אחר. הוא ירק עלי. ברחתי לאחד הסתים, שם קיבלו אותי ונתנו לי ללון. חזרתי לביתו של אוסקאר כדי לקחת את הבגדים שלי. והוא לא רצה לתת לי אותם. לא נתן לי לעזוב את הבית. איים עלי שישלח אותי חזרה לפיליפינים ואת כרטיס־הטיסה אני אשלם. הוא אמר שידאג שלא אקבל עבודה באף מקום בארצי, ויגמור את החשבונות אתי כך שלא אשכח אותו."

אבלינה חזרה למעון הניספח בצהלה. אלא שכעבור זמן קצר נאלצה לברוח שנית — ושוב בגלל המכות שהיכה בה.

מי מתעשר?

היודעת השגרירה, הדוקטור רוסליטה סוריאנו, על מיבצעיו הפרטיים של הניספח הצבאי שלה? השגרירה לא מיהרה לענות, אך הקונסול קארינייו הבטיח לחקור בעניין. אלא שאף הוא לא השיב עד עתה. ואולם, מקורביה של השגרירה גילו כי הודיעה לממשלת מאנילה על מעללי הניספח והסתבכויותיו.

מישרד החוץ הבהיר את עמדתו: „אבלינה דוראדו קיבלה אשרה רישמית. נציגויות מחוץ־לארץ רשאיות להביא עובדים לארץ. בעת סיום עבודתם, מודיעה השגרירות למישרד־החוץ, והוא מעביר את המידע למישרד העבודה ולמישטרה. לאחר־מכן אין לה אשרה לשהות בארץ." במילים אחרות, מישרד־החוץ יתיר לגרש את אבלינה דוראדו מן הארץ. אך נשאלת השאלה: מדוע מישרד־החוץ, ועימו שגרירות הפיליפינים, אינם מגיבים על העובדה שהבנות הפיליפיניות שהביאה סוכנות של מטפלות במאנילה, השייכת לישראלי ששמו נאסר — אין להן כל זכויות מעבודתן בבתי העשירים בסביון? הרי בנות אלה עושות כל עבודה במשק הבית ומטפלות בילדיהם — ואינן מקבלות כל שכר. (לעומתן בעל הסוכנות שסיפק אותן מקבל שכר מדי חודש, או עמלה.)

עוד לפני שלוש שנים (העולם הזה 1906) נשאל קונסול הפיליפינים כוסה דה־מנואל, אם ידע הוא שלבנות ארצו אין שום זכויות חברתיות שהן זכאיות להן על־פי החוק בעובדן בארץ. הידע הוא שהעובדה שהן בישראל ומעשיהן כאן נשמרים בסוד מפני השילטונות. כלום לא איכפת לו לקונסול שבנות ארצו מוחזקות כאן בניצול מחפיר, ששום תנאים טובים לא יוכלו להצדיקו?

הקונסול לא התרגש. בתגובה, רק חייך. מישהו מתעשר מאד מעבודת בנות הפיליפינים בבתי סביון, ולכן העסק כדאי. הן יוסיפו לקבל אשרה כתיירות. רק אבלינה דוראדו תגורש.

קולנוע

סרטים

ווטרג'יט נוסח סוריה

מקובל לחשוב שבמדינות ערב הטוטא־ליטאריות נסתם פיהם של אמנים ויוצרים מפחד השלטונות, ואילו בישראל הנאורה יכולים הכל להגיד את כל מה שעולה על רוחם, בלי הגבלה ובלי משוא־פנים.

זה נשמע יפה מאד, אבל לפחות בשטח אחד זה קצת אופטימי מדי. הכוונה, כמו־בן, לקולנוע. כי אם יש נושא אחד שיוצרי הסרטים בארץ מפחדים ממנו פחד מוות הרי זה הפוליטיקה. מאחר שסרט עולה כסף, וכדי להחזיר את הכסף צריך להביא הרבה צופים לאולם, ומאחר שכל המש־קיעים בארץ משוכנעים שהצופה הישראלי אינו הולך לקולנוע כדי לעסוק בפוליטיקה אלא כדי לאכול בורקאס וגעפילטע־פיש, כל מה שמגישים לו על המסך הוא באמת מאכלים מן הסוג הנזכר (יש כמובן יוצאי־דופן, אבל נדירים ביותר).

והנה, למרבה ההפתעה, לפסטיבל לו־קארנו הגיע סרט מסוריה שמעז לדבר על שחיתות ורקבון במימשל בשפה ששום סרט עלילתי ישראלי באורך מלא עדיין לא ההין להעלות על דל שפתיו, אם כי המצב המתואר בסרט זה, ששמו מר קיד־מה, יכול להלום להפליא את המציאות שלנו.

עדות מרשיעה. מעשה בעיתונאי ש־מכין סידרת כתבות על שחיתות בחוגים הגבוהים, ומתמקד בעיקר על דמות אחת, זו של בעל־נכסים שמציג עצמו כ„לוחם קידמה” אבל למעשה מושך בחוטים מאחרי הקלעים ואינו בוחל בשום אמצעי, כולל סחיטה, רצח ושוחד, כדי להגיע אל עמדות־הכוח הפוליטיות הרצויות לו.

כאשר העיתונאי מתחיל להתקרב יותר מדי לאמת, דואג „מר קידמה” לסבך אותו בפרשת רצח, מסדר אחר־כך עם המישטרה שהעיתונאי יופקד בידיו וישהה בביתו עד לבירור הפרשה, מנסה לקנות אותו בכסף ובהצעות מפתות, מאיים עליו, ו־בשלב מסויים אפילו משקה אותו רעל כדי לסחוט ממנו את המסמכים המרשיעים שבידיו. כל זאת, משום שהעיתונאי מתע־קש לפרסם את הפרשה במלואה.

העוקץ האמיתי של הסרט, המעניק לו את ממד ההעזה שלו, הוא דווקא סופו.

העיתונאי הצליח להוכיח את צדקתו בפני המישטרה. עדות מרשיעה מוכיחה ש„מר קידמה” אשם בכל. ואז באה ה־מישטרה ואומרת כי בהיות המדינה ערב בחירות, היא פשוט תתעלם מכל הפרשה ומוטב שכל המעורבים ינהגו באותה דרך, לטובתם האישית.

העיתונאי עדיין לא נכנע. הוא מצלצל למערכת שלו, ומודיע לעורך שדרש ממנו כל הזמן את החומר כי כל עובדות הפרשה בידיו ואפשר להדפיס. ואז משיב לו ה־

שארלוט אלכסנדרה
מומחית לארוטיקה רומנטית

עימנואל מיספר 3

זוכרים את סילביה קריסטל, הנערה ההולנדית האלמונית, שנישאה בזכות הופעתה האירוטית בסרט עימנואל על כנ־פי התהילה?

איך אפשר שלא לזכור אותה? דור שלם התחנך על ברכיה החשופות, ספג באמצעותה את חוויותיו המיניות הראשו־נות. גם כאלה שחשבו, עד שראו אותה, כי הם יודעים מה זה מין, גילו דרכה את המין מחדש.

עימואל כבר הפך חלק מנכסי צאן ה־ברזל של הקולנוע, אחרי שעשה היסטוריה כסרט הפורנוגרפי הראשון שהבקיע את חומות הצנזורה גם בפוריטאניות שבמדי־נות (כמו ישראל) ומכר מעשי אונן, יחסים הומוסכסואליים ומעשי־סדום בעטיפה של רומנטיקה אמנותית. הגברת קריסטל עשתה מאז דרך ארוכה עם קופה גדולה מכדי שתחזור על עצמה. חוץ מזה היא הראתה כבר כל מה שהיה לה. אבל את ההצלחה המסחרית של עימנואל אי אפשר היה ל־החמיץ.

בעקבות הסרט המקורי נוצרו המון חיקו־יים וואריאציות על הנושא. אף אחד מהם לא התעלה לדרגת ההצלחה של המקור. מסתבר שלא תמיד הנוסחה היא הקובעת. צריך גם מזל ושאר־רוח.

עכשיו מנסים להמר על גברת אירוטית חדשה בתיקווה שהיא תעלה את עימנואל לפיסגה אליה הגיעה לראשונה.

היא מתגוררת בפאריס מזה ארבע שנים. אביה הוא אומנם איש־פירסום חשוב ב־לונדון וג'יין בירקין היא בת־דודתה, אבל היא מסרבת להיעזר בהם. היא רוצה להצ־ליח בזכות עצמה. שמה שארלוט אלכסנ־דרה, היא בת 22, וכל הסימנים מעידים שהיא השיגה את מבוקשה.

הבלונדית התמירה (1.70 מ') בעלת עיני התכלת סיימה באחרונה את עימנואל מס. 3, וזה כבר סירטה הרביעי. היא נחשבת כמומחית הארוטיות האלגנטית ובאחד מ־סרטיה הקודמים, סיפורים בלתי־מוסריים של ולריאן בורובצ'יק (שזכה לפני כמה שנים בפרס בפסטיבל ברלין), היא התע־לסה בין השאר עם ירק־גינה אשר לפי מיטב זיכרונה היה מלפפון (אם אינה טועה, כי לדבריה אינה מתמצאת במדעי הטבע).

בורובצ'יק גילה אותה בסוכנות של דוגמניות, שם עבדה כפקידה ותפקידה היה להציג את תמונותיהן של הדוגמניות בסוכנות לכל המעוניין. הבמאי הזמין אותה להופיע באחד מתוך ארבעת המערכונים שבסירטו. זה היה המערכון הראשון ש־צולם, והוא היה משכנע כל־כך שמייד נמצאו משקיעים לצילום שלושת המער־כונים האחרים.

אחרי הצרות שהיו לעימנואל מס. 2 בצרפת (גם בישראל נפסל הסרט על־ידי הצנזורה), החליט המפיק, בגילגול השלישי של סיפור אבירת הארוטיקה במיזרח־הרחוק, להפוך את שארלוט למאהבת ה־יחידה של מי שהיה בעלה של עימנואל, ואילו זו האחרונה הופכת להיות מאהבת יחידה של האיש אשר הקסים אותה עוד בסרט הראשון. וכך יכולים נציגי המוסר לישון בשקט. מאהבת יחידה מתאימה אפי־לו למושגים הצנועים של בורגנים שמר־נים. הסצנה הנועזת ביותר בסרט, לגבי שארלוט, היא סצנה בחברת השחקנית אולגה ג'ורג'־פיקו. השתיים מתנשקות נשיקה צרפתית לוהטת מול המצלמות.

כפי שניתן היה לצפות התחנכה שארלוט בבית־מנזר מהוגן בפאריס, שם למדה בין השאר את השפה הצרפתית. אבל בינתיים לא זכתה להשתמש בה. בסיפורים בלתי־מוסריים, כל מה שנדרש ממנה היה להפ־ליט אנקות אורגאזם מרגשות. ואילו ב־עימנואל מס. 3 הוחלט לשים בפיה קול של שחקנית צרפתית. אבל, כפי שאומרים אלה שראו את הסרט, שארלוט אינה זקוקה כלל לדיבור כדי לשכנע.

הילד שהתבגר

אהבה ראשונה (דקל, תל־אביב, צרפת) — קלוד ברי הוא במאי יהודי־צרפתי שהתגלה לרא־שונה בסרט אוטוביוגרפי על ילדותו בזמן המילחמה. אותו סרט, הזקן והילד זכה בהצלחה ניכרת משום שהיה רגיש, אנושי, מפוכח, והיה בו שחקן אחד בלתי־רגיל, מישל סימון.

מאז עברו שנים רבות. ברי המשיך בסרטים אוטו־ביוגרפיים שבחלקם הופיע אפילו בעצמו, ועכשיו הוא חוזר כאילו לחמשך הישיר של הסרט הראשון. אהבה ראשונה מתאר את החווייה המינית הראשונה של נער בשנות־העש־רה שלו, בנו של פרוון יהודי, המתגורר בפאריס. כדי להד־גיש את ההמשכיות ביחס לסרט הראשון, בחר ברי לשני התפקידים הראשיים בנער אלן כהן, שבהיותו ילד הופיע בזקן והילד ובשארל דנר, שמגלם בשני הסרטים את אביו היהודי, הטרוד והמודאג תמיד, של הגיבור (שהוא כמובן בן־דמותו של קלוד ברי עצמו).

התוצאה היא מבט נוסטאלגי אל עבר תקופה שחלפה, עם הבנה לבעיותיו ותיסכוליו של נער המתקשה למצוא את בת־זוגו הראשונה למיטה וכמעט שנגמל ממין אחרי התנסות ראשונה בחברת יצאנית. רקע חיי המישפחה באו־תם הימים, המוסר המקובל אז וכמה מבעיות אותם הזמנים, המתגנבים פה ושם בתוך המהלך הכללי של העניינים, משלימים את התמונה.

מה שחסר בכל הסיפור הזה הוא אישיות נוסח סימון המנוח, שבזכותו דיבר אותו סרט על כמה אמיתות יסו־דיות באופי הצרפתי. בלעדי דמות כזאת, אפשר להיסחף בתוך לבטי הנעורים של הדמות הראשית (אם כי אלן כהן הנער, חסר את הקסם של אלן כהן הילד) או להת־פעל מן המתח הפנימי שמחדיר שארל דנר לכל דמות שהוא מגלם, או להאזין למוסיקה של רנה אוטרז'ה, מוסיקאי־ג'ז צרפתי ידוע ומחונן המשתלב בסיפור מפני שלמד יחד עם ברי בבית־הספר. אבל יותר מזה אין מה לקחת הביתה.

אלן כהן — חיפושים ראשונים

תמונה מהסרט הסורי „מר קידמה"
במישטרה הכל בסדר

עורך: מצטער, אבל זה־עתה נודע לי כי האיש שהכל משוכנעים כבר בגבזותו עומד להיות דמות המפתח בקואליציה שתוקם לאחר הבחירות, ועל כן — אין כתבה.

לא רק בסוריה. כל מי שקורא עי־תונים ישראליים בכלל, והעולם הזה בפרט, יודע בוודאי שסיפור מעין זה אינו חייב להיות דימיוני כלל והוא יכול להתרחש לאו־דווקא במדינה ערבית.

אבל עצם העובדה שבמאי ערבי מעז לכתוב סיפור כזה, והציג אותו על המסך כשהוא ממוקם בארץ ערבית, מהווה הו־כחה לעירנות הפוליטית של הקולנוע ב־ארצות הערביות, שאינה קיימת אצלנו כאן. אומנם נעשו כאן הרבה פשרות לטובת המיסחריות, החל מצירוף מומנט מלודר־מאתי חזק (רעייתו של המיליונר החשוד היתה ארוסתו של העיתונאי) ועד לאפק־טים מוגזמים בצילום (כל מיני סיקוטים דרך עדשות מעוותות), וזה פוגם ברמתו האמנותית של הסרט, אבל לא באומץ־הלב שלו. וגם אם שמה של הארץ שבה מתר־חשת העלילה אינו נאמר אף פעם בפירוש, הרי העובדת שהדמוקרטיה בה היא ל־מראית־עין בלבד ושהפיאודליזם עדיין מושרש עמוק בתוך נשמת העם, בולטות מאד לעין.

אולי בזכות העזה זו הצליח הקולנוע הערבי לקנות לעצמו מקום מכובד יותר מן הישראלי בחוגי הקולנוע המתקדם ב־עולם. במאי מר קידמה, נביל מלאה, זכה כבר בכמה פרסים בינלאומיים (בעיקר על סרט קודם בשם הברדלס), נימנה עם חבר השופטים בכמה פסטיבלים גדולים כמו קארלובי־וארי ולוקארנו, וזוכה בהכרה לא רק כאיש־קולנוע אלא גם כצייר וסופר. כיום מעורר כל סרט חדש משלו סקרנות באירופה, וזה בינתיים יותר מכפי שאפשר לומר על הקולנוע הישראלי.

כוכבים

מז'אקלין עד ז'אקלין

יש כוכבים שדורכים בן־רגע, הופכים מאלמונים לאלילים כאילו במגע מטה־קסם — למשל, סילווסטר סטאלונה. יש כוכ־בים שעובדים במשך שנים בצל עד שיום אחד הם זוכים בהכרה הרישמית — למשל, ג'ק ניקולסון. ויש כוכבים — שנדמה כאילו הם מתגלים בן־רגע, ובמשך שנים רבות הם ממשיכים להופיע ברשימת „ההבטחות הגדולות". העיתונים כותבים תמיד על הקאריירה שלהם, בסימן עלייה, ומשום מה שום דבר לא קורה — למשל, ז'אקלין ביסט.

לפני 11 שנה היתה דוגמנית מצליחה, כאשר הזמין אותה פולנסקי להופיע בתפ־קיד קטן בסירטו ללא מוצא. „זה היה מגרה וסוריאליסטי," נזכרת היום ז'אקלין, שנתנה הסכמתה ובכך פתחה בקאריירה חדשה למרות שלא היתה לה שום הכנה פורמאלית לכך. בתם של פרקליטה צרפ־תית ורופא סקוטי (שהתגרשו לפני זמן־מה), כל מה שיכלה לזקוף לזכותה היה דיבור שוטף בשתי שפות־האם שלה, אוסף חמוקים עוצרי־נשימה וקלסתר פנים מרשי־לם, המקושט בזוג עיניים נדירות ביופיין אפילו במיקצוע זה, שבו עיניים יפות הן מיצרך עובר לסוחר.

חלק מהתיפאורה. מאז, היא עומדת להיות כוכבת גדולה. זה ברור לכל. עוב־דה: ב־10 השנים האחרונות השתתפה ביותר מ־30 סרטים. בין הכוכבים שבמחי־צתם הופיעה אפשר להזכיר את סטיב מקווין (בוליט), ריאן או'ניל (הגנב שבא לסעוד), פרנק סינטרה (הבלש), ועוד ה־רשימה ארוכה. אבל אם מישהו נזכר היום בכלל בסרטים אלה, הרי זה בגלל התפ־קידים הגבריים שבהם, ולא בגללה.

מדוע? פשוט מאד. לז'אקלין ביסט יש כישרון נדיר לקבל כל תפקיד שמוצע לה, כמעט ללא הבחנה. „הסכמתי פעמים רבות בעבר לגלם נשים שאינן יותר מ־קישוט, מעין חפץ שניצב ומצטרף לכלל התיפאורה של הסרט," היא מודה היום.

העובדה שלא יכלה לומר „לא" להצעות המפיקים, לא השתקפה כלל בחייה הפר־טיים, ואולי גם בכך היה כדי להכשיל את התקדמותה בעולם הבד. להבדיל מן הכוכבת המצויה שמשתמשת בגופה לא רק מול המצלמה, ז'אקלין ביסט מתעקשת להיות מונוגאמיסטית מושבעת. ואם כי אינה מאמינה במוסד הנישואין („אני או־הבת ילדים אבל איני משוגעת לתינוקות, ומלבד הבאת תינוקות לעולם איני רואה סיבה להתחתן"), היא חיה בכל פעם עם גבר אחד בלבד, וקשרים אלה נמשכים בדרך־כלל זמן רב. פעם זה היה שחקן־הקולנוע הקנדי מייקל סאראזין, שאותו הכירה בהסרטת סיפור אהבה לקצב הבוסה־נובה בשם הרכיבה המתוקה ועימו חיתה שבע שנים תמימות. בשלוש השנים ה־אחרונות היא המירה אותו בסוכן דלא־ניידי בשם ויקטור דראי, בן למשפחה יהודית ממארוקו, הצעיר ממנה בשנתיים.

חלוקה ברורה. תכונה נוספת שאינה עוזרת הרבה לפיתוח הקאריירה שלה, היא החלוקה הברורה שהיא עושה בין חייה הפרטיים לבין עבודתה. „כל זמן שאני משחקת, אני מתמסרת לעניין בכל מאת האחוזים," הכריזה על בימת הצילומים של התהום. „אבל כשהצילומים נגמרים, זה הסוף. בין סרט אחד לשני אני רוצה בחיים פרטיים משלי."

הקיץ, נראה שסוף־סוף הגיע גם תורה לגדולה — אם לא בעיני הביקורת, לפחות בעיני הקהל. התהום, הרפתקת ציד־אוצרות במצולות, כבר גורף מיליונים בארצות־הברית, כשהיא מתחלקת בעבודת הצלילה בו עם רוברט שאו (שמנצל את התשכלה שרכש במלתעות) ועם ניק נולטה (שמנצל את התהילה שרכש בעשיר ועני), והיא כבר מופיעה בימים אלה במה שעתיד להיות הפצצה הרכילותית של השנה ב־קולנוע, סרט בשם המיליונר היווני.

דימיון לא־מיקרי. אומנם, מפיק ה־סרט הזה מכריז השכם והערב שכל דימיון בין הסרט לדמויות חיות הוא מיקרי ו־בלתי־מכוון, אבל כאשר התסריט מספר על איל־ספנות יווני שמתגרש מאשתו ה־ראשונה, מנהל רומן עם זמרת־אופרה, נישא לאלמנתו של סנטור אמריקני, מאבד את בנו בתאונה ומת בסוף הסרט שעה שאשתו האופנתית מטפלת, בניו־יורק, בענייני בתה המתוסכלת, לא צריך להיות גאון כדי לנחש שהכוונה לחייו של אריס־טוטל אונסיס ונישואיו לז'אקלין קנדי.

„יתכן שקיים דימיון כלשהו להמות חיה," אומרת ז'אקלין בזהירות רבה, מאחר שכל העניין הוא עדין ועורכי־הדין ממ־תינים להזדמנות הנכונה כדי ללטוש מל־תעותיהם, „אבל אני איני מתכוננת לחקות איש, ובמיוחד לא את הגברת שרבים מת־כוונים אליה. ראשית, משום שאיני יודעת דבר אודותיה, ושנית משום שיש לי רושם שאיש אינו יודע יותר מזה."

ז'אקלין ביסט **וז'אקלין אונאסיס**
דימיון מפתיע — למרות הזהירות

מצד שני, מי שמתבונן היטב בתמונות של ז'אקלין ב. ומשווה אותן לתמונות של ז'אקלין או., מגלה מייד דימיון מפתיע. והעובדה שהאופנאי הקבוע של הגברת קנדי־אונאסיס הוא זה שמכין את התיל־בושות לסרט ודאי איננה מיקרה, אם כי הערה אחת משלו יכולה להתפרש כפחות מאבירית: הגברת ביסט הפתיעה אותו ב־גיזרתה הנשית. האם פירוש הדבר שלגברת האחרת אין גיזרה כזאת?

אנתוני קווין, המופיע לצידה בסרט זה, מוקסם מז'אקלין ביסט לא פחות מכל חבריה הקודמים לעבודה. „היא אשה מק־סימה בבריאות הנפשית השופעת ממנה," אמר עליה הבמאי הצרפתי פרנסואה טריי־פו, שביים אותה בהלילה האמריקאי וה־נחשב, לכל הדיעות, כמומחה לנשים בכלל ולשחקניות בפרט.

כיום, בגיל 32, היא מרגישה שהתבגרה. וזה מתבטא במיוחד בכך שאינה חוששת עוד כי ירננו עליה שהיא עקשנית, יומר־נית או מפונקת. ומאחר שאינה חוששת עוד, היא רוצה להגשים חלום ישן: בימוי סרט. ואולי שם, אם גם תשחק, היא תוסיף להקדיש לעצמה את כל השורות הטובות שהחמיצה בסירטיהם של אחרים.

הטרור המתפשט

יום א' השחור (פאר, תל־אביב, ארצות־הברית) — אירגון־מחב־לים ערבי מחליט לזעזע את דעת הקהל בארצות־הברית על־ידי הטלת פצצה קטלנית בתוך איצטדיון מלא וגדוש אנשים. יחידת מודיעין ישראלית מגלה במיקרה את המזימה, כאשר היא מוצאת סרט־הקלטה תוך כדי פשיטה למחנה מחבלים בלבנון. ישראל מזהירה את ארצות־הברית ושולחת שניים מן הסוכנים שהשתתפו ב־פשיטה, כדי לסייע לביון האמריקני במניעת השואה.

לכאורה, המיבנה הקלאסי של סרט־קטאסטרופה, יורש להמיגדל הלוהט ולדומיו. אבל יש בכל זאת הבדל. רא־שית, משום שהסרט מדבר על בעייה פוליטית אקטואלית שצריכה להיות קרובה לכל אדם בישראל. שנית, משום שהשחקנים הראשיים — רוברט שאו כסוכן־ביון ישראלי, מארתה קלר כגרמניה העובדת עם המחבלים וברוס דרן כטייס שדעתו נטרפה עליו עקב שבי בצפון ויאט־נאם — זוכים בהזדמנות לפתח את דמויותיהם ולא רק לעשות העוויות תורניות. ושלישית, ואולי החשוב ביותר, הסרט אינו מנסה להטיף לאף אחד מן הצדדים.

הבמאי ג'ון פראנקהיימר דבק באובייקטיביות עד כדי כך שהוא נמנע פעמים רבות מלומר דברים עד הסוף, וכדי לא לנקוט עמדה לשום צד, הוא נאלץ למצוא לעצמו לא פעם מיפלט בהכללות — הן בפיתוח העלילה והן ביחסים בין הדמויות. מצד שני, כדי להסתיר חיסרון זה הוא משתעשע בבימוי ובעריכה פירוטכניים מבריקים, כמו למשל, בפלישה למחנה המחבלים בלבנון או במירדף אחר מחבל חמוש ברחובות מיאמי. וזה מגיע לידי אקרובטיקה של ממש כאשר, בשיא הסרט, תלוי הגיבור על מעטפת בלון המתנשא באוויר בגובה רב.

ברוס דרן — מטורף בשירות המחבלים

כל זה עשוי במיקצועיות חלקה ובטוחה עד כדי כך שלפחות בעת הצגת הסרט אין הצופה מוטרד על־ידי ה־אמינות. הוא מרותק לכיסאו ונושך את שפתיו. וזה בהח־לט הישג שאסור לזלזל בו.

אופנה

השאלוארים באים

ראיתם פעם אחד מבני־דודנו הלבוש „שאלואר"? אלה המיכנסיים שלובשים ה־מוסלמים הדתיים, ואשר בין בתי הרגליים שלהם מצויים קפלים צפופים היוצרים שק. התייר המערבי תופס את הבטן, מתקפל לשניים, ומתחיל לצווח בצחוק פראי — כשהוא מדמיין לעצמו מה אפשר לעשות לתוך השק הזה שנה שלמה מבלי שאפילו יתמלא.

הרעיון הטמון במיכנסיים אלה אינו מעו־גן בעולם הקולינארי, אלא הגינקולוגי דווקא. המוסלמים הדתיים מאמינים ש־הנביא הבא ייוולד מגבר, וכנראה כדי לשמור על העולל מנחיתה טראומאטית על הקרקע בשעת הלידה, יצרו את המיצ־נח הנ"ל. הפלח הצנוע הלובש בגד זה לא יכול לתאר לעצמו אפילו בחלומותיו הפרועים ביותר שמיכנסיו אלה הופכים אופנה לוהטת כדלקה בשדה־קוצים.

את הבשורה האופנתית הזו, היישר מ־חו"ל, הביאה ארצה המעצבת ליזה בוקר, המייצרת אותם באופן בילעדי עבור ה־אופנאית אביבה פיבקו.

לובשים בגד זה עם עקב גבוה מאד וחולצה קטנטנה.

בתמונה מדגימה אביבה פיבקו את ה־שאלואר.

אביבה פיבקו והשאלואר

קוסמטיקה

פלומה בהירה

לא אתערב בשאלה אם מי־חמצן מעו־דדים צמיחת שער או לא, זאת יש לברר בשיחה של רק חמש דקות עם אשה המחמצנת מחלפותיה. אם כנותה תתיר לה — היא תשמח לגלות מה מי־החמצן מעו־ללים לשערה. בכל אופן, בבקשה המירשם של הקוסמטיקאיות, להבהרת איזורים בעלי פלומה כהה:

שקית אחת בלונדור 3+1 של וולה (להשיג בבתי מירקחת ובפרפומריות), ל־ערבב בכארבע־חמש כפות מי־חמצן 6%, לערבב בקערית זכוכית או פלסטיק, לא מתכת. התערובת צריכה להסמיך כמו קרם עדין, וגוונה הסגול מבהיר עד תכלת־בהיר תוך כדי פעולת ההבהרה. למרוח בעזרת מקלון, או ידית מיברשת־שיניים, ולהשאיר על העור לעשרים דקות למרות העיקצוץ. לשטוף בהרבה מים וסבון.

קרני השמש הם קטליזטור יוצא מן הכלל לפעולה. את הכתמים הלבנים, הנשארים על העור בעיקבות הטיפול, מורידים בעזרת שיפשוף נימרץ במגבת להזרמת הדם, והמתנה של כחצי־שעה. ניתן לחזור על הפעולה למחרת. אם העיקצוץ הוא ממש בלתי־ניסבל, להוריד את התערובת ולנסות לערבב תמיסה חדשה עם אחוז מי־חמצן נמוך יותר. העור חייב להיות נקי מכל שומן לפני ההבהרה.

להשגת אפקט טיבעי, להבהיר עד בלונד־פלטינה ולא להפסיק את התהליך באמצע, כשהשער עדיין בשלב הג'ינג'י.

אם האיזור מגורה — לא לשים קרם. לשים טאלק רגיל!

בישולים

פנטסיה מיזרחית

חאפלה שלא מן העולם הזה אפשר לעשות סביב צלחת אחת בעזרת גבינה לבנה מיוחדת, ולחם טרי בעל קרום פריך, הנראה כמו פיתה נפוחה.

את המירשם קיבלתי מרותי, אישיות ירושלמית אגדתית אשר אילו רק החשתה לי, הייתי מזמרת עליה זמירות מכאן ועד סוף העולם. סיפור כל פעליה, לא היה מותיר דף פנוי בשטח, והיא משחררת לי לפירסום רק מתכון. אבל — אם מכינים אותו כראוי אין דבר שידמה וישווה לו. עושה שמח בראש, ומאושר בבטן — ומה צריך הבן־אדם יותר מזה?

ובכן. לוקחים 250 גרם גבינה שמנה 12%. מקצצים בפנים זר כוסברה טרי (דומה לפטרוזיליה בצורתו). בצל ירוק קצוץ, שפיכה אדירה שמן זית, ומלח בלי קמצנות.

מערבבים הכל, זורקים את הדיאטה לפח, ואוכלים כמו חומוס, בעזרת הפיתה. הא? אמרתי שזה טוב?

בריאות

שיניים מבהיקות

מי שרוצה לקחת ברצינות את נושא תחזוקת השיניים של ילדיו, וגם את שלו — בהזדמנות החגיגית — מוזמן בזאת לקרוא את השורות הבאות.

רופאי־השיניים זועקים כבר דורות כי צריך לצחצח נכון את השיניים. בבית־הספר מלמדים, וכל תינוק יודע, שמצח־צחים בתנועות מלמעלה למטה, לסירוגין, וכו'.

בכל זאת, בדיוק את כל כובד הלחץ, אין שמים במקומות היותר נחוצים. היד מתרגלת באופן אוטומטי לתנועות שבלו־ניות, והעששת חוגגת.

בכדי להתגבר על בעיות הקניית הרגלי הציחצוח הנכונים, הומצא הפטנט הנחמד הבא.

מה עושים?

רצים לבית־מרקחת. מבקשים „כדורים צובעים אדומים לשיניים", נותנים אותם בפי הינוקא, ופוקדים עליו ללעוס. הנ"ל לועס ומרסק אותם היטב בשיניים, ולפי בקשה מפורשת יורק את העודף.

כעת השיניים אדומות־ורודות כשל דרקולה צעיר. כל החיידקים הטפילים תפסו צבע מוחשי.

נותנים בידי הרך מברשת ומישחה, ומס־בירים לו שהמקומות היותר אדומים הם מירבצי המיקרובים, שאותם עליו לתקוף בהיסטריה. אחרי עבודה מאומצת מצידו בודקים אם הרג היטב את כל הפושעים, אשר החומר הסודי המיוחד צבע אותם, וגילה את פרצופם האמיתי.

פטנטים

הכף המרזה

השעיר־לעזאזל, הקורבן, והמוקצה מבין כל פריטי המזון המאכלסים סיר ממוצע, הוא שיכבת השומן הצפה בכל מרק־בשר ראוי לשמו, ומוציאה מהכלים את מנהלת התזונה בעלת התודעה הדיאטתית המפו־תחת.

לא חלילה שהיא מפסיקה להגיש לבני־הבית מחית עם חמאה, או עוגות עם טון סוכר — אבל שם לא רואים, לא מרגי־שים, אין קלוריות. שיכבת השומן הידר־דרה מגדולתה הגליציאנית, ורק עוד כמה סבאים מתעלפים מתענוג בגינה.

השיטה הרגילה התולשת תיגבורת שו־מנית זו מלבצע איחוד מישפחות עם ה־טאייר הפרטי — היא לקרר את המרק במקרר. ואז, כשהשיכבה השומנית מצהי־בה וקופאת, זורקים לפח את שיברי ה־לוחות המגובשים.

הכל טוב ויפה אם יש פנאי. אבל קורה כאשר רוצים לאכול את המרק עם גמר בישולו, ולא רוצים בכל זאת להגיר שומן עד הסנטר? — מוציאים בעזרת כף. מלא־כה אין־סופית, בלתי־נוחה, כשבכל נאגלה דולים שיבעים אחוז מרק יחד עם שלושים אחוז החומר שרצינו להרחיק באמת.

מה עושים? הולכים לסופר־סל, קונים כף מרק בודדת (כדי לא לקלקל שום סט ביתי), לוחצים את ראש הכף אל מישטח יציב, ומכופפים בזווית של 90 מעלות, נולדה כף פטנטית אשר אין נוחה ממנה, בדיוק למטרת הוצאת השומן.

ואם בשומן עסקינן — כאשר מוגשת במיסעדה מנת מרק'צח, שאומדן חד מאשר יתרון מרחיק־לכת לכמות השומן הצפה בו, מגייסים את כל מלאי ה„בלי בושה", ומניחים על פני המרק מפית נייר (עם הצד המחוספס כלפי הנוזל). השומן ייספג אחרי כחמש־שש מפיות ממולאות אשר אותן מניחים במאפרה. להתעלם לגמרי מן המעשנים, המביטים בעיניים שונאות איך ממלאים להם את המאפרה בזבל מסוג אחר לגמרי, ומתעלמים בהזדמנות החגיגית גם מבעל המיסעדה. גועל נפש של עצה, אבל מאד מעשית.

טעם החיים

ליצ'יים

כבר שנתיים אפשר לראות טיפין־טיפין, בעונה זו של השנה, כשהם סדורים בסל־סילות קטנות, את פירות הליצ'י הסיניים שאותם מגדלים בחלקות הניסיוניות של מכון וולקני, בכמויות מיסחריות. בינתיים ניתן להשיג פרי זה במירבצי הכסף ה־שמנים, קרי הסופרסלים של איזורי ה„יוקרה". המחיר הוא כ־40 ל"י לקילו. לא הוצאה ליום־יום, אך בהחלט כדאית, ולו רק פעם אחת, כדי שלא למות בור.

טעמו כטעם גן־עדן, בניחוח מעורב של פירות טרופיים, ואינו דומה לשום פרי אחד.

באי המיסעדות הסיניות התוודעו עוד קודם־לכן לפרי זה, המוגש להם באופן משומר מקופסאות. אבל אין להשוות טעם שימורים, טעים ככל שיהיה, לניחוח ול־בושם הפרי הטרי.

צבע קליפתו העצית־גמישה של הפרי הבשל הוא כגון היין ובמרכז הפרי, ש־גודלו כאגוז, גלעין גדול חלקלק כשל השסק.

טכס אכילת הפרי המשומר אינו מסובך. בוחרים בחנויות הסופרסל קופסה שעליה כתוב „ליצ'י בסירופ קל". הליצ'יס בסירופ הכבד מצריכים השרייה של יומיים במים, שכן המתיקות ממש צורבת בגרון.

הליצ'י הטרי הוא סיפור. לוקחים את הפרי כשהעוקץ שלו מופנה כלפי ה־פה, וקוטמים לו את חלקו העליון — כדי שליש מקליפת הפרי — בשיניים. את כל הפעולה מבצעים בשפתיים סגורות, שכן הפרי מתיז כמיזרקה. לאחר־מכן, עד־יין בשפתיים צמודות, לוחצים באצבע ובי־אגודל את הקליפה הנותרת — ובפלופ אחד מחליק התוך לתוך הפה כמו צדפה חלקה. אחרי מיספר ליצ'יס, נהפכים ל־מומחים.

באחריות.

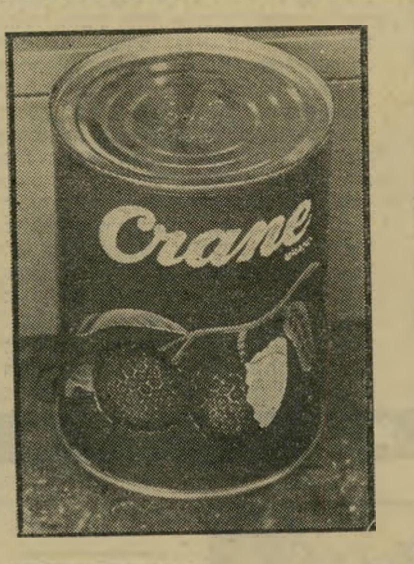

שימורי ליצ'יס

אודי יקירתי,

אודי יקירתי,
בעלי ואני חיים בדרך־כלל די בסדר, רק דבר אחד מפריע לי אצלו באופן איום. הוא מאחר באופן כרוני לכל פגישה אתי, בצורה שגובלת בזילזול בענייני. בדברים שלו הוא די מקפיד. איך לשכנע אותו שגם ענייני חשובים לא פחות.

יש לזה דרך בדוקה. הסבתות שלנו היו אורבות עם מערוך מאחרי הדלת, אבל בימינו הטכנולוגיה השתפרה. כשאת מב־חינה ששעת השי"ן מגיעה ואלופך עדיין לא, סדרי לו יפה, בשורה: נעל־עץ עם עקב גבוה, מחבת עם רדיוס לא קטן מ־חבית, וגם מערוך. השאירי ליד כל המוצגים הנ"ל פתק לאקוני: „תבחר אתה." שכן ברגע סקירת המיסדר — את כבר תהיי מסליגה הרחק־הרחק בענייניך מבלי לחכות לו. האפקט יהיה מהמם בתנאי שלא תזכירי את התקרית בכלל וגם לא תתפתי להיגרר לוויכוח שהוא ינסה להתחיל. חייכי לו במתינות בפרצוף, כעוצרת סוד, ואל תאמרי לעולם מילה בנושא.

החביבות המוגזמת שלך, בתוספת ה־שינוי הקוטבי בהתנהגות (ביחוד אם קודם נדנדת הרבה) יגרמו לפושע להס־תכל על העסק במבט מכבד יותר. איך אמר דה גול: „המיסתורין הוא השילטון." לא מדובר כאן על שילטון, אבל תוספת־כוח לעמדתך בעיניו היתה יכולה להיות יופי של רצפט.

נא לראות את העניין כמסודר.
יש רק לפנות אל אודי יקירתי, ת.ד. 136, תל־אביב.

אודטה דנין

במדינה

פשעים

דם בחתונה

האם נרצח האורח
או נהרג בשוגג
מיריות שימחה?

החתונה שהיתה בעיצומה, בכפר בקה אל־גרבייה שבמשולש, נקטעה לפתע. היריות המסורתיות שפילחו את האוויר חדלו אף הן. מוחמד עבד אל־רחמן בן 21, תושב הכפר, נפל מתבוסס בדמו. חברו ריאד, שעמד סמוך אליו כרע אף הוא, מצוע ושותת־דם.

לשוטרים שהוזעקו למקום לא נותר אלא לקבוע את מותו של מוחמד. חברו, ריאד, הובהל לבית־החולים. בחקירת המישטרה הוברר כי מותו של מוחמד לא נגרם בכוונה תחילה, אלא כתיצאה מכדור שנפלט ופגע בו.

אך לכמה מתושבי הכפר שהיו עדי־ראייה לאסון, גירסה שונה. לטענת אחדים מהם נפגע מוחמד בביטנו בירייה מטווח קצר. הכדור שפגע בו והרגו יצא מגבו ופגע בחברו שעמד מאחוריו. מכאן, לטענת חלק מאנשי הכפר, שהירייה שהרגה את מוחמד עבד אל־רחמן ופצעה קשה את חברו, לא נורתה בשגגה אלא בזדון.

הפגנת חיוניות. המישטרה עצרה שיבעה חשודים. שלושה מהם קרובי מישפחת ההרוג. השיבעה שנעצרו, תחילה לשמונה ימים, נשארו במעצר לבקשת המישטרה, שביקשה להאריך את מעצרם ב־15 יום. זאת, עד לפסיקת בית המישפט שיקבע אם המיקרה היה תוצאה של הריגה בשוגג או, להבדיל, רצח בכוונה תחילה.

בכפר יש המשוכנעים שמוחמד עבד אל־רחמן היה קורבן לקבוצה של „אלמנטים בלתי־אחראים" שמסירת היריות באוויר המתלווה באחרונה לחתונות הנערכות בכפר הפכה לגביהם דבר שבשיגרה — דבר שנועד, בעיקרו, להפגין את נחיצותם ואת השיבותם במעמדים אלה.

דודו של הנפטר, מוסטפה בנאיים, עורך־דין במיקצועו, סיפר על הצטברות של גורמים מקומיים וחיצוניים שהובילו, לדעתו, לאסונות דוגמת זה האחרון, שלדבריו לא היה בלתי־צפוי. „לפני שבועיים," סיפר, „קרה מיקרה דומה. מיקרה שהיה צפוי."

אומר מוסטפה: „האוכלוסיה רואה ביריות חלק מהשמחה. זהו הלך־הרוחות. הדבר מעודד אנשים לרכוש כבוד ומעמד. אלא שיש אנשים שמהווים קבוצות מיעוט, שרואים לעצמם זכות להפגין את חיוניותם בחתונות אלו."

תופעה זו הצמיחה, לדעתו, כמה תופעות־לוואי. האחת: רדיפת הצעירים אחר נשק — אם בעבודות שמירה המקנות להם זכות להחזיק בנשק, אם בהתרפסות לפני גורמי ממשל ואנשי מישטרה בשיתוף־פעולה ובמסירת מידע, המקנים להם בתמורה זכות להחזיק בנשק להגנה־עצמית, כביכול.

הצטברות מלאי הנשק בכפר מדאיגה גם את ראש המועצה, גלאל אבו־סועמה. לדבריו הגיש למפקד מישטרת מרחב נתניה, שבפיקוחה נמצא הכפר, עצומה החתומה בידי 500 איש מתושבי הכפר, שבה הוא מבקש פיקוח מישטרתי והיתר מוסמך מטעם המישטרה לכל המבקש להחזיק נשק בתחומי הכפר.

ניקמת־דם. „המצב כפי שהוא לא יכול להימשך," אמר גלאל, ומוסיף: „חוגים נרחבים בכפר החליטו על החרמת החתונות עד שתיפסק מסורת היריות." לדעתו האישית, מסירת זו בלתי־נסבלת ואף אינה רצויה.

תגובת מישטרת מרחב נתניה על השתלשלות המאורעות האחרונים בבקה אל־גרבייה היתה פושרת למדי.

אמר ניצב־מישנה עירן, מפקד המחוז: „אני מודע לעובדה שכלי־נשק נמצאים בידי חלק מהתושבים. הם נמצאים בידם באופן חוקי, באישורה ובהמלצתה של המישטרה. אשר לכלי־נשק לא מורשים — זו כבר שאלה אחרת."

ובינתיים נמשכים החיים בבקה אל־גרבייה כסידרם. יש המנסים לשכוח מה שקרה. אחרים מבטיחים ניקמת־דם, במידה שישוחררו העצורים בפרשה.

תשבץ העולם הזה 2087

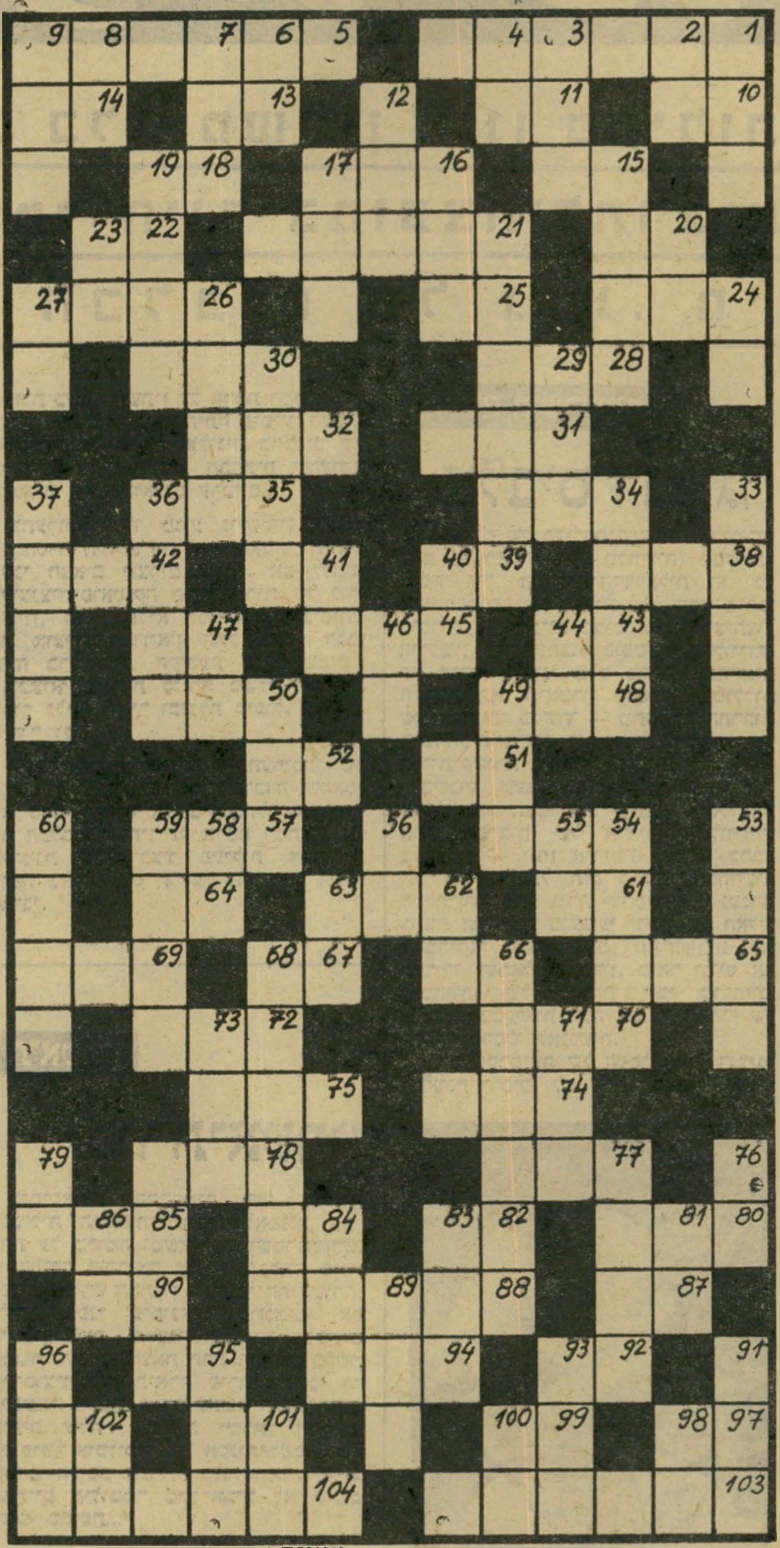

מאוזן:

1. טרוניות; 5. מרכאות; 10. פרוסה; 11. דורון; 13. יבשה מוקפת ים; 14. עוף־טרף; 15. בהשאלה: עלוב־נפש; 16. מידת־אורך אנגלית; 18. בתוספת, ועוד; 20. בהשאלה: עלוב־נפש; 21. הופך ללבן; 22. ארמדה; 24. בית הפרה; 25. בילבד; 26. מורא גדול; 28. מעט; 30. עצם; 31. ואקום; 32. ספינת המידבר; 34. הקדוש מוסלמי; 35. זה הוא (הפוך); 38. מתוטי הארג; 39. חומת־מים; 41. בלוטת־הנקה; 42. עשירית האלף; 43. ישן; 45. תיצרת הכיבשה; 47. צונן; 48. פרימטר; 50. כר־מירעה; 51. מושח בשמן; 52. אפס כוחו; 54. סימבול; 57. יפעה; 61 קידומת הולנדית; 62. מעט; 64. רסיסי־לילה; 65. תיכלה; 66. אדון; 67. תבלין לקפה; 69. שם מתקינים את היין; 70. הם; 72. דוכן מוגבה; 74. נתח בשר־חזיר; 75. אין־כסף; 77. מין מס; 78. מקביל לקנה; 80. אריג דק מובחר; 82. צעיר; 84. עצם בפה; 85. קיטור; 87. בית הציפור; 88. מילת תיקווה; 90. סימת לרבות; 92. מילת חיוב; 94. קונצרן גדול בארץ; 95. תבואה; 97. בוסתן; 99. מילת־בקשה; 101. מתגורר; 102. שרוי בתענית; 103. יישוב בארץ; 104. עיר בקנדה.

מאונך:

1. עולם; 2. מידת לח קדומה; 3. ריבית שחורה; 4. קריאת־יגון; 6. ראש אגף (ר"ת); 7. שיח ו...; 8. מטבע יפאני; 9. מחלקי הפנים; 12. מחלקי היממה; 15. בור עמוק; 16. מגילגולי הארבה; 17. מישפט; 19. „פיפינג טום"; 20. עלה בספר; 21. עיסת־שקדים; 23. מיקווה־מים ענקי; 24. ראש, בערבית; 26. השיכה; 27. בת־קול; 29. מין מאכל נוזלי; 30. נחמד ומתוק; 33. חגיגה גדולה; 34. בירה אירופית; 36. שירו!; 37. פיר גדול ועמוק; 40. עולץ; 41. מיניסטר; 44. ריקבון; 46. בגד־שרד; 47. טול!; 39. אנדרטה; 50. חווה היתה הראשונה; 53. מבהמות הבית; 54. סערה; 55. מזון אבותינו במידבר; 56. מגיח; 58. מונח בתורת החשמל; 59. קיבוץ בהרי אפריים; 60. איזור בנגב; 62. כמו 47 מאוזן; 63. מין משקה; 66. כלל הספרים היוצאים לאור; 68. בן מדינה שכנה; 71. מוט דק; 73. מוחשי; 76. תרופה; 77. חוכמה; 79. מילת שלילה; 81. כלי־קיבולת גדול; 83. הסתלק!; 84. הנותר; 86. צאצאה; 90. סופר אמריקאי (יש"מ); 91. מלך עמלקי מיקראי; 93. מכלי התיזמורת; 95. כומתה; 96. מילת שאלה לכמות; 98. מילת בקשה; 100. מכינויי האלוהות; 101. גוף; 102. הוראה מפורשת.

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת", ת. ד. 136, תל־אביב.

בין הזוכים יוגרלו פרסים: שתי מנות בשווי 50.— ל"י (חמישים לירות) כל אחת, באחד מסניפי רשת הפיצריות רימיני בתל־אביב.

קשקשת 2087

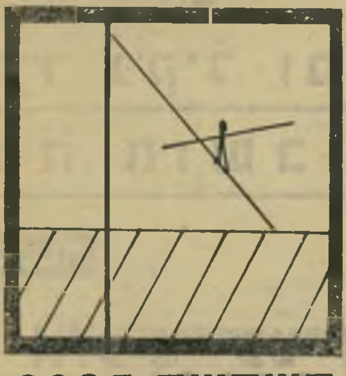

קשקשת 2085

- זברה עוברת במעבר־חצייה.
שמחה נוימן, רח' המעפילים 9, באר־שבע

- סמל הפיחות תדהר.
אלישבע זכאי, רח' קריניצי 16, רמת־גן

- „...ודווקא במעבר־החצייה הוא ניסה לעקוף את המכבש!"
הדי תבדין, רח' גזר 6, תל־אביב

- „לעזאזל! דווקא בשיא המתח של מירוץ־הסוסים התקלקלה הטלוויזיה!"
אברהם טל, עין־כרמל

- סוס בשח־מת שנפלה לו לבנה על הראש.
שירילי זיי (בר־אור), רח' אבן־גבירול 175, תל־אביב

PIZZERIA
RIMINI
מסעדות איטלקיות
תל־אביב, ככר אתרים טל. 288800
תל־אביב, ככר מלכי ישראל 4, טל. 263987
תל־אביב, רח' אבן־גבירול 24, טל. 266177
תל־אביב, דיזנגוף 93 טל. 221681
חיפה, רבי הנביאים 20, טל. 640201
חיפה, דרך רופין טל. 252654
ירושלים, רח' יפו 43 כשר
ירושלים, המלך ג'ורג' 15 כשר
רמלה, רח' הרצל 102
אילת, מרכז התיירות
חחדש
חדש!!!
בן־יהודה 262
פינת דיזנגוף
טל. 455070
1977

נמר של נייר

האם כלב משתין הינו פעילות אמנותית ✶

ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד במועצה־לתרבות־ולאמנות ✶

מה חושבים הכלבים על גזע, מיתוס והחיים

אמנות

אלט־נוי־שטיין

במוזיאון הבריטי בלונדון מצוייה סידרה של טבלות־חימר מסיפרייתו של המלך האשורי אשורבניפל, מן המאה השביעית לפני ספירת הנוצרים. הטבלות מתארות את תהליך ייצור הזכוכית בימי קדם. בעוד כמה שנים יאכלס מן הסתם המוזיאון העירוני של תל־אביב, סידרת תצלומים שתתאר את תהליך זיגוג וניפוץ הזכוכית במחצית השנייה של המאה ה־20, מעשה־ידיו של האמן/זגג יהושע נוישטיין.

בינתיים מציג בימים אלה מוזיאון תל־אביב, באולם הגדול מס' 4 שלו, סיכום־

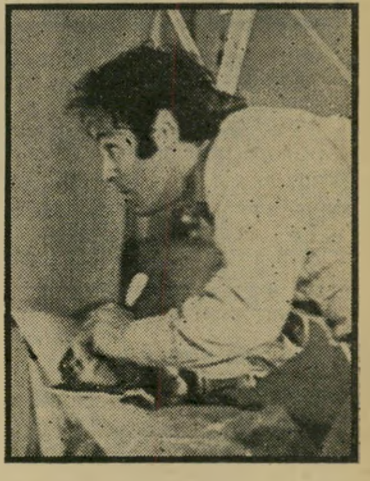

יהושע נוישטיין
שני חצאים יוצרים שלם

ביניים מעשה־ידיו של אותו אמן/זגג. אמנותו העכשווית של נוישטיין מתמקדת בגיליונות־נייר רבים מתוצרת מיפעלי נייר חדרה, החתומים ומוצגים כמעשה־אמנות של יהושע נוישטיין.

נוישטיין הוא כוכב־שביט באמנות הישראלית, שנולד בארצות־הברית. כאמן אמריקאי צעיר הבין את האפשרויות הפרובינציאליות המצפות לאדם המגיע מן המטרופולין האמריקאי, ועל כן השכיל והיגר לישראל תוך שהוא גורר בעיקבותיו מריח בעיותיה של האמנות האמריקאית ושוליה הצעקניים. אחת מיצירות־האמנות הראשונות של נוישטיין בארץ־הקודש היתה ניסיון של הבאת ים בעזרת רמקולים לגיא בן־היעום (ממנו נגזר השם: גיהנום) בירושלים כעבודה קונספטואלית. אלא שמשום־מה נשמטה מן התרגום לאנגלית של ספר התנ"ך של נוישטיין העובדה שבגיא בן־היעום ניצב בימי המלכים המולך, שלו הקריבו בני־ישראל את בכוריהם, וגלי הים האמריקאים של האמן כיסו את ההיסטוריה של הגיא כמו היה קניון מצולק, הנשקף מנקודת זבריצקי.

גיחתו הבאה של נוישטיין לכלי־התיקשורת היתה סידרת ציורים מזוגגים וחתוכים, שבהם ניסה לפרק אלמנטים שלא היו כלל בעבודותיו — תוך שהוא רושם על שמו אצל רשם־הפטנטים, את פטנט גיזור הזכוכית. ליטופם של כלי־התיקשורת הביא אותו לשוב ולרעות בשדות האמנות הקונספטואלית והפעם, בעזרת כלב שהשתין על אדמת רמת־הגולן הדשנה, שמן הסתם היתה ניסיון לעטוף אמנות משוללת אידיאולוגיה בתכסיס של ביטוי פוליטי, ומחאה חברתית שהעתיק מאמנים קונספטואלים ערכיים.

בתערוכה שלו מגיע נוישטיין לקביעה חסרת תקדים בתולדות האנוש, והיא: „שני חצאים יוצרים שלם". אם להניח ללינציה־פראטיקה הגיאומטרית של נוישטיין, הרי מפליא למצוא את ניסוחה של אוצרת המוזיאון התל־אביבי, הגב' שרה ברייטברג, הקובעת כי נוישטיין: „המציא מערכת סגורה משלו, הפועלת בתוך גליון הנייר וכוללת קיפול, קריעה, חיתוך וכו'..."

לשם השלמת האבסורד בתערוכתו של נוישטיין, מצערת למדי העובדה שהאמן לא טרח להביא אל בין כתלי המוזיאון את הכלב שהשתין על אדמת רמת־הגולן, על־מנת שזה יבצע פעילות אמנותית דומה באולם מס' 4 של המוזיאון התל־אביבי.

תיאטרון

פורתיאטרון

קומיסארית התרבויות של ישראל, מנכ"לית המועצה־לתרבות־ולאמנות, נאבקת על מקומה ומעמדה במישטר־החדש. זו הסיבה שהביאה את הגב' לאה פורת לפנות בחודש האחרון לאמצעי־התיקשורת, ולהציג לפני עיתונאים ,מוזמנים' את הישגיה ואת הישגי ה,אגודה לקידום אמנות־לעם' הנמצאת תחת חסותה. בלשון תת־סוציולוגית תיארה פורת באוזני ה־עיתונאי מיכאל אוהד ממפת־הקרב־התרבותית שלה: „מדינת ישראל החליטה על פיזור אוכלוסיה. על אמנות־לעם לדאוג שאדם היושב במרחק מאה וחמישים או מאתיים קילומטר מתל־אביב לא ירגיש עצמו מקופח..."

בצייניות יהירה ומתנשאת, ממשיכה הקומיסארית פורת וקובעת: „הבאנו ל־עיירות הפיתוח סולנים ושלישיות ורביעיות וגם את האנסמבל הקאמרי. את ארתור רובינשטיין לא הבאנו, גם את ,פידליו' לא הבאנו...". לשוחר־התרבות התודה לסיבה שבעיירות־הפיתוח מסתפקים ב,סולנים, שלישיות ורביעיות' ולא בארתור רובינשטיין ופידליו קובעת פורת בעזות מצח: „אמנות־לעם איננה כופה את עצמה. האדם בשטח, רכזי־התרבות או הוועדה האמנותית קובעים מה טוב ליישוב שלהם..."

אבל לא היו דברים מעולם. הצהרות אלה הינן תיאטרון יחסי־הציבור האישי של לאה פורת, תיאטרון שהנחת־היסוד העיקרית שלו היא שניתן לשטות בכולם בעת ובעונה אחת. ואם לדבר על העובדות, ולהציג את הסתירות, הרי כאן המקום להזכיר שרק לפני כמה חודשים מנעה ה,אגודה לקידום אמנות־לעם' את הצגת מחזהו של פיטר הנדקא קאספר בביצוע התיאטרון האחר בעיירות־הפיתוח, למרות דרישתם של רכזי־התרבות והוועדות־האמנותיות המקומיות.

האם לא נמאס ללאה פורת ולאמרכלי־התרבות שלה לשחק את „ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד" בתיאטרון הפארסה של המועצה־לתרבות־ולאמנות?

החוויה הישראלית

אלביס דנציגר

רגישותם של כלי־התיקשורת האלקטרוניים בישראל (רדיו, טלוויזיה) לבעיות־היסוד של התרבות־הישראלית הן מן המפורסמות. ולא מפליא כלל שבין מוספי סיפרות רדיופוניים מכוסי איזוב וציחצוחי־לשון, ועד לכתבות סופשבוע בטלוויזיה על אודות רקדני בלט מודרני מזדקנים והצגות של תיאטרון מיסחרי משוללות ערך אמנותי כלשהו — מתחמקת התרבות הישראלית בינות לאצבעות החלולות של כלי־תיקשורת אלה.

בשבוע שעבר בא והוכיח מותו של אליל־הזמר האמריקאי אלביס פרסלי את אוזלת־התרבות של הרדיו והטלוויזיה. בהשבוע — יומן אירועים הובאה כתבה של המופקד על תיק התרבות בחדשות הטלוויזיה, צבי גורן, שהמיר את נענועי גופות הרקדנים בנענועי ירכיו של האליל האמריקאי המנוח. גם יומן־השבוע של שידורי ישראל — רדיו, מיהר וגייס את מומחיותו של המלחין יוסי מר־חיים, שהוכיח בבקיאות רבה את „תרומתו" של אלביס פרסלי לאנושות.

מותו בטרם־עת של הפסל יצחק דנציגר בתאונת־דרכים לא זכה בכיסוי בכלי־

אלביס פרסלי
12 קאדילקים לבנים

התיקשורת האלקטרוניים, למרות השפעתו הרבה והמתחדשת על כל מעשה התרבות והאמנות בארץ. דמותו, אמנותו ויכולת ניתוחו האינטלקטואליים לא אמרו מן הסתם דבר למופקדים על ה,תרבות' ב־מדיומים של הרדיו והטלוויזיה. ייתכן גם שחסרונן של תריסר מכוניות קאדילאק לבנות במסע ההלוויה של יצחק דנציגר הפך את מותו לידיעה מערכתית קלושה, שלא היה בכוחה להביא תהילת עולם כלשהי לכתבלבי־התרבות של הרדיו והטלוויזיה.

הרגום

הלבנים והעיר

„אלה הם הסיפורים שמספרים הכלבים בשעה שאש המדורות מתמרת אל על והרוח באה מצפון. או־אז נקהלת כל מישפחה סביב האח והכלבלבים יושבים בשקט ומקשיבים, ועם סיום הסיפור הם שואלים שאלות רבות:

,מה הוא אדם?' הם שואלים.
ואולי: ,מה היא עיר?'
או: ,מה היא מלחמה?'

אין תשובה חיובית אף לאחת מן השאלות האלה. יש השערות וסברות וניחושים למדניים רבים, אך תשובות — אין..."

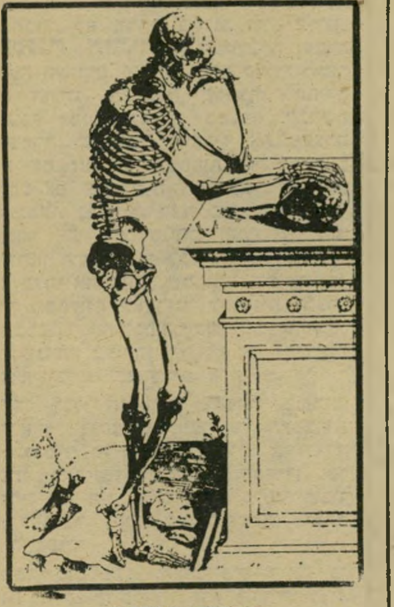

דחליל אגדתי
אלגוריה חללית

וזהו קטע־הפתיחה מתוך הספר עיר*. ספר קלאסי של מדע־בידיוני, המורכב משמונה סיפורים המהווים אגדה מהולה במיתולוגיה „המסופרת זה מאות בשנים" על־ידי כלבים תושבי כדור־הארץ. הכלבים מוטרדים מתולדות כדור־הארץ ושואלים שאלות: „אם אי־פעם היה יצור כגון האדם... כי האדם כפי שהוא מוצג באגדה, איננו אלא פרי הדימיון העממי. ייתכן, כי בימיה הראשונים של התרבות הכלבית עוצב האדם כיצור בדוי, מין אלוהים גיזעי אשר עליו יכולים כלבים להשליך יהבם ולמצוא בו עזרה ונחמה..."

מתוך התפתחותה של אגדת העיר אנחנו למדים בהדרגה: „לאחר התפרקותן של הערים, ולאחר שבני־אדם נטשו, אחת ולתמיד, את מקומת ההתכנסות של המאה העשרים, ופרקו מעליהם את היצר השבטי להתקבץ יחד באיזו מערה או באיזה מער כדי לעמוד בפני אייב משותף או בפני פחד משותף. יצר שאבד עליו כלח, מאחר שלא היו עוד פחדים או אייבים. האדם התקומם בפני יצר העדר אשר כפה עליו תנאים כלכליים חברתיים בדורות עברו..."

הסיפור עיר עוסק בהתפוררות ערי ה־עולם והעיר עצמה, כמוקד ההתרחשות העולמי, שבא לכדי הנצחה סוציו־היסטורית בידי מכס ובר בסיפרו העיר. תם תפקידה של העיר, והספר הזה מתאר בדילוגים על הזמן את תהליך ההגירה של בני־האדם לכוכבים וגלאקסיות רחוקים, שעה שאת מקומו על פני כדור־הארץ יורשים הכלבים.

כמאמר אחת ההערות שבספר, דומה

* „עיר", מאת קליפורד סימאק, הוצאת „עם עובד", סידרת מדע־בידיוני, 234 ע'.

„כי האדם מוצג במתכוון כאנטיתיזה לכל מה שמייצגים הכלבים, מין דחליל אגדתי, בריה פרציזלוגית...". נושא החוזר ונשנה במהלך הסיפור הינו סיפורו של „ג'ווייץ, הפילוסוף של מאדים" המת על סף תגלית פילוזופית גדולה שעליה מספרת אגדת־הכלבים: „כאן יידרש מוח שאיננו כבול בחרצובות של הגיון, מוח שדפוס ארבעת־אלפי שנות מחשבה אנושית לא מעכבו מלהמשיך ולשאת את הלפיד שידו המתה של פילוסוף מאדים הניפה לרגע. לפיד שהאיר את הדרך לקראת תפיסה חדשה של חיים ותכלית, שהראה את השביל — קצר וישר יותר — פילוסופיה אשר היתה מקדמת את המין האנושי במאה אלף שנים בתוך שני דורות קצרים..."

כמאמר ספר ,תהילים' „כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול" כך מתנהלים להם הזמנים במיתולוגיית כלבים זו, עם היבטים ערכיים של „שמירת הגזע היא מיתוס... מיתוס שכולכם חיים לאורו, דבר בזוי שצמח מתוך המיבנה החברתי שלכם. הגזע כלה כל יום. כשעה שאדם מת מסתיים הגזע לגביו — כל מה שהדבר נוגע בו, אין עוד גזע..."

עיר הוא סיפור מתוחכם. אלגוריה חללית לאיכויות החיים של עולמנו. ספר שבו פועלים על שני מישורים סיפוריים האקולוגיה היומיומית והאיכות של המגע הבינאנושי, תוך ביקורת תוקפנית לכניעת האדם בפניהם.

כתבי־עת

קונסנזוס לאומי?

במסעו לארצות־הברית ניסה ראש־הממשלה מנחם בגין להציג תמונה ורודה של אחדות העם היהודי, בארץ ובפזורה, תחת הכותרת „קונסנזוס לאומי". אלא שתמונה זו נועדה להדיוטות בלבד.

ריבעון חדש הקרוי לווייתן * העוסק בפוליטיקה ובתרבות של המזרח־התיכון, מפריך קונסנזוס זה. הריבעון, המופיע באנגלית, משמש כלי־ביטוי לדור הצעיר של המנהיגות האינטלקטואלית היהודית בארצות־הברית, תוך הצגת עמדות ,סופר־יוניות' השוללות אחדות יהודית לאומית — לחלוטין.

לווייתן נפתח בראיון מקיף עם הפרופסור נועם חומסקי, אשר דן באימפריאליזם הנפט וביחסי ארצות־הברית—ישראל. מאמר מקיף אחר מבקר את תהליך הפוליטיזציה העובר על אירגון התרבות הבינלאומי אונס"קו. מילחמת־האזרחים בלבנון מתוארת בלא כל סנטימנטים, כמקובל באחרונה בארץ. מאמון מאקי מביא,

„מעגל הגיר הפלסטיני"
יותר התעניינות

בסקירה עדכנית, את המתרחש במדינות ערב. במאמר תוכניתי מעורר חוסיין אגהא את השאלה איזה אופי יהיה למדינה הפלסטינית. את עמדותיו של גוש־אמונים ואת השקפות חבריו בנושא ההתיישבות מעבר לגבולות הקו הירוק מתאר יואל גרינברג.

מתוך הפרק הנכבד המוקדש ל„מיסמך קניג", דומה שפירסום מיסמך זה הוסיף לעירעור אותו „קונסנזוס לאומי" שהכל מתפארים בו ביהדות ארצות־הברית ואשר אינו ניכר כלל מתוך קשת המאמרים של לווייתן. בין השאר מגונה „מיסמך קניג" על־ידי הפרופסור ישעיהו לייבוביץ. הפרק התרבותי של לווייתן מוקדש רובו־ככולו למשוררים ערבים.

מחמוד ואתד ותופיק זיאד המייצגים את ערביי ישראל, ואילו המשורר הישראלי־לשעבר מחמוד דרוייש מפרסם את סיפורו מעגל־הגיר הפלסטיני. את התחבות היהודית־ישראלית שלאחר מילחמת יום־הכיפורים מייצג תרגום דיווחו של יונתן גפן מילכוד 73, שפורסם בשעתו בעיברית כפרק בספר המחדל.

בעיותיה של הכלכלה הישראלית מתפענחות בעזרת ראיון שנערך עם הפרופסור מיכאל ברונו, ושמתוכו ניתן ללמוד על תחלואיה של הכלכלה הישראלית.

הופעתו של ריבעון זה מעידה על רוחות חדשות המנשבות בקרב יהודי ארצות־הברית, רוחות של ביקורת מעמיקה על הנעשה בישראל תוך שמירה על ערכים הומאניסטיים, ואי־כיבודו של אותו „קונסנזוס לאומי" שהפך כותרת מלאכותית. מרוח הדברים המתפרסמים בלווייתן ניתן ללמוד מעט על התפקיד שיש בכוחה של יהדות ארצות־הברית למלא בתהליך השלום בין ישראל למדינות ערב מחד, ובהכרה הישראלית בפלסטינים.

* לווייתן, חוברת 3—1, מוצא לאור על־ידי אוניברסיטת בוסטון.

משורר ערבי־ישראלי המתגורר בארצות־הברית * מספר על דרכו, השקפותיו וציפיותיו מהחברה הישראלית, על סיפרות ופוליטיקה

השתיקה הרועמת

פאוזי אל-אסמר (40) נולד בחיפה, גדל בלוד, סיים בית־ספר תיכון ישראלי. עבד כעיתונאי בעיתונים שונים. במשך 17 חודשים ישב בכלא לפי „תקנות ההגנה לשעת חירום — 1945", ושוחרר אחרי מאבק ציבורי. הוא השלים את לימודי המ.א. שלו באוניברסיטת ברדפורד, אנגליה. בימים אלה הוא מתגורר בוושינגטון, ארצות־הברית, ומשלים עבודת־דוקטורט בנושא „דמות הערבי בסיפרות־הילדים בעיברית". כמו כן משמש בין עורכי בית־ההוצאה „מפתח". ספריו: „הארץ המובטחת" (שירים — 1969) ; „אנשי־דמון" (שירים — 1971) ; „שירים מכלא ישראלי" (באנגלית — 1973) ; „אני אזכור את האדמה" (1974) ; „להיות ערבי בישראל" (עיברית — 1975) ; „חלום על מיזרן הקוצים" (שירים באנגלית — 1976). סיפרו „להיות ערבי בישראל" ראה אור באנגלית — ועומד להופיע בקרוב בתרגום לערבית, לדנית, לצרפתית, לאיטלקית ולגרמנית. על דרכו סיפר פוזי אל־אסמר לכתב „העולם הזה":

מונולוג

הנקבה הזאת היא פלסטין

● אני זוכר את השיר הראשון שכתבתי. למדתי אז בבית־הספר העממי. השיר תיאר את כיבוש לוד. את גוויות ההרוגים ברחובות. מבחינה סיפרותית זה לא היה שיר. אומנם, חברים ללימודים שקראו אותו התלהבו ממנו. גם אני וגם חברי לא הבנו אז הרבה בשירה. אבל המייוחד בשיר הזה היה הרגש בו, ולכן יש לו בעיני ערך ריגשי עד היום. השיר לא פורסם, אבל אז התחלתי לכתוב. הייתי כותב הרבה. חלק מהכתיבה לא הראיתי לאיש. חלק הייתי מראה לחברים שלי.

● באותו הזמן התחברו אצלי שני דברים: הסיפרות והפוליטיקה. עד היום אינני יכול להפריד ביניהם. לדעתי, גם הפוליטיקה וגם הסיפרות הם החיים. בסיפרות אתה מבטא את מה שאתה מרגיש, וחושב ומבטא את הרגש ואת ההתנהגות של החברה שבה אתה חי.

● לא הייתי פליט, וגם לא היתה לי הרגשה של פליט. אבל בחברה הישראלית שלאחר 1948 היתה לי הרגשה של נטע זר. מי שעזר לפתח בי את הקשר בין הסיפרות לפוליטיקה היה הצנזורה הצבאית. רציתי פעם לפרסם שיר־אהבה. השיר נשלח, כרגיל, לצנזורה, ושם הוא נפסל בטענה שהשיר מדבר אל נקבה, אבל הנקבה הזאת היא פלסטין. שעה שכתבתי את השיר לא חשבתי על כך כלל. אולי זה היה בתת־ההכרה. יכול להיות. אבל לא היתה לי כל הרגשה פוליטית כשכתבתי את השיר. אבל כאשר קראתי שוב את השיר יכולתי להבין למה התכוון בעצם האדם מן הצנזורה. ניתן היה להבין את השיר בצורה פוליטית.

ביאליק נפסל בידי הצנזורה

● „הכיתה שלי היתה הראשונה שנפל בחלקה לעבור את השינוי מתוכנית בחינות־הבגרות הלתדוניות לבחינות־הבגרות הישראליות... התוכנית בעיברית כללה: תנ"ך, פרקי אבות ומיצירותיהם של ביאליק, אחד־העם, שמעוני וי.ל. פרץ. נוסף על הקשיים הלשוניים שהיו לנו, לפי שידיעותינו בעיברית מצומצמות למדי, הכביד עלינו אופיים הפטריוטי־יהודי והציוני של רובן המכריע של היצירות הסיפרותיות שלמדנו... שיריו של ביאליק שניבחרו למעננו היו כולם ציוניים ולאומיים. הציפור הנחמדה של ביאליק מ,אל הציפור' היתה זרה לרגשותינו. המשורר שואל על הארץ החמה והיפה שהיא גם ארץ אבותינו. אם הפרחים של ביאליק עדיין לא נבלו מזה אלפיים שנה, כמובן שגם הפרחים שלנו עדיין פורחים,

אם גם לא לגבי משרד החינוך והתרבות. לא אחת תמהנו, עד כמה השיר, ממש כפי שהוא, יכול להיות מושר בפיו של פליט פלסטיני. הרגשנו זאת גם לגבי השיר ,איגרת קטנה'. השיר אומנם מוקדש לאחיו של המשורר היושבים בציון, אך כל בית בו עשוי לבטא את רגשות בני עמי הפלסטיני. כאילו מפינו נלקחו המילים: ,גם עתה עוד הנני תועה כצאן / את גיזי, את חלבי ובשרי יקחו / ושבט הנוגש לא יאמר עוד הון / עוד יסגור עלי מרעה כרים ואחו / לא נחקר ערנה אם־יש קיבה רעבה / בבטני הריקה, אם גם אני איש / לפי שעה אנשם וארעב בגניבה / אתפרנס ככלב שבע קלון ורש...'. אין ספק, כי אם היה משורר ערבי כותב שיר כדוגמת שני אלה, הצנזורה הישראלית היתה אוסרת את פירסומם..."*

● „...אצל אחד־העם למדנו רבות על בעיות העם היהודי, ועל גדולתו של משה, המנהיג הרוחני של ישראל, שבדמותו, כדברי אחד־העם, הגשים העם העיברי את ,מיטב עצמאותו', לעומת זאת לא זכינו מעולם ללמוד על גדול המנהיגים הרוחניים של עמנו — הנביא מוחמד. כמו כן, לא הגיע לידיעתנו, אלא שנים רבות לאחר שסיימנו את לימודינו, מאמר של אחד־העם ,אמת מארץ־ישראל', בו מתח ביקורת על יחס היהודים כלפי הערבים..."

● אני ובני־דורי לא ידענו עיברית טובה, כך שלא יכולנו להיעזר בהתפתחותנו בסיפרות העיברית. רק העיתונים הקומוניסטים בערבית שמרו על הקשר בינינו לבין הסיפרות והתרבות הערבים מחוץ לגבולות המדינה. היינו כמו ענף שנקטע ונזרק. היה עלינו לגדל שורשים. לאט־לאט הצמחנו שורשים. אחת הדרכים היתה להאזין ברדיו ולעקוב אחר המתרחש בעולם הסיפרותי שמעבר לגבול. באותה תקופה היה מותר לקבל ספרים מחוץ־לארץ בתנאי שלא אנחנו נשלם עבור הספרים. אם היית משלם עבור ספר, היית נחשב כ„מתעסק" עם האוייב. אדם שהיה מקבל ספר היה מוסר אותו מייד לאחר הקריאה לידי חברו. החבר היה מעתיק את הספר, ומעבירו לחבר אחר. אני עדיין מחזיק ברשותי שלושה סיפרי שירה שהעתקתי במו־ידי. בדרך זו חינכנו את עצמנו.

ראשיד חוסיין: סמל הטרגדיה שלנו

● ב־1958 נוסדה הוצאת הספר הערבי, שהיתה הוצאת־הספרים הערבית הראשונה בארץ. ההוצאה נוסדה בידי מפ"ם. במקביל נוסד ירחון סיפרותי בשם אל פג'ר

* אל־אסמר הוא המשורר הערבי־ישראלי היחיד שעזב את תחומי ישראל ולא עבר למדינה ערבית.

* הכוונה לצנזורה הצבאית בשנותיה הראשונות של המדינה. כיום אין הצנזורה הצבאית נוהגת לצנזר שירה.

(השחר). בראשית דרכי הסיפרותית עבדתי במערכת אל פג'ר. ערכתי אותו יחד עם המשורר המנוח ראשיד חוסיין. ראשיד היה עבורי מעין אח מבוגר. הוא היה אדם מאד רגיש, משורר יוצא מן הכלל ועיתונאי מעולה, וסופר טוב. אבל ראשיד נהרס. כאשר אני נזכר בגורלו נהיה לי רע על הנשמה. ראשיד היה המשורר של העם. שיריו נבעו מתוך רגש העם, ומתוך שאיפות הנשמה שלו. כבן־כפר, כל דבר אצלו היה קשור בכפר ומקורו בעם. פגשתי את ראשיד שוב כאשר הגעתי לארצות־הברית ב־1972. הוא היה כבר אדם אחר. הוא היה מאוכזב, גם מן החיים. הוא חש עצמו בארצות־הברית כנטע זר — אבל המשיך' ללחום. הוא אהב את המולדת שלו, כתב הרבה שירים על פלסטין — ורצה לשוב לכפר שלו. כאשר ראיתי אותו בפעם האחרונה הוא היה יחד עם עמוס קינן. שניהם השתוללו משימחה — כאחים.

ראשיד חוסיין היה אדם גדול, משורר גדול ולוחם גדול. ראשיד הוא הסמל של הטרגדיה שלנו. הוא פירסם דברים רבים. ספק אם החברים שלו יודעים כמה הוא כתב. הם יודעים רק על חלק. הם מכירים את דיעותיו — אבל דחילק, יש הבדל בין לדבר עם אדם לבין קריאת כל הייצירות שלו.

● עם התפתחות המו"לות הערבית הוצף הרחוב הערבי ספרים. רוב הספרים היו מיסחריים, רזמנים ומעט מאד סיפרי שירה והיסטוריה. לא הוצאו לאור ספרים בעלי גוון פוליטי. מאחר שהייתי מחוסר־עבודה, גייסתי מעט כסף והחלטתי להפוך מו"ל של ספרים פוליטיים. הספר הראשון שהוצאתי היה ההיסטוריה של אלז'יר ולאחר־מכן את הפילוסופיה של המהפכה מאת גמאל עבד אל־נאצר. ואז החלו לעצור אותי והצרו את צעדי הוצאת־הספרים שלי. רצו להאשים אותי במגע עם ה„אוייב".

● עלי להתייחס להפרדה הפיסית, התרבותית וה־סיפרותית בין שני העמים החיים בישראל. ממשלת ישראל דאגה תמיד להפריד בינינו. מי מכם מכיר את היצירות של המשוררים בני־דורי ? כמה מכם קראו איתן ? מי שלא קרא את היצירות שלנו אינו יכול כלל להבין אותנו — ולהשתתף בתחושות שלנו. מיפגשים מילוליים אינם מייצגים אותנו. הממשלה רצתה תמיד להשפיל את התרבות שלנו. להתעלם מהתרבות שיצרנו. מהתרבות שקדמה לנו. למשל : עד לאחרונה לא היה במוזיאון ישראל זכר כלשהו לתקופה הערבית בפלסטין. על כל פנים, בהדרגה חינכנו את עצמנו והגענו לרמה

תרבותית שהעולם הערבי הכיר בה. למותר לציין כי אחרי מלחמת 1967 הפכה השירה של בני־דורי, משורריה הערביים של ישראל, למעין ספר־לימוד של העם הערבי בארצות ערב.

התרבות היהודית־ישראלית מתעלמת מהעובדה שאנחנו חיים בארצם של שני עמים

● תמיד חלמתי שבארץ תקום הוצאת ספרים שתוציא לאור את מיבחר הסיפרות הערבית בשפה העיברית — ולאו־דווקא אנחנו, הערבים הישראלים. הרעיון הזה אתי כל הזמן. הייתי רוצה לראות יותר התעניינות מצד היהודים בבעיותינו. זוהי אחת הסיבות שהביאה אותי לכתוב ולפרסם את סיפרי להיות ערבי בישראל. גם סברי ג'רייס כתב את סיפרו, הערבים בישראל, מאותה הסיבה. הכוונה היתה להגיע לציבור היהודי. כמו־כן קיים בארץ צורך להוציא לאור בערבית את מיטב הסיפרות העיברית.

● קראתי הרבה סיפרות יהודית־ישראלית. אין לי שום הערכה לרוב היצירות. כאשר הייתי קורא בהן, היתה לי הרגשה מוזרה : איך ייתכן שסופר או משורר ינתק את עצמו מן המציאות סביבו הנוצרת בידי החברה והממשלה ? הייתי יושב בבתי־הקפה בתל־אביב ושומע את הסופרים הללו. לרוב הם היו מדברים על פוליטיקה, ולפעמים היו יוצאים בהפגנות או חותמים על עצומות נגד המימשל הצבאי או הפקעת אדמות. אלא שכל הנושא הזה כמעט שלא הופיע ביצירות שלהם. אדם שאני מאד מעריך זה דן בן־אמוץ. אין לי, ולא היה לי, הרבה קשר איתו. ישבנו יחד כמה פעמים. פעם ביקרתי בדירה שלו ביפו. אבל בניגוד לאחרים, דן ניסה בספרים שלו יופי של מילחמה וב־לא שם זין ובדברים אחרים שלו לדבר על החברה הישראלית כמו שהיא. יש עוד יצירות המדברות פה ושם על המצב ועל החברה. אני מאד מעריך את השירה ושמחברת דליה רביקוביץ, את יהודה עמיחי והשירה שלו, וכמובן את היצירות של חנוך לווין ועוד כמה סופרים ומשוררים עיבריים. אבל בכל־זאת, מרבית המשוררים מתעלמים מחיי היומיום בארץ. התרבות היהודית־ישראלית ברובה מתעלמת, במתכוון, מן העובדה שארץ זו היא ארצם של שני העמים, עם כל הכרוך בזה מבחינה תרבותית, חברתית וכלכלית.

● אינני מבקר־סיפרות. אני מסתכל על הסיפרות מנקודת־הראות האישית שלי, שהיא : מה מייצגת הסיפ־רות הזאת. המבקר דן מירון פירסם לפני כשנתיים סידרת מאמרים על הסיפרות הישראלית וביקר אותה מנקודת־ראות ביקורתית. אם הייתי מפרסם ביקורת, הייתי טוען שרוב המשוררים והסופרים הישראליים חיים בעולם אחר, ואינם חיים כלל במציאות הסובבת אותם.

● בשנים קודמות, כשהייתי יושב בבתי־הקפה בתל־אביב ומדבר עם חברים על „פוליטיקה", הם היו תמיד אומרים „אם בגין יעלה לשילטון — אנחנו לא נישאר בארץ." הנה שוב דוגמה של הפער בין לומר דברים — ובין לעשות אותם. הנה בגין כיום בשילטון איננו יודעים מה יהיה מצבם של הסופרים, אבל אין ספק שלכל אותם סופרים זז משהו. לא פגשתי אותם. איני יודע מה הם חושבים. אבל אין לי ספק שמשהו זז בהם. הייתי רוצה לראות איך זה ישפיע על היצירות שלהם. אם בכלל ישפיע.

● קיימת כיום התעניינות בינלאומית בסיפרות של הסופרים הפלסטינים־ישראלים. מתי היתה התעניינות בסיפרות שלנו בתוך ישראל ? מתי הוזמן משורר ערבי לקרוא שירה לפני קהל יהודי ? הגיע הזמן שיבינו בארץ שאין ברירה, שאנחנו הולכים לחיות ביחד, וחייבים להכיר ולהעת את התרבות של שני העמים. הבעייה היא בעייה תרבותית, לא רק פוליטית. ללא הכרת התר־בות של העם האחר לא ניתן להגיע לפיתרון פוליטי ששני הצדדים יהיו מרוצים ממנו. זאת גם הבעייה של פלסטינים רבים, שיודעים מעט מאד על התרבות היהו־דית בישראל.

בקיצור

אחת מגיבורות הספר „חסות" עומדת לתבוע את מחברו על הוצאת לשון הרע ✶ הדיקטטורה שעליה חולם אלכסנדר סולז'ניצ'ין ✶ הסיפור על אודות „מעצב הספרים" רחבעם זאבי ✶ הצנזורה לסרטים ולמחזות לוטשת מיספריים בטלוויזיה הישראלית

תביעה־מישפטית על „הוצאת לשון־הרע" ו„חדירה לצינעת־הפרט" עומדת להגיש אחת מחברות רק"ח הוותיקות נגד הסופר **סמי מיכאל**. המתלוננת טוענת שמיכאל, בסיפרו חסות, ניצל את פרשת חייה הפרטיים, את בני מישפחתה באחת ממושבות הגליל ואת בעלה הערבי, שנימנה בעבר עם מנהיגי רק"ח, לשם יצירת אחת הנפשות־הפועלות בסיפרו. כתב־התביעה וכתב־ההתגוננות במישפט זה עלולים לעורר לראשונה בפני בית־מישפט ישראלי את שאלת זכאותו של הסופר לשאוב חומרים ליצירתו מהמציאות ● מסתבר כי הסופר הרוסי הגולה **אלכסנדר סולז'ניצין**, חתן פרס נובל, אינו נאבק כלל למען יתר־ליברליזציה בברית־המועצות. מחקר שפירסם החוקר **סטיבן קארטר** תחת הכותרת „המחשבה הפוליטית של סולז'ניצין" קובע, כי הסופר הרוסי הגולה „מאמין בבירור, כי המישטר הטוב ביותר לרוסיה הוא ממשלה לאומית וסמכותית בלא מיפלגות פוליטיות... מישטרים סמכותיים כאלה אינם מפחידים כל עוד שליטיהם חשים שהם נושאים באחריות כלפי כוח גדול מהם (אלוהים)...." אחת מהטפותיו הקבועות של סולז'ניצן בכלי־התיקשורת המערביים קובעת כי המערב הולך ונרקב מרוב מתירנות והוא עתיד להתמוטט בקרוב ● סיפרו הגיאוגרפי־היסטורי של **מנשה הראל**, This is Jerusalem, שראה אור באחרונה, עוצב בידי **אלוף (מיל.) רחבעם זאבי** וראה אור בהוצאת כנען הירושלמית, הוא ספר בחדשות. בסקירת־הספרים השבועית שלו בידיעות אחרונות כתב בהקשר זה סוקר־הספרים **אורי סלע** : „הוצאת (כנען) אשר לטענתו של חבר־הכנסת **אהוד אולמרט** נטל לעצמו רחבעם זאבי חלק בה בחוזק יד ובאיומים, בעוד בעליה של ההוצאה, **אליעזר שפר**, טוען ב־פומבי כי לא היו דברים מעולם, כי אין לגאנדי גם כיום שום חלק בבעלות וכי הוא רק משתף פעולה במיפעליה הסיפרו־תיים לשביעות־רצונו הרבה של ה־מו"ל..." ● „הוגה־הדיעות המארוקאי, **ד"ר מוחמד עזיז אל־אחבאבי** יצא בראיון בעיתון הכוויתי אל שעב בגנות השפה ה„ערבית המליצית". לדבריו, „הסיגנון המקובל בלשון הערבית נוטה לאריכות, לקישוטי־לשון ולמליצות נבו־בות, ורב בו השימוש שלא לצורך בני־בים מושאלים מלשונות זרות..." טענה נוספת של הד"ר אל־אחבאבי היא כי „הלשון היא נשק — אבל היא הופכת לנשק חלוד אם אין מחדשים אותה מפעם לפעם... בערבי תיש אומנם אפשרויות למצוא מילים מתאימות לטכנולוגיה החד־שה, אבל הערבים עצמם מפגרים בהשוואה לרמה של שפתם ועל כן אין הם מסוגלים לנצל את הפוטנציאל הגלום בה..." ● מחבר רב־המכר מלתעות, **פיטר בנצ'לי**, פירסם רב־מכר חדש הקרוי מצולות המספר על זוג המוצא אוצר של שפו־פרות מורפיום ומסתבך עם כנופייה של סוחרי־סמים. בנצ'לי עצמו הסתבך בעבר עם שילטונות המכס האמריקניים, אחרי שמצא בחופי ברמודה שפופרות מורפיום פגומות. בימים אלה מושלמת בהוליווד גירסה מצולמת למצולות ● „פקודת הראינוע" משנת 1927 המאצילה תוקף לצנזורה לסרטים ולמחזות, חוברה קודם עידן הטלוויזיה, ומטיבעה היא משוללת סמכות חוקית כלשהי לפקח על הסרטים המוקרנים בטלוויזיה הישראלית. מצב זה לא נראה לרב **ש.ז. כהנא**, בעבר מנהל מישרד הדתות ובהווה אחד מחברי המו־עצה לביקורת סרטים ומחזות. כהנא הביע בפורום הצנזורה מורת־רוח מן האלימות הכלולה, לדעתו, בסירטי־מתח ובסידרות הבלשיות המוקרנות על מסכי הטלוויזיה. יו"ר המועצה לביקורת סרטים ומחזות, העיתונאי־לשעבר (מעריב) **יהושע יוסט־מן**, הודיע כי הביא את עובדת שיחרורה של הטלוויזיה מהגשת סרטים לביקורת בפני שר־הפנים והמישטרה **ד"ר יוסף בורג**. ואכן, בימים אלה נערכים דיונים בדרג ממשלתי גבוה אשר לאכיפת הצנזורה על הטלוויזיה ● על המונופול של התיזמורת הפילהרמונית הישראלית, המונע הבאת תיזמורות מעולות אחרות לנגינה בפסטיבל הישראלי, כותב מבקר המוסיקה של דבר, **חנוך רון** : „עימות בין התיזמורות הגדולות בעולם לבין הפילהרמונית הישראלית עשוי להיות חלק ממישחק הפסטיבל כאן..." חנוך רון מצטט את דבריו של **אשר בן־נתן**, היו"ר החדש של הפסטיבל הישראלי, שקבע : „מבחינת רמתה האמנותית יכולה התיזמורת הפילהרמונית להיות התיזמורת המרכזית בפסטיבל, מה־גם שבחודשי הקיץ זאת תעסוקה לתיזמורת..."

אלכסנדר סולז'ניצין
„ממשלה בלא מיפלגות"

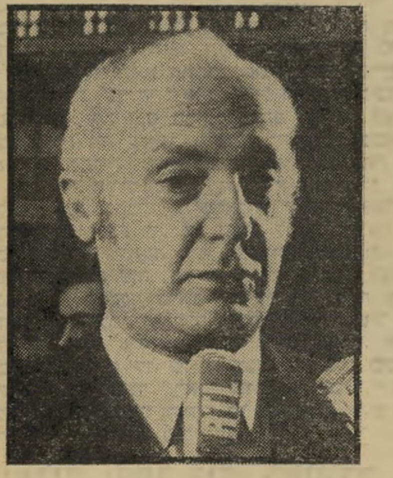

אשר בן־נתן
מונופול לפילהרמונית

מאת דן עומר

אתם, ההורים, התכוננו עכשיו לשחרורם.

בנכם או בתכם עומדים להתגייס לצה"ל.
הם יזדקקו לעזרתכם במשך שנות השירות הצבאי, ובמיוחד לאחר מכן, עת יפשטו מדיהם.

כדי לעזור להם בצעדיהם הראשונים כאזרחים צעירים אתם יכולים להתחיל לחסוך עבורם מעכשיו, בתכנית "חסן לחייל".

הסכומים שתפקידו עבורם מדי חודש ב"חסן לחייל" יצטברו בתוספת הפרשי הצמדה, ריבית ומענק מיוחד - כולם פטורים ממס - לסכום נאה שיעמוד לרשות ילדיכם עם שחרורם.

סכום זה, אותו יוכלו לנצל כרצונם - ללימודים, לנסיעה לחו"ל, לרכישת רכב או לכל מטרה אחרת - הוא העזרה המועילה ביותר שביכולתכם להגיש לילדיכם בצעדיהם הראשונים בחיים האזרחיים.

"חסן לחייל"

תכנית החסכון הבלעדית של בנק הפועלים למען החייל או החיילת שלכם.

אל: ת.ד. 27 ת"א
נא שלחו לי עלון המפרט
את תנאי התכנית "חסן לחייל"
השם ....
הכתובת ....

בנק הפועלים בע"מ

לנו אכפת.

רחל מרחלת על כל העולם

העבודה כבסיס לאהבה

ידיד אמת הוא אדם שיודע עליך הכל ולמרות זאת נשאר חבר שלך. אם הפסקתם להאמין בידידות שכזאת, אז קחו למשל את המיקרה של הדוגמנית **מירי זמיר** ותראו איך המציאות עולה על כל דימיון, וכשזורקים לחם על פני המים אי־אפשר לדעת איפה לחפש אותו ברבות הימים.

מה שקרה למירי קורה גם במישפחות הכי טובות. אחרי שהיא הוכתרה כמלכת־היופי, והיתה זוהרת כמו שיפות זהרו בזמנו, הבחורה פשוט נישאה, ילדה שני ילדים וחיה באושר יחסי עד שביום בהיר אחד החליטה להתגרש ולחזור לעולם

מירי זמיר ואורי ליינר
נוסחה לאושר

הדוגמנות. אלא שבמשך עשר שנות הי־עדרותה צצו הרבה כוכבות חדשות על המסלול וקם דור חדש אשר לא ידע את מרים.

מה עושים? מירי החליטה להתקשר אל ידידה הוותיק, צלם האופנה, **אורי ליינר**, חיפאי־לשעבר המתגורר בתל־אביב ולספר לו כל מה שעבר עליה פלוס. „אורי הוא ידיד שלי משנים. היינו בקשר מתמיד וכשסיפרתי לו את הבעייה, מייד הבין אותי ואמר לי שביחד נעמיד אותי שוב על הרגליים,” מספרת מירי. „הוא התחיל לעבוד בשבילי כמו אמרגן, זרק את השם שלי בכל מקום וחידש לי את הקשרים. הוא עשה לי סידרת צילומים חדשה, לכל פירסום לקח אותי, ולאט־לאט החלו העניינים להתגלגל.”

הידידות בין השניים הלכה והעמיקה. מירי עברה להתגורר אצל אורי, שהיה בשבילה כמו אח בוגר. וכולם ידעו שבין השניים יש פשוט יחסי עבודה הדוקים. אבל כשפגשתי את השניים האלה ביחד בחגיגת בר־המיצווה המפוארת שערך מנהל הירחון את, **חביב שמעוני** לבנו, בווילה המישפחתית שלו ברמת־השרון, ראיתי אותם משיקים איתו גביעי שמפניה ואז הבנתי שפה הולכת אהבה לא נורמלית. לא טעיתי.

„אני לא מצטערת אפילו לרגע שהיחסים בינינו התפתחו כפי שהתפתחו!” אמרה לי מירי. „אני לא שוכחת שאם היום אני בכותרות ועמוסה עבודה זה חמישים אחוז בזכותו. אני גרה איתו כבר שנה. ואני מאד אוהבת אותו. לאורי יש גם גישה פנטסטית לילדי, והוא ממלא תפקיד של אבא במאת האחוזים.”

ואם אתם רוצים לדעת מה הבסיס לאידיליה האופנתית הזאת, אז בבקשה: „הבסיס לאושר הוא עבודה משותפת. אנחנו כל־כך עסוקים בעבודה, שאין לנו אפילו זמן לעצמנו.” וזה דווקא רעיון שכדאי לתת עליו את הדעת.

אהבה נוסח אמריקה

כשאתם קובעים פגישה עיוורת, לעולם אי־אפשר לדעת מה ייצא מזה. אני יודעת שיש ביניכם הרבה שסולדים מהעניין בפרינציפ, אבל כשפגשתי השבוע את הדוגמנית **שרית מרשל** בחוצות תל־אביב בעת בילוי ירח־דבש, עם בעלה האמריקאי הטרי, חמוד אמיתי בשם **ארטי סטלזון**, הגעתי למסקנה שכדאי להפסיק לזלזל במוסד הזה.

„זו היתה הפעם הראשונה בחיים שלי שקבעתי ,בליינד דייט',” נזכרת שרית, המתגוררת בניו־יורק, ומארחת שם את כל המי ומי המגיעים לשם. „ארטי צילצל אלי, והצעתי שיבוא אלי לדרינק כי לא התחשק לי לצאת. בקיצור, ארטי הגיע אלי לדרינק ביום ראשון וגמר אותו ביום שישי. חמישה ימים נשארנו ביחד והחלטנו שזו אהבה ממבט ראשון. כעבור חצי שנה התחתנו, ואז הבאתי אותו להשתזף בארץ ולהציג אותו לפני כולם.”

שרית וארטי סטלזון
זה עוד קורה

שרית היא גרושה מזה שמונה שנים ואם לשני ילדים בני עשר ושלוש. ארטי בן השלושים הספיק גם הוא כבר להת־גרש, ככה שכל אחד מהשניים האלה הספיק כבר לעשות משהו בחיים. והעיקר זה ששניהם נשבעו לי שזוהי הפעם הרא־שונה בשלושים שנה שהם מאוהבים על באמת. ואחרי שראיתי אותם ונוכחתי במו־עיני שאהבה כזאת באמת רואים רק בסר־טים, אני נשבעת לכם שכבר ממחר אני לוקחת את כל הטלפונים שמונחים אצלי בלי שימוש ומתחילה לקבוע מיפגשים עיוורים. אחרי הכל, אם זה תופס בניו־יורק למה שזה לא יהיה שלאגר גם אצלנו?

ריקי על הגל

ריקי גל
משמש אל שמש

אחת מאלה שהחליטה להעדיף את החום התל־אביבי על פני החום הניו־יורקי היא הזמרת **ריקי גל**, שכזכור עזבה אותנו לפני יותר משלוש שנים ומאז עברו עליה ימים משוגעים ויפים כמו שיכולים להיות רק בחו"ל.

הבחורה לא השתעממה, היא החליטה שללמוד זה לא רע, ואפילו הכרחי אם רוצים לכבוש את העולם הגדול, ולכן למדה מישחק ומחול, כדי שאם במיקרה יזמינו אותה להופיע במיוסיקל אז שתהיה מוכנה וכמובן, הבחורה למדה גם שירה. נכון שהיא ידעה לשיר גם קודם אבל מה שבטוח בטוח. ללמוד עוד אף פעם לא הזיק.

ריקי עזבה אותנו כשתקליטה השמש היא האור של העולם — היה להיט, גי־רושיה **מישראל** („פולי”) **פוליאקוב** הגשש החיוור היו טריים, וצבע שערותיה היה אדמדם חלק. היום ממש קשה להכיר אותה: היא מתולתלת, אדום לוהט. הספיקה בינתיים להיות נשואה במשך שנה למיס־עדן אמריקאי בשם ג'ורג' שהוא בעל מיסעדה בגריניץ ויליג', והספיקה לעשות חברים על סטייל, כמו **טלי סאבאלאס**, שהוא ממש „ידיד אינטימי.”

לחתונת בתו של **הארי בלפונטה** היא הוזמנה כדי לשיר שם. כי כל מישפחת בלפונטה ממש מעריצים אותה ובאים מדי שבוע לשמוע אותה במועדון־הלילה שבו היא מופיעה. כך היא מספרת. אז מי אני שאחלוק עליה. מה שאני רוצה להגיד לכם הוא שהבחורה ממש ניחנה בלב זהב. היא הופיעה במסיבת צדקה שאירגן **אנתוני קווין**, ועוד ידה נטוייה. רק שיבקשו.

אז מה בכל זאת היא מחפשת בארץ בשמש המשגעת שלנו? פשוט הביאו אותה לכאן בכוח. היא לא יודעת איך, אבל היא מצאה את עצמה כאן. מי שאשם בזה הוא האמרגן **מיקי פלד**, שהביאה במיוחד כדי להשתתף בפסטיבל הזמר החסידי.

מה יש? את מי רציתם שהוא יביא לפסטיבל, את הרבי מלובאביץ'?

תכשיט לכל עת

התכשיטאית **רחל גרא** היא לכל דעות אשה רבת־פעלים. כמעט לכל א[…] בגוף היא המציאה תכשיט: טבעות לא[…] בעות, צמידים לידיים, ענקים לצוו[…] שרשרות לרגליים, חגורות למותניים, אפילו מישקפיים תכשיטיים. ואם יש ל[…] עוד איברים שאתם רוצים תכשיט[…] בשבילם, רק תגידו לה. כי לא אחת [...] רחל גרא תנוח על משכבה בשקט. בלי[…] בשעת השינה נחה עליה הרוח והיא המ[…]אה גם את „תכשיטי־הלילה”, שאותם אפ[…] לראות כאן בתמונה.

כדי שיהיה ברור לכם כי אצל ה[…] אין אפליות, תכשיטי־הלילה הם גם לגב[…] וגם לנשים. אם כבר אז כבר. תכשי[…] רב־תכליתיים אלה, מופעלים על־ידי [...] ללות, כשבתוך התכשיט מנורות צבעונ[…] המהבהבות מכוח הסוללות. חוץ מלהתק[…] בהם, אפשר לעשות עימם עוד המון [...]רים. כמו, למשל, אם את חוזרת בלי[…] ומתקשה להכניס את המפתח לחור המנ[…] התכשיט יאיר את דרכך.

אם מתקרב אליך מחזר בלתי־ר[…] הבהבי בתכשיט ואור אדום יעצור ב[…] מלהתקרב. אם קבעת „מיפגש עיוו[…] הצטיידי בתכשיט וסכמי עם בן־הזוג איתותי מורס.

יש עוד כמה פעילויות שניתן ל[…] בהן את התכשיט המחושמל, אבל לא בטוחה שזה המקום לפרטן. את אני משאירה כבר לדימיונכם הפריע.

רחל גרא וצביקה זונטג
דימיון פרוע

חתונה בשעה טובה

את הבמאי **יוסף מילוא** כולנו מכירים, אבל את בתו **אורנה** עדיין לא הכרנו. הבחורה נשארה אנונימית, למרות שהיא ציירת מצליחה וגמרה את בצלאל בהצלחה עצומה, ואפילו מלמדת ומדריכה במרכזים קהילתיים בירושלים.

ובכן, סוף־סוף מגיעה לה לאורנה בת ה־24 בירכת מזל־טוב. בשבוע שעבר היא באה בברית הנישואין עם ירושלמי הגומר עכשיו את הדוקטורט שלו בפסיכיאטריה, ששמו **נדב הון**. השניים ימשיכו לגור בירושלים, וכשנשאלו מדוע הסתפקו בחתונה צנועה בגן בית ההורים מילוא, ענו פשוט, שהם לא אוהבים פירסום.

נו, אז צניעות היא עניין אחר. כי לחתונה של הזוג הצעיר הגיעו חברי־כנסת, שרים, ראש עיריית חיפה, **ירוחם צייזל** וחברי מועצת־העיר. היו גם שחקנים, זמרים, פרופ־סורים, וסתם עמך מכל הארץ. ואם לזה ייקרא חתונה צנועה, אל תשאלו אותי איך אני התחתנתי.

האבא יוסף מילוא, שלפני חודשיים חגג את יום הולדתו ה־61, אך נראה עדיין חתיך ובכושר מלא, הסתובב מאושר, מנופח כתרנגול הודו. סוף־סוף לא כל יום מחתנים בת, ועוד בימים כאלה של עומס עבודה עצום. כי למי שלא ידע, הרי, יוסף מילוא חוזר לביים עכשיו הצגה בשביל תיאטרון חיפה, וגם עומד לפני בימוי סרט נוסף משלו.

קשר פרסומאים

מי אמר ש"קלאס" חייב להיות יקר?

אפשר לחשוב (ובצדק) שרעיונות עם קלאס, באיכות קלאס, מוכרחים להיות יקרים.
אנחנו חושבים שאפשר לעצב, לייצר ולייבא רעיונות כאלה במחירים סבירים.
וזה בדיוק מה שעשינו.
אנו מציגים כאן דוגמאות אחדות מתוך המבחר הענק, כדי שתוכלי לשפוט בעצמך.

קרמיקה, זכוכית, כלי בית

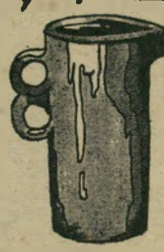
קנקן קרמיקה למשקאות קרים בעיצוב מקורי ‎75.-‎ ל"י

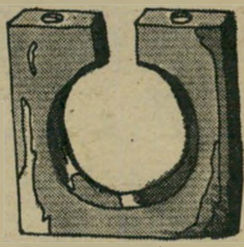
פמוט כפול מקרמיקה ‎58.50‎ ל"י

‎450.-‎ ל"י
מערכת אוכל איטלקית MINA מזכוכית 18 חלקים ל־6 איש

כוסות זכוכית למשקאות חריפים תוצרת DEMA, אנגליה. מ־‎15.—‎ ל"י

מערכת קרמיקה לקפה/תה, 12 חלקים ל־6 איש תוצרת TAMES, אנגליה ‎159.-‎ ל"י

מערכת סכום יפניות בעיצוב מרשים.

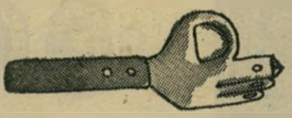
פותחן כפול שהוא גם סכין לגבינות בעיצוב מיוחד ‎45.-‎ ל"י

צעצועים

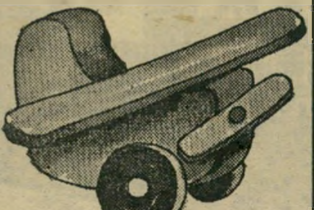

LEGO

MATCHBOX

fp. FISHER-PRICE TOYS

מבחר גדול של צעצועי עץ יציבים וחזקים, מכוניות, משחקי הרכבה ומשחקי חשיבה והנאה לילדים ממיטב תוצרת הארץ ומייבוא

נצרים ועץ

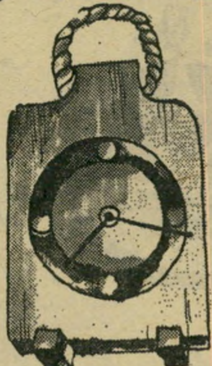
שעון עץ בעיצוב מקורי ניתן לתליה על הקיר ‎495.-‎ ל"י.

מבחר גדול של פלטות עץ לגבינות ולהגשה בשילוב חבלים מקורי מ־‎59.—‎ ל"י

ספלי יין מקסימים מעץ ‎49.—‎ ל"י כ"א.

קערות, קופסאות וסלים מנצרים לעציצים, פירות, הגשה והחסנה מ־‎15.—‎ ל"י

מוצרי נוי שימושיים מבד

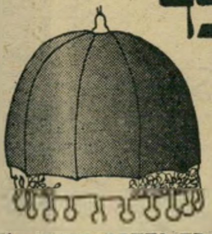
אהילי בד ותחרה מ־265 ל"י

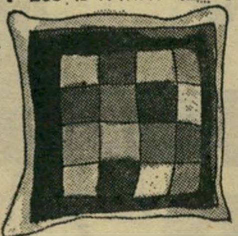
כריות טלאים (פ'ץ) מקורדרוי מ־‎90.—‎ ל"י

נחש (ממולא) מקטיפת טלאים צבעונית — 90 ל"י

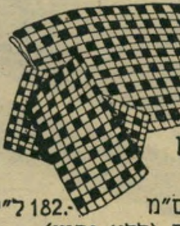
מפות שלחן פפיטה 140×110 ס"מ ושש מפיות (ללא גהוץ) ‎182.-‎ ל"י

אופנה ואביזרי אופנה

שמלות, חולצות ואביזרי אופנה — ייבוא ישיר של המילה האחרונה באופנת לונדון, ומבחר מערכות אופנתיות אקזוטיות מהמזרח הרחוק.

להשיג גם ב"קלאס אופנה" אבן גבירול 30 ת"א, לונדון מיניסטור

*

הדפסים אומנותיים ופוסטרים

פינת המציאות

והפתעה נוספת: בפינת המציאות מחכים לך מבחר פריטים מקסימים במחירים מצחיקים ממש. כמו למשל:

לפתניות זכוכית שקופה עם רגלית ובסיס בגוון ירוק, תוצרת איטליה ARNO
~~24.-~~ ל"י ‎15.-‎ ל"י

סט קפה/תה אמריקאי בעיצוב צדף מקסים שש תחתיות וששה ספלים
~~234.-~~ ל"י ‎99.-‎ ל"י

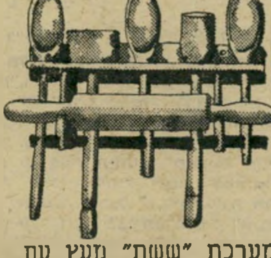
מערכת "ששת" מעץ עם מתקן לתליה
~~59.-~~ ל"י ‎39.-‎ ל"י

קלאס - השם מחייב

דיזנגוף 224 ת"א, טל. 231013

מרכז המכירות הגדול מסוגו בארץ

מוצרי הקרמיקה והזכוכית של "קלאס" ניתן להשיג בחנויות מתנה מובחרות בכל רחבי הארץ.

העיצוב שכבש את העולם

קשר פרסומאים

עכשיו גם לגברים PEN by Platin

העט שהוא תכשיט

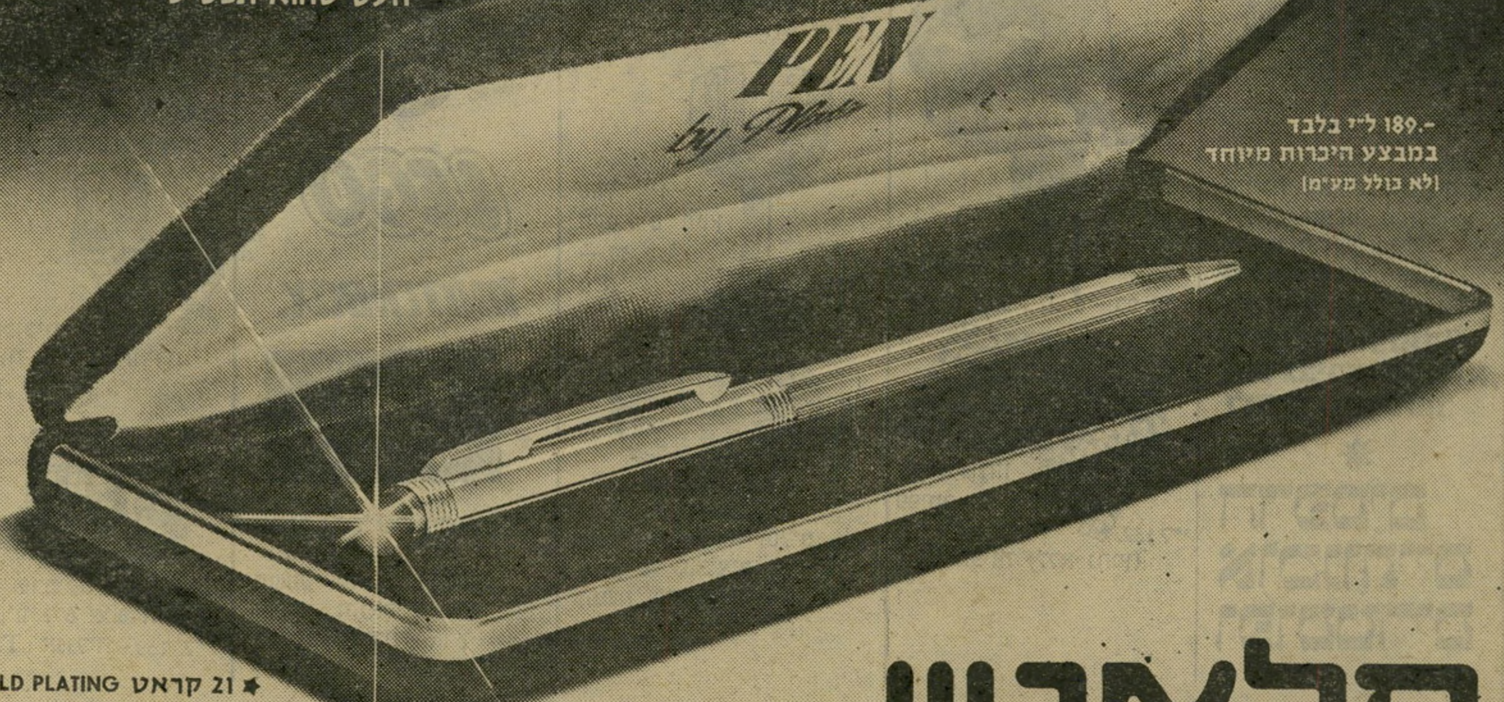

189.- ל"י בלבד
במבצע היכרות מיוחד
[לא כולל מע"מ]

- 21 קראט GOLD PLATING
- אבן חן אמיתית
- משובצת בראש העט
- מילוי מפלדת VIDEA
- אחריות לשנה

פלאטין
בן יהודה 64 ת"א

להשיג ב"פלאטין", בן יהודה 64, ת"א, טל: 228111(03), ב"כל-בו שלום" ו"דרגסטור שלום", וברשתות בתי הכל-בו של השק"ם ו"המשביר לצרכן".

תל אביב: "פלאטין". בן יהודה 64, "דמיס", דיזנגוף 162, "פאר", אבן גבירול 94, "יסמין", אבן גבירול 22, "הולצר", אלנבי 99, "קרן לי", מקוה ישראל 10, "פינת החן", שנקין 17, "כרמלה", יהודה המכבי 62, "יופי-לי", בן יהודה 219, "ציפי", אפטר 9, תכנית ל', "נאוח", קרליבך 18 "מלכה", נוה שאנן 1, **יפו:** "שין", **שד' ירושלים 56, רמת-גן:** "אקסוטיק", חרו"אה 3, "טופז", ביאליק 77, "מלכה", שד' ירושלים 37, "נח", שד' ירושלים 42, "שירי", ז'בוטינסקי 85, "בשמת", ז'בוטינסקי 125. **גבעתיים:** "נילי", סירקין 7, "דרלינג", הרצוג 25, תל גנים, **בני ברק:** "יפית", ר' עקיבא 91 **הרצליה:** "אניה", סוקולוב 57, "זהבה", סוקולוב 29. **כפר שמריהו:** "נקודת חן", הזורע 3 **רמת השרון:** "אסתי", סוקולוב 65, **חולון:** "מורי", אילת 36, נאות רחל, "יהודית", סוקולוב 106, "דיסקו - יופי", סוקולוב 47 **בת-ים:** "מירי אורן", רוטשילד 18, "מגי", פסאג' מגדל נחום, "דוריה", רוטשילד 40, "אביבה", מרכז מסחרי רמת יוסף, "ציפי", בלפור 86, "אייל", רבינוביץ 1. **פתח תקוה:** "משכיתי חן", חובבי ציון 15 **רעננה:** "פייפר אין", אחוזה 109, **כפר סבא:** "טופז", ויצמן 84 **ראשון-לציון:** "מסקוט", תחנת-אגד **יהוד:** "שי", מרכז יהוד **סביון:** "רימון", מרכז מסחרי רימון. **רמת-אילן:** "טל-מור", מרכז מסחרי. **קריית אונו:** "סילביה", מרכז מסחרי **נס ציונה:** "עדיה", ויצמן 18 **רחובות:** "שולמית", תחנת אגד, "עסרה", הרצל 187 **גדרה:** "אסתי", הרצל 7. **לוד:** "בת חן", מרכז מסחרי חדש **רמלה:** "טובה", הרצל 74 "וולקו", הרצל 88. **נתניה:** "מורן", מפגש אמיתי, סונול, "עירית", שער העמק 10, "עלמה", הרצל 21, "עלית", שער הגיא 12. **תל מונד:** "יונה", מרכז מסחרי **אבן יהודה:** "נוי לי" **פרדס חנה:** "אינס", רח' הבנים **חדרה:** "לילך" הנשיא 66, **חיפה:** "יהודית" תחנת אגד החדשה, "נעורים", החלוץ 46, הרצל 28, "ברצי", הרצל 42, "בריג'יט", מוריה 110, "קלרה", הרצל 87 **טירת הכרמל:** "אביבה", מרכז מסחרי **קרית מוצקין:** "ורד", קרן קיימת 55, **קרית ביאליק:** "טיפאניס", מרכז מסחרי סביניה **קריית-ים:** "משה", כיכר ניצן **עכו:** "לילך", תחנת אגד. **קרית אתא:** "דבורה", מרכז מסחרי **חצור הגלילית:** "סוזי", מרכז רסקו, **כרמיאל:** "חן", מרכז מסחרי **נהריה:** סניטס, שד' הגעתון 34, "אסתי", ככר העיריה **עפולה:** "רקפת", ירושלים 11 **נצרת:** בית מרקחת "נצרת" **מגדל העמק:** "פרידה" מרכז מסחרי **טבריה:** "יפית", הירדן, "חן ליליאן", שיכון ד' רסקו, **צפת:** "בית-חן", ירושלים 59 **בית-שאן:** "הילדה", מרכז מסחרי **ירושלים:** "ורד", יפו 30, "שיק", מרכז מסחרי קרית היובל, "שי" הגידם 1 ככר מנורה, "סופר לוק", יפו 82, "פנטזיה" הילל 23, "פנינה", הגבעה הצרפתית, "שחלב" רמות אשכול. **אשדוד:** "קוטי", רוגוזין, מרכז מסחרי א'. **נתיבות:** פוטו בתיה, שבטי ישראל 2, **שדרות:** "רחלי", מרכז מסחרי ב'. **קרית מלאכי:** "לימור", מרכז מסחרי 10. **באר-שבע:** "כרמון", קרן קיימת 197, "שרה", תחנת אגד, "יפעת", מרכז רסקו **דימונה:** "רוסלי", מרכז שיא 44 **ערד:** "סביון", מרכז מסחרי **אילת:** "שני", מרכז תיירות חדש, "לילך", שיכון צאלים. **זכרון יעקב:** "יפית", המייסדים 54,

רחל מרחלת על כל העולם

עבודה בעיניים

כמו שאני מכירה את הירושלמים, תאמינו לי שעד הרגע הזה ממש הם לא מאמינים שעבדו עליהם בעיניים, עבודה אשקרה שאפילו עלתה להם כסף ועוד הם היו מבסוטים.

המאורע שאליו הוזמנו כל יקירי הבירה ביום השישי האחרון היה חתונתו של אחד מעמודי התווך של העיר, כתב שידורי ישראל והיום הזה, **שאול (צדקה) צדקיהו**, עורכו הראשי לשעבר של עיתון הסטודנטים פי האתון, ושחקן־לשעבר ואפילו תלמיד־ישיבה לשעבר.

בקיצור, השאול הנ״ל, העומד לצאת בשליחות הסוכנות ללונדון, תכך בדעתו מה תהיה הדרך הנאותה ביותר להיפרד מכל מוקירי זכרו בצורה שתיזכר בדיברי ימי העיר לנצח ובתודעת אנשיה לשנים רבות. כמו־כן הטרידה אותו המחשבה הבריאה היאך יממן את הוצאות המסיבה ואת הוצאות נסיעתו העתידה ללונדונה.

ואיזה רעיון יותר טוב מחתונה? מה עוד שגם יש כלה, בדמותה של **רותי גילעד** שעובדת אצלו במישרה שלמה מזה חודשיים. אשר מוחלת על כל אפשרות של להיות מעורבת בחיי־הלילה של ירושלים, והבהמה שווה בעיניה כקליפת השום. רותי הנ״ל הסכימה מייד לעבוד על העיר, ולאט־לאט החל הסיפור קורם עור וגידים. לצורך העניין נשכרו אולמות של בית האמנים בבניין בצלאל, הודפסו הזמנות ונשלחו לכל קצווי ארץ, המישפחות הוכנו מלבד ההורים כמובן, והתאריך אכן הגיע.

והייתם צריכים לראות איך נפלו גיבורים כמו צעיר חברי הכנסת **רוני מילוא** שהגיע עם רעייתו, והתערב עם עוזר מפכ״ל המישטרה **ברוך לשם** שצדקה

שאול צדקיהו ורותי גילעד
הם עוד לא מאמינים

צודק ומגיע לו להתחתן. ואיך דובר שגרירות ישראל בפאריס **איציק אלדן** שיכנע את דובר רשות השידור **משה עמירב** שצדקה לא התחתן ולא בטיח ואם ככה, אז כשהוא יתחתן על באמת אף אחד כבר לא יאמין לו.

מה אגיד לכם? תארו לעצמכם שאפילו שועל־מסיבות ותיק כמו דודו־ראש־העיר לא האמין שייתכן שמישהו יעשה צחוק מעיר שלמה, יזמין לחתונה ויתחוב את הצ׳קים לכיס בלי חשבון. אבל עובדה. צדקה עשה.

כשהוא מסכם את מאזן שנותיו בירושלים ידע צדקיהו הצדיק כי במאורע זה יוכרו חבריו האמיתיים על־פי הצ׳קים שהביאו עימם. ואכן, רבות היו אכזבותיו ונעימות הפתעותיו. אלא שלבחור יש עוד טענות לאלה שהתנצלו במצח נחושה על כך שאת ההמחאות הם יביאו במשך השבוע. תארו לכם שהבחור עדיין מבקש. במצח עוד יותר נחושה, שעל אף המתיחה ואולי דווקא בגללה, יעשו הקרואים במסיבתו חסד עם עצמם ועימו וישלחו את ההמחאות לכתובתו. כי לעולם לא מאוחר ויפה שעה אחת קודם.

אנקת גבהים

ניסים סרוסי ודומיניק
הבדל של מיספרים

אם **ירון לונדון** טרם קפץ על ההזדמנות לראיין את הזמר **ניסים סרוסי** בעלי כותרת, זה לא מפני שהוא לא שמע שניסים, ידידו ורעו משכבר הימים, הגיע לארץ. להיפך, עד כמה שידוע לי לא חלף הרבה זמן מהרגע בו דרכה כף־רגלו של סרוסי על אדמת ישראל עד שנוצר הקשר בין השניים. למרות כל התלתלים השחורים שעברו ביניהם היה לונדון נדיב דיו כדי לבקש להציג את סרוסי בתוכניתו.

אלא שאז נוצר קונפליקט קטן. סרוסי התעקש לשיר על רקע מנגינה מוקלטת (פליי־בק). לונדון, שבעבר כבר הניח לזמרים להופיע בעלי כותרת עם מנגינות ושירים מוקלטים, התעקש דווקא הפעם שסרוסי יופיע בהופעה חיה. וכך החמצנו את החווייה.

אבל סרוסי עצמו אינו זקוק לניחומים. הוא הביא אותם איתו מצרפת, בצורת דוגמנית בלונדית וזוהרת הגדולה עליו בכמה מיספרים. אלא שעובדה זו אינה מפריעה לה לאהוב אותו עד כלות הנשמה.

סיפור האהבה בין השניים נולד במועדון־לילה בפאריס, ושם ניסה סרוסי לפלס את דרכו להצלחה הבינלאומית. **דומיניק**, דוגמנית־מישקפיים פאריסאית, הגיעה לשם דווקא בלווית חברה הקבוע. המסכן לא ידע שהשירה שהוא שומע מפי סרוסי תהיה שירת הברבור שלו. דומיניק לא יכלה להוריד עין מסרוסי, ותהרגו אותי אם אני מבינה למה. אבל באהבה אין חוקים.

מייד אחרי ההופעה באה דומיניק להכיר את ניסים היכרות אישית, ומאז הם לא נפרדו. היא אפילו לא היתה מוכנה להניח לו לבוא לבד לארץ כדי לקבל את הגט המיוחל מאשתו, **אתי**. האשה החוקית אומנם הבטיחה לניסים בטלפון שהיא לא תעמוד בדרכו אל האושר ותיתן לו גט על בטוח. אבל מה שאומרים בשיחה טלפונית לא־כל־כך תופס. נראה שבינתיים התחרטה אתי, הרוציאה צר־עיכוב־יציאה נגד בעלה. אבל זה דווקא לא־כל־כך מפריע לניסים, המופיע בכל רחבי הארץ כשדומיניק תלויה עליו כשהיא מקנאת ומתרגזת למראה המוני המעריצות העטות עליו בתום כל הופעה.

„זה ממש כמו המעריצות של אלוויס,״ נדהמה דומיניק, שלא תיארה לעצמה כנראה שהיא לא הראשונה שהתאהבה בסרוסי, „הן צועקות, צורחות, נופלו לרגליו על הריצפה וממש ממררות לו את החיים.״

סרוסי עצמו נראה די מבסוט לשחק את תפקיד האליל, ואפילו אם זה אליל הצריך להופיע על עקבים בגובה של עשרה סנטימטרים. גם אז הוא עוד נמוך מדומיניק באיזה חמישה סנטימטרים, אבל לא זה מה שיחבל באהבה שלהם. איפה כתוב שאליל מוכרח להיות גבוה?

בעיקבות הלנה

תמיד קינאתי באלה שלא תקועים במיקצוע אחד ומגוונים מעט לעת את החיים בהוספת עיסוקים נוספים ותחום פעילויותיהם. הלוואי עלי. ואחד מאלה הוא **יאשה כ״ץ**, שהמיקצוע הבסיסי שלו הוא מתקן־ליקויי־דיבור. ומאחר שאני לא מכירה אנשים שאין להם ליקויים כאלה, אני מתארת לעצמי שלא חסרה ליאשה תעסוקה. ואם הוא מתעסק גם בדברים אחרים זה מפני שצריך גם קצת עניין בחיים, כמו שאמרה אותה אשה שהיתה נשואה באושר 25 שנה: „אושר זה לא הכל בחיים.״

יום אחד נמאס ליאשה מהליקויים, ונפשו חשקה בכאלה המזמרים דווקא שוטף. הוא נפרד מאשתו **מאשה**, ובשיתוף עם האמרגן **איתן גפני** פתח מישרד אמרגנות. בין הזמרות שהוא טיפח וקידם באופן אישי זכורות מאותה תקופה **זמירה חן ועדנה גורן**.

כשהרגיש יאשה שהארץ קטנה עליו הוא נסע חו״לה, השליט שם קצת סדר בעסקיו של מכופף־המזלגות **אורי גלר**, עזר לו להתקרב עוד צעד אל התהילה והנצח. כאשר נפרדו דרכיהם החל יאשה לקלוט את עליית רוסיה, ואם אני לא טועה היה לו קשר עם מופע הלהקה הרוסית אנחנו כאן.

עכשיו אני שומעת שיאשה עשה שוב הסבה מיקצועית. מה שהולך היום בשוק זה עיסקי השידוכים. פעם, להיות שדכן היה מיקצוע גלותי. היום — שדכנים, ובייחוד אם הם מכנים את עצמם שדכני־צמרת, הם פיגורות מבוקשות מאד בחוגי החברה. ומי שלא מאמין, שיקרא את סיפור עלייתה של השדכנית **הלנה עם־רם**. יאשה, מסתבר, קרא אותו. והוא החליט שמה שהיא יכולה, הוא יכול לא פחות טוב ממנה. אבל כדי שלא ליצור לה קונקורנציה בלתי־הוגנת הוא הציע את כישוריו לשדכנית שבאופנה.

הסיפור האחרון הוא שיאשה כך פותח סניף של שדכנות־צמרת. רציתי להתקשר אליו כדי לקבל את וידויו האישי. אבל אני פוחדת. מי יודע, אולי הוא עוד ישדך גם אותי למישהו?

התפוח נפל מהאלונה

גם מי שלא שמע עליה, בטח שמע אותה. ואני מתכוונת לפסנתרנית והמלחינה **אלונה טוראל**, דמות נשית חיננית שהיתה אצלכם בסלון כימעט כל שבוע באמצעות אחת מתוכניות־הטלוויזיה הרבות שבהן הופעה, כשהיא פורטת על קלידי הפסנתר או האורגאן.

והנה, מסתבר, כי אלונה מקישה לא רק בקלידים. מלבד על מיתרי הפסנתר היא פורטת גם על מיתרי ליבם של גברים הנופלים, מסתבר, שדודים לרגליה.

אלונה טוראל
כמו זבובים

לא מכבר הופיעה אלונה במיסגרת להקת הפלטינה המצויינת, שבה השתתפו כמה מהטובים שבנגני ישראל ובראשם המתופף **אהרון** („אהרל׳ה״) **קמינסקי**. בהופעתה בלהקה ראתה אלונה את פיסגת הצלחתה, והיתה לה סיבה טובה לכך. כי מלבד החווייה המוסיקלית שבהופעתיה במיסגרת הלהקה היו לה גם חוויות אישיות עם המפיק **מיכאל תפוח**, אמרגנה של הלהקה.

האהבה בין אלונה לתפוח פרחה והעמיקה עד שהשניים קמו, כל אחד לחוד, ונטשו איש־איש את מישפחתו כדי שלא יפריעו להם לאהוב ביחד. הרבה האמינו שאלונה תהפוך לגברת תפוח, אלא שאז התברר כי התפוח נפל הרחק מאד מהאלונה.

אחרי שנתיים של אהבה פגשה אלונה מקליט בשם **לואי**, שהגיע מניו־יורק בהזמנת אולפני ההקלטה טריטון. לואי הוא מקליט ברמה בינלאומית שהובא כדי לשפר את איכות ההקלטות של החברה שהזמינה אותו. במהלך אחת ההקלטות נפגשו לואי ואלונה, ולא היה צורך להקליט את מה שהלך ביניהם.

בקיצור, האהבה פרחה שוב אצל אלונה. היא נפרדה ממיכאל תפוח, וכשלואי חזר לניו־יורק היא יצאה לשם יחד עימו. בניו־יורק חיכתה ללואי אשתו החוקית, אבל היו ללואי חדשות בשבילה. הוא בישר לה על הפרידה.

הידיעות האחרונות שהגיעו אלי מניו־יורק מספרות שאלונה ולואי עומדים להינשא. למרות המרחק, אני בטוחה שאתם מצטרפים לאיחולי לה, שהפעם תמצא את אושרה.

כמה פעמים
נסית להפטר מהם -
ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה
להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שעורך כ־½ שעה) את מקבלת
תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!

ר"ג, מודיעין 18, טל. 790114־5־6 ● אילת: טל. 3012־059
היתר משי' הבריאות: 21. רשי' עסק 481/75.

איתן עמיחי הדברות מזיקים

ציפעץ
רהיטים להרכבה עצמית

הקניה הטובה ביותר 1977

1977 החודרובה

רהוט קומפלט לדירה רק 13.232.- ל"י

- מיטה מעץ אורן — 1.000 ל"י
- 2 ארונות לילה + מגרה — 690 ל"י
- 5 כורסאות אורן כולל רפוד קורדורוי — 3.950 ל"י
- מזנון 1.90×2.40 כולל יחידת בר סטריאו וספריה — 2.730 ל"י
- ארון קיר 4 דלתות — 2.780 ל"י
- שולחן אוכל מעץ אורן + 4 כסאות — 1.150 ל"י
- מיטת נער מעץ אורן + מיטה תחתית + מגרה — 930 ל"י

אפשרות לרכישת כל יחידה בנפרד.
חניה ומזוג אויר במקום.

ת"א הרצל 125
פנת הפטיש 4
טל. 821795
ציפעץ

קובעים יותר מכל מרכיב אחר, את איכות המערכת
KEF
רמקולי

מפרטים טכניים: „מליס", ארלוזורוב 15 ת"א. טל. 221751—03

הדרכת המועמדות בתחרות
מלכת המים 1977
בהליכה וביטחון במה:
אולפן לאה פלטשר

בואו לעשות חיים משוגעים
בכפר הנופש באשקלון!!!

לצעירים ולצעירים ברוחם צפויה חויה בלתי־נשכחת באוירה מחשמלת.
בכפר הנופש באשקלון תשכחו מכל העולם.

- ✶ **מועדון לילה** — ריקודים, אלויס, ריקודים, שק...
- ✶ **חוף ים משגע** — פרטי למתארחים, נקי, מסודר...
- ✶ **מטבח צרפתי משגע** — יין, יין, יין כיד המלך...
- ✶ **כרי דשא** — רחבי ידיים, ירוקים, רעננים...
- ✶ **רכיבה על סוסים** — דהירה, טיולים, דהירה...
- ✶ **מתקני ספורט** — טניס, כדורעף, כדורסל...
- ✶ **בריכת שחיה אולימפית** — למתאמנים לאולימפיאדה...
- ✶ **אירוח מלא** — כולל 3 ארוחות דשנות...

✶ מספר המקומות מוגבל! ✶

הזמנת מקומות: רון נסיעות וטיולים

רח' הירקון 107, תל-אביב, טלפונים: 223852, 224120.

זה היה העולם הזה שהיה

העולם הזה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנים בדיוק הקדיש כתבת־שער וסקירה ביוגרפית פוליטית מקיפה תחת הכותרת „בן־ארם" לאלוף יצחק שדה, מייסד ומפקד הפלמ״ח, שנפטר שבוע קודם־לכן. הכותרת „מאה שערים יוצאת לקרב נגד המאה העשרים" התנוססה מעל לכתבה מצולמת שהציגה את ראשיתו של מאבק המיפלגות הדתיות נגד גיוס בנות לצה״ל.

„חקירה מיוחדת" שערך צוות כתבי השבועון, השבוע לפני 25 שנים, התמקד בתככים שהתנהלו במועצת עיריית ירושלים, תחת הכותרת „שלושה אוחזים בכיסא". התחקיר תיאר את המאבק על ראשות־העיר שניהלו ראובן שרי איש מפא״י, שלמה זלמן שרגאי, נציג המיפלגות הדתיות ואליהו אלישר. במדור „מיפלגות" הובאה סקירה על עצומות שערכו מיפלגות מפ״ם ומק״י למען קבלת חברים ערבים להסתדרות.

כשער הגיליון: יורם שדה בן השמונה, בנו של האלוף יצחק שדה, שעליו נכתב למרות גילו הצעיר: „יורם ירש שם גדול, שם מחייב מאד, שלא יהיה קל לשאת אותו *..."

„אי־אפשר לעשות מאומה לתיקון מזג־האוויר" ★ ראשית סטיית המפד״ל ימינה ★ בן־גוריון מביע חפץ להתגייס לצה״ל

העם

אין מה לעשות

„הכל מדברים אודות מזג־האוויר" אמר פעם ההומוריסטן האמריקאי מרק טוויין. „אבל איש אינו נוקף אצבע לתקנו."

דברים אלה טובים בייחוד לגבי הארצות האנגלו־סכסיות, שבהן משמש מזג־האוויר עילה רישמית לראשיתה של שיחה; פתיחה אחרת נחשבת כחוסר־נימוס. בישראל, שבה כמעט כל נושא משמש תירוץ לוויכוח, אין הדיבור אודות מזג־האוויר נפוץ ביותר.

ברם, בשנים האחרונות אירעו כמה התרחשויות אקלימיות העלולות לשנות במידת־מה את פני הדברים: שלג כבד ירד בתל־אביב ובשפלה, מאורע שלא היה לו תקדים; גשמים עזים ניתכו בעוז, גרמו שיטפונות רציניים בחורף שעבר והביאו במבוכה גמורה את החזאים. והשבוע בא שרב כבד שנמשך ימים והביא איתו טמפרטורות גבוהות. להוות יחסית, שהגיעה במקומות שונים לנקודת הרוויה, גרמה טיפטוף גשם קיץ קליל במקומות שבהם אפילו, בחורף הגשם הוא חיזיון נדיר כמו, למשל, אילת.

חוסר ההתעניינות המסורתי בענייני אקלים גרם לכך שהחום הכבד בא על מרבית תושבי המדינה במפתיע. אולם גם אלה המקורבים לתחנות המטאורולוגיות והמאזינים לתחזיות הניתנות כלאחר יד בסופן של החדשות ברדיו, וידעו על המתרגש לבוא, לא יכלו אלא לצפות לו בשלווה פילוסופית. כפי הנראה, באמת עדיין אי־אפשר לעשות מאומה לתיקון מזג־האוויר.

מפלגות

תורה מול עבודה

הסתדרות הפועל המיזרחי בארץ־ישראל נוסדה לפני שלושים שנה, ואיחדה בראשיתה פועלים בעלי רעיונות דתיים ומוסריים ששאפו לחולל שינוי ערכים יסודי בחיי העם, להחדיר בו את תורת ישראל. סיסמתם היתה: „תורה ועבודה". זמן־מה היה הפועל המיזרחי ** גוף בתוך ההסתדרות הכללית, אולם עד־מהרה התברר שאין שתי התנועות הפועליות הללו מסוגלות לגור בכפיפה אחת. חלק ארי של חברי הפועל המיזרחי נטשו את ההסתדרות, חיזקו את מיפלגתם והפכוה לגוף עצמאי לחלוטין, הקשור להסתדרות הכללית רק בכך שחברי הפועל המיזרחי נהנים משירותי קופת־החולים שלה.

למרות האידיאלים הגבוהים וההישגים ההתיישבותיים הניכרים, היתה הפועל המיזרחי מאז ומתמיד מיפלגה אופורטוניסטית, שידעה לנצל את שוויון הכוחות הפוליטי בין שמאל לימין ולהשיג לעצמה כך כיסאות, גם כאשר היתה במיעוט מוחלט והואשמה לא אחת בזיופי בחירות ***.

מן המיפלגות הדתיות הפועל המיזרחי היא החזקה ביותר: בעלת 12 קבוצות, 15 מושבים, 28 יישובי עולים ושכונות. אולם בתוך שורות המפלגה עצמה נערך מאבק חריף, מלווה השמצות שכמותן לא נשמעו בשום מערכה על שילטון מיפלגה בארץ. עזרו להשמצה: עיתוני מפא״י שקיוו לניצחון מכריע של סיעת למיפנה, אשר בראשה ניצבים ח״כ משה אונא ושר־הבריאות ד״ר יוסף בורג, ההדוגלת בכניסה להסתדרות הכללית. מול למיפנה עמדו שתי רשימות: המרכזית בראשותו של משה שפירא, שר־הפנים, שהשתדלה למשוך את הפועל המיזרחי ימינה לקראת חזרה על ליכוד החזית הדתית, הרשימה המאוחדת, שמנהיגה יצחק רפאל הדורשת עצמאות להפועל המיזרחי. למעשה לא נבדלו הרשימות הללו זו מזו, והן נולדו עקב חיכוכים אישיים בין מנהיגיה.

כך או כך, תוצאות הבחירות לוועידה האחת־עשרה של המיפלגה, שתיערך בחודש הבא, היו מאלפות: הרשימות הימניות קיבלו ביחד 64 אחוז מכל הקולות, בעוד שקבוצת למיפנה זכתה ברוב רק בקיבוצים והיתה במיעוט מבוטל בערים. מסתבר כי מאז היווסד הפועל המיזרחי חלה תמורה גדולה בהרכב חבריה: שוב אין זו תנועה פועלית, חרוב רובם של חבריה הם בורגנים זעירים, פקידים, בעלי־מלאכה, שאינם ששים להירתם למרכבת ההסתדרות הכללית. תקוותה של מפא״י לזכות בתוך ההסתדרות בתומך נאמן, נכזבה. במאבק בין תורה לעבודה ניצחה הראשונה.

יובלות

שלושה סרג'נטים

כשהתכנסו כמה מאות ותיקי הגדוד הראשון של החטיבה היהודית הלוחמת (הבריגדה היהודית) בגן הקרייה המוצל והסבו לשולחנות עמוסי כיבוד ומשקאות, העלו את זכר גדודם שהוקם לפני עשר שנים, בקיץ 1942, שנתיים אחרי הקמת הפלוגות העיבריות בצבא הבריטי.

לוותיקים היו נושאי שיחה רבים למדי, זיכרונות היאים לאנשי חיל־רגלים ששירתו במצרים, בקו החזית הראשון באיטליה (נהר הסניו) ובהולנד. ואולם ראשוני המתגייסים, לפי צו הסוכנות היהודית לצבא הבריטי, זכרו עוד כמה דברים: מלבד מילחמתו על תג־זיהוי ארצישראלי ולא „המיל הפלסטיני" שתג הדומה לו נועד, לראשונה, לציין את כובעיהם. הגדוד הראשון הצטיין ביבול סרג'נטים (סמלים) מרבי־תועלת.

בין 800 חיילי הגדוד הראשון בלטו כבר באותן שנים שני הסרג'נטים שפיגל. אחד מהם, סרג'נט נחום שפיגל איש הגליל העליון, שנודע כעבור שש שנים כנחום גולני, מפקד החטיבה כובשת הערבה. השני, ג'ינג'י משופם שהיה רב־הסמל הגדודי — יששכר שפיגל, שאף הוא עלה בדרגה. שפיגל הפך שפי, ומכהן כמפקד חטיבת החופים והגבולות של מישטרת ישראל.

וזה לא היה הכל. בין הסרג'נטים בלט אחד במיקצועיותו: היה זה סרג'נט הצלפים הגדודי, שהתפרסם לאחר־מכן כמפקד בית־הספר לצלפים בצה״ל וכראש מישלחת הקלעים הישראלית לאולימפיאדת הלסינקי. שם הסרג'נט שהפך סגן־אלוף: אלכס אליעז.

דרכי אדם

רמזים בלתי מוסריים

העולה החרש משה בטש (31), היסס קשות לפני שהחליט לפנות אל העוברים ושבים בשאלה למקומו של רחוב הירקון בתל־אביב. להיסוסיו של בטש לא גרמה אי־ידיעת הלשון העיברית. הם נבעו מן העובדה שהוא חירש־אילם הנרתע מלהשמיע את גירגורי קולו בפני אנשים.

אך בסופו של דבר נאלץ בטש לשאול את מישהו לרחוב הירקון, כי הוא פשוט רצה להגיע אליו. הוא פנה אל שתי ילדות בנות 12, הסביר את מבוקשו בקול־שאינו־קול. הילדות נרתעו ממנו בבהלה, ובטש — שראה כי לשונו אינה מובנת — גיסה לבקש תשובה לשאלתו בעזרת ידיו.

התוצאה: אחת הילדות רצה במעלה הרחוב, הזעיקה שוטר. בטש נעצר, הואשם ב„ניסיון למעשה מגונה ובביצועו".

לפני בית־המשפט הסביר השוטר כי הילדות התלוננו שעובר־אורח (בטש) פנה אליהן „ברמזים בלתי־מוסריים". בטש, מאידך, שהסתייע בקרוב־מישפחה לתירגום תנועותיו, הסביר כי לא היו לו כל כוונות רעות. כל כוונתו: איתור רחוב הירקון.

השופט אליעזר זליקסון קיבל את דיברי החירש־אילם, הבין את סיבת התנהגותו המוזרה שנבעה במומו. ואולם בטש עצמו לא הסתפק בזיכויו. מייד אחרי צאתו מבית־המישפט ניגש לרוכל ורכש, תמורת 200 פרוטה, מדריך לרחובות תל־אביב שבעזרתו יוכל מעתה למצוא כתובות מבלי להיחשד בניסיון לביצוע מעשים מגונים.

„העולם הזה" 774
תאריך: 28.8.52

הווי

מכה לאמנות

באחרונה נראה כי מוסדות ממשלתיים וציבוריים מסויימים מתגרים בצורה רצינית למדי באמנות הישראלית: הצנזורה עשתה לקלס את תיאטרון אהל (ואת עצמה באלצה אותו להציג את המחזה הפרוצה הצייתנית בצורה קצוצה ומעוותת ובשינוי שם: העיריות הגדולות הטילו על התיאטרונים שעד כה לא שילמו כל מיסים היטל־עינוגים, שאינו — בלשון בני־אדם — אלא מס־שעשועים. עתה הנחית מוסד אחר, מישרד־המיסחר־והתעשייה, מכה נוספת: קפה כסית, מקום־המיפגש של אמנים וסקרנים בתל־אביב, נסגר לחודש ימים לאחר שנמצאה במיטבחו כמות של בשר־עוף שלא חולק בהקצבה.

בראשית שבוע זה הפציעה ברחוב דיזנגוף, תל־אביב, צלקת אפלה, ואמנים חסרי־בסיס הסתובבו כנמלים שקינן נהרס בין השכנים, קפה רוול ופראק. אבל ממלאהמקום הרישמי של כסית היה, לכל הדיעות, מעדן שמעבר לרחוב, אותו חנך בנוכחותו איש כסית הוותיק ביותר אברהם (אבני בוהו) שלונסקי, המשורר עטור זר שערות השיבה.

אנשים

● בנאום בלתי מוכן מראש ומלא התרגשות בכנסת, שבו בלע חצאי־מילים וחצאי־מישפטים, הודיע **דויד בן־גוריון** על משאת נפשו: אם יתרחק אי־פעם ממסס ראש־הממשלה יש ברצונו להתגייס כטוראי פשוט לצה״ל. שאל אותו ח״כ מק״י **מאיר וילנר**: „בפיקוד האמריקאים?"

● בהמשך נאומו תקף בן־גוריון את אחד מ„וותיקי ההגנה" מבלי לפרש בשמו, שטען בשעתו כי צה״ל, ככל צבא אחר, יחנך את הצעירים לחיי בטלה, יהירות וחשחצנות. שעה שהח״כים באולם והאורחים ביושבי היציע לחשו זה לזה את שם האיש שאליו התכוון — **ישראל גלילי** — אמר בי־ג'י: „הבחור הזה אינו יודע מה ההבדל בין צה״ל לבין צבא אחר."

● תקופת לימודיו בת השנתיים של אלוף הפלמ״ח ומשחרר הנגב, **יגאל אלון**, הגיעה לקיצה. קיבוצו של אלון, גינוסר, החליט כי על אלון לשוב לביתו ולהפסיק את הקצבתו הכספית.

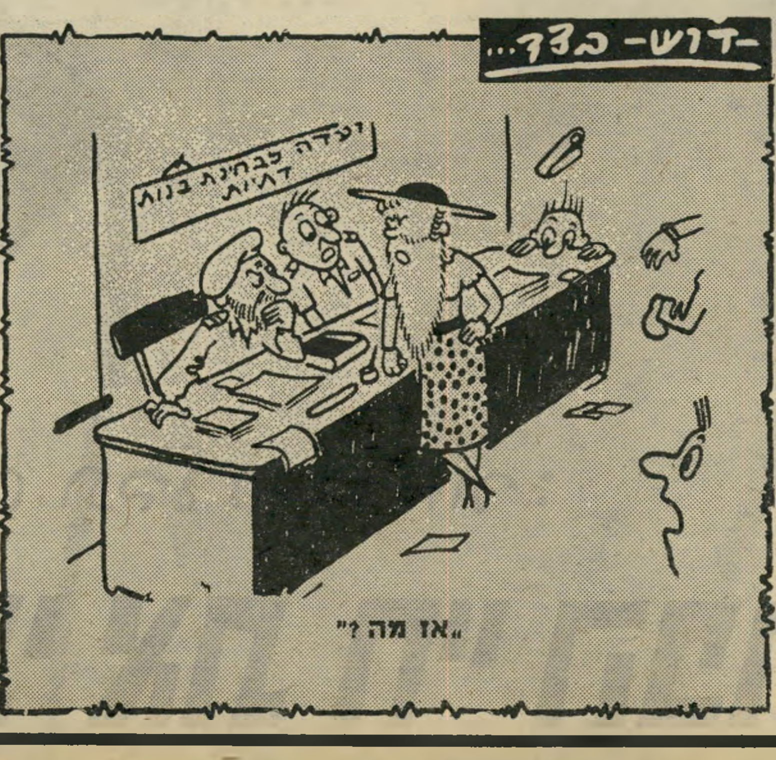

„אז מה?"

* יורם שדה ניצל שם מחייב זה רק פעם אחת בחייו — כאשר פירסם, בשילהי מלחמת־ההתשה, מיכתב גלוי לגב' גולדה מאיר שבו הביע את אובדן האמון שלו ושל בני־דורו בסיבת המילחמה, אחרי שהד״ר נחום גולדמן לא הורשה לבקר בקהיר.

** יחד עם תנועת המיזרחי, מהווה הפועל המיזרחי את המפד״ל של היום.

*** המפורסם בזיופים הוא זה של יצחק רפאל (ורפל) בבחירות למועצה הדתית בירושלים ב־1946, בחירות שעליהן פירסם נתן אלתרמן שיר ב„טור השבועי".

״ז אלול תשל״ז, 31.8.77 שנה 41 המחיר: 9.00 ל״י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2087

העולם הזה

סיפורה של מיס תבל רינה מור:

„איבדתי את חיי הפרטיים"